

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ
ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՆԴԷՄԻ
Ա.-Լ. ՀԱՏՈՐՆԵՐՈՒ
(1970-2010)

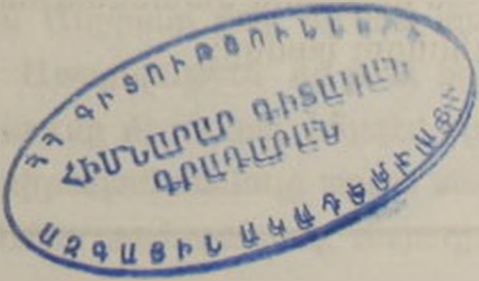
ՊԵՂՈՒԹ, 2010

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՄԲԻՈՆԻ

**ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՆԴԵՄԻ Ա.-Լ. ՀԱՏՈՐՆԵՐՈՒ
(1970-2010)**

II
A 96514

**Պատրաստեց՝
Սաֆո Օգևայեան**

ՊԵՂՐՈՒԹ, 2010

ԵՐԿՈՒ ԽՍՈՒՔ

Նախանշախնդիր՝ որ Հայկապեան Հայագիտական Հանդեսի նիւթերը աւելի մատչելի դառնան եւ աւելի գործնապէս դրուին գիտական շրջանառութեան, Հանդեսի խմբագրութիւնը յարմար դատեց նման մատենագիտութեան մը հրատարակումը:

Հայկապեան Հայագիտական Հանդեսի ԺԸ. հատորին լոյսընծայման պուզընթաց, 1998ին հրատարակուեցաւ Հանդեսի Ա.-ԺԸ. հատորներու մատենագիտութիւնը, աշխատասիրութեամբ Սագօ Օգնայեանի: Այդ հատորը իր 89 էջերուն մէջ կը հաշուէ 472 հայագիտական նիւթերու մատենագիտութիւնը եւ հեղինակային ու անշնանուններու ցանկը:

Այսօր, Հանդեսի խմբագրութիւնը ընդառաջելով Սագօ Օգնայեանի նոյն նախաշեռնութեան լոյսին կու տայ անոր ամբողջացուած աշխատասիրութիւնը՝ Մատենագիտութիւն Հայկապեան Հայագիտական Հանդեսի Ա.-Լ. Հատորներու, մեկնելով նոյն նախանշախնդրութենէն՝ գիտական աւելի լայն շրջանառութեան եւ աւելի գործնական միջոցներով մատչելի դարձնել Հանդեսի 30 հատորներուն հայագիտական նիւթերը:

Ներկայ հատորը իր 144 էջերուն մէջ կը հաշուէ 836 հայագիտական նիւթերու մատենագիտութիւնը եւ հեղինակային ու անշնանուններու ցանկը:

ՀՀՀ Խմբագրութիւն

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՆՂԷՄԻ (1970 - 2010)

ՄՈՒՏՔ

Հայկազեան Հայագիտական Հանդեսի 30 հատորները, որոնք այս մատենագիտական աշխատանքին հումքը կը գոյացնեն, կը կազմեն հսկայ փունջ մը հայագիտական բնոյթի զանազան նիւթերու: Սփիւռքի տարածքին նօսրացած հայագիտական տարեգիրքերու կողքին այս Հանդեսն ալ իր լուման ներդրած է, տրուած ըլլալով որ կը պատկանի Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնին եւ որակի կողքին իր տեսականիով, եւ հայերէնի կողքին անգլերէն, ֆրանսերէն եւ արաբերէն լեզուներով կատարուած ուսումնասիրութիւններով կը հարստացնէ հայագիտութիւնն ու հայ բանասիրութիւնը: Յատկանշական է, որ Հայկազեան Հայագիտական Հանդեսի իրաքանչիւր աշխատասիրութիւն, իր վերջաւորութեան ունի տուեալ նիւթին անգլերէն կամ հայերէն ամփոփումը, որ կը դիւրացնէ գործը ուսումնասիրողներուն եւ պրպտողներուն:

Հայկազեան Հայագիտական Հանդեսի 30 հատորները՝ 1970-2010 ժամանակաշրջանին, կը ներկայացնեն հետեւեալ պատկերը.-

Ա. հատորը՝ «Հրատարակութիւն Հայկազեան Գոլէճի Հայագիտական Ամբիոնի» լոյս տեսած է 1970ին, կը պարունակէ 12 հեղինակէ 19 գրութիւն եւ կը հաշուէ 236 էջ: Անոր կարճ խմբագրականին մէջ կ'ըսուի. «Ձեռնարկելով Հայկազեան Հայագիտական Հանդեսի հրատարակութեան, Հայկազեան Գոլէճի Հայագիտական Ամբիոնը քայլ մը եւս առած կ'ըլլայ իր առաքելութեան ճամբուն վրայ»: Առաքելութիւն՝ որ թէեւ կը շարունակուի մինչեւ այսօր, սակայն մտասեւեռումը միշտ կայ, ինչպէս որ ԺԷ. հատորի խմբագրականը կը յիշէ. «Բանասիրական մամուլը այսօր տազնապի մէջ է, սակայն ոչ Բանասիրութիւնը: Անոր պահպանումը հայագիտական հրա-

տարակուրթիւններուն ազգային առաքելութիւնն է»:

Բ. հատորը՝ լոյս տեսած 1971ին, կը պարունակէ 17 հեղինակէ 25 գրութիւններ (ներառեալ խմբագրականը) եւ կը հաշուէ 330 էջ:

Գ. հատոր՝ 1972, 15 հեղինակէ 27 գրութիւն, 360 էջ:

Դ. հատոր՝ 1973, 20 հեղինակէ 32 գրութիւն, 360 էջ:

Ե. հատոր՝ 1974, 15 հեղինակէ 20 գրութիւն, 296 էջ:

Ջ. հատոր՝ 1977-1978, 17 հեղինակէ 25 գրութիւն, 366 էջ:

Է. հատոր՝ 1979, 17 հեղինակէ 34 գրութիւն, 396 էջ:

Ը. հատոր՝ 1980, 20 հեղինակէ 24 գրութիւն, 350 էջ:

Թ. հատոր՝ 1981, 19 հեղինակէ 35 գրութիւն, 366 էջ:

Ժ. հատոր՝ 1982-1984, 20 հեղինակէ 57 գրութիւն, 408 էջ:

ԺԱ. հատոր՝ 1991, 12 հեղինակէ 18 գրութիւն, 315 էջ:

ԺԲ. հատոր՝ 1992, 11 հեղինակէ 16 գրութիւն, 378 էջ:

ԺԳ. հատոր՝ 1993, 20 հեղինակէ 25 գրութիւն, 416 էջ:

ԺԴ. հատոր՝ 1994, 20 հեղինակէ 22 գրութիւն, 438 էջ:

ԺԵ. հատոր՝ 1995, 18 հեղինակէ 24 գրութիւն, 602 էջ:

ԺԶ. հատոր՝ 1996, 12 հեղինակէ 15 գրութիւն, 376 էջ:

ԺԷ. հատոր՝ 1997, 24 հեղինակէ 28 գրութիւն, 580 էջ:

ԺԸ. հատոր՝ 1998, 23 հեղինակէ 26 գրութիւն, 427 էջ:

ԺԹ. հատոր՝ 1999, 20 հեղինակէ 28 գրութիւն, 464 էջ:

Ի. հատոր՝ 2000, 23 հեղինակէ 27 գրութիւն, 526 էջ:

ԻԱ. հատոր՝ 2001, 21 հեղինակէ 29 գրութիւն, 466 էջ:

ԻԲ. հատոր՝ 2002, 19 հեղինակէ 23 գրութիւն, 411 էջ:

ԻԳ. հատոր՝ 2003, 24 հեղինակէ 28 գրութիւն, 560 էջ:

ԻԴ. հատոր՝ 2004, 22 հեղինակէ 31 գրութիւն, 462 էջ:

ԻԵ. հատոր՝ 2005, 14 հեղինակէ 17 գրութիւն, 506 էջ:

ԻԶ. հատոր՝ 2006, 29 հեղինակէ 40 գրութիւն, 485 էջ:

ԻԷ. հատոր՝ 2007, 23 հեղինակէ 33 գրութիւն, 544 էջ:

ԻԸ. հատոր՝ 2008, 21 հեղինակէ 29 գրութիւն, 550 էջ:

ԻԹ. հատոր՝ 2009, 25 հեղինակէ 34 գրութիւն, 486 էջ:

Լ. հատոր՝ 2010, 34 հեղինակէ 45 գրութիւն, 696 էջ:

Ընդամենը՝ 836 յօդուածներ:

Առաջին տասը հատորներուն խմբագիրն է Երուանդ Հ. Քասունին: Լիբանանեան քաղաքացիական պատերազմին եւ Հայկազեան Գոլէճի փոխադրութեան պատճառով, տարեգիրքը լոյս չտեսաւ 1985էն մինչեւ 1991: Ասկէ ետք կը նկատենք որ կազմուած է խմբագրական մարմին մը: ԺԱ. հատորին մէջ (1991)՝ այդ խմբագրական մարմինն մաս կը կազմեն Պարոյր Աղպաշեան, Արշալոյս Հ. Թոփալեան եւ Կարօ Յովհաննէսեան. ԺԲ. հատորին մէջ (1992)՝ Արշալոյս Հ. Թոփալեան, Լեւոն Վարդան եւ Ժիրայր Դանիէլեան. ԺԳ.-ԺԷ. հատորներ (1993-1997)՝ Արշալոյս Հ. Թոփալեան, Լեւոն Վարդան, Ժիրայր Դանիէլեան եւ Անդրանիկ Տազէսեան. իսկ ԺԸ. եւ ԺԹ հատորներ (1998-1999)՝ Արտա Էքմէքճի, Արշալոյս Հ. Թոփալեան, Ժիրայր Դանիէլեան, Արա Սանճեան եւ Անդրանիկ Տազէսեան. Ի. հատոր (2000)՝ Արտա Էքմէքճի, Արշալոյս Հ. Թոփալեան, Արա Սանճեան եւ Անդրանիկ Տազէսեան.

ԻԱ. հատորէն (2001) մինչեւ Լ. հատոր (2010) խմբագրական կազմի անդամ են՝ Արտա Էքմէքճի, Արշալոյս Թոփալեան, Արմէն Իւրնէշլեան, Արա Սանճեան եւ Անդրանիկ Տազէսեան: ԻԶ. հատորէն (2006) սկսեալ Արա Սանճեան կը դադրի մաս կազմելէ խմբագրական մարմինն: ԻԱ. հատորէն սկիզբ կ'առնէ խորհրդատու մարմինը՝ Սիլվիա Աճեմեան, Ժիրայր Դանիէլեան, Երուանդ Երկանեան, Հրանոյշ Խաժատեան, Մուրատ Հասրաթեան, Հրաչ Զիլինկիրեան, Մկրտիչ Յ. Պուլտուքեան, Սեդա Տատոյեան, Սուզըն Փեթթի եւ Պերճ Ֆազլեան, Հայաստանի ներկայացուցիչ՝ Արծուի Բախչինեան:

ԺԱ. հատորէն (1991) սկսեալ մինչեւ Լ. հատոր (2010) պատասխանատու խմբագրի պաշտօնը ստանձնած է Հայր Անդրանիկ Վրդ. Կռանեան:

ԻԵ. հատորին (2005) առանձնայատկութիւնները հետեւեալներն են. հոն չեն նշուած վերոյիշեալ խմբագրակազմին անունները, այլ վերջաւորութեան նշուած են այս աշխատանքին սատարողները: Հատորը, թէեւ տպուած է 2009ին, սակայն ան ամբողջութեամբ նուիրուած է 12-15 Սեպտեմբեր 2005ին Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնին կողմէ կազմակերպուած «Հայերը Լիբանանի Մէջ Իրենց Անցեալը եւ Ներկան» համագումարին: Այս պատճառով ալ աշխատանքիս մէջ այս

հատորին յօդուածներուն մէջ նշուած են «2005/2009» եւ ոչ միայն «2005» տարեթիւը: Այս հատորը իր արտաքին կողքի տեսքով ալ կը տարբերի միւսներէն, որոնք թղթակազմ են եւ ունին միօրինակ ստուերագծեր եւ իւրաքանչիւր տարի տարբեր գոյներ, մինչ ԻԵ. հատորը գոց կապոյտ լաթակազմ է եւ ունի շապիկ: Հատորին խմբագիրն է Այտա Պուճիքանեանը:

Հանդէսին բոլոր հատորներուն վերջաւորութեան գտնուած բովանդակութիւնները երկլեզու են՝ հայերէն եւ անգլերէն:

Սկզբնական շրջանին յօդուածները բաժանումներու չեն ենթարկուած. ԺԸ. հատորէն (1998) սկսեալ յօդուածները իրենց բովանդակութեան համաձայն բաժնուած են՝ «յօդուած-ուսումնասիրութիւններ»ու, «քննարկումներ»ու, «հրապարակումներ»ու, «գրախօսականներ»ու, «հաղորդումներ»ու, «մահագրութիւններ»ու եւ «Հայկազեան Համալսարան»ի առնչուած նիւթերու:

Ա. հատորէն մինչեւ ԺԲ. հատոր (1970-1992) Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսը եղած է հրատարակութիւնը Հայկազեան Գոլէճի Հայագիտական Ամբիոնին, իսկ երբ Հայկազեան Գոլէճը վերածուեցաւ Հայկազեան Համալսարանական Գոլէճի, ԺԳ. հատորէն (1993) մինչեւ ԺԵ. հատոր (1995), եղաւ հրատարակութիւնը Հայկազեան Համալսարանական Գոլէճի Հայագիտական Ամբիոնին, ասկէ ետք Հանդէսը լոյս տեսաւ՝ որպէս հրատարակութիւնը Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնին:

Բացի ԺԵ., ԺԶ., ԺԷ. եւ ԻԵ. հատորներէն, մնացեալներուն վերջաւորութեան կը գտնենք մահագրութիւններու սիւնակը:

ԻԵ. (2005) եւ Լ. (2010) հատորները կը կրեն ISBN («Միջազգային Միօրինակութեան Գիրքի Թիւ») արտօնութեան թիւը:

Բոլոր հատորներն ալ տպուած են մեծ չափի (երկայնք՝ 24 սմ. եւ լայնք՝ 17 սմ.) թուղթի վրայ. յօդուածները մէկ սիւնակի վրայ էջադրուած են:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Այս մատենագիտութեան մէջ չեն հետեւած մատենագիտական իւրայատուկ աշխատելաձեւի մը: Օգտուած են կարգ մը մատենագիտական աշխատանքներու համակարգէն: Այս մատենագիտութիւնը նպատակ կը

հետապնդել Հանդէսին բովանդակութեան շուրջ ընդհանուր պատկեր մը ներկայացնելու կողքին, կարելի եղածին չափ ուսումնասիրողի կամ բանասէրի գործը դիւրացնել՝ փնտռելու այն յօդուածները, որոնց պէտք ունի իր աշխատասիրութեան համար:

Սոյն աշխատանքը բաժնուած է երկու հիմնական մասերու.

Ա. ՄԱՍ

Բաժանում ըստ յօդուածներու նիւթերուն: Թէեւ կարգ մը աշխատասիրութիւններ կրնան զետեղուիլ մէկէ աւելի բաժիններու մէջ, սակայն հոս դրուած են միայն մէկ բաժինի տակ, մեկնելով բովանդակութեան հիմնական նիւթէն: Այս մասը կը հաշուէ հետեւեալ տասը բաժինները.

- **ԽՍՐԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ՝** (էջ 11-15) (31 յօդուած) կը պարփակեն Հանդէսին առաջին էջերուն մէջ երեւցող հատորին հրատարակութեան նպատակին, առաքելութեան եւ բովանդակութեան մասին հակիրճ տեղեկութիւններ, աշխատակցողներուն ուղղուած երախտագիտական խօսքով:

- **ԼԵԶՈՒԱ-ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ՝** բաժնուած չորս ենթաբաժիններու.

Ա) **ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ** ենթաբաժին (էջ 15-24) (61 յօդուած). այն յօդուածները, որոնք առաւել չափով կ'առնչուին գրականութեան պատմութեան, գրականագիտական բնորոշումներու, գրողներու եւ իրենց գործերուն մասին տեղեկութիւններու (գրող բառը առնուած է ընդհանուր առումով, այսինքն գրող են արձակ եւ քերթուած գործ ներկայացնողը, լրագրողը, յուշագրողը, պատմաբանը, բանահիւսողը, եւլն.), հայկական պատմական գաւառներու երգերուն ու բանահիւսական ստեղծագործութիւններուն:

Բ) **ԼԵԶՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ** (էջ 24-27) (22 յօդուած). այն նիւթերը, որոնք առաւել չափով առնչուած են բառագիտութեան, բարբառներուն, գրողներու գործերուն մէջ գործածուած լեզուին եւ բառապաշարին:

Գ) **ԱՐԽԻՒ, ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԵՒ ԶԵՌԱԳՐԵՐ** (էջ 27-30) (17 յօդուած). կ'ընդգրկէ նիւթեր, որոնք կը վերաբերին արխիւային փաստաթուղթերու՝ նամակներ, վաւերագրեր, ձեռագրեր, եւլն.:

Դ) **ՄԱՄՈՒԼ** (էջ 30-33) (23 յօդուած). կ'ընդգրկէ հայ մամուլի, առան-

ձին հրատարակություններու բովանդակութեան վերլուծութիւն եւ լրագրութեան պատմութեան շուրջ նիւթեր:

- **ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆՆԵՐ** (էջ 33-55) (144 յօդուած). այս բաժնին մէջ կը մտնեն ամէն տեսակի գիրքերու գրախօսականներ: Ինչպէս նաեւ՝ բոլոր այն գործերը, որոնք *Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսին* մէջ լոյս տեսած են հետեւեալ ենթախորագիրներուն ներքեւ. «Գիրքերու Հետ», «Հայագիտական Հրատարակութիւններ», «Հրատարակութիւններ», «Վասն Գրախօսականի», «Գրախօսականներ»:

- **ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ**. տրուած ըլլալով որ *Հանդէսին* ամէնէն ճոխ բաժինն է այս, զայն բաժնած ենք երեք մասերու.

Ա) **ՀԻՆ ՇՐՋԱՆ** (էջ 55-63) (69 յօդուած). կ'երկարի քաղաքակրթութեան պատմութեան սկզբնաւորութենէն մինչեւ ԺԴ. դար, ներառեալ՝ բոլոր հայկական թագաւորութիւնները:

Բ) **ՕՍՄԱՆԵԱՆ, ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԵՒ ՅԱՐԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆՆԵՐ** (էջ 63-72) (68 յօդուած). կ'երկարի ԺԴ. դարավերջէն մինչեւ 1918ը, ներառեալ՝ Եղեմը:

Գ) **ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ** (էջ 72-80) (47 յօդուած). կը սկսի 1918էն հասնելու համար մինչեւ մեր օրերը: Ան կը պարունակէ այն նիւթերը որոնք կ'առնչուին Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան, Խորհրդային Հայաստանին, ներկայ Հայաստանին, ներկայ Թուրքիոյ Հանրապետութեան մէջ բնակող հայութեան իրավիճակին, ինչպէս նաեւ Արցախեան ու Հայկական Հարցին:

- **ԵԿԵՂԵՑԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ** (էջ 80-85) (37 յօդուած). կը պարունակէ եկեղեցիներու պատմութեան, փոխյարաբերութիւններու, հոգեւոր երգասացութեան եւ հայ կղերականներու մասին նիւթեր, նաեւ՝ իւրաքանչիւր յարանուանութեան, մանաւանդ Աւետարանական Եկեղեցիի, կրօնական ըմբռնումները:

- **ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ** (էջ 86-88) (17 յօդուած). կը պարփակէ հայկական ընկերային-բարոյագիտական հարցերու, իմաստասէրներու եւ սուրբերու մասին յօդուածներ:

- **ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ ԵՒ ԳԱՂԹՕՃԱԽՆԵՐ** (էջ 88-94) (40 յօդուած). կ'ընդգրկէ հայկական գաւառ-

ներու եւ գաղթօճախներու սովորութիւններու եւ տեղեկութիւններու մասին նիւթեր, ներառեալ՝ Հայկազեան Հայագիտական Ամբիոնի գործունէութիւնները, եւն.:

- **ԱՐՈՒԵՍՏԻ, ԱՐՇԵՍՏԻ, ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ, ԹԱՏՐՈՆԻ, ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ, ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՉՈՒԹԵԱՆ, ՇԱՐԺԱՊԱՏ-ԿԵՐԻ ՆԻՒԹԵՐ** (էջ 95-103) (65 յօդուած). կ'ընդգրկէ եկեղեցիներու, տաճարներու, վանքերու, բերդերու, զարդաքանդակներու, տապանաքարերու, դամբարաններու, քաղաքներու, գորգարուեստի, մկրտատուններու, գեղանկարիչներու, մանրանկարիչներու, երաժիշտներու եւ դերասաններու մասին նիւթեր, նաեւ՝ բաղդատութիւններ օտարներու ստեղծածներուն հետ:

- **ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ** (էջ 103-117) (189 յօդուած). կ'ընդգրկէ տուեալ ժամանակաշրջանին մահացած հայագիտութեան առնչուող անձնաւորութիւններու մասին նիւթեր:

- **ԶԱՆԱԶԱՆՔ** (էջ 118) (6 յօդուած). հոս կը մտնեն այն նիւթերը, որոնք չեն տեղաւորուիր վերոյիշեալ ինը բաժիններուն մէջ:

Իւրաքանչիւր բաժինի մէջ յօդուածները զետեղուած են իրենց հրատարակուած տարեթիւի հիմամբ: Իւրաքանչիւր յօդուածի սկիզբը կայ թիւ մը, որմէ ետք կ'երեւին յօդուածագիրին ազգանունն ու անունը (զլխագիր): Ապա՝ յօդուածին վերնագիրը այնպէս ինչպէս որ երեւցած է *Հանդէսին* մէջ, բացի կարգ մը փոքր սրբագրումներէ: Յօդուածին վերնագիրը տրուած է շեշտուած գիրերով: Յետոյ՝ տարին եւ էջաթիւերը (էջաթիւերը կ'ընդգրկեն նաեւ յօդուածներու վերջաւորութեան երեւցող իրենց ամփոփումները): Իսկ վերջաւորութեան երբեմն փակագիծի մէջ կը տրուի հակիրճ բացատրական մը: Եթէ այս բացատրականը չակերտուած է, ապա ան մէջբերուած է յօդուածէն: Եթէ յօդուածը օտար լեզուով է այս փակագիծերուն մէջ կը նշուի յօդուածին լեզուն, նաեւ կը տրուի յօդուածին եւ անոր հեղինակին հայերէն թարգմանութիւնը: Արաբերէն յօդուածները հոս տրուած են անգլերէնով, օրինակ թիւ 3364 եւ 3646: Բոլոր գիրքերու եւ մամուլի անունները առանց չակերտներու՝ շեղագիր ներկայացուած են հոս: Փակագիծին մէջ կրնան ըլլալ հետեւեալ համառոտագրութիւնները.

ԿՆ = կայ նկար:

ԷԾ = կան էջատակի ծանոթագրություններ:

ՎԾ = յօդուածին վերջաւորութեան կան ծանոթագրություններ:

ՎԱԱ = յօդուածին վերջաւորութեան կայ անգլերէն ամփոփումը:

ՎՀԱ = յօդուածին վերջաւորութեան կայ հայերէն ամփոփումը:

ՎՖԱ = յօդուածին վերջաւորութեան կայ ֆրանսերէն ամփոփումը:

Բ. ՄԱՍ

Յանկ. Ան կազմուած է ըստ Ա. Մասին մէջ տրուած իւրաքանչիւր յօդուածի սկիզբը գետեղուած թիւերուն: Նկատի առնելու է որ այս մէկը ցանկը չէ Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի հատորներուն մէջ լոյս տեսած յօդուածներուն մէջի անձնանուններուն, տեղանուններուն, եւ յատուկ անուններու, այլ ցանկն է այս գիրքի Ա. Մասին մէջ երեւցող անձնանուններուն եւ տեղանուններուն:

Յանկին մէջ երեւցող իւրաքանչիւր անուան կից դրուած թիւերը՝ Ա. Մասին յօդուածներու սկիզբը երեւցող թիւերն են:

Յանկին մէջ, փակագիծի մէջ առնուած թիւերէն պէտք է հետեւցնել, թէ տուեալ գրութեան մէջ կայ յիշատակութիւնը տուեալ անունին:

Յանկին մէջ չենք դրած գրախօսականներուն վերնագիրներուն մէջ երեւցող հրատարակչատուներուն անուններն ու հրատարակուած վայրերը:

Այս ցանկին մէջ չեն նշուած հեղինակներուն տիտղոսները, բացի կղերականներէն. թէեւ Ա. Մասին մէջ անոնք նշուած են:

Այս ցանկին մէջ եթէ անձնանունը հեղինակ է, այսինքն Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսին մէջ յօդուած ստորագրած է, հայերէնի կողքին անգլերէնով ալ տրուած է անունը:

Ա. ՄԱՍ

1) ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

- 1 ԽՄԲ[ԱԳՐԱԿԱՆ]. Որպես Մուտք. Ա. հատոր, 1970, էջ 7 {Կը պարզե Զայկազեան Զայագիտական Զանդեսի հրատարակութեան նպատակը):
- 2 ԽՄԲ[ԱԳՐԱԿԱՆ]. [Անվերնագիր]. Բ. հատոր, 1971, էջ 7 {Կը յայտնե թե այս թիւով հայրենի մտաւորականներ իրենց աշխատակցութիւնը բերած են Զանդեսին):
- 3 ԽՄԲ[ԱԳՐԱԿԱՆ]. [Անվերնագիր]. Գ. հատոր, 1972, էջ 7 {Երախտագիտական խօսք կ'ուղղե բոլոր անոնց որոնք աշխատակցած են Զանդեսին):
- 4 ԽՄԲ[ԱԳՐԱԿԱՆ]. [Անվերնագիր]. Դ. հատոր, 1973, էջ 7 {Կը յայտնե մահուան լուրը Զանդեսի երեց բարեկամներէն Յ.Ճ. Սիրունիի եւ Զրանդ Զ. Արմենի):
- 5 ԽՄԲ[ԱԳՐԱԿԱՆ]. [Անվերնագիր]. Ե. հատոր, 1974, էջ 7 {Շնորհակալութիւն կը յայտնե բոլոր անոնց որոնք աշխատակցեցան Զանդեսին):
- 6 ԽՄԲ[ԱԳՐԱԿԱՆ]. [Անվերնագիր]. Զ. հատոր, 1977-78, էջ 7 {Կը հաղորդե թե Լիբանանի անբնական վիճակին պատճառաւ ընդհատուած էր Զանդեսը երկու տարի՝ 1975-1976. Զանդեսը «հայագիտութեան տարբեր բնագաւառներով պարապող մեր մտաւորականութեան ժամադրաւայրը դարձնելու իրաւասութեան եւ կարելիութեան» կը ձգտի):
- 7 ԽՄԲ[ԱԳՐԱԿԱՆ]. Տասներորդ Զատորին Առիթով. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 7-8 {Բացատրութիւն մը թե 1970-էն ի վեր տարեգիրքը պետք է լոյս ընծայէր 15 հատոր: Լիբանանի պատերազմին պատճառաւ սակայն, միայն 10-րդ հատորն է որ լոյս կը տեսնե: Նկատի ունենալ որ նախորդ երեք հատորները (Է., Ը. եւ Թ.) խմբագրական չունին):
- 8 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Ընթերցողին. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 7-9 {Բացատրութիւն մը, թե լիբանանեան պատերազմին պատճառաւ, եօթը տարի յապաղումէ ետք, կը վերահրատարակուի Զանդեսը. նոյն խմբագրականին անգլերէնը):
- 9 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. ԺԲ. Զատորը. ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 7-10 {Զայաստանի անկախացմամբ «Հայրենի Պետութեան անգորութիւնը՝անոնց [մտաւորականութեան - Ս.Օ.] նեցուկ կանգնելու»: Զատորը կը ձօնուի Վեր. Տիգրան Խրլոբեանի ծննդեան 100ամեակին. նոյն խմբագրականին անգլերէնը):

- 10 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Հատոր ԺԳ. ԺԳ.** հատոր, 1993, էջ 7-10 {Կը յայտնէ որ տնտեսական պատճառներով հայագիտական հանդեսներու հրատարակութիւնը ցանցառ կը դառնայ. «անցեալին՝ մտածող տարրերուն սակաւութիւնն էր թերեւս ասոր [հայագիտական հանդեսներու հրատարակութեան նօսրացումին - Ս.Օ.] պատճառը, իսկ այսօր երբ բազմացած է ուսումնասէր մտաւորականներուն թիւը՝ նիւթակա՛ն ազդակները կու գան խափանելու միտքին ճառագայթումը». նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:
- 11 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Հատոր ԺԴ. ԺԴ.** հատոր, 1994, էջ 7-10 {Կը պարզէ Հայագիտութեան բնորոշումը. նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:
- 12 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. 80ամեակ Հայոց Ցեղասպանութեան.** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 7-10 {Հատորը նուիրուած է Եղեռնի 80ամեակին. նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:
- 13 ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ, ՎԵՐ. ՌՈՊԵՐ - Ի ԴԻՄԱՑ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԳՈԼԷԾԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ. Խօսք Զառասնամեակի.** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 11-12 {1995ը Հայկազեան Համալսարանական Գոլէճի հիմնադրութեան քառասնամեայ տարեդարձն է. նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:
- 14 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Անդրադարձ. ԺԶ.** հատոր, 1996, էջ 7-10 {Հատորը նուիրուած է Հայ Աւետարանական Եկեղեցիին ծննդեան 150ամեակին. նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:
- 15 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Անկարելին Կարելի Դարձնել.** ԺԵ. հատոր, 1997, էջ 7-10 {«...Ներկայիս հայագիտական հետազօտական հանդեսներուն թիւը եւ յաճախականութիւնը զգալիօրէն նուազած են: Բանասիրական թե՛ հրատարակութիւնները կը նահանջեն եւ թե՛ զանոնք ընթերցողներուն թիւը». նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:
- 16 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Դիմագիծի Հարց. ԺԸ.** հատոր, 1998, էջ 5-7 {«... Կը կարծենք, թէ Արաբական աշխարհի կամ Միջին Արեւելքի պայմաններուն մէջ հրատարակուող *Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսը*, իր դիմագիծին բնորոշումին գծով, պիտի նախընտրէ նիւթի խտրականութենէն աւելի՝ ուսումնասիրութեան մը լրջութիւնը, անոր մատուցման մակարդակը եւ հեղինակին ցուցաբերած գիտական մերժեցումը». նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:
- 17 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Աշխատակիցներու Ուշադրութեան.** ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 417-418 {ԺԸ. (1998) մինչեւ Լ. (2010) հատորներուն վերջաւորութեան, բովանդակութենէն առաջ «Աշխատակիցներու Ուշադրութեան» խորագրով, հայերէն եւ անգլերէն, *Հանդէս*ին կող-

մե երկու էջնոց յստակացում մը կայ, ուր կը տրուի *Հայկազեան Հայագիտական Հանդես*ին բովանդակած եւ ներկայացուած նիւթերուն բնոյթին մասին տեղեկութիւն եւ աշխատակցութեան պայմանագրութիւն մը}:

18 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Երրորդ Հազարամեակի Սեմին. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 5-8 {Առաջարկ հայագիտական համագումարի մը կայացման, դիմագրաւելու համար երրորդ հազարամեակի մարտահրաւերները. նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:

19 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Երեսնամեայի Առաջադրանքներով. Ի. հատոր, 2000, էջ 5-8 {*Հայկազեան Հայագիտական Հանդես*ը «տակաւին երկար ուղի ունի երթալիք՝ արմատաւորուելու Միջին Արեւելքի հայկական համայնքներուն մէջ, գրաւոր պատմութեան յանձնելու անոնց նախաեղեմնեան եւ յետ-եղեմնեան երթը եւ լոյսին բերելու արխիւային այն հսկայ նիւթը որ կը մթագնի տասնամեակներու փոշիին ու մոռացութեան տակ». նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:

20 ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ. Կը Համարինք Որ... . ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 5-8 {«Կը համարինք, թէ լաւ հայագետ մը ըլլալու համար անհրաժեշտ է ունենալ հայոց պատմութեան ու մշակոյթի, ինչպէս նաեւ հայերէնի, ի պահանջել հարկին՝ գրաբարի, խոր իմացութիւն՝ միաժամանակ հայագիտութեան զարգացումը չանջատելով համաշխարհային գիտական որոնումներէն ու կենսափորձէն». նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:

21 ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ. Այժմեական Հայագիտութիւն. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 5-8 {«Կը հաւատանք այժմեական հայագիտութեան տեղին եւ դերին էականութեան, որ արմատաւորուած եւ խարսխուած ըլլալով դարաւոր հայագիտութեան աւանդներուն եւ նուաճումներուն վրայ, ծանրանայ Ի. դարու հայ պետականութեան համապարփակ պատմութեան, ներառեալ՝ նորանկախ Հայաստանի աւելի քան մէկ-տասնամեայ երթին, Հայկական Ցեղասպանութեան եւ անոր հետեւանքներուն բազմակողմանի ու խորացուած ուսումնասիրութեան, ինչպէս նաեւ յետ-եղեմնեան Սփիւռքի շուրջ հարիւրամեայ ընթացքին վրայ». նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:

22 ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ. Ինչպիսի՞ Հայագիտութիւն՝ 21րդ Դարուն. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 5-8 {Որպէս առաջին քայլ կ'առաջարկէ ստեղծել «համացանցային ծաւալուն կայք մը, ուր մէկտեղուին եւ առնչուին հայագիտական բոլոր նորութիւնները: Կայք մը, ուր առիթ տրուի

- բազմակարծության՝ փոխադարձ յարգանքի եւ պատշաճության սկզբունքներու յարգումով»։ Նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:
- 23 ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ. Ի **Խնդիր Հայագիտութեան Աճման**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 5-8 {«Երրորդ հազարամեակի հայագիտութիւնը պարտի վերամշակուած միջոցներով դիմագրաւել առկայ մարտահրաւերները՝ առաւել լիարժեք կատարելու իր գիտական, ազգային եւ համամարդկային առաջադրանքները»։ Նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:
- 24 HAIDOSTIAN, REV. PAUL. **Foreword**. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ XV {Հայկազեան Համալսարանի Նախագահ Վեր. Փօլ Հայտոսթեանին անգլերէն խօսքը այս հատորին հրատարակութեան առթիւ, ուր ան կը նշէ թէ Հայկազեան Համալսարանը թելակոխած է իր յիսուներորդ տարին եւ թէ այս հատորը կու գայ պատշաճօրէն գրաւելու *Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի*՝ իր տեղը։ Ան շնորհակալութիւն կը յայտնէ 12-15 Սեպտեմբեր 2005ին Հայկազեան Հայագիտական Ամբիոնին կողմէ կազմակերպած «Լիբանանի Հայերը. Անցեալը, Ներկան եւ Ապագան» թեմայով կայացած համագումարը Նախածեռնողներուն}:
- 25 BOUDJIKANIAN, AIDA. **Introduction**. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ XVII-XXXV {Դոկտ. Այտա Պուճիքանեան իր այս անգլերէն յառաջաբանով կ'անդրադառնայ ներկայ հայագիտութեան իրավիճակին, Նաեւ այն հայագետներուն, որոնք մասնակցած են «Լիբանանի Հայերը. Անցեալը, Ներկան եւ Ապագան» թեմայով կայացած համագումարին եւ որոնց աշխատասիրութիւնները ներփակուած են այս հատորին մէջ։ Ան կու տայ ամփոփումը իւրաքանչիւր աշխատասիրութեան։ Ապա կը տրուի նոյնին ֆրանսերէնը}:
- 26 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. **Contributors**. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 499-506 {Կը տրուի այս հատորին աշխատակիցներուն ցանկը եւ իրենց մասին կենսագրական համառօտ տուեալներ, անգլերէնով. Ռուպի-Նա Արթինեան, Շողիկ Աշըգեան, Ռուբէն Աւշարեան, Այտա Պուճիքանեան, Խաչիկ Տէր Ղուկասեան, Արաքսի Տերոնեան, Հիլմըր Զայզըր, Ասպետ Զոչիկեան, Նիքոլա Միլիորիսօ, Զլոտ Մուրաֆեան, Նորա Սալմանեան, Վերժինէ Սվազլեան, Վահէ Թաշճեան եւ Արմէն Իւրնէշլեան}:
- 27 ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ. **Երթը, Որ Կը Շարունակուի**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 5-8 {«Կազմակերպչական զարգացումներուն առընթեր, ժառանգուած աւանդը եւս տակաւ ուռնացաւ։ Ապահովուեցաւ նիւթերու

բազմազանությունը եւ առաւել գիտականությունը, շեշտուեցաւ բազմակարծությունը, ասպարեզ տրուեցաւ նորանուն հեղինակներու»։ Նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:

28 [ԽՍՀՄԳՐԱԿԱՆ]. Միջին Արեւելքը եւ Հայագիտական Հեռանկարները. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 5-8 {«...Բայց Միջին Արեւելքի մէջ, աւաղ, հայագիտությունը տակաւին համաքայլ չ'ընթանար նոր ժամանակներուն հետ»։ Նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:

29 [ԽՍՀՄԳՐԱԿԱՆ]. Ամրոց Մը Արեւմտահայերէնի Համար. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 3-8 {«Այսօր Սփիւռքի մէջ գործածուող գրական եւ յատկապէս խօսակցական արեւմտահայերէնը նահանջի մէջ է...: Սփիւռքը կարիքն ունի իրաւագօր լեզուաբանական, համասփիւռքեան հեղինակություն վայելող Կեդրոնի մը՝ հաստատութեան կան յենակետով, համասփիւռքեան տեսադաշտով եւ համահայկական գործակցութեամբ, որուն որոշումները մատչելի եւ կիրարկելի ըլլան բոլորին ... այսպիսի նախաձեռնութեան մը մեկնակետ կրնայ հանդիսանալ Հայկազեան Համալսարանը»։ Նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:

30 [ԽՍՀՄԳՐԱԿԱՆ]. Հայագիտությունը եւ Սփիւռքի Նախարարությունը. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 3-8 {«Սփիւռքի Նախարարությունը պետք է աջակցի, մղում տայ, եւ նախաձեռնէ հայագիտական այնպիսի ծրագիրներու, որոնք չեն կրնար իրագործուիլ առանձին հայագիտական կեդրոններու կամ անհատ հայագետներու կարողականութեան պարունակին մէջ»։ Նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:

31 [ԽՍՀՄԳՐԱԿԱՆ]. Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի Զառասնամեայ Երթը. Լ. հատոր, 2010, էջ 3-8 {40 տարիներու վրայ երկարող Հանդէսին 30 հատորները կը միտին արտայայտել «Միջին Արեւելքի եւ մանաւանդ Լիբանանի մէջ ծնունդ առած հայագիտական որոնումներ»ը։ Նոյն խմբագրականին անգլերէնը}:

2) ԼԵԶՈՒԱ-ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆԻԻԹԵՐ

Ա) ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

1001 ՕՇԱԿԱՆ, ՎԱՅԷ. ԱՐՄԵՆԱԿ ՀԱՅԿՈՒՆԻ ԱՐԵՄՏԱՅԱՅ ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԿԱՌՈՄԱՆԹԻՔՆԵՐԷՆ. Ա. հատոր, 1970, էջ 172-183 {ԺԹ. դարու բանաստեղծ, թատերագիր, հրապարակագիր: Վերջաւորութեան կան Հայկունիի երկերու ցանկը եւ իր մասին մատենագիտություն: ՎԱԱ}:

- 1002 ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ, ՕՆՆԻԿ. Մերձաւոր Արեւելքի Հայ Գեղարուեստական Արձակը. Ա. հատոր, 1970, էջ 193-202 {Անդրադարձ մը, եղեռնէն ետք, Լիբանանի եւ Սուրիոյ հայ գրողներու եւ հայ գրական մամուլին: ՎԱԱ}:
- 1003 ՇԱՀԻՆԵԱՆ, ԳՐԻԳՈՐ. Սովետահայ Ժամանակակից Վեպը եւ Զօրայր Խալափեան. Ա. հատոր, 1970, էջ 203-212 {Վերջին տասնամեակի խորհրդահայ գրողները եւ Զօրայր Խալափեանի Որտեղ էիր, Մարդ Աստծոյ վեպը: ՎԱԱ}:
- 1004 ՏԵՐ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ, ԱՐԲԱՄ. Մասիս Լերան Մասին Արաբական Զրոյցը. Բ. հատոր, 1971, էջ 9-16 {Ժ.-ԺԳ. դարերու կարգ մը արաբ մատենագիրներու մօտ Մասիս լերան եւ Արաքս գետի զրոյցը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1005 ՕՇԱԿԱՆ, ՅԱԿՈԲ. Խաչատուր Աբովեան. Բ. հատոր, 1971, էջ 195-198 {Խ. Աբովեան որպէս բանաստեղծ, պատմագիր, հրապարակագիր: ՎԱԱ}:
- 1006 ՕՇԱԿԱՆ, ՅԱԿՈԲ. Գաբրիէլ Սունդուկեանց Թատերագիր. Բ. հատոր, 1971, էջ 199-204 {ՎԱԱ}:
- 1007 ՕՇԱԿԱՆ, ՎԱՀԷ. Արեւմտահայ Պատմութեան Ծագումը Ակնարկ. Բ. հատոր, 1971, էջ 205-225 {Վիպակի եւ վեպի սկզբնաւորութիւնը արեւմտահայ գրականութեան մէջ 1850ականներուն: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1008 ՍԻՄՈՆԵԱՆ, ՊԷՊՕ. Վերլուծումի եւ Քնահատանքի Փորձ Հայաստանի Երիտասարդական Բանաստեղծութեան Մասին. Բ. հատոր, 1971, էջ 227-261 {1970ականներու խորհրդահայ բանաստեղծութիւնը. կը կեդրոնանայ երկու բանաստեղծներու՝ Ռազմիկ Դաւոյեանի եւ Արեւշատ Աւագեանի վրայ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1009 ՏԵՐ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ, ԱՐՏԱՇԵՍ. Տարօնի Ժողովրդական Երգեր. Դ. հատոր, 1973, էջ 179-198 {Տարօնի ժողովրդական երգեր՝ գրի առնուած խնուցի Գարեգին Մկրտիչեանէն, Ախլաթի Սողորդ գիւղէն Ազնիւ Սեւոյեանէն, Կուսգեղցի Խումար Շարոյեանէն, մշեցի Ասանէթ Օհանեանէն, մշեցի Ալմաստէն եւ պիթլիսցի Սոֆիկ Մկրտիչեանէն: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1010 OCHAGAN, VAHE. L'Ecole des Traducteurs Arméniens de Smyrne du XIXe Siècle. Դ. հատոր, 1973, էջ 199-217 {Վահէ Օշական, «Զմիռնահայ Թարգմանչական Շարժումը ԺԹ. Դարուն», ֆրանսերէն: ԺԹ. դարու արեւմտահայ մշակոյթի վերածնունդը սկսաւ Զմիռնիայէն. հոն մեծ դեր ունեցան օտար միսիոնարները եւ թարգմանիչները, որոնք խմբուած էին Տետեան եղբայրներու 1853ին հիմնած տպարանին շուրջ: Էջ 207-216 կը տրուի ցանկը այն

- գործերուն որոնք թարգմանուած են, նաեւ՝ թարգմանողներուն անունները: ԷԾ, ՎՅԱ):
- 1011 ԳՈՃԱՅԵԱՆ, ՄԻՆԱՍ. **Յովհան Մայրազումեցի՝ Միջնադարու Մեծ ճառագիրը**. Ե. հատոր, 1974, էջ 213-224 {2.-Է. դարերու ճառագիր, եկեղեցական եւ հասարակական գործիչ: ԷԾ, ՎԱԱ):
- 1012 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Զ.. **Ծննդեան 100-ամեակին Առթիւ Վեր. Եղիա Ս. Զասունի (1874-1959)**. Ե. հատոր, 1974, էջ 249-254 {Ուսուցիչ, հեղինակ բազմաթիւ ուսումնասիրութիւններու եւ աշխատասիրութիւններու: ԿՆ, ԷԾ):
- 1013 ՄԱՅԱԿԱՆԵԱՆ, Ա[ՍԱՏՈՒՐ] Շ.. **Տիրատուր Վարդապետը եւ Նրա Հանելուկները**. 2. հատոր, 1977-78, էջ 175-188 {Հայ հանելուկին պատմութիւնը, որուն ակունքները ժողովրդային են. ԺԳ.-ԺԴ. դարերու հեղինակ Տիրատուր Վարդապետին կեանքն ու գործը: ԷԾ, ՎԱԱ):
- 1014 ՂԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. **Մահուան 100-ամեակ - Յովսէփ Փաշա Վարդանեան Ականաւոր Լրագրողն Ու Վիպագիրը**. Ե. հատոր, 1979, էջ 243-280 {Գրող եւ լրագրող Յովսէփ Վարդանեանի (1815-1879) կեանքն ու գործունեութիւնը եւ թրքերէն լեզուով գրած *Ազապի* վէպը, ուր չէր յիշած իր անունը որպէս հեղինակ: ԷԾ, ՎԱԱ):
- 1015 ԳԱՊՊԵՆՃԵԱՆ, ԱՐՇԱԽԻՐ. **Գոյնի եւ Ձայնի Չգացողութիւնը Համաստեղի Պատմութեան Մէջ**. Ե. հատոր, 1979, էջ 303-313 {Սփիւռքահայ կարծ պատմութեան հեղինակ Համաստեղը (1895-1966): ԷԾ, ՎԱԱ):
- 1016 ՂԱԶԱՐԵԱՆ, ՎԱԶԷ. **Վահան Թեքեանը Ժամանակակիցներու Նամակներուն Մէջ**. Թ. հատոր, 1981, էջ 225-234 {Վահան Թեքեանը Երուանդ Օտեանի, Օսնիկ Զիֆթե Սարաֆի, Տիրան Զրաքեանի, Արփիար Արփիարեանի, Շահան Շահնուրի Նամակներուն մէջ: ԷԾ, ՎԱԱ):
- 1017 ԶԱՐԵԱՆ, Կ[ՈՍՏԱՆ]. **Հրապարակումներ - Կոստան Զարեան Ռեթնո Պերպերեանի Մասին**. Թ. հատոր, 1981, էջ 308-309 {Ռ. Պերպերեանի ծննդեան հարիւրամեակին նուիրուած հանդիսութեան մը, որուն ներկայ չէ կրցած գտնուիլ Կ. Զարեան, սակայն այս առթիւ նամակ մը յղած է Շահան Պերպերեանին. էջ 308՝ խմբագրական բացատրողական մը):
- 1018 ՂԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. **Լուսարձակ - Նոր Տուեալներ Յովսէփ Վարդանեանի Հրատարակութիւններու Մասին**. Թ. հատոր, 1981, էջ

- 315-320 {*Հանդես*ի Է. հատորի 1979-ի Ժ. Դանիելեանի ուսումնասիրութեան յաւելումով}:
- 1019 ԵՍԱՅԵԱՆ, ՉԱՊԷԼ ԵՆ ԱԼԱԶԱՆ, ՎԱՅՐԱՄ. Զրապարակումներ - Չապել Եսայեանը եւ Վահրամ Ալազանը՝ Վահան Թեքեանին.** Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 299-308 {1930-ականներուն 4 նամակներ Վահան Թեքեանին ուղղուած, երկուքը Չապել Եսայեանէն, իսկ միւս երկուքը Վահրամ Ալազանէն. էջ 299՝ կարճ ներածական մը Վաչէ Ղազարեանի կողմէ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1020 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Վեր. Տիգրան Ճ. Խրլոբեան (1891-1968).** ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 11-39 {Հայագետ, հիմնադիրներէն մէկը Պէյրութի Հայկազեան Գոլէճին, Վեր. Տիգրան Խրլոբեանի ծննդեան 100ամեակը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1021 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ՀԵՆՐԻԿ. ԺԸ. Դարի Հայ Բանաստեղծութիւնը.** ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 227-295 {ԺԸ. դարու բանաստեղծներուն մասին՝ Ղազար Ջահկեցի, Խաչատուր Էրզրումեցի, Պաղտասար Դպիր, Մովսէս Կարնեցի, Յակոբ Նալեան, Պետրոս Նախիջեւանցի, Պետրոս Ղափանցի, Սարգիս Բալուեցի, Սիմէոն Երեւանցի, Գրիգոր Օջականցի, Յովհաննէս Կարնեցի, Բաղեր-Օղլի Ղազար, Սայաթ-Նովա: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1022 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ՀԵՆՐԻԿ. Ուշ Միջնադարի Հայ Յուշագրութիւնը.** ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 41-73 {Կը ներկայացնէ ԺԸ.-ԺԹ. դարերու 23 յուշագրութիւններ եւ օրագրութիւններ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1023 ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ, ՊԵՏՐՈՍ. Ադոնցեան Մասունքներ.** ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 107-111 {Պատմաբան Նիկողայոս Ադոնցէն (1871-1942) երկու նամակներ, առաջինը ուղղուած Պետերբուրգի հայկական եկեղեցիներու գոյքերու վարչութեան խորհուրդին՝ Ատոմ Եարճանեանի մասին գնահատագիր մըն է, իսկ երկրորդը՝ ուղղուած Արշակ Զօպանեանին, ուր կը խօսի հայ եկեղեցւոյ կողմէ բաշխուած նպաստին մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1024 ՅԱԿՈԲԵԱՆ, ԳՐԻԳՈՐ. Գրականագիտական Եզրի Սահմանները («Նորավեպ»ի Տեսութեան Պատմութիւնից).** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 231-256 {Վիպակին կամ կարճ պատմութեան, «Նորավեպ»ին մասին տեսութիւն: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1025 ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ, ՍԵՅՐԱՆ. Վահագն Դաւթեանի Բանաստեղծութեան Հնագոյն Աղբիւրները.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 257-278 {Ենթախորագրերն են. «Հին Եգիպտական Պոեզիան «Ծուխ Ծխանի» Պոեմի Կառուցուածքում» եւ «Բանահիւսական Աւանդոյթը Վահագն Դաւթեանի Պոեմներում»: ՎԾ, ՎԱԱ}:

- 1026 SEMAAN, DR. INGRID. Some Recent Literary Excursions into Armenian History and Tradition.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 279-297 {Ինկրիտ Սըմաան, «Գրական Կարգ Մը Արդի Թափառումներ Հայոց Պատմութեան Եւ Աւանդութիւններուն Մէջ» անգլերէն: Հայն ու անոր պատմութիւնը որպէս նիւթ ծառայած են արեւմտեան կարգ մը գրողներու գործերուն. հոս կը ներկայացուին գերմաներէնով գրուած կամ գերմաներէնէ թարգմանուած գործեր: ՎԾ, ՎՀԱ}:
- 1027 ՏԱԳԵՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. Յակոբ Օշականի Հայ Գրականութիւն Հատորին Ծնունդի Պատմութենէն.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 299-328 {Նաեւ նամակցութիւնները Յակոբ Օշականի եւ Նիկոսիոյ Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան տնօրէն Գրիգոր Կիրակոսեանի միջեւ, առաւել՝ Վահան Թեքեանի տեղեկագիրերը ներկայացուած Հ.Բ.Ը.Մ.ի Դասագիրքերու Քննութեան Յանձնախումբին, Նշան Սաաթճեանի եւ Յակոբ Օշականի պատրաստած դասագիրքերուն շուրջ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1028 ՓԱՆՈՍԵԱՆ, ՍԱՐԳԻՍ. Վազգէն Շուշանեանը Ներգաղթի Խնդրի Առջեւ.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 329-338 {Կան Վազգէն Շուշանեանի երկու դիմումները Խորհրդային կառավարութեան՝ Հայաստան ներգաղթելու նպատակով: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1029 SEMAAN, DR. INGRID LEYER. Armin Theophil Wegner: Armenophile, 1886-1978.** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 433-482 {Գերմանացի բանաստեղծ, արձակագիր, վիպագիր եւ ընկերային գործիչ Արմին Թեոֆիլ Վեկների կեանքը, գործունեութիւնը եւ իր երկու գործերը նուիրուած հայութեան. էջ 454-479 գերմանացի Վեկների հայերու մասին գրած բանաստեղծութիւններէն հատուածներ գերմաներէնով եւ՝ թարգմանութիւնը անգլերէնի Դոկտ. Ինկրիտ Սըմաանի կողմէ: Էջ 452 կան ծանօթագրութիւններ, ՎՀԱ}:
- 1030 ՅԱԿՈԲԵԱՆ, ԳՐԻԳՈՐ. Հրանտ Ասատուրը Գրականութեան Տեսաբան Եւ Պատմաբան.** ԺԵ. հատոր, 1997, էջ 393-422 {Բանաստեղծ, արձակագիր, թարգմանիչ, լեզուաբան, քննադատ, պատմաբան, աղբիւրագետ, մանկավարժ, խմբագիր, հրապարակախօս, ազգային գործիչ, գրականութեան պատմաբան եւ տեսաբան, թատերագետ Հրանտ Ասատուրի (1862-1928) կեանքն ու գործերը. վերջաւորութեան՝ իր Աշխարհաբար Մատենագրութեան Պատմութիւն անտիպ մենագրութեան մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1031 SEMAAN, DR. INGRID LEYER. The Armenian Enclave on Cavanaugh Street: Social History and the Mystery Novel.** ԺԵ. հատոր, 1997, էջ

- 423-438 {Դոկտ. Իսկրիտ Սըմաան, «Զեւընօ Թաղամասի Հայկական Կղզեակը. Ընկերային Պատմութիւն՝ Եւ Գաղտնի-Ոստիկանական Վեպը», անգլերէն: Հեղինակ Ճէյն Հետտեմի գաղտնի-ոստիկանական 12 վեպերու գլխաւոր հերոսը՝ Կրեկոր Տեմարգարեան, ձգելով իր պաշտօնը որպէս ԷՖ. Պի. Այ., կը վերա-դառնայ իր ծննդավայրը՝ Ֆիլատելֆիոյ Զեւընօ թաղամասը, ուր կ'ապրի հայկական փոքր գաղութ մը: ՎԾ, ՎՀԱ}:
- 1032 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. **Ռուբէն Չարդարեանի Մատենագիտութիւնը (Սրբագրութիւններ, Ճշդումներ, Յանգումներ)**. ԺԸ. հատոր, 1997, էջ 465-494 {Կիլիկիոյ Կաթողիկոսարանի կողմէ տպուած Ռուբէն Չարդարեանի *Յայգալոյս (Արձակ Էջեր)* հատորի աւարտին Արտաշէս Տէր Խաչատուրեանի կողմէ պատրաստուած «Մատենագիտութիւն Ռուբէն Չարդարեանի» բաժինին շուրջ: ՎԾ}:
- 1033 ՓԱՆՈՍԵԱՆ, ՍԱՐԳԻՍ. **Ազգային Պատմութեան Ըմբռնումը Հրանտ Մաթեոսեանի Երկերում**. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 207-218 {ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1034 ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ, ՊԵՏՐՈՍ. **Անտիպ Էջեր Աւետիք Իսահակեանից**. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 319-326 {Հինգ նամակներ Ա. Իսահակեանէն՝ հայագետ Հայկ Պերպերեանին, գրուած 1936ին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1035 ԴԱՉԱՐԵԱՆ, ՎԱԶԷ. **Վահան Թեքեանի Յոբելեանական Ընդհանրական Ծառը**. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 327-334 {Փարիզի մէջ 10 Փետրուար 1934ին Վ. Թեքեանի գրական գործունեութեան քառասնամեայ յոբելեանական հանդիսութեան ընթացքին Վ. Թեքեանի արտասանած խօսքը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1036 ԲԱՆԴԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. Ս. **Լօրէլիի Նամակներն Արշակ Զօպանեանին**. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 335-368 {Շուէտաբնակ գրող Ս. Լօրէլիի (Սուրէն Երզնկեան, 1880-1963) Արշակ Զօպանեանին ուղղած 12 նամակները՝ 1948-1952 թուականներուն: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1037 ԱՐԱՅԱՍԵԱՆ, ԿԱՐՕ. **Տարի Մը Առաջ (Լեւոն Վարդանի Յիշատակին)**. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 369-378 {Խմբագրութեան կողմէ կը տրուի *Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի* խմբագրական կազմի անդամ, վաղամեռիկ գրող Լեւոն Վարդանի (1925-1997) կեանքը, ապա՝ Կարօ Աբրահամեան կը թուէ անոր հրատարակուած եւ անտիպ գործերը}:
- 1038 ՍԱՐՏՈՅԵԱՆ, ԳԱԳԻԿ. **Երուանդ Լալայեանի Արա Գեղեցիկը Ժողովրդական Հեքիաթներում**. Ի. հատոր, 2000, էջ 119-137 {1902ին

- հրատարակուած այս աւանդաձեւին բաղդատութիւնը Արա Գեղեցիկի դիցաբանութեան հետ, նաեւ՝ համեմատութիւններ այլ ժողովուրդներու աւանդաձեւերու հետ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1039 SEMAAN, [DR.] INGRID LEYER. Harry Potter and the Proverbial Armenian Merchant.** Ի. հատոր, 2000, էջ 395-430 {Դոկտ. Ինկրիտ Սըմաան, «Յերի Փոթըր Եւ Առակի Կարգ Անցած Յայ Վաճառականը», անգլերէն: Յեղինակը կ'անդրադառնայ օտար գրողներու մօտ հայուն տրուած ժխտական կերպարին, ինչպէս պատանի սերունդին համար գերմանացի գրող Զարլ Մէյի գործերուն մէջ եւ պատանիներու համար վերջերս գրուած ճոռն Զ. Ռոուլինկի *Յերի Փոթըր Եւ Գաղտնիքներու Խորհրդարանը* անգլիական գիրքին մէջ: Սկիզբը հեղինակը տեղեկութիւններ կու տայ իր մասին, թէ ինչպէս սկսած է դասաւանդել Յայկագեան Գոլէճին մէջ որպէս անգլերէնի ուսուցիչ: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 1040 ԳԵՈՐԳԵԱՆ, ՏԻԳՐԱՆ. Հարիւրամեայ Հնութեամբ Նամակ Մը Լեւոն Բաշալեանէն.** Ի. հատոր, 2000, էջ 431-438 {Այս նամակը Լեւոն Բաշալեան 1899ին Լոնտոնէն գրած է Միքայէլ Ս. Կիրճեանին, անոր *Մարտիկ Աղա* վեպին հրատարակութեան առնչութեամբ. այս վեպին մասին տեղեկութիւններ. էջ 434 կայ նամակէն պատճեն մը: ՎԾ}:
- 1041 ՍՎԱԶԼԵԱՆ, ՎԵՐԺԻՆԷ. Վարդավառի Հեթանոսական Ակունքները Արեւմտահայոց Բանահիւսութեան Մէջ.** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 9-30 {Վարդավառը հեթանոսական շրջանին շատ մը ծիսական տօնակատարութիւններու կողքին ջրային տարերքի պաշտամունքի տօն էր, որ քրիստոնէական շրջանին վերափոխուեցաւ Յովհաննու Ս. Կարապետի: Ս. Կարապետը Յովհաննէս Մկրտիչն է զոր Յիսուսը ջրաթաթախ ըրաւ զայն մկրտելով: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 1042 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. Մարսէյեզը Եւ Յայ Իրականութիւնը.** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 199-218 {Ֆրանսայի քայլերգի հայերէն թարգմանութիւններն ու անոր ազդեցութիւնը հայ իրականութեան մէջ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1043 ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ, ՎԱԶԱԳԱՆ. Ազատութեան Խնդիրը Լեւոն Շանթի Շղթայուածը Դրամայում.** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 237-260 {Լեւոն Շանթի *Շղթայուածը* թատրերգութիւնը գրուած է 1918ին. պատմութիւնը տեղի կ'ունենայ ԺԲ. դարուն Անի մայրաքաղաքին մէջ, երբ իշխան Պահլաւունին առաջնորդելով հայ զանգուածը երկրէն դուրս կը շարտէ թշնամին: Այս յեղաշրջումին մասնակ-

ցած համեստ դասակարգը կը փորձէ պայքարը շարունակել ընկերային արդարութիւն ձեռք ձգելու համար, որուն պատճառաւ իշխան Պահլաւունին կը ստիպուի ուժի դիմել որպէսզի կարգը վերահաստատէ: Լեւոն Շանթ կ'եզրակացնէ որ ազատութեան գաղափարը կրնայ իրականանալ միայն երբ ապագայ սերունդները ուրիշներուն վրայ իշխելու իրենց բնազդներուն յաղթահարեն: ՎԾ, ՎԱԱ):

1044 ԶԻԿԻ, ԱԿԻԿՕ. Պատմական Դեմքերը Կոստան Չարեանի Նաւը Լերան Վրայ Վեպում. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 233-246 {Թէեւ Կոստան Չարեան յայտարարած է որ *Նաւը Լերան Վրայ* պատմական վեպ մը չէ, այլ՝ հիմնուած է պատմական անձնաւորութիւններու եւ իրողութիւններու վրայ: ՎԾ, ՎԱԱ):

1045 ԳԵՈՐԳԵԱՆ, ՏԻԳՐԱՆ. Գաղափարի Չոհը՝ Արփիար Արփիարեան. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 9-57 {Արփիար Արփիարեանի դէմ կատարուած մահափորձերուն շուրջ վկայութիւններ: Էջ 57 Արփիարեանի մահարձանին նկարը, ՎԾ, ՎԱԱ):

1046 ՏԵՅԻՐՄԵՆՃԵԱՆ, ՍԵԻԱՆ. Անդրանիկ Ծառուկեանի Չեկոյցը՝ Սովետահայ Գրականութեան Մասին. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 499-515 {1948ին Լիբանանի Շթորա գիւղին մէջ տեղի ունեցած Միջին Արեւելքի հայ գրողներու համաժողովին Ծառուկեան ընթերցած է իր այս զեկոյցը, որ մինչեւ օրս անտիպ մնացած է: ՎԾ, ՎԱԱ):

1047 ԲԱՆԶԻՆԵԱՆ, ԶԵՆՐԻԿ. ԺՁ. Դարի Զայ Խոշորագոյն Զերթոդը. Գրիգորիս Աղթամարցի. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 9-38 {Գրիգորիս Աղթամարցի սերած է Արծրունիներու շառաւիղ Սեֆեդիէնեան իշխանական տոհմէն. ան 1512ին կը դառնայ Աղթամարի կաթողիկոս. իր բանաստեղծական տաղանդին կողքին ան նաեւ հմտացած էր գրչութեան եւ մանրանկարչութեան մէջ: ՎԾ, ՎԱԱ):

1048 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, ՄԻՅՐԱՆ. Երուանդ Օտեանի Ապտիւլ Զամիտ Եւ Շերլոք Դոլմս Եւ Սալիհա Զանըմ Վեպերուն Արաբերէն Անձանօթ Թարգմանութիւնը (1921-1933). ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 235-250 {Սուհամմետ Սալահ ալ Տիս ալ Զաուաքիպի թրքերէնէ արաբերէնի թարգմանած Օտեանի վերոյիշեալ երկու վեպերը: Կան այդ թարգմանութիւններուն անուանաթերթերուն լուսանկարները, ՎԾ, ՎԱԱ):

1049 ՍՎԱՉԼԵԱՆ, ՎԵՐԺԻՆԷ. Լիբանանահայ Զայրենադարձներու Զամաժամանակեայ Եւ Տարժամանակեայ Մշակութային Չարգացումը Զայաստանի Մէջ. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 97-129 {Յեղինա-

- կուիին 1955ԷՆ ի վեր գրի առած է 5020 կտոր պատառիկներ եղեռնի հայ մնացորդացեն: Էջ 102-104 կան աղիւսակներ լիբանանահայ հայրենադարձներէ գրի առնուած նիւթերու եւ՝ բանասացներու սեռատարիքային փոխյարաբերութիւններուն վերաբերեալ: Յաւելուածին մէջ դրուած են հետեւեալները՝ Էջ 123-125 երգերու նորագրութիւններ, Էջ 126-129 լիբանանահայ հայրենադարձ բանասացներու լուսանկարները: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1050 ԻՒՐՆԵՇԼԵԱՆ, ԱՐՄԵՆ. Արաբի Կերպարը Լիբանանահայ Գրականութեան Մէջ.** ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 175-204 {Վերլուծութիւն՝ լիբանանահայ գրողներու գործերուն մէջ երեւցող արաբ եւ լիբանանցի կերպարներուն մասին: ԷԾ, ՎԱԱ, ՎՖԱ}:
- 1051 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Նիւթեր Կոստան Չարեանի Նաւը Լերան Վրայ Վեպի Երեւանեան Հրատարակութեան Մասին.** ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 297-358 {Կոստան Չարեանի վեպին Երեւանի մէջ Բ. տպագրութեան քննարկում: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1052 ԱՐԵՒՇԱՏԵԱՆ, ԱՆՆԱ. Գրիգոր Մագիստրոսը՝ Շարականագիր Եւ Տաղասաց.** ԻԵ. հատոր, 2007, էջ 69-75 {Բագրատունեաց Հարստութեան շրջանի հայ մշակոյթի ներկայացուցիչներէն է Գրիգոր Մագիստրոս Պահլաւունին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1053 ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ, ՆԱՐԻՆԵ. Զաղաքը Կոստան Չարեանի Օրագրերում.** ԻԵ. հատոր, 2007, էջ 161-178 {Կոստան Չարեան միշտ հիացումով խօսած է քաղաքներու մասին եւ գանոնք արտացոլած՝ իր երկերուն մէջ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1054 ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ, ՎԱԶԱԳԱՆ. Հրանտ Մաթեոսեանի «Ահնիծոր» Ակնարկի Գաղափարական Ենթմաստը.** ԻԵ. հատոր, 2007, էջ 179-197 {1961ին Հրանտ Մաթեոսեանի առաջին գործերէն «Ահնիծոր» ակնարկը «վերածուում էր խորհրդային երկրի տնտեսավարման սկզբունքների լուրջ քննադատութեան»: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1056 ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ, ՆԱՐԻՆԵ. Հայի Ու Հայաստանի Պատմափիլիսոփայական Ընկալումը Կոստան Չարեանի Օրագրերում.** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 233-262 {Նախկինի շարունակութիւնը (թիւ 1053): ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1057 ԱՂԱԶԱՆԵԱՆ, ՍԵՐԳԵՅ. Զաղաքական Երգիծանքը Գուրգէն Մահարու Արձակում.** ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 231-248 {ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1058 ԶԻՒՆԵԱՆ, ԱԼՎԱՐԴ. «Երկնքից Ընկալ Երեք Խնձոր» Հայկական Հեքիաթի Աւարտի Բանաձեւերը.** Լ. հատոր, 2010, էջ 29-41 {Հայկական հեքիաթին իւրայատուկ աւարտին վերլուծութիւնը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

- 1059 ԱՐԱՅԱՄԵԱՆ, ԶՆԱՐԻԿ. Առարկայական Խորհրդանշապաշտութիւն. Չարեհ Խրախունին՝ Շարժման Ակունքներում (Խորհրդանիշների Նորագոյն Համակարգի Կեսդարեայ Հանգրուանին).** Լ. հատոր, 2010, էջ 231-243 {«Հրաժարուելով քերթուածի կազմութեան աւանդական սկզբունքներից՝ Խրախունին, Չաիրատը փորձում էին դուրս մնալ «պերճաշուք», ցցուն բառերի հանդէսից եւ բանաստեղծութեան դաշտ բերել առօրեան «լեցնող» մարդկանց, առտնին փիլիսոփայութեան եզրերը՝ ոգեկոչելով, հիւսելով ազատութեան, կամքի՝ փոքր-ինչ անտես մեկնակետերը՝ յաճախ նաեւ իւրացուած եւրոպական մտածողութեան աւազանից»։ ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1060 ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ, ՎԱՉԱԳԱՆ. Նիբելունգների Երգը Հայերէն.** Լ. հատոր, 2010, էջ 329-340 {Գերմանական դիւցազներգական *Նիբելունգների Երգը* գրուած է 1200ին. վերլուծութիւն գերմանական ազգայնական եւ միասնականութեան գաղափարներուն. բաղդատական գերմանական դիւցազներգութեան եւ *Սասնայ ծռեր* դիւցազնավէպին միջեւ։ ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1061 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, ՄԻՅՐԱՆ. Աբրահամ Արք. Զիւբէլեան-Եկէնեանի Չոյզ Բանաստեղծութիւնները, Նուիրուած՝ Հալէպի 1813ի Ժողովրդական Ապստամբութեան.** Լ. հատոր, 2010, էջ 395-408 {Հալէպի 1813ի ժողովրդական ապստամբութեան մասին տեղեկութիւններ եւ Աբրահամ Արք.ի «Վ[ա]ս[ն] Անցից Ապստամբացն Բերիոյ» եւ «Ս[ա]կս Ապստամբութեան» Բերիոյ» երկու բանաստեղծութիւնները, նաեւ ձեռագիրէն լուսապատճենահանուած էջեր։ ՎԾ, ՎԱԱ}:

Բ) ԼԵԶՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ

- 1301 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Հնաբանութիւնները եւ Գրաբարեան Ոճերն Ու Ղարծուածները Մուրացանի Պատմագեղարուեստական Երկերուն Մէջ.** Ա. հատոր, 1970, էջ 184-192 {ԺԹ. դարու վիպագիր Մուրացանի (Գրիգոր Տէր Յովհաննէսեան, 1854-1908) պատմավէպերուն մէջ գործածուած գրաբարը եւ դարձուածքները։ ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1302 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Լեւոն Բաշալեանի Բառապաշարը.** Բ. հատոր, 1971, էջ 297-306 {Վիպասան Լեւոն Բաշալեան (1868-1943). վերջաւորութեան կայ օգտագործուած աղբիւրներու ցանկը։ ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1303 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Եղիա Տէմիրճիպաշեանի Բառակերտական**

- Նպաստը Հայ Գրական Լեզուին. Գ. հատոր, 1972, էջ 184-194 {Եղիա Տեմիրճիպաշեանի (1851-1908) բառապաշարի ոճական առանձնայատկութիւնները եւ բառակերտումները: ԷԾ, ՎԱԱ, ՎՖԱ}:
- 1304 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. **Տիգրան Կամսարականի Բառապաշարին Տարրերը.** Դ. հատոր, 1973, էջ 219-235 {Տիգրան Կամսարան (1866-1941). ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1305 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. **Արփիար Արփիարեանի Լեզուական Հայեացքներն Ու Բառապաշարը.** Ե. հատոր, 1974, էջ 225-247 {Իրապաշտ գրականութեան եւ քննադատութեան մեծագոյն դէմքերէն Արփիար Արփիարեան (1851-1908): ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1306 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. **Գրիգոր Չօհրապի Լեզուին Բառաբաղադրութիւնները.** 2. հատոր, 1977-78, էջ 243-266 {Գրիգոր Չօհրապի (1861-1915) «նորարարական այս ձգտումը կը միտէր գրականութիւնը մօտեցնել ժողովուրդին եւ գեղարուեստականօրէն արտացոլել իրական կեանքը»: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1307 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. **Երուխանի Լեզուին Բառաշերտաւորումները.** Է. հատոր, 1979, էջ 281-302 {Երուխանի (1870-1914) գործերուն մէջ հնաոճ բառերը, գրաբարեան հոլովածները, ոճերն ու դարձուածքները, բարբառային բառերը եւ նորակերտ բառերը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1308 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. **Մելքոն Կիւրճեանի Բառապաշարին Որոշ Տարրերը.** Ը. հատոր, 1980, էջ 289-299 {Մելքոն Կիւրճեան (Հրանդ, 1859-1915) կը պատկանի արեւմտահայ գրականութեան իրապաշտ սերունդին: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1309 ՍԱՀԱԿԵԱՆ, ՍՈՒՐԷՆ Մ.. **Անթապ (Andiabe) - Այնթապ Պատմա-Բանասիրական Ծշգրտումներ.** Թ. հատոր, 1981, էջ 181-224 {Էջ 215-224 կան Այնթապի բարբառէն նմոյշներ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1310 NERSESSIAN, DR. VREJ. **Bernard Von Breydenbach's *Peregrinatio in Terram Sanctam* and its Significance for the History of Armenian Printing.** ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 41-59 {Վրէժ Ներսէսեան, «Պերնարտ Վոն Պրէյտենպախի *Ուխտագնացութիւն Ի Սուրբ Երկիր* եւ Անոր Նշանակութիւնը Հայկական Տպագրութեան Պատմութեան Համար», անգլերէն: 1486ին գերմանացի Պերնարտ Վոն Պրէյտենպախի կողմէ գրուած գործին մասին, ուր կը նկարագրուի իր ուխտագնացութիւնը Երուսաղէմ, ուր ի միջի այլոց կը խօսի հայութեան եւ անոր կրօնական ու ընկերային առօրեային

- եւ մանաւանդ այբուբենին մասին: Ակնարկ կայ նաեւ 1473ին պաւարացի Եոհան Շիլթպերկերի գիրքին մասին, ուր կան հայութեան եւ հայ լեզուին մասին տեղեկութիւններ: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 1311 ԿՈԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ [ՎՐԴ.]. Բառերուն Միւս Երեսը.** ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 11-27 {Յայ բառին ծագումը, յօդուածին ենթաբաժանումներն են. «Լինելութեան հորհուրդը Նախահային Մօտ», «Յայ Նախամարդուն Վախճանային հորհուրդը», «Յայ Նախամարդուն Մտածողութեան հորհուրդը», «Յայ Նախամարդուն Սեփականացումի Ըմբռնումը», «Յայ Նախամարդուն Կեանքի Դիմակալումի հորհուրդը»: ՎԱԱ}:
- 1312 ՀԱՆԱՆԵԱՆ, ԳԱՂԹՈՒՅԻ. Սուեղիայի Բարբառի հտորքէկի հօսուածքը (Ընդհանուր Տեսական Ակնարկ).** ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 29-40 {Զեսապի բարբառը: ՎԱԱ}:
- 1313 ԿՈԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ [ՎՐԴ.]. Բառերուն Միւս Երեսը (Բ.).** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 197-217 {Նախկին հատորին մէջ, միեւնոյն խորագրով երեւցող աշխատասիրութեան շարունակութիւնը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1314 ԿԻՐՃԻՆԵԱՆ, ԴԱԻԹ. Յարակատարի Բարբառային Մի Տարբերակի Բառային Արժէքի Մասին.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 219-229 {«Ած» եւ «ուկ» մասնիկներով բառերու բարբառային կիրառութիւնները. էջ 227 ծանօթագրութիւններ, ՎԱԱ}:
- 1315 ԿՈԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ [ՎՐԴ.]. Բառերուն Միւս Երեսը (Գ.).** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 13-48 {Շարունակութիւնը նախորդ երկու հատորներուն մէջ երեւցող միեւնոյն խորագրով աշխատասիրութեանց (թիւ 1311 եւ 1313). Եղեռնի 80ամեակին առթիւ հեղինակը կու տայ խումբ մը բառերու բացատրութիւնը, որոնց տարբեր իմաստները առնչուած են Եղեռնին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1316 ԿՈԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ [ՎՐԴ.]. Բառերուն Միւս Երեսը (Դ.).** ԺԶ. հատոր, 1996, էջ 289-336 {Նախորդներուն շարունակութիւնը (թիւ 1311, 1313 եւ 1315). կու տայ կրօնական եւ հոգեկան բառերու իմաստներն ու վերլուծութիւնը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1317 ԿՈԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ [ՎՐԴ.]. Բառերուն Միւս Երեսը (Ե.).** ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 331-373 {Նախորդներուն շարունակութիւնը (թիւ 1311, 1313, 1315 եւ 1316). կու տայ իմաստներն ու վերլուծութիւնը հետեւեալ բառերու՝ որոնելու պահանջք, ինքնապաշտպանութիւն պահանջք, յարաբերականութեան գիտակցում, չափի ըմբռնումը, ենթակայութեան զգացում, ցաւի չափաստիճան,

հաճոյքի աշխարհ, բանական աշխարհ, մարդկային ընտանիք:
ՎԾ, ՎԱԱ}:

1318 ԿՈԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ [ՎՐԴ.]. **Բառերուն Միւս Երեսը (2.)**. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 153-194 {Նախորդներուն շարունակութիւնը (թիւ 1311, 1313, 1315, 1316 եւ 1317). կը քննարկէ առուտուրի եւ մարդկային ազատութեան առնչուած բառերու իմաստաբանութիւնը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

1319 ԿՈԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ.. **Բառերուն Միւս Երեսը (Է.)**. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 171-195 {Նախորդներուն շարունակութիւնը (թիւ 1311, 1313, 1315, 1316, 1317 եւ 1318). կը քննարկէ պարապութեան, սուտի, ստոյգի, զատորոշման եւ ժամանակի առնչուած բառերու իմաստաբանութիւնը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

1320 ՈՍԿԱՆԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. **Մի Զանի Խօսք Բոշայ Անուան Շուրջ**. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 177-192 {Յեղինակը կ'ուսումնասիրէ կարգ մը հայերէն բառերու արմատները, որոնք կ'առնչուին «բոշայ» բառին, ինչպէս օրինակ «գնչու», «Աբդալ», «ջինգյանա», եւլն.: ՎԾ, ՎԱԱ}:

1321 ԳԵՈՐԳԵԱՆ, ԳԱՅԻԱՆԷ. **Հայերէնի Բարբառագիտական Ատլաս (Կազմման Սկզբունքները եւ Առանձնայատկութիւնները)**. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 467-475 {«Ատլասի կազմման գործընթացը հայ իրականութեան մէջ սկսուել է 1975ին: ... Նպատակայարմար է համարուել հայերէնի բարբառների քննութիւնը կատարել լեզուաբանական աշխարհագրութեան մեթոդներով»: ՎԾ}:

1322 MOHAMMADI, MOHAMMAD MALEK & JAFARZADE, MEHDI. **A Contrastive Study of the Noun Declension in Avestan and Ancient Armenian Languages**. Լ. հատոր, 2010, էջ 43-52 {Մոհամմատ Մոհամմատի եւ Մեհտի Ճաֆարզատէ, «Գոյականի Հոլովակերտումը Գրաբարի եւ Աւեստայի Մէջ» անգլերէն: Բաղդատական «գրաբարի եւ հին պարսկերէնի՝ Աւեստայի լեզուի գոյականի շարահիւսական պաշտօններուն եւ հոլովակերտման երեւոյթներուն միջեւ»: ՎԾ, ՎՅԱ}:

Գ) ԱՐԽԻՒ, ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԵՒ ՁԵՌԱԳՐԵՐ

1501 ԽԱԶԻԿԵԱՆ, Լ[ԵՒՈՆ] ԵՒ ՄԱԹԵՒՈՍԵԱՆ, Ա.. **Ղամասկոսի Թանգարանի Հայկական Պատահիկները**. Գ. հատոր, 1972, էջ 9-54 {Ժ.-ԺԳ.

դարերու հայերէն ձեռագիրներ եւ անոնց բովանդակութիւնները. էջ 30-53 նկարներ այս ձեռագիրներէն: ԷԾ, ՎԱԱ):

1502 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, Լ[ԵՒՈՆ] Գ.. Հայերէն Երկու Գրչագիր Նիւ Եորքի «Հանրային Գրադարան»ում. Դ. հատոր, 1973, էջ 169-178 {Երկու ձեռագիրներու՝ *Սահմանք Իմաստասիրականք Դաւթի Փիլիսոփայի* ժողովածու՝ 1621ին գրուած, իսկ միւսը՝ *Մաշտոց*, գրուած ԺԵ. դարուն ցուցակագրումը: Էջ 171՝ ձեռագիրներէն մէկուն կողքի նկարը. ՎԱԱ):

1503 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱԵՏԻՍ Գ.. Միջնադարեան Երեք Անտիպ Տաղեր. Ե. հատոր, 1974, էջ 199-212 {Լոս Անճելըսի Գալիֆորնիոյ համալսարանին մէջ կայ ձեռագիր *Տաղարան* մը, որուն մէջ կը գտնուին միջնադարեան երեք տաղեր, որոնք անյայտ էին հայ բանասիրութեան, առաջինը՝ Ֆրիկէն, երկրորդը՝ Առաքել Բաղիշեցիէն եւ երրորդը՝ Յովհաննէս Թլկուրանցիէն: ՎԱԱ):

1504 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԱՆՈՒՇԱԲԱՆ ՎՐԴ.. Մերձ. Արեւելքի Աստուածաբանական Ծեմարանի Հայերէն Ձեռագիրները. Ե. հատոր, 1979, էջ 141-164 {ԺԳ. դարէն մնացած վեց ձեռագիրներու ներկայացումը, որոնք պահուած են Մերձաւոր Արեւելքի Աստուածաբանական Ծեմարանին մէջ: Էջ 147, 153, 159՝ ձեռագիրներէն էջերու նկարներ: ԷԾ, ՎԱԱ):

1505 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, Լ[ԵՒՈՆ] Գ.. Մի Զանի Նոր Գրչագրեր. Թ. հատոր, 1981, էջ 159-180 {ԺԵ. դարէն սկսեալ 10 նոր ձեռագիրներու ցուցակագրումը, որոնցմէ վեցը Նոր Զուղայի, երկուքը Թեհրանի, մէկը Լոնտոնի եւ մէկը Աթենքի մէջ: ՎԱԱ):

1506 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, Լ[ԵՒՈՆ] Գ.. Ս. Ամենափրկիչ Վանքի Արխիւը եւ Էմին Յովսէփ Էմինի Երկու Նամակները. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 281-286 {Նոր Զուղայի Ս. Ամենափրկիչ վանքի արխիւները եւ Յովսէփ Էմինի (1726-1809) իոն գտնուող երկու նամակները: ԷԾ, ՎԱԱ):

1507 ՏԵՐ-ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ. Փաւստոս Բուզանդի Հրատարակութիւններն Ու Ձեռագրերը. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 9-63 {Ե. դարու պատմիչին գործերուն ձեռագրերու ցանկն ու անոնց յետագայ հրատարակութիւնները: ՎԾ, ՎԱԱ):

1508 ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ, ՊԵՏՐՈՍ Հ.. Հենրիկոս Բրենները եւ Մովսէս Խորենացու Հայոց Պատմութեան Լատիներէն Համառօտագրուած Առաջին Թարգմանութիւնը. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 123-140 {Հեղինակը ցոյց կու տայ թէ Խորենացիի գործին առաջին լատիներէն

թարգմանութիւնը կատարած է Դոմինիկեան Միաբանութենէն հայր Յովհաննէս Բարթուղիմէոսը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

1509 NERSESSIAN, REV. VREJ NERSES. The Co-operation Between Father Ghewond Alishan and Lord Robert Curzon in the Field of Biblical Research (The British Library, MS. OR 15277). ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 433-440 {Հայր Վրէժ Ներսէսեան, «Հայր Ղեւոնդ Ալիշանի եւ Լորտ Ռոպըրթ Զըրզընի Միջեւ Համագործակցութիւնը՝ Աստուածաշունչի Ուսումնասիրութեան Ծիրին Մէջ», անգլերէն: Հեղինակը կը նկարագրէ Բրիտանական Գրադարանի Ձեռագրային հաւաքածոյին մէջ պահպանուած անգլիացի քաղաքական գործիչ Լորտ Ռոպըրթ Զըրզընի սեփականութիւնը եղած *Պատմութիւն Յովսէփի եւ Ասանեթայ* հայերէն ձեռագիրը, զոր իտալերէնի թարգմանած է Հայր Ղեւոնդ Ալիշան՝ Զըրզընի դղեակ իր հիւրընկալութեան շրջանին: ՎԾ, ՎՅԱ}:

1510 DERONIAN, ARAXY. The Armenians of Lebanon at the Library of Congress. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 205-255 + 271-291 {Արաքսի Տերոնեան, «Լիբանանի Հայերը «Ծերակոյտի Գրադարան»ին Մէջ», անգլերէն: Լիբանանի հայութեան առնչուող հրատարակութիւններ որոնք առկայ են Ա.Մ.Ն.ի Ուաշինկթընի «Տը Լայպըրի Աֆ Գոնկրէս»ին մէջ. կան աղիւսակներ եւ ցանկեր. յաւելուածին մէջ՝ էջ 273-281 կան ցանկերը այն հեղինակներուն, հրատարակչատուներուն, մամուլին եւլն., որոնցմէ հատորներ կան այս գրադարանին մէջ: ԵԾ, ՎՖԱ}:

1511 SCALA, ANDREA. Philological Considerations Regarding the Armenian Translation of John Chrysostom's *Letter to Theodore*. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 9-16 {Անտրէա Սքալա, «Բանասիրական Նկատառումներ՝ Յովհաննէս Ոսկեբերանի *Թուղթ Առ Թէոդորոսի* Հայերէն Թարգմանութեան» անգլերէն: Յունական բնօրինակէն կան հայերէն վեց ձեռագիր թարգմանութիւններ, որոնք յաւելեալ նպաստ կը բերեն յունական բնագրի ուսումնասիրութեան եւ անոր պատմութեան: ՎԾ, ՎՅԱ}:

1512 ՂԱԶԱՐԵԱՆ, ՎԱԶԷ. «Թղթայ Զաւակներու Հայր»ը՝ Թէոդիկ. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 263-296 {Հոս կը հրատարակուին Թէոդիկի 24 նամակները ուղղուած Մեսրոպ Եպս. Նշանեանին, որոնք կ'անդրադառնան իր պատրաստած *Ամենուն Տարեցոյցը* հանդէսին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

1513 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Կոստան Զարեանի եւ Արշակ Զօպանեա-

- նի Նամակներեն.** ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 377-396 {Երկու գրողներու միջեւ կատարուած 29 նամակցութիւններ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1514 ՂԱԶԱՐԵԱՆ, ՎԱԶԷ. Վահէ-Վահեանի Նամակները Վահան Թեքեանին.** ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 397-431 {13 նամակներ յղուած բանաստեղծ Վահէ-Վահեանէն բանաստեղծ Վահան Թեքեանին՝ 1934-1945 ժամանակամիջոցին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1515 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Կոստան Չարեանի եւ Սիմոն Վրացեանի Նամակագրութենէն.** ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 297-328 {Նամակագրութիւն 1942-1950ի միջեւ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1516 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Կոստան Չարեանի Նամակները Արշակ Զօպանեանին (1922-1931).** Լ. հատոր, 2010, էջ 439-465 {Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի ԻԷ. հատորին մէջ (2007) երեւոյթ երկու գրողներու միջեւ կատարուած նամակցութիւններուն ամբողջացումը (թիւ 1513): ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1517 ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ, ՄԵԼԱՆԻԱ. Չապէլ Պոյաճեան Նամակներ.** Լ. հատոր, 2010, էջ 487-519 {Լոնտոնաբնակ Չապէլ Պոյաճեանի (1872-1957) նամակներէն փունջ մը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

Դ) ՄԱՍՈՒԼ

- 1801 ՏԵՐ ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ, ԱՐՏԱՇԵՍ. Լիբանանահայ Մամուլի Յիսուն Տարին 1921-1971 թթ..** Բ. հատոր, 1971, էջ 273-296 {Լիբանանահայ մամուլի պատմութիւնը, իրաքանչիւր տասնամեակին մասին ընդհանուր ակնարկ, ապա մէկ առ մէկ կը տրուին հանդէսներուն անուններն ու անոնց մասին տեղեկութիւններ. վերջաւորութեան կայ այբենական ցանկը լիբանանահայ մամուլի, յիսուն տարի՝ 175 անուն հայ մամուլ: ՎԱԱ}:
- 1802 ՏԵՐ ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ, ԱՐՏԱՇԵՍ. Սուրիահայ Մամուլի Պատմութիւն.** Գ. հատոր, 1972, էջ 195-230 {Սուրիոյ հայութեան հակիրճ պատմութիւնը ԺԵ. դարէն սկսեալ եւ իր մամուլը: Կու տայ 1915-էն ասդին 75 հանդէսի անուանացանկ: Էջ 211-213 թերթերու տիտղոսները: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 1803 ՂԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Ակնարկ Լիբանանահայ Մամուլի Պատմութեան.** Դ. հատոր, 1973, էջ 237-282 {Այս յօդուածը ամբողջացումն ու սրբագրումն է Արտաշէս Տէր Խաչատուրեանի լիբանանահայ մամուլին նուիրուած զանազան աշխատասիրութիւններուն: Իսկ

լիբանանահայ առաջին հանդեսը լոյս տեսած է 1913ին եւ կոչուի *Միութիւն*: ԷԾ, ՎԱԱ):

1804 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Զայ Պարբերական Մամուլի Զարգեր. 2. հատոր, 1977-78, էջ 267-320 {Կը յայտնաբերէ 120 հանդեսներ, որոնց մասին ցարդ չեն յիշած հայ մամուլով զբաղողները: ԷԾ, ՎԱԱ):

1805 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Սփիւռքահայ Նոր Պարբերական Մամուլը 1967-1980 թթ.ուն (Մատենագիտական Փորձ). Ը. հատոր, 1980, էջ 301-324 {200 մամուլի նոր անուն, որոնց մէկ մասը տրուած է հոս: ԷԾ, ՎԱԱ):

1806 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Սփիւռքահայ Նոր Պարբերական Մամուլը 1967-1980 թթ.ուն (Մատենագիտական Փորձ). Թ. հատոր, 1981, էջ 253-294 {Շարունակութիւն *Հանդեսի* նախորդ հատորի իր յօդուածին (թիւ 1805): ԷԾ, ՎԱԱ):

1807 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, ՄԻՅՐԱՆ. Զայ Պարբերական Մամուլի Նորայայտ Անուններ. Թ. հատոր, 1981, էջ 295-304 {Զայրենի մատենագետ Ամալիա Կիրակոսեանի կազմած *Զայ Պարբերական Մամուլի Մատենագիտութիւն (1794-1967)*էն դուրս մնացած 34 հայերէն նորայայտ թերթերու անուններ: ԷԾ, ՎԱԱ):

1808 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Զայ Լրագրութեան Առաջին Պատմաբանը. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 267-280 {Փիլիպպոս Վրդ. Ճամճեան, Գրիգորիս Ալեաթճեան, Վիքթոր Լանկլուա եւ Թադէոս Միհրդատեանց. առաջինին ուսումնասիրութիւնը լոյս տեսած է 1850ին, իսկ մնացեալ երեքինը՝ 1863ին: ԷԾ, ՎԱԱ):

1809 ՍԻՄՈՆԵԱՆ, ՊԵՊՕ. Փարիզի Մենքի Տեղը Սփիւռքահայ Գրական Մամուլի Պատմութեան Մէջ. ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 209-226 {Կ'անդրադառնայ *Մենքի* առաջին համարի «մանիֆեսթ»ին, ապա կը խօսի յօդուածագիրներուն գործերուն մասին. *Մենքը* հրատարակուած է 1931-1932 տարեշրջաններուն):

1810 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Ստեփան Ոսկանի Արեւելք Հանդեսի Առեղծուածը. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 233-250 {1850ականներուն Փարիզի *Արեւելք* կիսամսեայ հանդեսը: ՎԾ, ՎԱԱ):

1811 ՏԱԳԷՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. Յենարան Շաբաթաթերթը. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 251-261 {1959-1962 Կիպրոսի մէջ հրատարակուած *Յենարան* շաբաթաթերթը: ՎԾ, ՎԱԱ):

1812 ՍԻՄՈՆԵԱՆ, ՊԵՊՕ. Արեւմտահայ Գրականութեան Գեղապաշտ Ձգտումներու Հանդիսավայր՝ Մեհեանը. ԺԷ. հատոր, 1997, էջ

- 439-463 {Կ'անդրադառնայ Յունուարեն մինչեւ Յուլիս 1914 միայն եօթ համար լոյս տեսած *Մեհեան* գրական թերթին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1813 ԱԲԵՏԵԱՆ, ԿԱՐԻՆԷ. *Արարատ Հայագիտական Հանդեսը*. ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 495-511 {Էջմիածնի Գեորգեան Ճեմարանի *Արարատ* ամսագիրի (1868-1919) մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1814 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. *Հարաւային Ամերիկայի Հայ Մամուլը, Սկիզբէն Մինչեւ 1950*. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 197-245 {Հայատառ մամուլը Հարաւային Ամերիկայի մէջ 1915-1950 ժամանակաշրջանին: Էջ 231 այս մամուլին ցանկը, ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1815 ԵԱԶԸՃԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ. *Խորհրդային Միութեան Հայկական Ազատ Մամուլի Սկզբնաւորումը (1985-89 ԹԹ.)*. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 247-301 {Պատմութիւնը այդ ժամանակաշրջանի հայաստանեան մամուլին: Էջ 290-296՝ կը տրուի ցանկը այս մամուլին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1816 ՍԻՄՈՆԵԱՆ, ՊԷՊՕ. *Բարձրավանքը՝ Հայ Մտքի Բարձր Ոլորտներու Հանդիսարանը*. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 261-290 {Կ'անդրադառնայ 1922ին Պոլսոյ մէջ որպէս ամսօրեայ միայն հինգ հատոր լոյս տեսած *Բարձրավանք*ին. հոս կը վերլուծուին հանդէսին «առաջադրութիւնները», իմացական հարցերը, արուեստագիտութիւնը, գրականագիտական եւ քննադատական միտքը, ստեղծագործական էջերը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1817 ՍԻՆԱՍԵԱՆ, ՄԻՀՐԱՆ. *Հայ Պարբերական Մամուլի 33 Նորայայտ Անուններ*. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 347-362 {Շարունակութիւն *Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի* Թ. հատոր, 1981, էջ 295-304ի (թիւ 1807) մէջ երեւցող նոյն հեղինակին ուսումնասիրութեան: Կը նշուին Հայրենի մատենագետ Մ.Ա. Բաբլոյեանի պատրաստած *Հայ Պարբերական Մամուլը, Մատենագիտական Համահաւաք Յուլակ (1794-1980)* աշխատասիրութենէն դուրս մնացած 33 թերթերու անուններ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1818 ՂԱԶԱՐԵԱՆ, ՎԱԶԷ. *Արեւ Լրագրի Ծննդոցին Մասին*. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 322-336 {Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Գահիրէի *Արեւ* թերթին մասին կը տրուին դիւանային անտիպ փաստաթուղթեր եւ «Կանոնագիր *Արեւ* հրատարակչական ընկերութիւն»ը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 1819 ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ, ՂԱԻԹ. *Երկճիւղ Գրականութեան Հիմնախնդիրների Շուրջ Մի Բանավեճ՝ 1899ի Անահիտի, Մուրճի եւ Մշակի Էջերում*. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 139-149 {Արշակ Զօպանեանի գրական եւ լեզուական գնահատականը *Մուրճ* հանդէսին մասին, որուն կը հակադարձէ թերթը. նոյնպէս՝ *Անահիտի* եւ *Մշակի* յարաբերու-

թիւները *Մուրճին* հետ: ՎԾ, ՎԱԱ):

1820 SHEMMASSIAN, VAHRAM L.. *The Press of Armenian Genocide Survivors in Syria (1916-1919)*. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 211-233 {Վահրամ Շեմմասեան, «Հայոց Ցեղասպանութենէն Վերապրողներու Մամուլը Սուրիոյ Մէջ (1916-1919)», անգլերէն: Առանձնացուած են *Փորձանք, Հայ Ձայն, Տարագիր, Գաղթական, Պիծակ* եւ *Եփրատ* հանդեսները: ՎԾ, ՎՅԱ):

1821 ՈՍԿԱՆԵԱՆ, ՇՈՂԻԿ. *Արեւմտահայ Մամուլը Եւ Նրա Դերը Լուսաւորութեան Եւ Դպրոցի Չարգագման Գործում (1870-1920 ԹԹ.)*. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 103-140 {Արեւմտահայ, մանաւանդ՝ Պոլսոյ մամուլին սատարումը հայկական գարթօսքին. կը նշուի նաեւ մանկական մամուլը: ՎԾ, ՎԱԱ):

1822 ՍԵՅՐԱՆԵԱՆ, ԼՈՒՍԻՆԷ-ԼԻԼԻԹ. *Անդունդի Վրայ Բացուած Դուռը (Բնագիր Եւ Ինքնագիր Հանդեսների Վերլուծման Փորձ)*. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 437-448 {2001Էն սկսեալ Հայաստանի մէջ յաջորդաբար լոյս տեսնող *Բնագիր* եւ ապա անոր շարունակութիւնը եղող *Ինքնագիր* համացանցային հանդեսներու վերլուծութիւնը: ՎԾ, ՎԱԱ):

1823 MOURADIAN, KHATCHIG. *From Yeghern to Genocide Armenian Newspapers, Raphael Lemkin, and the Road to the UN Genocide Convention*. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 127-137 {Խաչիկ Մուրատեան, «Եղեռնէն Ցեղասպանութիւն. Հայկական Թերթերը, Ռաֆայէլ Լեմքին Եւ ՄԱԿի Ցեղասպանութեան Ուխտի Ճանապարհը», անգլերէն: Կ'անդրադառնայ հայ մամուլին կողմէ օգտագործուած եզրերուն՝ հայկական ջարդերուն վերաբերեալ: ՎԾ, ՎՅԱ):

3) ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆՆԵՐ

2001 ԶԱԹՈՅԵԱՆ, ԲԱՐՍԵՂ. *Գրախօսական - Արաբերէն-Հայերէն Բառարան. Կազմողներ՝ Ս.Ս. Զուլքեան եւ Յ.Ս. Սարգիսեան, Պէյրութ, 1969. Ա. հատոր, 1970, էջ 213-218* {Այս բառարանը ձեռնարկողը եղած է Հայկական Ս.Ս.Հ. Գիտութիւններու Ակադեմիայի Արեւելագիտութեան Բաժանմունքը: Կը տրուին այս բառարանի կարգ մը սխալներն ու թերութիւնները):

2002 Զ[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Հ.. *Գիրքերու Հետ - Sirarpie Der Nersessian, The Armenians, Norwich, Great Britain, 1969, 216 p.* Ա. հատոր, 1970, էջ 219 {Սիրարփի Տէր Ներսէսեանի *Հայերը* գիրքը անգ-

- լերեն: Այս գործը «Հին Ժողովուրդներ Եւ Վայրեր» մատենաշարի 68րդ հատորն է):
- 2003 Զ[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Հ.. Գիրքերու Հետ - Բժ. Ռոպեր Ճեպեճեան, *Հալեպի Մեծանուն Բժշկապետ Ա.Ա. Ալթունեան Եւ Իր Գործը*, Հալեպ, 1969, 130 էջ. Ա. հատոր, 1970, էջ 220:
- 2004 Զ[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Հ.. Գիրքերու Հետ - *Յուշամատեն Ճիպէլի Ամերիկեան Որբանոցի, 1920-1925*, Պէյրութ, 1969, 100 էջ. Ա. հատոր, 1970, էջ 220-221 {Հատորին խմբագրական կազմն է Գ. Բանեան, Յ. Գարաօղլանեան, Յ. Շահինեան}:
- 2005 Զ[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Հ.. Գիրքերու Հետ - Արտաշէս Տէր Խաչատուրեան, *Շահան Պերպերեան (1891-1956)*, Պէյրութ, 1969, 100 էջ. Ա. հատոր, 1970, էջ 221 {Հատորին մէջ կան Շահան Պերպերեանի ստորագրած ուսումնասիրութեանց եւ յօդուածներուն ամբողջական ցանկը եւ Շ. Պերպերեանի կեանքին ու գործին նուիրուած յօդուածներ}:
- 2006 ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ, Օ[ՆՆԻԿ]. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Պարոյր Սեւակ, *Սայաթ Նովա*, Հայկ. Ս.Ս.Հ. Գիտութիւնների Ակադեմիայի Հրատարակութիւն, Երեւան 1969, 500 էջ. Բ. հատոր, 1971, էջ 307-312:
- 2007 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, Ժ[ԻՐԱՅՐ]. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Charles Burney and David Marshall Lang, *The Peoples of the Hills: Ancient Ararat and Caucasus*, London, Weidenfeld and Nicolson, 1971, 324 p., 6 maps, 113 illustrations. Բ. հատոր, 1971, էջ 312-314 {Զարլգ Պըրնիի եւ Տէյվիտ Մարշըլ Լենկի *Լեռներու Ժողովուրդները, Հնամենի Արարատ եւ Կովկաս* անգլերէն գիրքը}:
- 2008 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, Ժ[ԻՐԱՅՐ]. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Edward Gulbekian, ed. *Armenian Press Directory*, London, Harq Publication, 1971, 76 p.. Բ. հատոր, 1971, էջ 314-315 {Եղուարդ Գիւլբէկեանի խմբագրութեամբ *Հայ Մամուլի Յուցակ* անգլերէն գիրքը}:
- 2009 Զ[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Հ.. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Լեւոն Վարդան, *Հայկական Տասնհինգը Եւ Հայերու Լքեալ Գոյքերը*, Պէյրութ, 1970, 344 էջ. Բ. հատոր, 1971, էջ 316-317:
- 2010 Զ[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Հ.. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - David Marshall Lang, *Armenia: Cradle of Civilization*, George Allen and Unwin Ltd., London, 1970, 320 p., 115 illustrations, 8 colour plates, 6 maps. Բ. հատոր, 1971, էջ 317-318 {Փրոֆ. Տէյվիտ Մարշըլ

- Լենկի Հայաստան՝ Զաղաքակրթության Օրրան անգլերեն գիրքը):
- 2011 ԳԱՍԱՊԵԱՆ, ԳՈՒՐԳԷՆ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Թոմագո Պրեչիա Ֆրադատոքքի, Սորատիրի Ս. Էջմիածին Եկեղեցին, Ուսումնասիրություններ Միջնադարու Հայ Ճարտարապետության, Թիւ 1, Հոռմ, 1971. Գ. հատոր, 1972, էջ 283-289 {Հրատարակուած երկու լեզուներով՝ Իտալերեն եւ անգլերեն}:
- 2012 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Արուսեակ Ն. Մուրադեան, Յունաբան Դպրոցը եւ Նրա Դերը Հայերենի Զերականական Տերմինաբանության Ստեղծման Գործում, Երեւան, 1971, 362 էջ. Գ. հատոր, 1972, էջ 289-294:
- 2013 KOUYMJIAN, DICKRAN K.. Հայագիտական Հրատարակություններ - *Contributions to the Archaeology of Armenia*, edited by Henry Field, translated by Arlene Krimgold, Russian translation series of the Peabody Museum of Archaeology and Ethnology, Harvard University, vol. III, no: 3 (Cambridge, Mass., 1968), 4 xi, 232 p.. Գ. հատոր, 1972, էջ 295-297 {Գրախօսական անգլերենով. հատորը կը պարունակէ հայկական հնագիտության շուրջ վեց նոր ուսումնասիրություններ}:
- 2014 ՂԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Յակոբ Ս. Անասեան, Հայ Համաբարբառային Գրականությունը եւ Հայ Մատենագիտության Համաբարբառը (Աղբիւրաբանական եւ Բնագրաբնական Ուսումնասիրություն), Էջմիածին, Տպ. Մայր Աթոռի, 1972, 100 էջ. Գ. հատոր, 1972, էջ 303-308:
- 2015 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. Հայագիտական Հրատարակություններ - Արմեն Դարեան, Ակնարկ՝ Հայ-Արաբ Մշակութային Կապերուն Կրայ, Պէյրութ, 1972, 48 էջ. Գ. հատոր, 1972, էջ 309-311:
- 2016 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. Հայագիտական Հրատարակություններ - *Կրաց Ժամանակագրություն (1207-1318)*, թարգմանությունը հին վրացերենէ, յառաջաբանը եւ ծանօթագրությունները՝ Պարոյր Մուրատեանի, Հայկական Ս.Ս.Հ. Գիտությունների Ակադեմիայի Հրատարակչություն, Երեւան, 1971, 224 էջ. Գ. հատոր, 1972, էջ 311-312:
- 2017 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Հայագիտական Հրատարակություններ - *Հայոց Լեզուի Չարգացումը Սովետական Շրջանում*, Հայկական Ս.Ս.Հ. Գ.Ա., Երեւան, 1973, 543 էջ. Դ. հատոր, 1973, էջ 311-315 {Հատորին մաս կազմած են լեզուաբաններ Գուրգէն Սեւակ, Սերգէյ Աբրահամեան, Հ.Մ. Օհանեան, Ս.Ա. Էլոյեան, Ռաֆայէլ

- Իշխանեան, Պետրոս Պետիրեան, Գ.Լ. Գարեգինեան, Ռ.Կ. Յովհաննիսեան, Թ.Ա. Ղարաբաղլեան}:
- 2018 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Ներսէս Սկրտչեան, *Բուրդուրի Բարբառը*, Հայկական Ս.Ս.Հ. Գ.Ա. Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1971, 233 էջ. Դ. հատոր, 1973, էջ 315-319 {Փոքր Ասիոյ Բուրդուր քաղաքի հայ համայնքի բարբառի ուսումնասիրութիւն}:
- 2019 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Գրիգոր Պողարեան, *Յեղասպան Թուրքը - Վկայութիւններ, Զաղուած՝ Հրաշքով Փրկուածներու շրոյցներէն*, Պէյրութ, 1973, 207 էջ. Դ. հատոր, 1973, էջ 319-322 {Վկայութիւնը տուողներուն անուններն ու շրջանի պատկանելիութիւնը}:
- 2020 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Հրանդ Գանգրունի, *Հայ Յեղափոխութիւնը Օսմանեան Բռնատիրութեան Դեմ, 1890-1910*, Պէյրութ, 1973, 414 էջ. Դ. հատոր, 1973, էջ 323-326:
- 2021 ՏԱՐԱԳՃԵԱՆ, ՊԱՐԳԵՒ Ն.. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - G.H. Chopourian, *The Armenian Evangelical Reformation: Causes and Effects*, Armenian Missionary Association of America, Inc., New York, 1972, 170 p.. Դ. հատոր, 1973, էջ 327-330 {Վեր. Կիրակոս Չոփուրեանի Պատճառներն Ու Արդիւնքները Հայ Աւետարանական Բարեկարգութեան, անգլերէն երկը. գրախօսողը Հայ Աւետարանական Շարժումի մասին հրատարակուած ինը գիրքերու (հայերէն կամ անգլերէն) անուններ կը յիշէ}:
- 2022 ԳԱՍԱՊԵԱՆ, ԳՈՒՐԳԵՆ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Սուրառ Մ. Հասրաթեան, *Սիւնիքի ԺԵ.-ԺԸ. Դարերի Ճարտարապետական Համալիրները*, Հ.Ս.Ս.Հ. Գ.Ա. Հրատարակութիւն, Երեւան, 1973, 190 էջ (նկարազարդ, կը պարունակէ նաեւ յատակագծեր, կտրուածքներ, չափագրութիւններ, եսւայլն). Դ. հատոր, 1973, էջ 331-333:
- 2023 ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ, ՕՆՆԻԿ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Լեւոն Աշոտի Ասմարեան, *Վահան Թեքեան, Կեանքը Եւ Ստեղծագործութիւնը*, Երեւան, 1971, 229 էջ. Դ. հատոր, 1973, էջ 334-338:
- 2024 ԱԼԱԳԱՅՏՈՅԵԱՆ, ՊԵՏՐՈՍ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Աշոտ Պատմագրեան, *Հայ Երգը Դարերի Միջից*, Պէյրութ, 1973, 360 էջ. Դ. հատոր, 1973, էջ 338-345 {Յունական, հրեական եւ

ասորական երաժշտության ազդեցության տարրերը հայ եկեղեցական երաժշտության մեջ}:

- 2025 ՍԻՄՈՆԵԱՆ, ՊԵՊՕ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Գառնիկ Ստեփանեան, *Կենսագրական Բառարան*, Ա. հատոր, Ա-Թ, Երեւան, 1973, 282 էջ. Դ. հատոր, 1973, էջ 345-348 {Հայ ճանչցուած անձնաւորութիւններու կենսագրութեան բառարան}:
- 2026 ԲԱՐԹԻԿԵԱՆ, ՀՐԱԶ Մ.. Հայագիտական Հրատարակություններ - Երուանդ Հ. Զատունի, *Կիլիկիոյ Հայկական Իշխանապետութիւնը Մերձաւոր Արեւելքի Զաղաքական Հոլովոյթին Մէջ (1080-1137)*, Պէյրութ, 1974, 245 էջ. Ե. հատոր, 1974, էջ 255-263:
- 2027 ԳԱՍԱՊԵԱՆ, ԳՈՒՐԳԵՆ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Paolo Cuneo, *Le Basiliche di Tux, Xncorgin, Pasvack, Hogeacvank*, Consiglio Nazionale delle Ricerche, Studi di Architectura Medioevale Armena, no: 4, Roma, 1973, 127 p., 2 carte geografiche, 27 Rilievi Degli Edifici, 59 fotografie. Ե. հատոր, 1974, էջ 263-270 {Փաօլօ Բունէօ, *Թուշի, Խնցորգիսի, Փաշուանցի Եւ Հոգեացվանքի Պազիլիքները*, Ուսումնասիրութիւններ Միջնադարու Հայ ճարտարապետութեան, հատոր 4, Հռոմ, 1973. երկու լեզուով՝ իտալերէն եւ անգլերէն}:
- 2028 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Հայկ Պարիկեան, Յովնան Վարժապետեան, *Պատմութիւն Սուրիոյ Հայ Տպարաններու*, հրատ. Հ.Բ.Ը.Մ.ի «Մատենագիտական Յանձնախումբ»ի, Հալէպ, տպ. «Հալէպ», 1974, 264 էջ, տպաքանակ՝ 250. Ե. հատոր, 1974, էջ 270-279:
- 2029 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Սիրաք Գիւլպիտաղեան, *Հայերէն Ուղղագրութեան Պատմութիւն*, Երեւանի Պետական Համալսարանի Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1973, 430 էջ. Ե. հատոր, 1974, էջ 280-284:
- 2030 ՊԵՐԵՃԻԶԵԱՆ, Ա[ԼԵԶՍԱՆ]. Հայագիտական Հրատարակություններ - Մանիա Ղազարեան, *Հայ Կերպարուեստը ԺԵ.-ԺԸ. դարերում*, Երեւան, 1974, 284 էջ + նկարներու վերատպութիւն. Ե. հատոր, 1974, էջ 284-286:
- 2031 ԱԼԱՀԱՅՏՈՅԵԱՆ, ՊԵՏՐՈՍ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Անահիտ Յիցիկեան, *Հայկական Աղեղնային Արուեստը*, «Սովետական Գրող» Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1977, 250 էջ. 2. հատոր, 1977-78, էջ 321-324:
- 2032 ՏԵՐ ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ, ԱՐՏԱՇԵՍ. Հայագիտական Հրատարակու-

- թիւներ - Գառնիկ Ստեփանեան, *Կենսագրական Բառարան*, Ա. հտր., Ա-Թ, Երեւան, 1973, 382 էջ. 2. հատոր, 1977-78, էջ 325-334 {Տեր Խաչատուրեան կու տայ գիրքին մէջ երեւցող վրիպակները եւ սխալ տեղեկութիւնները, նաեւ՝ չիշատակուած կենսագրութիւններ}:
- 2033 ՏԵՐ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ, ԱՐՏԱՇԵՍ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Ժիրայր Դանիէլեան, *Ակնարկ Լիբանանահայ Մամուլի Պատմութեան*, «Հայկազեան Հայագիտական Հանդէս», հտր. Դ., Պէյրութ, 1973, էջ 237-382. 2. հատոր, 1977-78, էջ 334-339 {Փորձ յստակացնելու մամուլ եզրի սահմանումը}:
- 2034 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Mesrob K. Krikorian, *Armenians in the Service of the Ottoman Empire 1860-1908*, Routledge Direct Editions, London, Henley and Boston, 1977, 149 p., Մեսրոպ Գ. Գրիգորեան, *Հայեր Օսմանեան Կայսրութեան Ծառայութեան Մէջ 1860-1908*, Ռուբէն Տայրեքտ Հրատարակութիւններ, Լոնտոն, Հենլի եւ Պոսթոն, 1977, 149 էջ. 2. հատոր, 1977-78, էջ 339-342:
- 2035 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ-ՏԱՏՈՅԵԱՆ, ՍԵՂԱ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Գ.Տ. Խրլոպեան, *Հայ Սոցիալական Իմաստասիրութեան Պատմութիւն*, Երեւանի Պետական Համալսարանի Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1978, 444 էջ. Ե. հատոր, 1979, էջ 353-356 {Հայ իրականութեան մէջ ընկերային իմաստասիրութեան ձեւաւորման սատարող չորս տարրերը, դիցաբանական, հեթանոսական, քրիստոնեական եւ աղանդաւորական}:
- 2036 ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆ, ԱՍՊԵՏ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Paul Z. Bedoukian, *Coinage of the Artaxiads of Armenia*, Royal Numismatic Society, special publication, number 10, London, 1978, 81 pages + 8 plates. Փոլ Զարեհ Պտուկեան, *Հայաստանի Արտաշէսեաններուն Ղրամահատութիւնը*, Ղրամագիտական Արքայական Ընկերակցութիւն, մասնաւոր հրատարակութիւն, թիւ 10, Լոնտոն, 1978, 81 էջ + 8 տախտակ. Ե. հատոր, 1979, էջ 357-360:
- 2037 ԳՈՃԱՅԵԱՆ, ՄԻՆԱՍ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - B. Narcis (Editor), *Armenian Art Treasures of Jerusalem*, New York, 1979. Պ. Նարգիս (Խմբագիր), *Երուսաղէմի Հայկական Արուեստի Գանձերը*, Նիւ Եորք, 1979. Ե. հատոր, 1979, էջ 360-362 {Այս գիրքին ներածականը գրած է Փրոֆ. Աւետիս Սանճեան}:
- 2038 ԳՈՃԱՅԵԱՆ, ՄԻՆԱՍ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Իշօխ,

Գիրք Ի Վերայ Բնութեան, քննական բնագիրը, թարգմանութիւնը գրաբարից ռուսերէն եւ առաջաբանը՝ Ստելլա Վարդանեանի, **Հայկական Ս.Ս.Հ. Գ.Ա. Հրատարակչութիւն**, Երեւան, 1979, 111 էջ. Ե. հատոր, 1979, էջ 362-364 {Հեղինակը ասորի է ու ապրած Կիլիկիոյ Սիս մայրաքաղաքին մէջ ԺԳ. դարուն. գիրքին բովանդակութիւնը կապուած է միջնադարեան բժշկագիտութեան պատմութեան. հայերէն օրինակն է որ գոյութիւն ունի որպէս հիմնական բնագիր}:

2039 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ, Յակոբ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Չաւեն Սաըրլեան, Հայկական Հարցի Մասին, Հրատարակութիւն Թեքէեան Մշակութային Միութեան, Պէյրութ, 1978, 286 էջ. Ե. հատոր, 1979, էջ 364-367:

2040 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Մարիա Ճէյքըպսըն (Եագոպսըն), Օրագրութիւն 1907-1919 Խարբերոյ, դանիերէն ձեռագիր բնագրէն թարգմանեցին Ներսէս Եպս. Բախտիկեան [եւ] Միհրան Սիմոնեան, Անթիլիաս, 1979 (ներածական՝ էջ Է-ԼԱ, բնագրի Հայերէն թարգմանութիւն՝ էջ 1-380 + դանիերէն ձեռագիր բնագրի լուսապատճեն՝ էջ 1-963). Ե. հատոր, 1979, էջ 367-370:

2041 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Մեսրոպ Եպս. Աշճեան (Խմբագիր), Դիւան Մեսրոպ Դ. Թաղիադեան[ի], Նոր Զուղա [Պէյրութ, Տպ. Ալթափրես], 1979, ԼԹ + 654 էջ. Ե. հատոր, 1979, էջ 371-373:

2042 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Հայկ Խաչատուրեան, Հայկական Օրացոյցների եւ Տարեցոյցների Մատենագիտութիւն (1513-1973), Երեւան, հրատ. Ալ. Միասնիկեանի Անուան Հանրապետական Գրադարանի, 1976, 318 էջ. Ե. հատոր, 1979, էջ 373-376:

2043 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Բագրատ Ուլուբաբեան, Ոսկէ Շղթայ, «Սովետական Գրող» Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1979, 376 էջ. Ե. հատոր, 1979, էջ 377-379 {Պատմագիտական այս հատորը կու տայ հայ-ռուսական յարաբերութիւնները Ե. դարէն մինչեւ 1828}:

2044 Զ[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Հ.. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Վ.Ս. Պարսամեան, Ռուսաստանը եւ Հայ Ժողովրդի Պատմական Բախտը, «Հայաստան» Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1978, 184 էջ. Ե. հատոր, 1979, էջ 380 {Փրոֆ. Վարդան Պարսամեան իր գիրքին մէջ կ'ընդգրկէ ԺԸ.-ԺԹ. դարերը}:

2045 ԱՃԵՄԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Գեղամ

- Սեւան, *Սփիւռքահայ Գրականութեան Պատմութեան Ուրուագծեր*, Հայկական Ս.Ս.Հ. Գ.Ա. Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1980, 320 էջ. Ը. հատոր, 1980, էջ 325-332:
- 2046 ԿՈՂՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ.. Հայագիտական Հրատարակչութիւններ - V. Nercessian (Editor), *Essays on Armenian Music*, Kahn and Averill Publication, London, 1978, 222 p. Վ. Ներսիսեան (Խմբագիր), *Որոնումներ Հայ Երաժշտութեան Շուրջ*, Զահն Եւ Ավերիլ Հրատարակչութիւն, Լոնտոն, 1978, 222 էջ. Ը. հատոր, 1980, էջ 332-334 {1970-77 զանազան թերթերու մէջ լոյս տեսած ուսումնասիրութիւններ Ս. Փոլատեանէն, Ն. Թահմիզեանէն, Ն. Սերգոյեանէն, Պ. Ուիթին Եւ Ռ. Աթայեանէն}:
- 2047 ՊԵՐԵԾԻԸԼԵԱՆ, ԱԼԵԶՍԱՆ. Հայագիտական Հրատարակչութիւններ - Սեդա Պարսումեան-Տատոյեան, *Ուրուագիծ Ժամանակակից Լիբանանահայ Նկարչութեան, Հայկազեան Հայագիտական Հանդէս*, Է. հտր., Պէյրութ, 1979, 315-352 էջ. Ը. հատոր, 1980, էջ 334-338:
- 2048 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. Հայագիտական Հրատարակչութիւններ - Հայկ Պարիկեան (Խմբագիր), *Գեղարդ Սուրիահայ Տարեգիրք*, Հալէպ, Ա. Գիրք, 1975 (548 էջ), Բ. Գիրք, 1976-1978 (500 էջ). Ը. հատոր, 1980, էջ 338-340:
- 2049 ՍԱՊՊԱՂԵԱՆ, ՊԵՐԸ. Հայագիտական Հրատարակչութիւններ - Անուշաւան Ա. Էպեան, *Հայութեան Անծանօթ իր Երկրորդ Կայսրութիւնը, Շահ էլ Արմէն*, Պէյրութ, 1981, (128 էջ). Թ. հատոր, 1981, էջ 321-328 {ԷԾ}:
- 2050 ԿՈՂՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ.. Հայագիտական Հրատարակչութիւններ - Ե.Կ. Մելքոնեան, *Ղաւթ Չէթունցի, Մեկնութիւն Զերականի*, Հ.Ս.Ս.Հ. Գիտութիւնների Ակադեմիայի Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1981, (188 էջ). Թ. հատոր, 1981, էջ 328-331:
- 2051 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ-ՏԱՏՈՅԵԱՆ, ՍԵՂԱ. Հայագիտական Հրատարակչութիւններ - Վիգէն Յ. Ղազարեան, *Սարգիս Պիծակ*, Հ.Ս.Ս.Հ. Գիտութիւնների Ակադեմիայի Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1980, 148 էջ, արտատպումներ՝ 72 սել, 7 գունաւոր. Թ. հատոր, 1981, էջ 331-332:
- 2052 ԿՈՂՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ.. Հայագիտական Հրատարակչութիւններ - Հասկ, *Հայագիտական Տարեգիրք*, Նոր Շրջան, Ա. տարի, հրատարակչութիւն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան, Անթիլիաս, 1980, (400 էջ). Թ. հատոր, 1981, էջ 333-336:
- 2053 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Հայագիտական Հրատարակչութիւններ - David Marshal Lang, *The Armenians: A People in Exile*, London-Boston-

- Sydney, 1981, (XIV + 190 p.). Տեյվիտ Մարշոլ Լենկ, *Հայերը՝ Տարագիր Ժողովուրդ Մը*, Լոնտոն-Պոսթոն-Սիտնի, 1981, (XIV + 190 էջ), Թ. հատոր, 1981, էջ 336-339 {ԷԾ}:
- 2054 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Զ.. Հայագիտական Հրատարակություններ - Սիմոն Սիմոնեան, *Նորայայտ Տաղասաց Մը՝ Ստեփանոս Դաշտեցի - Ուսումնասիրություն եւ Տաղեր -*, Նաղաշ Յովնաթանի Եօթը Աւտիպ Տաղերը, Պէյրուք, 1981, (136 էջ). Թ. հատոր, 1981, էջ 339-342:
- 2055 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Զ.. Հայագիտական Հրատարակություններ - Զաւէն Մ. Մաըրլեան, *Սկրտիչ Մաըրլեանի Ազգ.-Քաղաքական Գործունեությունը*, Պէյրուք, 1981, (437 էջ). Թ. հատոր, 1981, էջ 342-344:
- 2056 Զ[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Զ.. Հայագիտական Հրատարակություններ - Սիսակ Յակոբ Վարժապետեան, *Հայերը Լիբանանի Մէջ Հանրագիտարան Լիբանանահայ Գաղութի*, Բ. հատոր, 1920-1980 Շրջան, Պէյրուք, 1981 (540 էջ), Գ. հատոր, 1920-1980 շրջան, Պէյրուք, 1981 (575 էջ). Թ. հատոր, 1981, էջ 344-345:
- 2057 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Մ.Լ. Ադանալեան, *Թեոդիկի Ամենուն Տարեցոյցը (1907-1929 թ.թ.)*, Հայկական Ս.Ս.Հ. Գ.Ա. Հրատարակչություն, Երեւան, 1981, (240 էջ). Թ. հատոր, 1981, էջ 345-348:
- 2058 NERSESSIAN, VREJ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Elishe, *History of Vardan and the Armenian War*, translation and commentary by R.W. Thomson, Harvard University Press, 1982 (353 p.). Եղիշէ, *Պատմություն Վարդանայ եւ Հայոց Պատերազմին*, թարգմանություն եւ ծանոթագրություն Ռ. Թոմսոնի, Հարվըրտ Համալսարանի Հրատարակչություն, 1982, (353 էջ). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 309-315 {Գրախօսականը անգլերենով է: ԷԾ}:
- 2059 SAMAAAN, INGRID. Հայագիտական Հրատարակություններ - Akaby Nassibian, *Britain and the Armenian Question, 1915-1923*, London: Croom Helm, 1984, (294 p.). Ազապի Նասիպեան, *Անգլիա եւ Հայկական Հարցը, 1915-1923*, Լոնտոն, 1984, (294 էջ) Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 315-318 {Գրախօսականը անգլերենով է: ԷԾ}:
- 2060 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ, ՅԱԿՈԲ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Gerard Dedeyan (Ed.), *Histoire des Arméniens*, éditions Privat, Toulouse, 1982 (701 p.). Ժեռար Տետեան (Խմբ.), *Հայոց Պատմություն*, Փրիվա Հրատարակչություն, Թուլուզ, 1982 (701 էջ). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 319-324:
- 2061 ԳՈՃԱՅԵԱՆ, ՍԻՆԱՍ. Հայագիտական Հրատարակություններ - Կիմ

- Մուրատեան, *Գրիգոր Նազիանզացիի Հայ Մատենագրութեան Մէջ*, Հ.Ս.Ս.Հ. Գ.Ա. Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1983 (263 էջ). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 324-327 {Դ. Դարու կապադովկիացի ճգնաւոր}:
- 2062 ԳՈՃԱՅԵԱՆ, ՄԻՆԱՍ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Մխիթար Անեցի, *Մատեն Աշխարհավէպ Հանդիսարանաց*, Աշխատասիրութեամբ՝ Հայրապետ Գ. Մարգարեանի, Հ.Ս.Ս.Հ. Գ.Ա. Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1983, (140 էջ). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 327-328:
- 2063 ՂԱԶԱՐԵԱՆ, ՎԱԶԷ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Ժիրայր Դանիէլեան, *Հայ Նոր Պարբերական Մամուլը, 1967-1981, Պէյրութ*, 1984, (183 էջ). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 329-331 {Հայ պարբերական մամուլը իր հիմնադրութենէն մինչեւ 1981 կը հաշուէ 4000 անուն}:
- 2064 ԱՂՊԱՇԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Վարագ Դ. Առաքելեան, *Ակնարկներ Հայ Գրական Լեզուի Պատմութեան*, Հ.Ս.Ս.Հ. Գ.Ա. Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1981, (214 էջ). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 331-335:
- 2065 ՂԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Սիքայէլ Ն. Յակոբեան, *Զմիռնահայ Պարբերական Մամուլը, 1839-1860*, Հ.Ս.Ս.Հ. Գ.Ա. Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1984, (375 էջ). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 336-339:
- 2066 ՂԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - Անուշաւան Վարդապետ Դանիէլեան, *Մայր Յուցակ Հայերէն Ձեռագրաց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան*, Հայկական Մատենաշար Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան, Անթիլիաս, 1984, (ԺԵ + 650 + [1] էջ). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 339-341:
- 2067 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - George A. Bournoutian, *Eastern Armenia in the Last Decades of Persian Rule, 1807-1828*, Undena Publications, Malibu, California, 1982, (290 p.). Ճորճ Ա. Պուռնութեան, *Արեւելեան Հայաստանը Պարսկական Տիրապետութեան Վերջին Տասնամեակներուն*, 1807-1828, Ունտենա Հրատարակչութիւն, Մալիպու, Գալիֆորնիա, 1982, (290 էջ). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 341-346:
- 2068 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. Հայագիտական Հրատարակութիւններ - *Հայ Ժողովրդի Պատմութիւն*, Ա.-Ը. հտր., Հայկական Ս.Ս.Հ. Գիտութիւնների Ակադեմիայի Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1967-1984. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 346-349:

- 2069 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Զ.. Հայագիտական Հրատարակություններ - Paul Z. Bedoukian, *Selected Numismatic Studies*, Armenian Numismatic Society, special publication no: 1, Los Angeles, 1981 (570 p.). Դոկտ. Չարեհ Պտուկեան, *Դրամագիտական Աշխատանքներու Ժողովածու*, Հայ Դրամագիտական Ընկերակցութիւն, մասնաւոր հրատարակութիւն թիւ 1, Լոս Անճելըս, 1981, (570 էջ) Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 350-351:
- 2070 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Զ.. Հայագիտական Հրատարակություններ - *Journal of Society for Armenian Studies*, vol. 1, editor-in-chief: Avedis K. Sanjian, Los Angeles, California, 1984, (220 p.). *Հանդէս՝ Հայագիտական Ուսմանց Ընկերակցութեան*, Ա. հատոր, պատասխանատու խմբագիր՝ Աւետիս Գ. Սանճեան, Լոս Անճելըս, Գալիֆորնիա, 1984, (220 էջ) Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 351-352:
- 2071 Կ[ՌԱՆԵԱՆ], Ա[ՆԴՐԱՆԻԿ]. Հրատարակություններ - *Մարտին, Հերոս Զաղաք. Խորան եւ Շիրիմ Հայաստանի 1915-ի Զարդերուն Ընթացքին. Հեղինակ՝ Եղբ. Եասենթ Սիմոն, Տպգր. Ս. Փօլ, Ճիւնի, Լիբանան, 1991, 210 էջ. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 281-286* {Դոմիւնիկեան միսիոնարներէն Եասենթ Սիմոնի վկայութիւնը Հայկական Եղեռնին մասին՝ Ֆրանսերէն, որուն հայերէնը թարգմանեց Անդրանիկ Վրդ. Կռանեանը. էջ 283-285 կը տրուի մաս մը այս վկայութենէն}:
- 2072 ԳՈՃԱՅԵԱՆ, ՄԻՆԱՍ. Հրատարակություններ - Արտեմ Եղիշէի Սարգիսեան, *Արեւմտահայերէնի Բառարան*, «Արեւիկ» Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1991, 319 էջ. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 286-288:
- 2073 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ, ԵՐՈՒԱՆԴ. Հրատարակություններ - Բիւզանդ Եղիայեան, *Սելճուկ-Թաթար-Օսմանեան Թիւրքերու Պատմութիւն, ԺԱ.-ԺԵ. Դարեր*. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 288-300:
- 2074 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, Ա[ՐՇԱԼՈՅՍ] Զ.. Հրատարակություններ - Նիկողայոս Ադոնց, *Հայաստանը Յուստինիանոսի Դարաշրջանում. Զաղաքական Կացութիւնը Ըստ Նախարարական Կարգերի* (ռուս թարգմ. Ա.Թ. Խոնդկարեան եւ Է.Յ. Խոնդկարեան).- «Հայաստան» Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1987, (639 էջ). ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 357-359 {Հայաստանը Հռոմեական տիրապետութեան տակ 387էն սկսեալ}:
- 2075 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ, ԵՐՈՒԱՆԴ. Հրատարակություններ - *Armenia a Través de Sus Cantares (Desde el Siplo V Hasta Dias Nuestros)*, Selección y Traducción del Armenio por Jorge Sarafian, Buenos Aires, 1991

- [Հայաստան իր Երգերուն Ընդմեջեն (Ե. Ղարեն Մինչեւ Մեր Օրերը), հայերեն ընտրութիւն եւ թարգմանութիւն՝ Գեորգ Սարաֆեան, Պուենոս Այրես, 1991]. ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 360-365:
- 2076 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Հրատարակութիւններ - Սեդա Պարսումեան-Տատոյեան, *Յովհաննէս Պլուզ Երզնկացիի «Տաճկաց Իմաստասիրաց»ը եւ Իմաստասիրական Արծակը Իսլամական Աղբիւրներու Լոյսին Տակ*, Տպ. «Հայ Տիպ Զոմփիւկրաֆ Թեքնոփրես», Պէյրութ, 1991, 228 էջ. ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 366-375:
- 2077 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Վասն Գրախօսականի - *Խարբերդ՝ Օսմանեան Կայսրութեան «Սպանդանոց Նահանգը»*. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 311-345 {Լեսլի Ա. Տէյվիսի *Խարբերդ՝ Օսմանեան Կայսրութեան «Սպանդանոց Նահանգը»* գործին գրախօսականը, որմէ թարգմանաբար հայերէնով կը տրուի հատուած մը՝ էջ 346-359: Էջ 340-345 եւ 356-358՝ ծանօթագրութիւններ. էջ 359՝ գրախօսականին անգլերէն ամփոփումը}:
- 2078 ՍԻՄՈՆԵԱՆ, Պ[ԷՊՕ]. Գրախօսական - Վահէ-Վահեան Գրականագէտը (*Բերքահաւաքի* երրորդ հատորին առիթով). ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 360-371 {ՎԾ}:
- 2079 ՍԱՆԾԵԱՆ, ԱՐԱ. Գրախօսական - Felix Corley, *Armenia and Karabakh: Ancient Faith, Modern War*, Catholic Truth Society Publications, London, 1992, ii + 22 p.. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 372-374 {Ֆելիքս Զորլիի Հայաստան եւ Ղարաբաղ, Հին Հաւատք, Արդի Պատերազմը}:
- 2080 ՍԱՆԾԵԱՆ, ԱՐԱ. Գրախօսական - Jonathan Aves, *Post-Soviet Transcaucasia*, Post-Soviet Business Forum, Royal Institute of International Affairs, London, January 1993, x + 54 p.. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 375-377 {Ճոնըթըն Էյվզի *Յետ Խորհրդային Անդրկովկասը*}:
- 2081 ՍԱՆԾԵԱՆ, ԱՐԱ. Գրախօսական - Donald E. Miller and Lorna Tourian Miller, *Survivors: An Oral History of the Armenian Genocide*, University of California, Berkeley /Los Angeles/, London, 1993, 242 p.. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 378-380 {Տանըլտ Միլըր եւ Լորնա Ղուրեան-Միլըր՝ Վերապրողները - Հայկական Յեղասպանութեան Բերանաջի Պատմութիւն Մը}:
- 2082 ՍԱՆԾԵԱՆ, ԱՐԱ. Գրախօսական - Jeremy Salt, *Imperialism, Evangelism and the Ottoman Armenians, 1878-1896*, London, Frank Cass, 1993, 188 p.. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 381-385 {Ճերըմի Սոլթի Կայ-

սերապաշտութիւն, Աւետարանչութիւն եւ Օսմանեան Հայերը, 1878-1896 գործը}:

- 2083 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Գրախօսական - Reymond H. Kevorkian [et] Paul B. Paboudjian, *'Les Arméniens dans l'Empire Ottoman à la Veille du Génocide, éd. d'Art et d'Histoire Arhis, 1992, Paris, 605 p., 925 photos et illustrations, 29 cartes géographiques, lexique des mots étrangers, index des noms propres, et une colophone en Armenien. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 386-400 {Ռէյմոն Գեորգեան եւ Փոլ Բապուճեան, Հայերը Օսմանեան Կայսրութեան Մէջ Եղեռնի Սեմին: ՎԾ}:*
- 2084 ԹՈՐԱՆԵԱՆ, ԲԺ. ԹՈՐՈՍ. Գրախօսական - Մանիա Ղազարեան, *Մովսէս Խորենացին եւ Արուեստը, Երեւան, 1992, 100 էջ. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 401-404:*
- 2085 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԴՈԿՏ. ԱՐՇԱԼՈՅՍ] Հ.. Գրախօսական - Հիւսիսեան Հայագիտական Հանդէս, գիրք Ա., հրատարակութիւն Հ.Բ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանակային Յանձնաժողովի, Պէյրութ, 1993, 248 էջ. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 405-410:
- 2086 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Գրախօսական - Արտակ Մովսիսեան, *Հնագոյն Պետութիւնը Հայաստանում՝ Արատտա, հր. «Դէպի Երկիր» մատենաշարի, Երեւան, 1992, 78 էջ. ամփոփումներ՝ հայերէնով (էջ 68-72), անգլերէնով (էջ 73-74) եւ ռուսերէնով (էջ 75-76): Արատտայի տեղադրական մէկ քարտէս (էջ 23). ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 385-394 {ՎԾ}:*
- 2087 ՍԱԹԵՒՈՍԵԱՆ, ԴՈԿՏ. ՌԱՖԱՅԷԼ] Ի.. Գրախօսական - Խ.Ա. Թորոսեան, *Թագակիրների Պատմութիւնն Ու Գովաբանութիւնը Որպէս Չաքարեան Հայաստանի Պատմութեան Սկզբնաղբիւր, բնագրի թարգմանութեամբ եւ մեկնաբանութիւններով հանդերձ, Հայաստանի Գ.Ա. Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1992, 611 էջ. ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 395-408 {ԺԲ.-ԺԳ. դարերուն Չաքարեան իշխանութիւնը: ՎԾ}:*
- 2088 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Գրախօսական - Donald V. Schwartz and Razmik Panossian (eds.), *Nationalism and History: the Politics of Nation Building in Post-Soviet Armenia, Azerbaijan and Georgia, Toronto, University of Toronto Press, 1994, XIV + 149 p.. ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 409-414 {Խմբագրութեամբ Տոնըլտ Շուարցի եւ Ռազմիկ Փանոսեանի Ազգայնականութիւնն Ու Պատմութիւնը - Ազգակերտման Զաղաքականութիւնը Յետ-Խորհրդային Հայաստանի, Ազրայէճանի եւ Վրաստանի Մէջ}:*

- 2089 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Գրախօսական - Մանիա Ղազարեան, *Արցախի Արուեստի Գանձերը*, Տպ. Կաթողիկոսարան Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, Անթիլիաս, 1993, 221 էջ. ֆրանսերէն եւ անգլերէն լեզուներով ամփոփումներ (էջ 135-150), 170 գունատիպ լուսանկար (էջ 153-200), արցախեան արուեստի 129 մոթիֆներու գծանկարներ (էջ 203-216), մատենագիտական ցանկ (էջ 129-133), ցանկ՝ Մանիա Ղազարեանի հրատարակուած եւ անտիպ 42 գործերու (էջ 217-218) եւ կենսագրութիւն՝ Մանիա Ղազարեանի (էջ 219). ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 415-432:
- 2090 SANJIAN, ARA. Review Article - Taner Akçam's *Türk Ulusal Kimligi ve Ermeni Sorunu* and the Slow Emergence of a Revisionist Trend in Turkish Historiography as Regards the Genocide of Ottoman Armenians in 1915. ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 375-400 {Թանէր Ազգամի գիրքին շուրջ: ՎԾ}:
- 2091 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Վասն Գրախօսականի - *Մեծ Եղեռնը*. ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 565-587 {Վերծինէ Սվազլեան, *Մեծ Եղեռն - Արեւմտահայ Բանաւոր Վկայութիւններ*, Հայաստանի Հանրապետութեան Գիտութիւնների Ազգային Ակադեմիայի «Գիտութիւն» հրատարակչութիւն, Երեւան, 1995, 225 երկսիւնակ եւ մեծադիր էջ: ՎԾ}:
- 2092 SANJIAN, ARA. Վասն Գրախօսականի - Robert Melson, *Revolution and Genocide: on the Origins of the Armenian Genocide and the Holocaust*, with forward by Leo Kuper. Chicago and London, the University of Chicago Press, 1992, 286 p.. ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 589-596 {Անգլերէնով գրախօսականը Ռոպըրթ Մելսընի *Յեղափոխութիւն եւ Յեղասպանութիւն - Հայկական Յեղասպանութեան եւ Ողջակիզման Ծագումները* երկին: Հրեական ողջակիզման եւ հայկական Եղեռնի միջեւ բաղդատութիւններ}:
- 2093 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Վասն Գրախօսականի - *Հայ Աւետարանական Շարժումը եւ «Աւետաբեր Մատենաշար»ը*. ԺԶ. հատոր, 1996, էջ 337-366 {Աւետաբերի եւ «Աւետաբեր Մատենաշար»ի պատմական ու բովանդակութիւնը: ՎԾ}:
- 2094 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԴՈԿՏ. ԱՐՇԱԼՈՅՍ. Վասն Գրախօսականի - Վահան Յ. Թութիկեան, *Հայ Աւետարանական Եկեղեցի 1846-1996*, հրատարակութիւն՝ Ամերիկայի Հայ Աւետարանական Ընկերակցութեան եւ Հայկական Ժառանգութեան Յանձնախումբի, Տիբորոյթ, 1996, 380 էջ. ԺԶ. հատոր, 1996, էջ 367-372:

- 2095 SANJIAN, ARA. Book Reviews - *Socialism and Nationalism in the Ottoman Empire, 1876-1923*, edited by Mete Tunçay and Erik Jan Zürcher. London and New York, British Academic Press in Association with the International Institute of Social History, Amsterdam, 1994, 222 p. ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 555-560 {Անգլերեն գրախօսական՝ Մերթ Թիւնչայի եւ Էրիք Ճէն Չիւրչերի խմբագրութեամբ *Ընկերվարութիւն եւ Ազգայնականութիւն Օսմանեան Կայսրութեան Մէջ, 1876-1923* անգլերեն գործին}:
- 2096 SANJIAN, ARA. Book Reviews - Richard G. Hovannisian, *The Republic of Armenia. volume IV: Between Crescent and Sickle: Partition and Sovietization*, Berkeley, Los Angeles and London: University of California Press, 1996. xii+496 p.. ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 561-566 {Անգլերեն գրախօսական՝ Ռիչըրտ Կ. Յովհաննիսեանի *Հայաստանի Հանրապետութիւնը, Մահիկի եւ Մանգաղի Միջեւ. Բաժանում եւ Խորհրդայնացում*, Դ. հատոր անգլերենով գործին}:
- 2097 SANJIAN, ARA. Book Reviews - *Caucasus and an Unholy Alliance*, edited by Antero Leitzinger. Vantaa (Finland): Leitzinger Books, 1997. ISBN: 952-9752-16-4. ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 567-573 {Խմբագրութեամբ Անթերօ Լէյժինկըրի *Կովկասը եւ Անսուրբ Ուխտ Մը* անգլերեն գործը}:
- 2098 ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ՎՐԵԺ. Մովսէս Խորենացու «Հայոց Պատմութեան» *Կարծեցեալ Չորրորդ Գրքի Վերաբերեալ Մի Վարկածի Շուրջ*. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 379-393 {Ըննադատութիւն Արտաշէս Մաթեոսեանի *Մովսէս Խորենացու «Հայոց Պատմութեան» Չորրորդ Գիրքը* խորագրով ուսումնասիրութեան: ՎԾ}:
- 2099 ՊԵՅԼԵՐԵԱՆ, ԱՐԹԻՒՐ. *Boghos Nubar's Papers and the Armenian Question 1915-1918*, documents edited and translated by Vaché Ghazarian, Waltham, U.S.A. Mayreni Publishing, 1996, xxxiii+461 p., ISBN: 0-9653718-3-2. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 394-401 {Վաչէ Ղազարեանի *Պօղոս Նուպարի Թուղթերը եւ Հայկական Հարցը 1915-1918* անգլերեն գործը: ՎԾ}:
- 2100 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Նիկողայոս Ադոնց, *Երկեր Չորս Հատորով, Հատոր Ա. Հայկական Հարց*. Կազմել, Ծանօթագրել եւ Ներածութիւնը Գրել Է Պետրոս Յովհաննիսեանը. Թարգմանել Է Վալտեր Դիլոյեանը. Հրատարակիչ-խմբագիր՝ Ալբերտ Իսոյեան, Երեւան, «Հայագիտակ», 1996, 244 էջ. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 402-407:

- 2101 ԱՃԵՄԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ. Գեղամ Սեւան, *Սփիւռքահայ Գրականութեան Ուրուագծեր (1946-1985)*, Զ.Զ. Գ.Ա.Ա. «Գիտութիւն» Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1997, 367 էջ. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 408-416:
- 2102 ԶԵՇԻՇԵԱՆ, ՎԱՐԴԻ. Մանիա Ղազարեան, Աշոտ Ստեփանեան, *Հալէպի Հայոց Գեղարուեստը*, Զ.Զ. Գ.Ա.Ա. Արեւելագիտութեան Ինստիտուտի Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1997, 67 էջ. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 407-420 {ՎԾ}:
- 2103 ՍԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Արծրուն Աւագեան, *Կոստան Չարեան. Կեանքը Եւ Գործը*, Երեւանի Համալսարանի Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1998, 294 էջ. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 421-440 {Գրող Կոստան Չարեանի նուիրում մենագրութիւն: ՎԾ}:
- 2104 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Արմէն Այվագեան, *Հայաստանի Պատմութեան Լուսաբանումը Ամերիկեան Պատմագրութեան Սէջ (Քննական Տեսութիւն)*, «Արտագերս» հրատարակչութիւն, Երեւան, 1998, 250 էջ. Ի. հատոր, 2000, էջ 457-479 {Այս երկար գրախօսականը յօդուածագիրը յառաջաբանէ մը ետք հետեւեալ ենթաբաժանումներու բաժնած է «Հայոց Պատմութեան Այվագեանական Ընկալումը», «Ամերիկեան Հայագիտութեան Նպատակները Եւ Անոնց Դէմ Անողոց Պայքարելու Անհրաժեշտութիւնը՝ Ըստ Այվագեանի», «Հայագիտութեան Ապագան՝ Այվագեանի Դիտանկիւնէն Եւ Հայաստանը», «Ի՞նչ Մոռցած Է Հաշուի Առնել Այվագեան»:
- 2105 AVDOYAN, LEVON. Ayyazyan, Armen, *Hayastani Patmutyan Lusabnume Amerikyan Patmagrutyan Mej (Knnakan Tesutyun)*, Erevan, "Artagers" Hratarakchutyun, 1998. Ի. հատոր, 2000, էջ 480-482 {Վերի (թիւ 2104) գիրքին մասին երկրորդ գրախօսական մը անգլերէն Լեւոն Աւտոյեանի կողմէ, քննադատական ոճով գրուած}:
- 2106 ՂԱԶԱՐԵԱՆ, ՎԱԶԷ. Երուանդ Օտեան - *Նամակներ*, բնագրի կազմութիւն Օֆելիա Կարապետեան, խմբագիր Հենրիկ Բախչինեան, Գրականութեան Եւ Արուեստի Թանգարանի Հրատարակչութիւն, Երեւան, 1999, 304 էջ. Ի. հատոր, 2000, էջ 483-492 {Գրախօսողը կեդրոնացած է Օտեանէն Արփիար Արփիարեանին, Լեւոն Բաշալեանին եւ Արշակ Զօպանեանին ուղղուած նամակներուն վրայ: ՎԾ}:
- 2107 ԱՌԱԶԵԼԵԱՆ, ԿԱՐՕ. Dora Sakayan, *Modern Western Armenian (for the English-speaking world)*, Montreal, Arod books, 2000, 366 էջ. Ի. հատոր, 2000, էջ 493-508 {Բանասէր եւ լեզուաբան Դոկտ. Փրոֆ.

Դորա Սաքայեանի *Արդի Արեւմտահայերէն* անգլիախօս աշխարհին համար դասագիրքի գրախօսականը: ՎԾ):

2108 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Գրախօսականներ - Կոստան Չարեան, *Սպանիա*, բնագիրը հրատարակութեան պատրաստեց, յառաջաբանը եւ ծանոթագրութիւնները գրեց Եւրի Խաչատրեան, Երեւան, «Նայիրի», 1999, 380 էջ: Կոստան Չարեան, *Նաւատոմար*, կազմեց, յառաջաբանը եւ ծանոթագրութիւնները գրեց Եւրի Խաչատրեան, Երեւան, Սարգիս Խաչենց, 1999, 668 էջ: Կոստան Չարեան, *Դէպի Արարատ*, կազմեց, յառաջաբանը եւ ծանոթագրութիւնները գրեց Եւրի Խաչատրեան, Երեւան, Սարգիս Խաչենց, 2001, 417 էջ. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 383-404 {Գրող Կոստան Չարեանի մահէն ետք հրատարակուած գիրքերուն մասին առաւել՝ վերելի երեք նոր լոյս տեսած գործերը: ՎԾ):

2109 SANJIAN, ARA. Գրախօսականներ - *Enlightenment and Diaspora: The Armenian and Jewish Cases*, edited by Richard G. Hovannisian and David N. Myers. Atlanta, Georgia: Scholars Press, 1999. ISBN 0-7885-0604-8. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 405-410 {Անգլերէն գրախօսական Ռիչըրտ Կ. Յովհաննիսեանի եւ Տէյվիտ Ն. Մայըրզի խմբագրած *Լուսաւորում եւ Սփիւռք՝ Հայկական եւ Հրեական Պարագաները* անգլերէն աշխատասիրութիւնը):

2110 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԷՆ. Գրախօսականներ - *Heralding of the Armenian Genocide: Reports in the Halifax Herald 1894-1922*, compiled by Katia Minas Peltekian. Halifax, Nova Scotia: Armenian Cultural Associations of the Atlantic Provinces, 2000. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 411-412 {Զաթիա Փելթեքեանի կողմէ գանատական *Տը Հալիֆաքս Հերըլտ* օրաթերթին մէջ 1894-1922 շրջանին հայոց վերաբերեալ մամլոյ լրատուութիւններու հաւաքագրումը 352 էջի մէջ):

2111 ԳԱԼՍՏԵԱՆ, ՍԻՐԱՆՈՅԸ. Գրախօսականներ - *Հայկական Կիսօ 1924-1999*. լիակատար կատալոգ, կազմողներ՝ Ս. Գուլեան, Ա. Երզնկեան, Ա. Թադեւոսեան եւ այլք, խմբագիրներ՝ Ս. Յարութիւնեան, Մ. Ստամբուլցեան եւ Ռ. Չաքարեան, Երեւան, «Արտագերս», 2000, 251 էջ: (Նոյն կատալոգը լոյս է տեսել նաեւ ռուսերէն եւ անգլերէն). ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 413-414:

2112 NERSESSIAN, REVD. DR. VREJ. Նամականի. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 454 {Հանդէսին նախկին Ի. հատորին (2000) մէջ երեւցող Լեւոն Աւտոյեանի գրախօսականին մէջ (թիւ 2105) նամակագիրին վե-

- րագրուած մասերուն շուրջ նկատողութիւն. Էջ 455ին մէջ *Հանդէսին* կողմէ կը տրուին նախկին հատորին մէջ սարդած վրիպակները, որոնցմէ մէկը Լեւոն Աւտոյեանի գրախօսականին մէջն է, որ կ'առնչուի Դոկտ. Վրեժ Ներսէսեանին}:
- 2113 SIMONIAN, HAVANN H.. **Գրախօսականներ - *Atlas Géopolitique du Caucase***, edited by Nicolas Beroutchachvili and Jean Radvanyi. Paris: Observatoire des États Post-soviétiques, Institut National des Langues et Civilisation Orientales (INALCO) and Tbilissi: Laboratoire de Cartographie de L'Université de Tbilissi, 1996. FF 455. ISBN 2-85831-076-9. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 359-360 {Անգլերէն գրախօսական Նիքոլաս Բերուչաշվիլիի եւ Ժան Րատվանյիի *Կովկասի Աշխարհաքաղաքական Ատլաս* գործին}:
- 2114 SIMONIAN, HAVANN H.. **Գրախօսականներ - *Contested Borders in the Caucasus***, edited by Bruno Coppieters. VUB University Press, 1996. 205 p. ISBN 9-05487-117-2. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 361-362 {Անգլերէն գրախօսական Պրիւսո Բոփփիթըրզի խմբագրութեամբ *Վիճարկելի Սահմաններ Կովկասի Մէջ* գործին}:
- 2115 ԲՈՂՈՅԵԱՆ, ԱԶԱՏ. **Գրախօսականներ - *Ani: World Architectural Heritage of a Medieval Armenian Capital***, edited by S. Peter Cowe. University of Pennsylvania Armenian Texts and Studies, 16. Leuven and Sterling, Virginia: Peeters, 2001. xviii+161 p.. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 363-369 {Գրախօսական Փիթըր Գաուի խմբագրութեամբ *Անի՝ Հայկական Միջնադարեան Մայրաքաղաքի Համաշխարհային Ճարտարապետական Ժառանգութիւն* գործին: ՎԾ}:
- 2116 ԻՐՆԵՇԼԵԱՆ, ԱՐՄԷՆ. **Գրախօսականներ - *Գրիգոր Յակոբեան, Թերթոս Վեպի Տեսութիւնը - Երուանդ Օտեան***, Գրականութեան եւ Արուեստի Թանգարանի հրատարակութիւն, Երեւան 2002, 183 էջ. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 370-377 {ՎԾ}:
- 2117 GEUKJIAN, OHANNES. **Գրախօսականներ - Leonidas T. Chrysanthopoulos. *Caucasus Chronicles: Nation-Building and Diplomacy in Armenia: 1993-1994***. Princeton, NJ and London: the Gomidas Institute, 2002. ISBN 1-884630-05-7. Hardcover. 180 p.. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 378-386 {Անգլերէն գրախօսական Լեւոնիտաս Թ. Խրիսանտոփոլոսի *Կովկասեան Ժամանակագրութիւն՝ Ազգակերտումն Ու Դիւանագիտութիւնը Հայաստանի Մէջ* գործին: ՎԾ}:
- 2118 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, ՄԻՅՐԱՆ. **Գրախօսականներ - Վարդի Զէշիշեան, *Հալէպի Հայկական Գաղթօճախի Հասարակական-Մշակութային***

- Կազմակերպությունները (1846-1915), Գեորգ Մելիտինեցի Գրական Մրցանակի հրատարակություն, Անթիլիաս, 2001, 280 էջ. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 517-523 {ՎԾ}:**
- 2119 ԲԱՆԶԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. Գրախօսականներ - Բախտիար Յովակիմեան, Պետրոս Աղամեանի «Շեքսպիր եւ Իւր Համլէթ...» Գրքի Ստեղծման Պատմությունը, «Ասողիկ» հրատարակչություն, Երեւան, 2002, 70 էջ. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 524-527 {ՎԾ}:**
- 2120 ՏԱԳԵՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. Գրախօսականներ - Զաղաքագիտութեան եւ Զաղաքականութեան Օքսֆորդի Բացատրական Բառարան, Անգլերէն-Հայերէն, Հայերէն-Անգլերէն. խմբագիր Այէն Մակլին, լրացումները եւ յաւելումաձ բառարանը՝ Ալեքսանդր Աղաբէկեանի, Գիտանք Հրատարակչություն, Երեւան, 2003, 592 էջ. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 375-381 {ՎԾ}:**
- 2121 ՄՈՒՐԱԴԵԱՆ, ԼԱՌՐԱ. Գրախօսականներ - Victoria Rowe, *A History of Armenian Women's Writing: 1880-1922*, London: Cambridge Scholars Press Ltd., 2003. xii + 301 էջ: ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 382-386 {Վիկտորիա Ռօւի Հայ Կիներու Գրականութեան Պատմությունը Մը անգլերէն հատորը, ուր Սրբուհի Տիւսաբի, Սիպիլի, Մարիամ Խատիսեանի, Մառի Պէլլերեանի, Շուշանիկ Կուրդինեանի եւ Չապէլ Եսայեանի գործերուն մասին անդրադարձ կայ: ՎԾ}:**
- 2122 ԳԱԼՍՏԵԱՆ, ՍԻՐԱՆՈՅՇ. Գրախօսականներ - Արծուի Բախչինեան, Հայերը Համաշխարհային Կինոյում, Գրականութեան եւ Արուեստի Թանգարանի Հրատարակչություն, Երեւան, 2004, 686 էջ: ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 387-392 {Արծուի Բախչինեան ուսումնասիրած է շարժապատկերի բնագաւառին առնչուած բոլոր հայ գործիչները}:**
- 2123 ՈՍԿԱՆԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Գրախօսականներ - Մ. Այվազեան-Թերզեան, Պրոֆեսոր Հրաչեայ Աճառեանը եւ Իրանագիտությունը, «Հասարակական Գիտությունների եւ Մշակութային Հետազոտությունների Ինստիտուտ», Թեհրան, 2004, հինգ + 91 էջ (պարսկերէն): ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 393-395 {Իրանաբնակ հայագետ-արեւելագետ Մ. Այվազեան-Թերզեանի մենագրությունը, որ կը ներկայացնէ Աճառեանի իրանագիտական աշխատանքները, որոնց բոլորովին անտեղեակ է պարսկալեզու ընթերցողը: ՎԾ}:**
- 2124 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Գրախօսականներ - Ara Krikorian, *Dictionnaire de la Cause Arménienne* (Paris: Edipol Editions, 2002), 268 p..**

- ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 359-361 {Արա Գրիգորեան, *Հայկական Հարցի Բառարան* ֆրանսերեն գիրքին անգլերեն գրախօսականը}:
- 2125 ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ, ՅԱՍՄԻԿ. Գրախօսականներ - Kevork Pamukciyan, *Ermeni Kaynaklarından Tarihe Katkılar; Գեորգ Բամպուքճեան, Հայ Աղբիւրների Ներդրումը Պատմութեան Մէջ*. Ստամբուլ, Արաս Յրատարակչատուն, հտ. 1-4, 2002-2003. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 362-368 {Բանասեր Եւ աղբիւրագետ Գեորգ Բամպուքճեանի հրատարակած թրքերեն յօդուածներու հաւաքածոն չորս հատորի մէջ: ՎԾ}:
- 2126 HIKI, AKIKO. Գրախօսականներ - Katsumori Ichikawa, *Jipusi no Kita Michi*, Tokyo, Hakusui-sha, 2003, 231 p.. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 369-370 {Աքիքօ Հիքիի կողմէ անգլերեն գրախօսական Զացումորի Իչիքաուայի *Գնչուներու Ճամբաները* ճափոներեն հատորին, ուր կը ներկայացնէ հայ գնչուները}:
- 2127 ABE, M.. Գրախօսականներ - Hiroyoshi Segawa, *The Forgotten Armenian Genocide: A Case Study of the Prevention and Punishment of Crimes of Genocide* (in Japanese), Sankeisha Press Nagoya, Japan, 2004. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 371-373 {Մ. Ապէի կողմէ անգլերեն գրախօսական Փրոֆ. Հիրոյուշի Սեկաուայի *Մոռցուած Հայկական Ցեղասպանութիւնը. Ցեղասպանութեան Ոճիրի Կանխարգիւման Եւ Պատժումի Պարագայի Սերտողութիւն* ճափոներեն աշխատասիրութեան}:
- 2128 ԲՈԶՈՅԵԱՆ, ԱԶԱՏ. Գրախօսականներ - Մայր Յուլցակ *Հայերեն Ձեռագրաց Մաշտոցի Անուան Մատենադարանի*, հատոր Բ., կազմեցին՝ Օ. Եգանեան, Ա. Զէյթունեան, Փ. Անթաբեան, Ա. Զեօշկարեան, խմբագրութեամբ՝ Ա. Մնացականեանի, Օ. Եգանեանի, Ա. Զէյթունեանի, ցանկերը՝ Վ. Դելրիկեանի, «Նաիրի» Յրատարաչութիւն, Երեւան, 2004, 832 էջ. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 374-381 {Մաշտոցի անուան Մատենադարանի ընդարձակ ձեռագրացուցակի Բ. հատորը: ՎԾ}:
- 2129 ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ Եւ ՏԵՅԻՐՄԵՆՃԵԱՆ, ՍԵՒԱՆ. Գրախօսականներ - Dr. Tessa Hofmann, *Les Arméniens en Turquie Aujourd'hui. La Minorité Arménienne en République Turque: Évaluation Critique de la Situation*, Imprimé en Suède, Le Assemblée des Arméniens d'Europe, 2004, 50 էջ. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 382-388 {Թեսա Հոֆման, *Հայերը Ժամանակակից Թուրքիոյ Մէջ*. Հայ Փոքրամասնութիւնը Թուրքիոյ Հանրապետութեան Մէջ. Կացութեան Զննա-

կան Արժեւորում ֆրանսերէն աշխատասիրութիւն: Թուրքիոյ մէջ
հայ փոքրամասնութեան 1993-2003 շրջանի վիճակի ներկայա-
ցում: ՎԾ):

- 2130 GEUKJIAN, OHANNES. Գրախօսականներ - David L. Phillips, *Unsilencing the Past: Track Two Diplomacy and Turkish-Armenian Reconciliation*, New York and Oxford: Berghahn Books, 2005. ISBN 1-84545-007-8. Hardcover. 168 p.. ԻՉ. հատոր, 2006, էջ 389-398 {Յովհաննէս Կեօքճեանի կողմէ անգլերէն գրախօսական Տէյվիտ Ֆիլիփսի Անցեալը Լռութենէ Հանել. Երկրորդ Ուղիի Դիւանագիտութիւնը Եւ Թուրք-Հայ Հաշտեցումը անգլերէն գիրքին: ՎԾ):
- 2131 ԲԱՆԶԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. Գրախօսականներ - Վարդան Փարթամեան, *Սփիւռքի Օտարագիր Բանաստեղծութիւնը*, «Մուղնի» հրատարակչութիւն, 192 էջ, Երեւան, 2005. ԻՉ. հատոր, 2006, էջ 399-410 {Օտարագիր (հիմնականին մէջ անգլերէն, ֆրանսերէն եւ սպաներէն լեզուներով) հայ հեղինակներու չափածոյ գրական ժառանգութիւնը: ՎԾ):
- 2132 ԻՐՆԵՇԼԵԱՆ, ԱՐՄԵՆ. Գրախօսականներ - *Ժամանակակից Իսթանպուլահայ Գրողներ (Ա. Հատոր)*, Աշխատասիրեց՝ Կարօ Աբրահամեան, Պատասխանատու խմբագիր՝ Պէպօ Սիմոնեան, Հրատարակութիւն՝ Գեորգ Մելիտինեցի Գրական Մրցանակի թիւ 61, Անթիլիաս 2004, 551 էջ. ԻՉ. հատոր, 2006, էջ 411-415 {ՎԾ):
- 2133 ԸԵՇԻՇԵԱՆ, ՎԱՐԴԻ. Գրախօսականներ - Բախտիար Յովակիմեան. *Հայոց Ծածկանունների Բառարան*, Երեւանի Համալսարանի Հրատարակչութիւն, Երեւան, 2005, 788 էջ. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 433-440 {Հայ հեղինակներու ծածկանուններու վերծանում: ՎԾ):
- 2134 ԽՉՄԱԼԵԱՆ, ԱՐԱ. Գրախօսականներ - Հենրիկ Յովհաննիսեան, *Միջնադարեան Բեմ. Թատրոն-Եկեղեցի Յարաբերութիւնը Եւ Հայ Հոգեւոր Դրաման*, Երեւան, «Սարգիս Խաչենց», 2004, 300 էջ. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 441-446 {ՎԾ):
- 2135 ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ԱՆԱՀԻՏ. Գրախօսականներ - Գեորգ Սարկաւազ Ղուչեան, *Զրիստոնեական Աշխարհընկալումը Հայոց Գրական Անդաստաններում*, Երեւանի Համալսարանի Հրատարակչութիւն, 2005, 56 էջ. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 447-461 {ՎԾ):
- 2136 ROWE, VICTORIA. Գրախօսականներ - Anahit Harutiunian, *The Age of Notable Women* (Yerevan: Spiritual Armenia, 2005), 142 p.. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 462-463 {Վիքթորիա Րոուի անգլերէնով գրախօսական, Անահիտ Յարութիւնեան, Երեւելի Կիներու Դարը

հայերեն գիրքին, զոր անգլերենի թարգմանած է Վլադիմիր Օսիփովը. կը ներկայացուին հայ կիներու գործունեութիւնները պատմութեան ընթացքին}:

- 2137 ՏԱԳԵՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. **Գրախօսականներ - Sona Zeitlian, Armenians in Egypt. Contribution of Armenians to Medieval and Modern Egypt**, HSZ Publications: LA., Calif., 2006, 268 pages. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 464-466 {Գրախօսական Սոնա Չէյթլեանի *Հայերը Եգիպտոսի Մէջ. Հայերու Նպաստը Միջնադարեան եւ Ժամանակակից Եգիպտոսի* անգլերեն գիրքին}:
- 2138 ROWE, VICTORIA. **Գրախօսականներ - Hampartzoum Mardiros Chitjian, A Hair's Breadth from Death**, London and Reading: Taderon Press, 2003; Astrid Katcharyan, *Affinity with Night Skies*, London and Reading: Taderon Press, 2003; Kay Mouradian, *A Gift in the Sunlight*, London and Reading: Taderon Press, 2005; Haig Tahta, *April 1915*, London and Reading: Taderon Press, 2005. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 485-487 {Վիքթորիա Րոուի անգլերեն գրախօսականը անգլերեն չորս գիրքերու, հրատարակուած Լոնտոնի Կոմիտաս Հիմնարկի կողմէ՝ Հայկական Ցեղասպանութեան շուրջ, որոնց հեղինակներն են՝ Համբարձում Մարտիրոս Զիթճեան, Աստղիկ Զաջարեան, Բէյ Սուրատեան եւ Հայկ Թահթա}:
- 2139 BAKHCHINYAN, ARTSVI. **Գրախօսականներ - Gregorio Bardini, Padre Komitas: Musica e Spiritualità Armena**, Roma, 2006, 170 pages. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 488-490 {Անգլերեն գրախօսական Կրեկորիօ Պարտինիի, *Հայր Կոմիտաս՝ Հայաստանի Երաժշտութիւնն Ու Ոգին* իտալերեն գիրքին}:
- 2140 ԴԱԼԱԼԵԱՆ, ՏՈՐԸ. **Գրախօսականներ - Հայ Հմայական եւ Ժողովրդական Աղօթքներ** (աշխատութեամբ՝ Սարգիս Յարութիւնեանի), ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտութեան եւ Ազգագրութեան Ինստիտուտ, Երեւանի Համալսարանի Հրատարակչութիւն, Երեւան, 2006, 501 էջ. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 329-336:
- 2141 ԹՕՓԱԼԵԱՆ, ԱՐՇԱԼՈՅՍ. **Գրախօսականներ - Ալբերտ Խառատեան, Կոստանդնուպոլսի Հայ Գաղթօճախը (XV-XVII դարեր)**, Երեւանի Պետական Համալսարանի Հրատարակչութիւն, 2007, 472 էջ. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 337-345:
- 2142 ԲԱՆԶԻՆԵԱՆ, ՀԵՆՐԻԿ. **Գրախօսականներ - Վարազ Ներսիսեան, Հայ Միջնադարեան Տաղերգութեան Ժանրերն Ու Տաղաչափութիւնը**, Երեւան, Երեւանի Համալսարանի Հրատարակչութիւն,

2008, 222 էջ. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 346-348:

2143 ՍԱՐԳՍԵԱՆ, ՄԱՐԳԱՐԻՏ. **Գրախօսականներ - Հայ Նուագարանային Երաժշտություն. Պարեղանակներ** (կազմող՝ Աշոտ Մուրադեան, մասնագիտական խմբագիր՝ Խաչիկ Մարտիրոսեան, մատենաշարի գլխավոր խմբագիր՝ Կարինե Խուրաբաշեան-Սարգսեան), «Հայ Աւանդական Երաժշտություն» մատենաշար, Հտր. Ա., եւ Գ., Երեւան, «Ամրոց» Հրատ., 2008 + Արամ Զոհարեան, **Հարկանային եւ Շնչական Նուագարանները Հայաստանում**, աշխատասիրութեամբ Կարինե Խուրաբաշեանի, Հռիփսիմէ Պիկիջեանի, Ժասմէն Մեհրաբեանի, Անահիտ Բաղդասարեանի, Երեւան, «Ամրոց» Հրատ., 2008. Լ. հատոր, 2010, էջ 521-524:

2144 ԲԱՆՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. **Գրախօսականներ - Հայկ Դեմոյեան, Հայկական Սպորտը եւ Մարմնակրթությունը Օսմանեան Կայսրությունում**, Երեւան, Հայոց Ցեղասպանութեան Թանգարան-Ինստիտուտ, 2009, 220 էջ. Լ. հատոր, 2010, էջ 525-532 {ՎԾ}:

4) ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՆԻԺԵՐ

Ա) ՀԻՆ ՇՐՋԱՆ (ՄԻՆՉԵՒ ԺԳ. ԴԱՐ)

3001 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. **Խաչակիրներ Անտիոքի Դիմաց** (էջ Մը Հայ-Խաչակրական Յարաբերութեանց Պատմութենէն). Ա. հատոր, 1970, էջ 61-73 {Առաջին Խաչակիրները Անտիոքի մէջ եւ հայութեան անոնց տուած օժանդակութիւնը: ԷԾ, ՎԱԱ}:

3002 ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆ, ԱՍՊԵՏ Յ.Մ.. **Արտաշեսեան Հարստութեան Վերջին Գահակալներու Դրամները**. Ա. հատոր, 1970, էջ 74-92 {Կան դրամներուն նկարները: ԷԾ, ՎԱԱ}:

3003 ՀԱՄԱԶԱՍՊԵԱՆ, ՎԱՐԴԱԵՍ. **Հայ Գաղթավայրերի Առաջացումը**. Բ. հատոր, 1971, էջ 81-98 {Հին շրջաններէն մինչեւ ԺԱ. դար. Բիւզանդական շրջանը: ԷԾ, ՎԱԱ}:

3004 KOUYMJIAN, DICKRAN K.. **An Historical and Dynastic Survey of Caucasia, Eastern Anatolia and Adharbayjan from the Xth to the XIIIth Centuries**. Բ. հատոր, 1971, էջ 99-122 {Անգլերէն ուսումնասիրութիւն մը Փրոֆ. Տիգրան Գույումճեանին կողմէ՝ «Պատմական եւ Ցեղագրական ակնարկ Մը՝ Ժ.-ԺԳ. դդ. Կովկասի, Արեւելեան Անատոլիոյ եւ Ատրպէյճանի» խորագրով: ԷԾ, ՎՀԱ}:

3005 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. **ԺԱ. Դարու Անտիոքի Հայ Կառավարիչներ**

- Պեխտ-Խաչատուր Եւ Վասակ Պահլավունի. Բ. հատոր, 1971, էջ 123-134 {ԵԾ, ՎԱԱ}:**
- 3006 ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆ, ԱՍՊԵՏ Յ.. Արտաշեսեան Հարստութեան Հիմնադիր՝ Արտաշէս Ա.ի Պղինձէ Դրամը. Բ. հատոր, 1971, էջ 135-143 {Կան դրամներու նկարներ: ԵԾ, ՎԱԱ}:**
- 3007 ՍԻՐՈՒՆԻ, Յ.Ծ.. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԵՂԱՇԱՐԺԵՐ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐՈՊԱՅԻ ԶԱՐՏԵՍԻՆ ՎՐԱՅ. Գ. հատոր, 1972, էջ 55-90 {ԺԱ. դարուն Անիի անկումէն մինչեւ Ի. դարու սկիզբը՝ հայերու տեղաշարժը, մանաւանդ դէպի Խրիմ, որմէ ալ դէպի Արեւելեան Եւրոպա: ԵԾ, ՎԱԱ}:**
- 3008 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. Տարսուի Իշխանը Ապլղարիպ Հասան Արծրունի (1071-1080 թթ.). Գ. հատոր, 1972, էջ 91-100 {Բագրատունեանց վերջին թագաւորը Գագիկ Բ., Բիւզանդիոնը եւ Ապլղարիպ Արծրունին: ԵԾ, ՎԱԱ}:**
- 3009 ՊՏՈՒԿԵԱՆ, ՉԱՐԵՀ. Կիլիկիոյ Կոստանդին Գ. - Լեւոն Բռնակալ - Կոստանդին Դ.ի Կարելոր Դրամագիւտ Մը. Գ. հատոր, 1972, էջ 151-183 {Կիլիկիոյ հայկական հարստութեան վերջին երեք թագաւորներ Կոստանդին Գ.ի, Լեւոն Բռնակալի եւ Կոստանդին Դ.ի 1344-1373 հատած դրամները: Էջ 164-166 դրամներու նկարներ, իսկ էջ 167-183 նախորդ էջերուն մէջ տրուած դրամներուն վրայի գրութիւնները: ԵԾ, ՎԱԱ}:**
- 3010 ՀԱՄԱԶԱՍՊԵԱՆ, ՎԱՐԴԳԵՍ. Թոնդրակեցիների Շարժումը Թ.-ԺԱ. Դարերում. Դ. հատոր, 1973, էջ 9-28 {Բագրատունեաց Թագաւորութեան ընթացքին Սմբատ Չարեհաւանցին ու Թոնդրակեան Շարժումը: ԵԾ, ՎԱԱ}:**
- 3011 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. Խաչակիրներու Առաջին Արշաւանքները Կիլիկիոյ Մէջ Եւ Եդեսիոյ Լատին Կոմսութեան Հիմնադրութիւնը. Դ. հատոր, 1973, էջ 29-47 {Եդեսիոյ մէջ Պոլտուիսի հիմնած լատին իշխանապետութիւնը ԺԱ. դարու վերջաւորութեան եւ դէպի Կիլիկիա իր արշաւը: ԵԾ, ՎԱԱ}:**
- 3012 ՊՏՈՒԿԵԱՆ, ՉԱՐԵՀ. Օշին Թագաւորին Օծման Արծաթներու Դրամագիւտ Մը. Դ. հատոր, 1973, էջ 81-96 {Կիլիկիոյ Օշին թագաւորին թագադրութեան առթիւ հատուած դրամները: Էջ 87-94՝ դրամներուն նկարները եւ արծանագրութիւնները: ԵԾ, ՎԱԱ}:**
- 3013 ՍԱՊՊԱՂԵԱՆ, ՊԵՐՃ. Լուկուլլոսի Չինուորներուն Թիւը Տիգրանակերտի Ճակատամարտին (Ըստ Դրամագիտական Տուեալներու). Դ. հատոր, 1973, էջ 97-102 {Հռոմի աղբիւրներուն մէջ Պլուտարքոսի եւ Ապպիանոսի բանակներուն թիւերը ճիշդ չեն ներկայացուած: ԵԾ, ՎԱԱ}:**

- 3014 ՍԱՊՊԱՂԵԱՆ, ՊԵՐՃ. Հայ-Արաբական Դրամագիտութեան Մէկ Զանգի Հարցերու Շուրջ. Ե. հատոր, 1974, էջ 161-181 {էջ 177-178 կայ ցանկը հատանուած դրամներուն Արմենիա վարչական նահանգին մէջ: ԵԾ, ՎԱԱ}:
- 3015 DE BOURBON, A.B.A., PRINCE DE CONDÉ. *Lebanon's Ten Armenian Princesses (1186-1312)*. 2. հատոր, 1977-78, էջ 159-168 {Ա.Պ.Ա. Տէ Պուրպոն, Գոնտէի իշխանին «Լիբանանի Տասը Հայ Իշխանուհիները» ուսումնասիրութիւնը: Խաչակիրներու ժամանակաշրջանին Կիլիկիոյ թագաւորութեան հետ իրենց ունեցած խնամական կապերուն շնորհիւ Լիբանանի տասը հայ իշխանուհիներուն մասին: ԵԾ, ՎՅԱ}:
- 3016 JINBASHIAN, REV. MANUEL. *The Arabo-Armenian Peace Treaty of A.D. 652*. 2. հատոր, 1977-78, էջ 169-174 {Վեր. Մանուէլ Ծինպաշեան, «652 թ.ի Հայ-Արաբական Խաղաղութեան Դաշնագիրը» Մուաւիյայի եւ Թէոդորոս Ռշտունիի միջեւ կնքուած: ԵԾ, ՎՅԱ}:
- 3017 ՀԱՍՐԱԹԵԱՆ, ՍՕՐՈՒՄ. Պատմական Իրանը եւ Հայաստանը. Ե. հատոր, 1979, էջ 9-33 {Հայաստան Պարսկական տիրապետութեան տակ եւ հայ-իրանական փոխյարաբերութիւնները: ՎԱԱ}:
- 3018 ՊՏՈՒԿԵԱՆ, ՉԱՐԵՀ. Սմբատ Թագաւորի Երկու Անտիպ Դրամները (Դրամահատութիւնը Իբր Փրոփականտայի Միջոց 1289-1299 թթ.ու Խռովալից Տասնամեակին). Ե. հատոր, 1979, էջ 111-120 {էջ 117-ի վրայ կը տրուին դրամներուն նկարները: ԵԾ, ՎԱԱ}:
- 3019 ՍԱՊՊԱՂԵԱՆ, ՊԵՐՃ. Տիգրան Դ.ի եւ Երատոյի Արիւնակցական Կապերու Հարցին Շուրջ. Ե. հատոր, 1979, էջ 121-130 {Տիգրան Դ. թագաւոր Երատոյ թագուհիին հետ միասնաբար երեւցած են դրամին վրայ: Էջ 121 եւ 123՝ դրամներուն նկարները: ԵԾ, ՎԱԱ}:
- 3020 ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆ, ԱՍՊԵՏ. Տիգրան Բ.ի եւ Տիգրան Գ.ի Մէկ Զանի Անտիպ, Միական Դրամներ. Ե. հատոր, 1979, էջ 131-140 {էջ 138-139՝ կան դրամներուն նկարները: ԵԾ, ՎԱԱ}:
- 3021 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Հ.. Սումերներու եւ Հայ-Սումերական Յարաբերութիւններու Հարցի Մասին. Ը. հատոր, 1980, էջ 209-232 {ԵԾ, ՎԱԱ}:
- 3022 ՍԱՊՊԱՂԵԱՆ, ՊԵՐՃ. Հեթում Ա.ի Հեթում-Չապէլ եւ Երկլեզուեան Դրամներու Մասին. Ը. հատոր, 1980, էջ 233-248 {ԵԾ, ՎԱԱ}:
- 3023 ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆ, ԱՍՊԵՏ. Տիգրան Բ.ի եւ Տիգրան Դ.ի Մէկ Զանի Անտիպ, Միական Դրամներ. Ը. հատոր, 1980, էջ 249-258 {Նախկին հատորէն շարունակութիւն (թիւ 3020): Կը տրուին Արտաշէսեան

- Հարստությունեն 22 պղինձե դրամներ: Էջ 256-257՝ դրամներուն նկարները: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3024 ՍԱՊՊԱՂԵԱՆ, ՊԵՐԾ. **Հայազգի Աթաբեկ Եւ Մուսուլի Սուլթան Պատր Էտ Տիւն Լուլու**. Թ. հատոր, 1981, էջ 121-130 {ԺԳ. դարու հայազգի Պատր Էտ-Տիւն Լուլու ալ-Արմանի գերութենէ կը բարձրանայ աթաբեկութեան եւ ապա կը դառնայ Մուսուլի սուլթանը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3025 ԽԱԶԻԿԵԱՆ, ԼԵՒՈՆ. **Հայ Միջնադարեան «Վանից Պատմութեանց» Քնահատման Հարցի Շուրջ**. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 9-19 {908ին գրուած՝ Արծրունեաց Թագաւորութեան ժամանակաշրջանին: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3026 ՈՒՍԱՌԵԱՆ, ՍԵՐԳԵՅ. **Արգոնաւորդները Եւ Հայաստանը**. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 95-110 {Ըստ տեսութեան մը, յունական հին առասպելի մը մէջ, դէպի Կոլխիդա արշաւանքին ընթացքին կար Արմենոս անունով զօրավար մը, որուն անունով էր որ արմենները գոյութիւն ունեցան: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3027 ԶԱՍՈՒՆԻ, ԵՐՈՒԱՆԴ Զ.. **Ռուբէն Գ. (1175-1187) Եւ Իր Կտակը**. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 111-162 {Ռուբէն Գ.ի 12 տարուան իշխանութիւնը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3028 ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆ, ԱՍՊԵՏ Յ.. **Արտաւազդ Գ. Արտաշէսեանի Դրամահատութիւնը**. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 193-198 {Էջ 196-198՝ դրամներուն նկարները: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3029 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԴՈԿՏ. ԱՐՇԱԼՈՅՍ] Զ.. **Օտար Մի Շարք Աղբիւրներ Հայաստանի Եւ Հայ Ժողովուրդի Մասին (Հնագոյն Շրջանի Եւ Միջնադարեան)**. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 28-59 {Յունական, բիւզանդական, արաբական աղբիւրներ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3030 ԿՌԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ.. **Գիր Ու Գիւտ - Հետապնդելով Դանիէլեան Նշանագրերը....** ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 147-179 {ՎԱԱ}:
- 3031 ՉԷԶԻԵԱՆ, ԼԵՒՈՆ ՊՕՂՈՍ. **Մովսէս Խորենացիի Աշխարհահայեացքը Եւ Պատմութեան Ըմբռնումը**. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 253-280 {Զննարկում՝ Մ. Խորենացիի ո՞ր մէկ շրջանին ապրիլը եւ իր աշխարհահայեացքը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3032 ԿՌԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ.. **Գիր Եւ Գիւտ - Հետապնդելով Դանիէլեան Նշանագրերը**. ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 61-80 {Նախորդ հատորէն շարունակութիւն (թիւ 3030): Ըստ հեղինակին՝ Դանիէլեան նշանագրերը կը գործածուէին քուրմերու կողմէ հեթանոսութեան շրջանին: ՎԱԱ}:
- 3033 B[ARSOUMIAN]-DADOYAN, PROF. S[ETA]. **Data for the History of**

- Medieval Arab-Armenian Relations.** ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 339-355 {Դոկտ. Սեդա Պարսումեան-Տատոյեան, «Նիւթեր Միջնադարեան Հայ-Արաբական Յարաբերութիւններու Պատմութեան Համար», անգլերէն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 3034 ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ, ԱՐՏԱԿ. Արմանի-Արմի Երկիրն Ըստ Աքադական Եւ Էբլայական Աղբիւրների (Պատմա-Աշխարհագրական Ակնարկ).** ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 113-128 {ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3035 RONCAGLIA, MARTINIANO PELLEGRINO e SAMIRA. Marino Sanuto "Il Vecchio", Detto Torsello (Ca. 1270 - Ca. 1343) e Gli Armeni di Cilicia Qualche Informazione.** ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 227-231 {Մարթինիանօ Փելլեգրինոյ եւ Սամիրա Ռոնքալիա, «Մարինոյ Սանուրոյ Թորսելլոյ եւ Կիլիկիոյ Հայերը», իտալերէն լեզուով: Մարինոյ Սանուրոյ Թորսելլոյ պատրաստած է ուսումնասիրութիւն մը, որով նպատակ ունէր խաչակրութիւն մը կազմակերպել: Հոս հեղինակները կ'անդրադառնան Կիլիկիոյ հայկական թագաւորութեան մասին: ՎՅԱ}:
- 3036 ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ, ԴՈԿՏ. Բ[ԱԲԿԵՆ] Հ.. Տիգրանակերտ Մայրաքաղաքի Տեղադրութեան Հարցի Շուրջ.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 11-40 {ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3037 NASSIBIAN, DR. AKABY. Zabel, Queen of Cilicia, and Her Time.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 41-51 {Դոկտ. Ագապի Նասիպեան, «Կիլիկիոյ Չապել Թագուհին եւ Իր Ժամանակաշրջանը» (ԺԳ. դար) աշխատասիրութիւնը, անգլերէն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 3038 ՄԵԼԵՈՆԵԱՆ, ԵՐՈՒԱՆԴ. Ձեռագիր Յիշատակարանները Որպէս Կիլիկիոյ Պատմութեան Սկզբնաղբիւր.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 53-61 {ՎԱԱ}:
- 3039 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԴՈԿՏ. Ա[ՐՇԱԼՈՅՍ] Հ.. Հինգերորդ Դարի Հայ Պատմագրութեան Հետապնդած Նպատակները.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 63-79 {Ազգային պատմագրութիւնը եւ Ե. դարու հայ պատմագիրները: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3040 ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ, ԴՈԿՏ. Բ[ԱԲԿԵՆ] Հ.. Մեծ Հայքի Ծովք Աշխարհն Ըստ Աշխարհացոյցի.** ԺԵ. հատոր, 1997, էջ 11-43 {Ծովագ աշխարհի շրջանին մասին մանրամասն տեղեկութիւն, անոր պատմական եւ քաղաքական իրավիճակը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3041 ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ, ԱՐՏԱԿ. Արամ Երկիրը.** ԺԵ. հատոր, 1997, էջ 69-80 {Շումերի եւ Աքադի արքայ Նարամ-Սինի արձանագրութիւնները դէպի Հայկական Լեռնաշխարհի հարաւ-արեւելեան շրջանները կատարած իր արշաւանքներուն շուրջ, ուր կը խօսի Արամի երկ-

- րին մասին. նաեւ՝ ըստ ուրիշ արձանագրութիւններու, էջ 73՝ Վա-
նի հարաւ-արեւելեան շրջաններու երկու քարտէսներ: ՎԾ, ՎԱԱ):
- 3042 ՍԱՐԳԱՐԵԱՆ, ԶԱՅՐԱՊԵՏ Գ.. Մահկանաբերողիների (Սաղունեան-
ների) Իշխանական Տունը ԺԲ.-ԺԴ. Ղարերում. ԺԸ. հատոր, 1998,
էջ 9-40 {Աւատապետական շրջանի հայ տոհմերէն մին. էջ 33՝
Մահկանաբերողիներու աւագ տոհմաճիւղը: ՎԾ, ՎԱԱ):**
- 3043 ՍԱԹԵՒՈՍԵԱՆ, ՌԱՖԱՅԷԼ. Սմբատ Ա. Բագրատունու Արտաքին Զա-
ղաքականութիւնը. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 41-56 {890-914-ին
Հայաստանի թագաւոր, արաբական խալիֆայութենէն դէպի Բիւ-
զանդիա կողմնորոշուած եւ Հայաստանի ինքնիշխանական կար-
գաՎիճակը ամրապնդած Սմբատ Ա. թագաւորը: ՎԱԱ):**
- 3044 ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ, ԵՂԻԱ Թ.. Հաշուեկշիռ Կիլիկիոյ Հայոց Ոսկեղրամնե-
րու. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 57-74 {Կը յիշէ այն աշխատասիրութիւն-
ները, որոնք անդրադարձած են Կիլիկիոյ ոսկեղրամներուն: Էջ 59
եւ 69՝ աղիւսակներ ոսկեղրամներուն, էջ 66-68՝ ոսկեղրամներուն
նկարները: ՎԾ, ՎԱԱ):**
- 3045 NERSESSIAN, REV. VREJ NERSES. Movses Khorenatsi and Ghazar
P'arpetsi. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 195-206 {Վրեժ Ա. Զինյ. Ներ-
սեսեանի «Մովսէս Խորենացի եւ Ղազար Փարպեցի» աշխատա-
սիրութիւնը անգլերէն. կու տայ նմանութիւններն ու տարբերու-
թիւնները երկու պատմաբաններու գործերուն: ՎԾ, ՎՅԱ):**
- 3046 RONCAGLIA, MARTINIANO PELLEGRINO. Massacres et Déporta-
tions d'Arméniens au Moyen-Age d'après 'Le Liber Peregrinationis'
de Jacopo de Verone, 1335. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 227-232 {Մար-
թնիհանս Ռոնցալիայի «Հայոց Ջարդերն Ու Տեղահանութիւնները
Միջնադարուն՝ 1335ին, Ըստ Ժաքոփո Տը Վերոնի» վաւերաթուղ-
թը, ֆրանսերէն: Մեմլուք սուլթանին եւ հայերու փոխյարաբերու-
թիւնը. էջ 228՝ լատիներէն բնագիրը: ՎԾ, ՎՅԱ):**
- 3047 NERSESSIAN, REV. VREJ NERSES. Did Trdat Meet Constantine I
the Great. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 65-70 {Դոկտ. Վրեժ Ներսեսեան,
«Տրդատ Արքայ Հանդիպում Ունեցա՞ւ Մեծն Կոստանդիանոսի
Հետ». Դ. դարուն հայոց թագաւորին եւ Բիւզանդիոնի կայսրին
միջեւ հանդիպումին մասին անգլերէն ուսումնասիրութիւն մը:
ՎԾ, ՎՅԱ):**
- 3048 ՍԱՐՈՅԵԱՆ, ՍԱՐՕ. Երուանդունիների եւ Բագրատունիների Ծագ-
ման Հարցի Շուրջ. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 71-90 {Հեղինակը այս եր-
կու տոհմերուն ծագումը կը տանի Զ.Ա. 2. դար: ՎԾ, ՎԱԱ):**
- 3049 ՍԱԹԵՒՈՍԵԱՆ, ՌԱՖԱՅԷԼ. Մովսէս Խորենացու Վկայութիւնները**

- Մամիկոնեան-Խաղբակեան Տոհմի Ծագման Մասին.** ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 91-105 {Յեղիսակը կը հիմնաւորէ որ Խաղբակեան տոհմը Մամիկոնեան տոհմէն ծնունդ առած է: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3050 ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ, ԵՂԻԱ Թ.. Տիգրան Բ. Մեծ Եւ Դամասկոսի Դրամաիւտարանը.** ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 155-170 {Էջ 162-163 կան Տիգրան Մեծի հատած դրամներուն նկարները: Վերջաւորութեան կայ համառօտագրութեան ցանկ, ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3051 BOEHLIG, ALEXANDER. Arménie et Byzance.** Ի. հատոր, 2000, էջ 139-150 {Ալեքսանդր Պետիլիկ, «Հայաստան Եւ Բիւզանդիոն», ֆրանսերէն: Հայ-բիւզանդական յարաբերութիւնները՝ մեկնելով Հայաստանի աշխարհագրական դիրքէն եւ ընկերային կառոյցէն, նաեւ՝ քաղաքական եւ եկեղեցական ազդակներէն. ՎԾ, ՎՀԱ}:
- 3052 ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ, ԵՂԻԱ. Կիլիկեան Հայաստանի Արաբերէնով Կրկնադրոշմուած Դրամները.** Ի. հատոր, 2000, էջ 151-181 {Հայկական Կիլիկիոյ դրամները, որոնք կրկնադրոշմուած են արաբատառ. կան աղիւսակ եւ դրամներուն նկարները: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3053 ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ՎՐԷԺ. Հայոց Արտաւազդ Բ. Թագաւորը Հռոմէա-Պարթեական Պատերազմների Դիւանագիտական Հանգոյցներում.** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 31-52 {Մեծն Տիգրանի զաւակին՝ Արտաւազդ Բ. 55-34 Ք.Ա. վառած ճկուն եւ հաւասարակշռուած քաղաքականութիւնը ի շահ իր երկրին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3054 ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ, ՀՄԱՅԵԱԿ. ՊԵՆԹԻՆՔԵՐԵԱՆ Զարտեգ. Առաջաւոր Ասիայի Հատուածամասերը.** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 53-76 {Ք.Ա. Դ. դարու հռոմէական ճամբու ջարտեսին եւ այլ աղբիւրներու հիմամբ Արտաշատէն ելլող երթուղիներուն մասին ուսումնասիրութիւն: Էջ 58 Պենտինքերեան ջարտեսէն հատուածամաս մը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3055 ՍՈՒՐԱԴԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Բնագրագիտական Դիտարկումներ Խորենացու Պատմութեան Յեղիսակային Իսկագիրը Վերականգնելու Առնչութեամբ.** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 77-88 {Բաղդատականներ կատարելէ ետք հեղիսակը կը յանգի այն եզրակացութեան որ Խորենացիի Պատմութիւնը Հայոցը արդէն շրջանառութեան մէջ եղած էր Չ. եւ Է. դարերէն առաջ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3056 ՄԱԹԵՐՈՍԵԱՆ, ՌԱՖԱՅԷԼ. Տայքի Քաղաքական Անցքերի Ակնարկ (Դ.-Ժ. Դարեր).** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 89-112 {Տայքը Պատմական Հայաստանի 15 նահանգներէն մին է, որ Մամիկոնեան տոհմին ոստանն էր: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3057 ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ, ԵՂԻԱ. Յաւելեալ Փաստարկներ՝ Կիլիկիոյ Հայոց Ոս-**

- կեդրամներու Վաւերականութեան Շուրջ. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 113-124 {Կարգ մը օտար դրամագէտներու տեսակետերուն հիմամբ, հեղինակը կը փաստէ որ Կիլիկիոյ հայկական թագաւորութիւնը հատած է ոսկի դրամներ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3058 ԶԵՇԻՇԵԱՆ, ԱՐՄԵՆ. Մամիկոնեանների Ծագումը Խաղբակեաններին Առնչող Տեսակետի Վերլուծութիւն. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 81-114 {Զննադատական ակնոցով ուսումնասիրութիւն *Հանդեսի* ԺԹ. հատորին մէջ (1999) երեւցած Ռաֆայել Մաթեոսեանի յօդուածին մասին (թիւ 3049). հեղինակը Մամիկոնեան տոհմին ծագումնաբանութիւնը կը ներկայացնէ եւ կ'եզրակացնէ որ Մամիկոնեաններն ու Խաղբակեանները նոյն տոհմերը չեն: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3059 ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ, ՀՄԱՅԵԱԿ. Պելտինգերեան Զարտեգ. Նոր Տեղեկութիւններ Հայաստանի Եւ Առաջաւոր Ասիայի Միջով Անցնող Ճանապարհների Մասին. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 127-148 {(թիւ 3054) Զ.Ա. Դ. դարու հռոմեական ճամբու քարտէսին մէջ Արտաշատ-Սատաղ եւ Արտաշատ-Էկբատան ճանապարհներուն վրայ գտնուող կայանակէտերուն մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3060 ՄՈՒՐԱԴԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Մովսէս Խորենացու Պատմութեան Ներսէս Լամբրոնացու Օրինակը. ԻԳ. հատոր, 2002, էջ 149-161 {Բաղդատութիւններ Խորենացիի Պատմութիւնի գանազան հրատարակութիւններուն միջեւ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3061 ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ՎՐԵԺ. Մեսրոպ Մաշտոցի Լուսաւորչական Առաքելութեան Սկզբնափուլը. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 39-58 {Մեսրոպ Մաշտոցի հայ գիրերու գիտին շուրջ մանրամասնութիւններ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3062 ՄՈՒՐԱԴԵԱՆ, ՊԱՐՈՅՐ. Դիտարկումներ Աւանդաբար Ս. Մեսրոպի Ընթրինակութիւն Համարուող Աւետարանի Շուրջ. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 59-68 {Աւետարանի բնագրի հայերէն թարգմանութեան քննական ուսումնասիրութեան եւ վերականգնման փորձ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3063 ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ, ԵՂԻԱ. Տիգրան Մեծի Զանի Մը Անտիպ Դրամները. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 363-373 {Էջ 369 եւ 370 կան Տիգրան Մեծի քանի մը անտիպ դրամներու պատկերները: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3064 MUTAFIAN, CLAUDE. *Les Princesses Arméniennes et le Liban Latin (XII-XIII Siecle)*. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 3-28 {Զլոտ Մուրաֆեան, «Հայ Իշխանուհիները Եւ Լատին Լիբանանը (ԺԲ.-ԺԳ. դդ.)», ֆրանսերէն: Էջ 25 Լիբանանի հայ իշխանուհիներուն ազգաբանական ծառը: Էջ 26-28 քարտէսներ: ԵԾ, ՎԱԱ}:

3065 ՄԱԹԵՐՈՍԵԱՆ, ԿԱՐԷՆ. Սամուել Անեցու ժամանակագրության Հայրապետ Վարդապետի Ընդօրինակությունը. Ի.Է. հատոր, 2007, էջ 77-88 {ԺԲ. դարու պատմաբան Սամուել Անեցիի ժամանակագրությունը, ուր հայկական պատմությունը կը հասնի մինչեւ 1163 թուականը: Այս գործին մեզի հասած ընդօրինակություններէն է Հայրապետ Վարդապետինը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3066 ԻՄԱՆՈՎ, ՎԼԱԾԻՄԻՐ. Ունիթորականության Ընթացքը ԺԴ.-ԺԵ. ԴԴ. Հասարակական-Քաղաքական Գործընթացների Համատեքստում. Ի.Է. հատոր, 2007, էջ 89-102 {ԺԴ. դարուն Հայաստանի եւ Կիլիկիոյ իրավիճակն ու պապականության փորձերը Հայ Առաքելական Եկեղեցին իրենց միացնելու: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3067 ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ, ԱԻԵՏԻՍ. Ազգագրական, Բանասիրական եւ Պատմա-հնագիտական Հետազոտությունները Վան-Վասպուրականի Տարածքում 1910-1917ին. Լ. հատոր, 2010, էջ 187-204 {ՎԾ, ՎԱԱ}:

3068 ՇԱՀԻՆԵԱՆ, ԱՐՍԷՆ. Արմինիյա Արաբական Նահանգի Սահմաններն Ու Վարչատարածքային Բաժանումը Ըստ Արաբագիր Սկզբնաղբիւրների. Լ. հատոր, 2010, էջ 319-328 {Թ. եւ Ժ. դարեր: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3069 ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ, ԵՂԻԱ. Լեւոն Ա. Թագաւորին Քառորդ Երկդրամներն Ու Բիլլոնները. Լ. հատոր, 2010, էջ 533-551 {Կիլիկիոյ Լեւոն Ա. թագաւորի հատած քառորդ երկդրամներն ու բիլլոնները (արծաթի ցած տոկոսով արծաթապղինձ դրամ): Կան ցուցակներ եւ աղիւսակներ. էջ 542-543 կան այս երկդրամներուն եւ բիլլոններուն նկարները: ՎԾ, ՎԱԱ}:

Բ) ՕՍՄԱՆԵԱՆ, ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԵՒ ՑԱՐԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐԸ, ՆԵՐԱՌԵԱԼ՝ ԵՂԵՌՆԸ (ՄԻՆՉԵՒ 1918)

3301 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Խտրականությունը Օսմանեան Կայսրութեան Մէջ. Ա. հատոր, 1970, էջ 9-45 {Հայ-թրքական յարաբերութիւնները, թուրքին հոգեբանութիւնը ընդդէմ ոչ-թուրք ազգերու եւ մանաւանդ հայերու. նաեւ կը տրուին օրինակներ թաղմանական արտօնագրերէ: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3302 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Հայկական Տասնհինգը եւ Թուրք-Գերմանական Դաշնագիրը. Բ. հատոր, 1971, էջ 45-80 {2 Օգոստոս 1914ին թուրք-գերմանական զինուորական համաձայնագիրը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

- 3303 ՇՕՐՎՕՂԵԱՆ, ԱՐԱՄ. Ուրուագիծ 2Էյթունի Պատմութեան.** Գ. հատոր, 1972, էջ 231-257 {Խմբագրութեան կողմէ կայ յառաջաբան մը: Աշխատասիրութեան ենթախորագիրներն են. «2Էյթունի Անունն Ու Հիմնադրութիւնը՝ Ըստ Հրատարակուած Հեղինակներուն», «Կիւռետիսի Բերդը», «Պեռիտ Լերան Երկաթի Հանքերը», «2Էյթունցիներու՝ Գեղացիներու Լեզուն, Գեղացերէնը», «Հասարակական Կեանքին Կառոյցը», «Իշխաններու Հանգամանքը», «Դասակարգ», «Ռազմական Ոյժը», «2Էյթունցի Կիւնը», «Տնտեսական», «2Էյթունի Մասին Հրատարակուած Գիրքեր»: ՎԱԱ}:
- 3304 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Ժամանակագրութիւն Հայկական Տասնհինգի (հատուած).** Գ. հատոր, 1972, էջ 259-282 {2 Յունուար - 30 Ապրիլ 1915 ժամանակաշրջան: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3305 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Պատասխանատուները Հայոց Դէմ Գործադրուած Ցեղասպանութեան.** Դ. հատոր, 1973, էջ 67-80 {ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3306 ԳԱՐԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, ՉՕՐ[ԱՎԱՐ] Ա[ՐԱՄ]. Հայկական Լեզունը Պատմական, Իրաւական Ու Զաղաքական Հարցերու Լոյսին Տակ Եւ Վաւերագրեր.** Ե. հատոր, 1974, էջ 39-90 {15 Նոյ. 1916ին հիմնուած Է Ֆրանսական բանակէն ներս հայկական կամաւորական զունդը՝ որպէս Կիլիկիոյ մէջ հիմնուելիք անկախ հայկական պետութեան ապագայ բանակի կորիզը: Էջ 60-89 կը տրուին Ֆրանսայի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան արխիւներէն այս լեզունի մասին վաւերաթուղթեր: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3307 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Օսմանեան Հարկային Կանոնագրութիւնները Եւ Արեւմտահայութիւնը.** 2. հատոր, 1977-78, էջ 105-158 {Կը տրուին կարգ մը Օսմանեան կանոնագրութիւններ, ուր կը պարզուին հայութեան տնտեսական վիճակն ու տուրքերու գանձումը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3308 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Օսմանեան Զանի Մը Հարկեր Ըստ Կանոնագրութիւններու.** Է. հատոր, 1979, էջ 57-83 {Օսմանեան Կայսրութեան ոչ-խալամ հպատակներուն վերաբերող հարկերէն քանի մը նմոյշ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3309 BARSOUMIAN, HAGOP. The Dadians and Early Ottoman Industrialization.** Ը. հատոր, 1980, էջ 199-207 {Յակոբ Պարսումեան, «Տատեանները Եւ Օսմանեան Վաղ Շրջանի Ճարտարարուեստականացումը», անգլերէն: Օսմանեան ճարտարարուեստին արդիականացման զարկ տուող Տատեան ընտանիքը, մանաւանդ՝ Յովհաննէս Ամիրա Տատեանը: ԷԾ, ՎՀԱ}:
- 3310 ԽԱԶԻԿԵԱՆ, ՇՈՒՇԱՆԻԿ. 1667 Թ. Հայ-Ռուսական Առեւտրական**

- Պայմանագիրը եւ Նոր Զուղայի ինքնավար Մարմինները. Ը. հատոր, 1980, էջ 259-288 {ԵԾ, ՎԱԱ}:
- 3311 ԶՈԼԱՔԵԱՆ, ՅԱԿՈԲ. Հալեպի Ազգային Ներսեսեան Ուսումնարանը-Աղջկանց եւ Մանչերու Դպրոցները, 1876-1919. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 243-266 {Յետագային, 1920ին կը ճանչցուի Հայկազեան Վարժարան անունով: ԵԾ, ՎԱԱ}:
- 3312 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Պոլսահայութիւնը, Բարձրագոյն Դուռը եւ Այլ Բաներ (30 Սեպտեմբեր 1895). ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 145-172 {30 Սեպտեմբեր 1895ին Պոլսոյ մէջ հայութեան կատարած ցոյցը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3313 ՊԵՅԼԵՐԵԱՆ, Ա[ՐԹԻՐ]. Անգլիացի Հիւպատոսի Մը Հետաքրքրական Վկայութիւնները Արեւմտահայաստանի Գաւառներուն Մասին ԺԸ. Դարուն. ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 173-208 {էջ 173-174՝ Ա. Պէյլերեանի կողմէ հայերէնով յառաջաբան մը՝ Էրզրումի հիւպատոս Թէյլըրի (J.G. Taylor) անգլերէն տեղեկագիրին, որ 1869ին ուղարկուած է Անգլիոյ Արտաքին Գործոց Նախարարութեան: ՎԾ}:
- 3314 ԹՕՓԱԼԵԱՆ, ԴՈԿՏ. Ա[ՐՇԱԼՈՅՍ] Հ.. Հայ-Արաբական Զաղաքական Յարաբերութիւնները Արաբական Փաստաթղթերի Լոյսի Տակ (20րդ Դարի Սկիզբ). ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 297-308 {Նեճիպ Ազուրիի նամակը ուղղուած Մինաս Զերագին, Փարիզի մէջ Արաբական Համագումարի ութերորդ կէտը, հայ եւ արաբ նոյն ճակատագիրը Համաշխարհային Ա. պատերազմին եւ Արեւելեան Լեզեոնը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3315 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Պոլսահայութիւնը, Բարձրագոյն Դուռը եւ Այլ Բաներ (30 Սեպտեմբեր 1895). ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 129-171 {Նախորդին շարունակութիւնը (3312): ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3316 ՊԵՅԼԵՐԵԱՆ, Ա[ՐԹԻՐ]. Արեւմտեան Հայաստանի Ընկերային եւ Տնտեսական Վիճակը Տասնիներորդ Դարու Կիսուն. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 199-202 {1867ին Էրզրումի փոխհիւպատոս Ալպեր-Լորան-Լեոբոլտ Էյնոյի Ֆրանսայի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան յղած Հայաստանի մասին տեղեկագիր (թիւ 3317). կայ ներածական մը Պէյլերեանի կողմէ: ՎԾ}:
- 3317 EYNAUD, ALBERT-LAURENT-LEOPOLD (CONSUL DE FRANCE). Les Arméniens dans l'Arménie Turque Communication du Ministère des Affaires Étrangères (Direction des Consuls et Affaires Commerciales). ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 203-215 {Ալպեր-Լորան-Լեոբոլտ Էյնոյի «Հայերը Թրքահայաստանի Մէջ, [Ֆրանսայի, Ս.Օ.] Արտա-

- քին Գործոց Նախարարություն - Հիւպատոսութեանց եւ Առեւտրական Յարաբերութեանց Տնօրէնություն - Հաղորդագրություն», ֆրանսերէն: Էյնօ 1867ին Էրզրումի հիւպատոսարանի փոխն էր եւ Ֆրանսայի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան յղած է Հայաստանի մասին այս տեղեկագիրը: Էջ 199-202՝ Պէյլերեան կու տայ ներածական մը այս տեղեկագիրին շուրջ):
- 3318 ՏԵՅՎԻՍ, ԼԵՍԼԻ Ա.. **«Սպանդանոց Նահանգը» (հատուած)**. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 346-358 {Հայերէնի թարգմանուած է հատուած մը Լեսլի Ա. Տէյվիսի *Խարբերո՛ղ՝ Օսմանեան Կայսրութեան «Սպանդանոց Նահանգը»* գործէն: Էջ 311-345ին կայ այս գիրքին գրախօսականը Լեւոն Վարդանի կողմէ: Հեղինակը՝ Լեսլի Ա. Տէյվիս եղած է Խարբերո՛ղի Ա.Մ.Ն.ի հիւպատոսը: ՎԾ}:
- 3319 ՊԵՅԼԵՐԵԱՆ, ԴՈԿՏ. ԱՐԹԻՐ. **Համիտիէ Զօրախումբերու Կազմակերպութեան Ծագումը (1890-1894)**. ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 81-98 {Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Բ.ի օրով Արեւմտահայաստանի կոտորածներուն գլխաւոր դերակատարը եղաւ «Համիտիէ» զօրագունդը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3320 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. **Պոլսահայութիւնը, Բարձրագոյն Դուռը եւ Այլ Բաներ (30 Սեպտեմբեր 1895)**. ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 99-145 {Նախորդ երկու տարիներուն լոյս տեսած աշխատասիրութեանց շարունակութիւնը (թիւ 3312 եւ 3315): ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3321 DADRIAN, VAHAKN N.. **The Coalescence of the Roles of Party and State in the Enactment of the Armenian Genocide**. ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 49-55 {Վահագն Տատրեան, «Կուսակցութեան եւ Պետութեան Դերերուն Նոյնացումը Հայկական Ցեղասպանութեան Մէջ», անգլերէն: Իթթիհատի եւ Օսմանեան պետութեան նոյնացումովը գործադրուեցաւ Եղեռնը: ՎՀԱ}:
- 3322 TER MINASSIAN, ANAHIDE. **Mouche 1915 Selon Alma Johansson**. ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 57-85 {Անահիտ Տէր Սինասեանի շուետացի միսիոնարուհի Ալմա Եոհանսոնի վկայութիւնները Մուշի 1915ի մասին, ֆրանսերէն: ՎԾ, ՎՀԱ}:
- 3323 ԱԳՉԱՄ, ԹԱՆԵՐ. **[Թուրք Ազգային Ինքնութիւնը եւ Հայկական Հարցը][հատուած] Հայկական Զարդերը**. ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 87-107 {Թուրք հեղինակին նոյնանուն գիրքէն հատուած մը հայերէնով: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3324 BERBEROGLU, BERCH. **The Armenian Genocide in Historical Perspective: A Sociological Analysis**. ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 109-120 {Պերճ Դերպերօղլու, «Հայկական Ցեղասպանութիւնը Պատմա-

- կան Դիտանկիւնէն - Ընկերաբանական Վերլուծում Մը», անգլերէն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 3325 ZAHREDDIN, DR. SALEH. **Armenian Massacres of 1915: Causes and Results.** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 121-134 {Դոկտ. Սալէհ Չահրէտտիհի «1915ի Հայկական Ցեղասպանութիւնը - Պատճառներ եւ Հետեւանքներ»ը, արաբերէն: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3326 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԴՈԿՏ. ԱՐՇԱԼՈՅՍ] Հ.. **Համիտեան «Չուլումի» Զաղաքականութեան Արտացոլումը Արաբական Արդի Պատմագրութեան Մէջ.** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 135-148 {ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3327 PATTIE, SUSAN. **Patmeh Tesnenk: Conversations in the Field.** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 149-171 {Խորագիրն է «Պատմէ՛ Տեսնենք - Չրոյցներ Բացաստանին Մէջ», անգլերէն: Առաջին մասով կը տրուի հեղինակին՝ Սուզըն Փեթթիի հանդիպումները տարտղնուած հայերու հետ, մանաւանդ՝ կիպրահայերու, իսկ երկրորդ մասով կայ վերլուծում մը այդ զրոյցներուն մասին: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 3328 ՊԵՅԼԵՐԵԱՆ, ԴՈԿՏ. ԱՐԹԻՐ]. **Աւստրիացի Սպայի Մը 1895 Տարւոյ Կոտորածներու Վերաբերեալ Վկայութիւնը.** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 173-182 {Ֆրանսերէն տեղեկագիր մը 1895ին Էրզրումի կոտորածներուն մասին ավստրիացի սպայի մը կողմէ: ՎԾ}:
- 3329 ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ, ՀՐԱՆԴ. **Հայկական Հարցը Տրապիզոնի Կոնֆերանսի Ժամանակաշրջանում (Փետրուարի 10/23 - Ապրիլի 9/22 1918).** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 183-234 {Պրեսթ-Լիթովսքի Պայմանագրէն առաջ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3330 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. **Հայկական Տասնհինգը Թրքական Մատենագիտութեան Մէջ.** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 301-374 {Նախ հայ, ապա թուրք հեղինակներու կազմած մատենագիտական աշխատանքները՝ Հայկական Հարցին եւ Հայկական Զարդերուն շուրջ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3331 WALKER, CHRISTOPHER J.. **Writing about the Armenian Genocide.** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 483-496 {Զրիսթֆըր Ճ. Ուոքըր, «Հայկական Ցեղասպանութեան Շուրջ Գրելու Մասին», անգլերէն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 3332 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. **Ամբաստանագիր-Տեղեկագիրներ.** ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 497-564 {էջ 499-556ով կը տրուին ամբաստանագիր-տեղեկագիր-փաստաթուղթեր՝ վերցուած Հ.Բ.Ը.Մ.ի Փարիզի Նուպարեան Մատենադարանի արխիւներէն, որոնք հետեւեալներն են. «Ա) Ամբաստանագիր-Տեղեկագիր Սեբաստիոյ Կուսակալութեան», ներառեալ Սեբաստիա, Ամասիա, Մարզուան, Կիւ-

- միւշ, Զաճի Զեոյ, Թոգատ, Կիւրին, Շապին Գարահիսար. «Բ) Ընդհանուր Տեղեկագիր Էտիւրնէի Կուսակալութեան Զայ Վերապրող Գաղթականաց». «Գ) Ամբաստանագիր-Տեղեկագիր Բաղէշի Կուսակալութեան». «Դ) Déportation des Arméniens du Vilayet D'Erzeroum» («Էրզրումի Նահանգի Զայութեան Բռնագաղթը») ստորագրած է Ալֆոնս Առաքելեան, ֆրանսերէն. «Ե) "Le Lac Ensanglanté" («Արիւնակալած Լիճը») ստորագրած է՝ Ս. Փատովա, ֆրանսերէն, ուր կը նկարագրուի 3000 հայերու ջարդը Խարբերդէն Բաղէշ ճամբուն վրայ լիճի մը ափին: Բացի վերջիսէն, որուն տեղն ու ժամանակը յայտնի չեն, մնացեալ բոլորը Զալէաի մէջ պատրաստուած են 1919ին: Վերոյիշեալ նահանգներուն մասին կը տրուին մանրամասն տեղեկութիւններ բնակչութեան, բռնագաղթի ճամբաներուն, ջարդերու ծրագրաւորումին, գլխաւոր կազմակերպիչներուն ու ջարդարարներուն, վնասներուն, հալածանքներուն, եւայլնի մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3333 ՊԵՅԼԵՐԵԱՆ, ԴՈԿՏ. Ա[ՐԹԻՐ]. Դոմինիկեան Միսիոնարի Մը Անտիպ Մէկ Վկայութիւնը Մարտինի 1915ի Կոտորածներուն Մասին.** ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 81-106 {ֆրանսերէն տեղեկագիր Տիարպեքիի շրջանի ոճիրներուն մասին, գրուած Դոմինիկեան Միաբանութեան Մուսուլի կեդրոնի մեծաւոր Զայր Պերրէի կողմէ, որուն աւագանի անունն է Ֆրանսուա-Օկիւսթէն, իսկ կրօնականի՝ Մառի-Դոմինիկ: Տեղեկագրողը Զամաշխարհային Ա. Պատերազմին աքսորուեցաւ Մարտին: ՎԾ}:
- 3334 WALKER, CHRISTOPHER J.. Britain and the Armenian Genocide: Reflections in 1995.** ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 107-116 {Զրիսթոֆըր Ուոքըր, «Բրիտանիա եւ Զայկական Ցեղասպանութիւնը. Մտորումներ 1995ին», անգլերէն: Անգլիան եղաւ առաջինը որ ընդունեց Զայկական Տասնհինգը, սակայն անգլիական քաղաքականութիւնը միշտ թրջամետ եղած է: ՎՅԱ}:
- 3335 ՄԱՐԼԵԱՆ, ՉԱԷՆ. Գեորգ Զինգերորդ Կաթողիկոսի Զեռագիրը եւ Դաշնակիցներու 1915ի Մայիսեան Միացեալ Յայտարարութիւնը.** ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 117-125 {Ամենայն Զայոց Կաթողիկոս Գեորգ Ե. Սուրենեանցի դիմումները մեծ պետութիւններու մօտ՝ Ցեղասպանութեան հարցով: Սելի եւ Լոզանի դաշնագիրերը Զայկական Ցեղասպանութեան առնչութեամբ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3336 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, ԼԵՒՈՆ Գ.. Իրանի 1906 Թ. Սահմանադրութիւնը եւ Զայերի Բերած Մասնակցութիւնը 1906-11 թթ. Սահմանադրական**

- Յեղափոխութեան.** ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 121-130 {Սահմանադրութեան հռչակման պատմականը եւ հայերու դերը այս պայքարին մէջ. վերջաւորութեան կայ ցանկին մէկ մասը այն հայ մարտիկներուն, որոնք զոհուեցան այս սահմանադրական կռիւներուն ընթացքին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3337 ՊԵՅԼԵՐԵԱՆ, [ԴՈԿՏ.] ԱՐԹԻՐ. ԺԹ. Դարու Կեսի Հայաստանի, Զիւր-տիստանի եւ Պարսկաստանի Զրիստոնիայ Ժողովուրդներուն Մասին Անտիպ Տեղեկութիւններ.** ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 233-252 {1844ին գրուած տեղեկագիր՝ Էրզրումի մօտ Ֆրանսայի հիւպատոս Հանրի Սուլանժ-Պոտէի կողմէ. տեղեկագրին շուրջ կայ հայերէն բացատրական եւ լուսաբանութիւն, ապա կը տրուի տեղեկագիրը ֆրանսերէն: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3338 SARAFIAN, ARA. "The Disasters of Mardin During the Persecutions of the Christians, Especially the Armenians, 1915".** ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 261-292 {«Մարտիկի Զարդերը» աշխատասիրութիւնը անգլերէնով, Լորտ Պրայսի արխիւէն յայտնաբերուած փաստաթուղթ մը, գրուած 7 Ապրիլ 1919ին: Կայ բացատրական մը յօդուածագրին՝ Արա Սարաֆեանի կողմէ: Էջ 270՝ ծանօթագրութիւններ, էջ 271՝ անգլերէնով Տիարպեքիի նահանգին քարտեզը տպուած 1918ին, էջ 273՝ բնագիրի պատճենն ու ամբողջական վաւերաթուղթը արաբերէն: ՎՅԱ}:
- 3339 ՌԹՌԻԶԵԱՆ, ԱՂԱԼԻ Ա.. Հայկական Պետականութեան Վերականգնման Փորձ ԺԵ. Դարի Կեսերին.** ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 107-122 {Աղթամարի Չաքարիա Գ. կաթողիկոսի ջանքերը՝ վերականգնելու համար հայկական պետականութիւնը Արծրունի-Սեֆեդիեան տոհմին միջոցաւ եւ կաթողիկոսին դժբախտ վախճանը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3340 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԲԵՆ. Բենեդիկտոս ԺԵ. Պապը եւ Մեծ Եղեռնը.** ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 141-154 {Վատիկանի եւ Պապին միջամտութիւնները Հայկական Ցեղասպանութեան առնչութեամբ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3341 SEMAAN, DR. INGRID LEYER. A Literary Gallery of Armenian Great Men.** ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 303-343 {Դոկտ. Ինկրիտ Սըմաան, «Գրական Ծաղկաքաղ՝ Նշանաւոր Հայ Անհատներու», անգլերէն: Հայն ու անոր պատմութիւնը որպէս նիւթ ծառայած են արեւմտեան կարգ մը գրողներու գործերուն, ինչպէս՝ Շիլթայերկերի, Փիէր Զորնէյի, Անտրէաս Կրիֆիուսի, Էտուըրտ Կիպլինի, Ֆրետերիք Ֆոն Շիլլերի, Կոտֆրի Թոմըս Վինյըի, Կիւսթաւ Ֆլոպերի,

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ, ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԵՒ ՑԱՐԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐ

Ա. Ա. Փեթընի, Ֆելիքս Տանի, Կորե Վիտալի, Կերիարտ Զեֆների, Ամին Մաալուֆի, Ժան Զրիսթոֆ Բուֆենի եւ այլ գրողներու: ՎԾ, ՎՅԱ):

3342 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. Նաթանայել Բեսքովի Նամակները Հայ Գաղթականութեան Վերաբերեալ. ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 393-405 {Շուէդացի մարդասէր Նաթանայել Բեսքովի նամակները, որտեղ լոյսին կը բերուին անոր աշխատանքները ի նպաստ 1918ի Նորանկախ Հայաստանին եւ հայութեան: ՎԾ, ՎԱԱ):

3343 ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ, ՊԵՏՐՈՍ. Պատմագիտութիւնը Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի Էջերում (Նուիրում Է Հանդէսի Հրատարակութեան 30 Ամեակին). Ի. հատոր, 2000, էջ 87-118 {Ամփոփում Հանդէսին 19 հատորներուն մէջ լոյս տեսած այն նիւթերուն, որոնք պատմական թեմա ունին: ՎԾ, ՎԱԱ):

3344 ԽԱՌԱՏԵԱՆ, ՀՐԱՆՈՒՇ. Ուղիների Էթնո եւ Դաւանական Ինքնապատկանելութեան Որոշ Հարցեր (ԺԹ.-Ի. դդ.). Ի. հատոր, 2000, էջ 183-206 {Հեղինակը կը բաժնէ ուղի ժողովուրդը ուղիախօս-քրիստոնեայ, թրքախօս-քրիստոնեայ եւ թրքախօս-մահմետական խումբերու: ՎԾ, ՎԱԱ):

3345 ԲԱԴԱԼԵԱՆ, ԳԵՂԱՄ. Էրզրումի Վիլայեթի Որոշ Կազաների Հայ Բնակչութեան Թուաքանակի Ճշդումն Ըստ Արեւելեան Հայաստանում Ապաստանած Արեւմտահայ Գաղթականների 1914-15ին Կազմուած Վիճակագրական Ցուցակների. Ի. հատոր, 2000, էջ 207-224 {Բաղդատական մը թրքական եւ ռուսական վիճակագրական աղբիւրներու. կան ցուցակներ հայ բնակչութեան հաւանական թիւին շուրջ: ՎԾ, ՎԱԱ):

3346 ՅԱԿՈԲԵԱՆ, ԱՐՍԷՆ. Հայ-Թաթերի Տարաբաշխուածութեան Ու Տեղահանութիւնների Պատմութիւնից (ԺԸ. Դարի Սկիզբ - ԺԹ. Դարի Վերջ). ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 125-142 {Թաթերու ծագումնաբանութիւնն ու ԺԸ.-ԺԹ. դարերու իրենց իրավիճակը: Էջ 128 կայ քարտէս. ԿՆ, ՎԾ, ՎԱԱ):

3347 ՊԵՅԼԷՐԵԱՆ, ԱՐԹԻՐ. Ազատ-Որմնադրութեան Մուտքը Օսմանեան Կայսրութիւն Եւ Պոլսոյ Հայկական «Սէր» Օթեակը ԺԹ. Դարուն. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 143-182 {Ազատ-որմնադրութեան թափանցումը Օսմանեան Կայսրութիւն, իոն հայերու խաղացած դերը եւ հայ մասոնական օթեակներու հիմնադրումը. էջ 178-182 «Սէր» օթեակի հիմնադիրներուն եւ անդամներուն ցանկը կը տրուի: ՎԾ, ՎԱԱ):

3348 ԶԵՇԻՇԵԱՆ, ՎԱՐԴԻ. Երկու Անտիպ Վաւերաթուղթ Մարաշի 1920ի

Ադետին Մասին. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 363-382 {1920ին Մարաշեն ֆրանսական բանակին քաշուելով եւ Աթաթիւրքի թրջական բանակին մուտքով՝ տեղի հայութիւնը կոտորուեցաւ եւ փախուստի դիմեց. ասոր մասին յօդուածագիրը երկու վկայութիւններ տուած է՝ Նախ Նշան Պ. Սաաթճեանինը առանձին, ապա՝ Նոյնի եւ հինգ հայ մարաշցի երեւելիներունը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3349 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, ՄԻՅՐԱՆ. Եօթը Անտիպ Նամակներ՝ ԲԺ. Նազարեթ Տաղաւարեանէն Մկրտիչ Անդրանիկեանին (1908-1909). ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 307-321 {Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան հիմնադիրներէն, Օսմանեան խորհրդարանի անդամ Մեծ Եղեռնին Նահատակուած Բժիշկ Նազարեթ Տաղաւարեանէն Նամակներ յղուած Հ.Բ.Ը.Մ.ի հիմնադիրներէն Մկրտիչ Անդրանիկեանին, ուր կը խօսի Օսմանեան Սահմանադրութենէն ետք տեղի իրավիճակին մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3350 ՊԵՅԼԵՐԵԱՆ, ԱՐԹԻՐ. ԺԹ. Դարու Հայկական «Սեր» Օթեակի Անդամ Ազատ-Որմնադիրներու Ընդհանուր Ցուցակ. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 423-432 {Ընդհանուր ցուցակը «Սեր» օթեակի անդամներուն, անոր հիմնումէն 1866 մինչեւ պաշտօնական դադրումը՝ 1898. Նախորդին շարունակութիւնը (թիւ 3347): ՎԾ, ՎԱԱ}:

3351 ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ, ՌԱՖԱՅԷԼ. Գարեգին Նժդեհը Ա. Աշխարհամարտին Մասնակցած Հայ Կամաւորական Ջոկատներում (1914-1918). ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 185-210 {Ռուսիոյ կողմէ կազմուած հայ կամաւորական ջոկատներուն մէջ Գ. Նժդեհի մասնակցութեան մանրամասնութիւնները: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3352 KAISER, HILMAR. The Armenians in Lebanon During the Armenian Genocide. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 31-58 եւ 79-82 {Հիւմըր Զայգեր, «Հայերը Լիբանանի Մէջ Հայկական Ցեղասպանութեան Ժամանակ», անգլերէն: Ըստ հեղինակին եզրակացութեան, հայերը Լիբանանի մէջ չենթարկուեցան ջարդի, այլ՝ թրջացման: Էջ 79-82 Անթուրայի որբանոցէն Նկարներ, էջ 83-87 Վերժինէ Սվազլեանի *Հայոց Ցեղասպանութիւն. Ականատես Վերապրողների Վկայութիւններ* գիրքէն անգլերէնի թարգմանուած Յարութիւն Ալպոյաճեանի վկայութիւնը, ուր ան կը Նկարագրէ Ճեմալ Փաշայի Անթուրայի թրջական որբանոցը: ԷԾ, ՎՖԱ}:

3353 ԴԱԼԱԼԵԱՆ, ՏՈՐԶ. Շիրուան Տեղանուան Ստուգաբանութեան Շուրջ. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 17-28 {Ներկայ Ազրայէճանի Հանրապետութիւնը մինչեւ Ի. դարու սկիզբները առաւելապէս յայտնի էր Առան եւ Շիրուան անուններով: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3354 JERANIAN, PANOS S.. Catholic Armenian-Maronite Relations in Mount Lebanon 1720-1840. ԻՉ. հատոր, 2006, էջ 41-102 {Փանոս Ճերանեան, «Հայ Կաթողիկէ-Մարոնիթ Փոխյարաբերութիւնները Լեռնալիբանանի Մէջ՝ 1720-1840», անգլերէն: Հայ կաթողիկէ միաբանական ուխտի հիմնումն ու Չմմառու վանքը: ՎԾ, ՎՅԱ, էջ 92-102 յաւելուած՝ փաստաթուղթեր-նամակներու}:

Գ) ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ (1918-ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՄԵՐ ՕՐԵՐԸ)

3601 ՏԵՐ ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ, ԱՐՏԱՇԵՍ. Հայկական Երկու Պատուիրակութիւնները (1918-1919). Ա. հատոր, 1970, էջ 46-60 {Պօղոս Նուպար Փաշայի գլխաւորած Ազգային Պատուիրակութիւնն ու Աւետիս Ահարոնեանի գլխաւորած Հայաստանի Հանրապետութեան Պատուիրակութիւնը. ասոնց հիմնադրութիւնը, գործունեութիւնը, փորձերը միացնելու գանոնք: ԷԾ, ՎԱԱ}:

3602 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԻԷՆ. Արեւմտահայ Բռնագրաւուած Հողերու Հարցը 1921-1971 թթ.. Բ. հատոր, 1971, էջ 17-44 {Մասնաւորաբար Կարս ու Արտահան նահանգները եւ Կարսի Դաշնագիրը: ԷԾ, ՎԱԱ}:

3603 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԻԷՆ. Թուրքիոյ Ներքին Գաւառներու Հայոց Պարտադիր Արտագաղթը (1929-1930 թթ.). Գ. հատոր, 1972, էջ 101-118 {Զեմալ Աթաթիւրքի ժամանակաշրջանին դէպի Սուրիա պարտադիր արտաքսումը մօտաւորապէս 40 հազար հայերու: ԷԾ, ՎԱԱ}:

3604 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԻԷՆ. Համաշխարհային Բ. Պատերազմին Հայկական Բարձրաւանդակը Գրաւելու Զգործադրուած Ծրագիր Մը. Դ. հատոր, 1973, էջ 49-65 {Թուրք-գերմանական յարաբերութիւնները 1941ին եւ անգլիական զինուորական գաղտնի ծրագիրը գրաւելու Կարս-Էրզրում-Պայագիտի շրջանը, եթէ Թուրքիան դիւրութիւն տայ գերմանական ուժերուն իր հողէն անցնելու: ԷԾ, ՎԱԱ}:

3605 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԻԷՆ. Հայկական Հարցի Հոլովոյթը 1921 թ.ի Լոնտոնի եւ Մոսկուայի Խորհրդածոյողութիւններուն. Ե. հատոր, 1974, էջ 9-37 {21 Փետրուար 1921ին Լոնտոնի Խորհրդածոյողութիւն երկու հայկական պատուիրակութիւն կը մասնակցէր. անոնց պահանջները հակասական էին: Մարտ 1921ին ռուս-թրքական համաձայնութիւնը Մոսկուայի մէջ: ԷԾ, ՎԱԱ}:

3606 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԻԷՆ. Ա.Մ.Ն.ի Արտաքին Զաղաքականութիւնը եւ Հայկական Հարցը (1900-1976 թթ.) (Ակնարկ). Զ. հատոր, 1977-78,

- 3355 BJØRNLUND, MATTHIAS. Before the Armenian Genocide: Danish Missionary and Rescue Operations in the Ottoman Empire, 1900-1914.** ԻՉ. հատոր, 2006, էջ 141-156 {Մաթեաս Պիորնլունտ, «Հայոց Ցեղասպանութենէն Առաջ. Դանիական Միսիոնարական Եւ Փրկութեան Գործողութիւնները Օսմանեան Կայսրութեան Մէջ, 1900-1914», անգլերէն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 3356 ՊՕՐՈՍԵԱՆ, ՎԱՐՈՒԺԱՆ. 1909ի Կիլիկիայի Հայկական Կոտորածները Ֆրանսիական Պատմագրութեան Գնահատմամբ.** ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 9-68 {ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3357 ՃԵՐԷՃԵԱՆ, ԵՂԻԿ. 1912ի Օսմանեան Երեսփոխանական Ընտրութիւնները Եւ Արեւմտահայութիւնը.** ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 103-160 {Մանրամասն տեղեկութիւններ 1908-1914 ժամանակաշրջանին Օսմանեան ընտրութիւններուն հայութեան առնչութեան մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3358 BJØRNLUND, MATTHIAS. Karen Jeppe, Aage Meyer Benedictsén, and the Ottoman Armenians: National Survival in Imperial and Colonial Settings.** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 9-43 {Մաթեաս Պիորնլունտ, «Զարէն Եփփէն, Աակէ Մէյէր Պենետիքթսընը Եւ Օսմանցի Հայերը. Ազգապահպանում Կայսերական Եւ Գաղութատիրական Պայմաններու Մէջ», անգլերէն: Դանիացի երկու միսիոնարներու հայասիրական գործունեութիւնները: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 3359 ԱՍՏՈՅԵԱՆ, ԱՆԱՀԻՏ. Հայերը Օսմանեան Բանակում ԺԴ. Դարից Մինչեւ 1918 (Ուրուագիծ).** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 89-131 {Հեղինակը ցոյց կու տայ որ հայերը ծառայած են Օսմանեան բանակին մէջ ոչ միայն որպէս զինուորներ, այլ նաեւ որպէս բժիշկներ, պաշտօնեաներ, մատակարարներ, արհեստավորներ: Էջ 125-131 հայ զինուորականներու լուսանկարներ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3360 SEMAAN, INGRID LEYER. A Turkish Proverb and its Tradition.** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 391-405 {Ինկրիտ Լէյըր Սըմաան, «Թրքական Ասացուածք Մը Եւ Իր Աւանդը», անգլերէն: Կ'անդրադառնայ այն հակահայ ասացուածքներուն, որոնց պատճառաւ կ'արդարացուին հայկական ջարդերը: ՎՅԱ}:
- 3361 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, ՄԻՀՐԱՆ. Գերապայծառ Անդրեաս Աղեքսանդրեանի Պատմութիւն Մայրաքաղաքին Բերիոյ Անտիպ Աշխատութիւնը (1861).** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 463-483 {Հալէպի պատմութիւնը: Կան Գերապայծառին լուսանկարն ու գիրքին անուանաթերթը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3362 ՃԵՐԷՃԵԱՆ, ԵՂԻԿ. Արեւմտահայութիւնը Եւ Տրիպոլիտանական Ու**

Պալքանեան Պատերազմները. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 71-101 {Օսմանեան Կայսրութիւնը, Ա. Համաշխարհային Պատերազմէն անմիջապէս առաջ, երկու պատերազմներ մղեց, եւ իր բանակին մէջ որպէս զինուոր առաջին անգամ հայերը մասնակցեցան. Ս.Դ.Հ.Կ.ի եւ Հ.Յ.Դ.ի կեցուածքները այս պատերազմներուն հանդէպ: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3363 IOANNISSIAN, ABGAR. De la Pénétration en Orient des Idées-Lumières du XVII Siècle. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 287-295 {Արգար Յովհաննիսեան, «ԺԸ. Դարի Լուսաւորութեան Գաղափարների Թափանցումն Արեւելքում», ֆրանսերէն: Եւրոպական լուսաւորութեան գաղափարներու տարածումը մանաւանդ Հնդկաստանի հայ գաղութին մէջ, Յովսէփ Էմին, Մովսէս Բաղդամեան, Շահամիր Շահամիրեան եւ *Որոգայթ Փառաց* ուսումնասիրութիւնը: ՎԾ, ՎՀԱ}:

3364 ARISIAN, NORA. The Armenian Genocide as Portrayed by Syrian Magazines in the Exile. Լ. հատոր, 2010, էջ 11-28 {Նորա Արիսեան, «Հայոց Յեղասպանութիւնը Սուրիական Վտարանդի Մամուլին Մէջ», արաբերէն: 1903-1921 ժամանակաշրջանին մէջ արաբերէն հրատարակուող արտասահմանեան մամուլի տեղեկութիւններն ու կեցուածքը հայկական ջարդերուն շուրջ: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3365 BJØRNLUND, MATTHIAS. Adana and Beyond: Revolution and Massacre in the Ottoman Empire Seen Through Danish Eyes, 1908/9. Լ. հատոր, 2010, էջ 125-156 {Մաթեաս Պիորսլունտ, «Ատանան եւ Անկէ Անդին 1908-9՝ Օսմանեան Կայսրութեան Մէջ. Յեղափոխութիւն եւ Զարդարարութիւն Դանիացիներու Աչքերով Դիտուած», անգլերէն: Դանիացի միսիոնարներուն տեղեկագիրերն ու դանիական մամուլը 1908-9 հայկական կոտորածներուն մասին: ՎԾ, ՎՀԱ}:

3366 ՊՕՂՈՍԵԱՆ, ՎԱՐՈՒԺԱՆ. Համիդեան Կոտորածները Ի. Դարի Սկզբի Ֆրանսիական Պատմագրութեան Զննական Լոյսի Ներքոյ. Լ. հատոր, 2010, էջ 157-168 {1894-1908ի համիտեան ջարդերու շուրջ ֆրանսացի պատմաբաններու կարծիքները: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3367 ԾԵՐԷԾԵԱՆ, ԵՂԻԿ. Երիտթուրք-Հայ Ցարաբերութիւնները եւ Օսմանեան Ընդդիմադիր Ուժերու Առաջին Խորհրդածողովը. Լ. հատոր, 2010, էջ 341-378 {1880ականներէն մինչեւ Ա. Խորհրդածողով՝ 1902ին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3368 ՊՕՂՈՍԵԱՆ, ՍԱՄՈՒԷԼ. Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Հիմնադրման Հանգամանքները. Լ. հատոր, 2010, էջ 593-602 {Ինչպէ՞ս 1905ին Եգիպտոսի մէջ Պօղոս Նուպար փաշան հիմնեց Հ.Բ.Ը.Մ.ը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

- էջ 71-104 Նախագահ Ուիլսոնի գծած Հայաստանի սահմանները եւ Ա.Մ.Ն.ի յաջորդող կառավարութիւններու առած թրջամետ կեցուածքը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3607 ՄՍՐԼԵԱՆ, ՉԱԷՆ. Սփիւռքահայ Զաղաքական Խմորումներ Համաշխարհային Բ. Պատերազմի Նախօրեակին (1933-1939 թթ.).** Է. հատոր, 1979, էջ 85-110 {Պրոմթէն, «Կովկասեան Համադաշնակցութեան Ուխտ»ը, Գարեգին Նժդէի եւ ցեղակոսութիւնը, Սպանիոյ քաղաքացիական կռիւներուն մէջ հայերու մասնակցութիւնը, «Հայ եւ Վրացական Միութիւնը», դէպի Խ. Հայաստան 1926-1936 ներգաղթը, Բերիայի հակահայ հալածանքը, Կովկասեան Եռամսեայ պարբերաթերթը, Հ.Յ.Դ.-Ռ.Ա.Կ. համաձայնութիւնը, Ժիրայր Միսաքեանի յուշագիրը յղուած Մեծն Բրիտանիոյ Արտաքին Գործոց Նախարարին: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3608 ՄՍՐԼԵԱՆ, ՉԱԷՆ. Սփիւռքահայ Դիրքորոշումներ՝ Համաշխարհային Բ. Պատերազմի Սկզբնաւորութեան (1939-1940 թթ.).** Ը. հատոր, 1980, էջ 127-146 {Կարսի եւ Արտահանի հարցը, Սովետգերմանական փոխյարաբերութիւնները եւ սփիւռքահայ կուսակցութիւններու դիրքորոշումները (թիւ 3607): ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3609 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՈՆ. Մուսա Լերան Երկրորդ Արտագաղթը (Նոր Փաստաթուղթերու Լոյսին Տակ).** Ը. հատոր, 1980, էջ 147-198 {1939ի երկրորդ գաղթը՝ արդիւնք թուրք-ֆրանսական յարաբերութիւններու: Հ.Բ.Ը.Մ.ի Լիբանանի գործիչ եւ կրթական քննիչ Միքայէլ Նաթանեանի արխիւները այս առնչութեամբ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3610 ՄՍՐԼԵԱՆ, ՉԱԷՆ. Նացի Գերմանիոյ եւ Փանթուրանականներու Ծրագիրները Կովկասի Մէջ (1941 թ.).** Թ. հատոր, 1981, էջ 97-120 {ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3611 ՄՍՐԼԵԱՆ, ՉԱԷՆ. Համաշխարհային Բ. Պատերազմի Հայկական Լեզեռնը.** Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 163-191 {Նացի Գերմանիան բանտարկեալներէն կամաւոր գունդեր կազմեց: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 3612 ՄՍՐԼԵԱՆ, ՉԱԷՆ. Պատմութեան Համար - Մ.Ա.Կ.-ի 30-րդ Պարբերութեան Ծննդոցը.** ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 10-27 {Մարդկային Իրաւանց Յանձնաժողովի Տեղասպանութեան շուրջ պատրաստած տեղեկագրի 30-րդ պարբերութիւնը, որ կ'առնչուի Հայոց Տեղասպանութեան: ԷԾ}:
- 3613 ՄՍՐԼԵԱՆ, ՉԱԷՆ. Ամերիկայի Միացիալ Նահանգներու Արտաքին Զաղաքականութիւնը եւ Հայկական Հարցը (1977 - Մայիս 1992) (Ակնարկ).** ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 107-144 {Հատոր 2.էն շարունակուած (թիւ 3606), Սպիտակ Տան, ծերակուտականներու եւ

ներկայացուցիչներու յայտարարութիւնները Հայկական Հարցին առնչութեամբ: ԷԾ, ՎԱԱ):

3614 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Հայ Ժողովրդային Կուսակցութեան Ծրագրային Փաստաթուղթերը (Նիւթեր Յետագայ Ուսումնասիրութեան Համար). ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 309-338 {էջ 318-336՝ Հայ Ժողովրդային Կուսակցութեան (1906-1920) ծրագիրներն ու կանոնադրութիւնները: ՎԾ, ՎԱԱ):

3615 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԷՆ. Համաշխարհային Երկրորդ Պատերազմին Վախճանը Եւ Հայերը. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 173-197 {Ենթախորագիրներն են. «Եալթայի խորհրդաժողովը եւ Թուրքիան», «Պերլինի Նացիներուն Հետ Գործակցող Հայերուն Կացութիւնը», «Զօր. Դրօ Կանայեան», «Հայ Սփիւռքին Դիրքը 1945ի Բախտորոշ Օրերուն», «Նախագահ Ռուզվելթի Մահը Եւ Հայերը», «Հայկական Զօրաբաժիններուն Դերը 1945ին», «Հայկական Հարցի Նոր Պատեհութիւնը», «Համաշխարհային Երկրորդ Պատերազմին Վախճանը»: ՎԾ, ՎԱԱ):

3616 NERCESSIAN, DR. V[REJ]. Armenia and the League of Nations. ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 217-225 {Երկու փաստաթուղթեր անգլերէնով, որոնք կ'առնչուին Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Ազգերու Համադաշնութեան փոխյարաբերութիւններուն: Էջ 224՝ ծանօթագրութիւններ, ՎՀԱ):

3617 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԷՆ. Հայկական Հարցի Հոլովոյթը 1988-1993-ի Միջեւ. ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 235-299 {Հայ-թուրք եւ հայ-ազերի յարաբերութիւնները, Արցախի հարցը: ՎԾ, ՎԱԱ):

3618 DAKESSIAN, ANTRANIK. The Armenians in Post-WWI Turkey (1919-1938). ԺԵ. հատոր, 1995, էջ 401-431 {Անդրանիկ Տազետեան, «Հայերը Յետ Պատերազմեան Թուրքիոյ Մէջ (1919-1938)», անգլերէն: Հեղինակը հիմնականապէս օգտուած է *Կոչնակ Հայաստանի* հանդէսէն: Կը ներկայացուին Վանի, Պիթլիսի, Մշոյ, Սասնոյ, Կարսի, Էրզրումի, Երզնկայի, Դերջանի, Տիգրանակերտի, Խարբերդի, Սեբաստիոյ եւ յարակից շրջաններու հայութեան կեանքը եւ Թրքական Հանրապետութեան քաղաքականութիւնը՝ նսեմացնելու հայութեան այս մնացորդացը: ՎԾ, ՎՀԱ):

3619 DAKESSIAN, ANTRANIK. The Armenians in Post-WWI Turkey (1919-1938). ԺԵ. հատոր, 1997, էջ 127-156 {Անդրանիկ Տազետեան, «Հայերը Յետ Պատերազմեան Թուրքիոյ Մէջ (1919-1938)», անգլերէն: Հանդէսին ԺԵ. հատոր 1995ին մէջ լոյս տեսած նոյնանուն խորագրով ուսումնասիրութեան [թիւ 3618] շարունակութիւնը: Հոս

կը ներկայացուին Սեւ Ծովու հարաւային ցամաքամասը, Փոքր Ասիոյ արեւմտեան նահանգներն ու Պոլսոյ եւ Եւրոպական Թուրքիոյ շրջանները: ՎԾ, ՎՅԱ}:

3620 ՎԱՐԴԱՆ, ԼԵՒՆ. Պատմութեան, Պատմագրութեան եւ Այլ Բաներու Մասին. ԺԸ. հատոր, 1997, էջ 157-204 {Բնորոշում պատմաբանի, քաղաքագետի, դիւանագիտութեան, պատմութեան, իրաւունքի եւ ազատութեան, հերոսի եւ պատմագրութեան: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3621 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Պուենոս Այրեսի Հայ Ազգային Միութիւնը (1918-1920). ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 131-152 {Արժանքիսի հայութեան կազմած «Հայ Ազգային Միութիւն»ը, որ կը հետապնդէր այդ ժամանակաշրջանին Հայ Դատն ու կը կատարէր հայկական քարոզչութիւն: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3622 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԻԷՆ. Մեծն Բրիտանիա եւ Խորհրդային Հայաստանի Ու Խորհրդային Վրաստանի Անունով 1945ին Կատարուած Հողային Պահանջը - Բրիտանական Վաւերաթուղթ Մը. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 293-318 {Էջ 304-317 հայերէնով կը տրուի վաւերաթուղթը հայկական եւ վրացական պահանջներուն՝ թրջական հողամասէն, էջ 306ի վրայ կայ անգլերէնով քարտէս մը այդ պահանջներուն շուրջ, էջ 302, 303 եւ 317՝ ծանօթագրութիւններ, ՎԱԱ}:

3623 ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ, ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ. Հայ Պօեզիան Որպէս Ինքնութեան Պատկերագրութիւն (Ըստ Ղարաբաղեան Շարժման Ցեղասպանութեանը Նուիրուած Ցուցապաստառների). Ի. հատոր, 2000, էջ 269-306 {1988-90ականներուն Հայաստանի եւ Արցախի ժողովրդային ցոյցերը, ուր կը պահանջուէր Արցախի միացումը Հայաստանի. կան ժողովուրդին բռնած ցուցապաստառներուն վրայի գրութիւններէն: ԿՆ, ՎԾ, ՎԱԱ}:

3624 ՄՍԸՐԼԵԱՆ, ՉԱԻԷՆ. Ֆորէյն Օֆիսի Արխիւներէն Վաւերաթուղթ Մը - 1937ին Թուրքիոյ Տրուած Բրիտանական Գաղտնի Տեղեկագիր Մը Հայկական Հարցերու Մասին. Ի. հատոր, 2000, էջ 439-456 {Մեծն Բրիտանիոյ ոստիկանութեան պատրաստած գաղտնի տեղեկագիրը Հ.Յ.Դ.ի եւ հայոց աղէքս ունեցող հարցերու մասին ներկայացուած թրջական կառավարութեան: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3625 MESSERLIAN, ZAVEN. Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections During the French Mandate 1934-1943. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 307-346 {Չաւէն Մալրլեան, «Հայոց Մասնակցութիւնը Լիբանանի Ֆրանսական Հոգատարութեան Ժամանակաշրջանի Խորհրդարանական Ընտրութիւններուն (1934-1943)», անգլերէն:

Կը ներկայացուի 1934ին, 1937ին եւ 1943ին կայացած Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն ընթացքին հայ համայնքին յատկացուած երեսփոխանական արժողութիւններուն շուրջ ծաւալած ընտրապայքարը: ՎԾ, ՎՅԱ}:

3626 ՏԵՐ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ, ԽԱԶԻԿ. Զաղաքական Համարկումը Սփիւռքեան Հոլովոյթին Մէջ Եւ Հայ Փերոնականներու Պարագան. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 9-58 {Սփիւռքահայութեան քաղաքական կեանքը եւ անոր հիմնական ազդակները օտարանալու դեմ պայքարելու. Արժանքի հայ գաղութն ու փերոնական շարժումը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3627 ԾԵՐԷԾԵԱՆ, ԵՂԻԿ. ՄԴՅԿ-Կոմիստերն Յարաբերութիւնները. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 161-232 {Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան եւ Երկրորդ Միջազգայնականին, ապա Համայնավար Երրորդ Միջազգայնականին միջեւ յարաբերութիւնները: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3628 MESSERLIAN, ZAVEN. Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections During the Presidency of Bishara Khoury 1943-1952. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 271-305 {Զաւեն Մսըրլեան, «Նախագահ Պըշարա Խուրիի Ժամանակաշրջանին Հայոց Մասնակցութիւնը Լիբանանի Խորհրդարանական Ընտրութիւններուն (1943-1952)», անգլերէն: Կը ներկայացուի 1947ին եւ 1951ին կայացած Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն ընթացքին հայ համայնքին յատկացուած երեսփոխանական արժողութիւններուն շուրջ ծաւալած ընտրապայքարը: ՎԾ, ՎՅԱ}:

3629 ՀԱՐՈՅԵԱՆ, ՄԱՐԻՆԷ. Յովհաննէս Զաջազնունու Նամակները Հարազատներին. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 337-358 {Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան առաջին վարչապետին 12 անտիպ նամակները գրուած 1883-1933, ուր կայ իր կեցուածքը այդ ժամանակաշրջանի իրավիճակներուն մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3630 ԱՄԻՐԵԱՆ, ՍԵՐՅԱԿ. Գարեգին Նժդէհին Արխիւային Փաստաթղթերում. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 225-244 {1991էն սկսեալ հրատարակուած գիրքերը Գարեգին Նժդէհին մասին, ուր օգտագործուած են Հայաստանի արխիւի նիւթեր: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3631 MESSERLIAN, ZAVEN. Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections During the Presidency of Camille Chamoun 1952-1958. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 259-310 {Զաւեն Մսըրլեան, «Զամիլ Շամունի Նախագահութեան Ժամանակաշրջանին Հայոց Մասնակցութիւնը Լիբանանի Խորհրդարանական Ընտրութիւններուն (1952-1958)», անգլերէն: Կը ներկայացուի 1953ին եւ 1957ին

կայացած Լիբանանի խորհրդարանական ընտրություններուն ընթացքին հայ համայնքին յատկացուած երեսփոխանական արժուներուն շուրջ ծաւալած ընտրապայքարը, 1956ին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրություններուն առթիւ յառաջացած տագնապը: ՎԾ, ՎՅԱ):

3632 GEUKJIAN, OHANNES. Political Transition and Ethnic Revival in Armenia and Azerbaijan: The Nagorno-Karabakh Conflict (1987-1994).

ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 325-398 {Յովհաննէս Կեօքճեան, «Անցումային Ժամանակաշրջանի Զաղաքականութիւն եւ Ազգային Վերագարթում. Հայաստան, Ազրայէճան եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հակամարտութիւնը (1987-1994)», անգլերէն: Յօդուածագիրը կ'անդրադառնայ հակամարտութեան հանգրուաններուն եւ խաղաղ կարգաւորման ի խնդիր միջազգային ընտանիքի առաջադրած ծրագիրներուն եւ ընդհանրապէս խաղաղութեան գործընթացին: ՎԾ, ՎՅԱ):

3633 MESSERLIAN, ZAVEN. Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections During the Presidency of Fouad Chehab 1958-1964.

ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 251-309 {Զաւեն Մսըրլեան, «Հայոց Մասնակցութիւնը Ֆուատ Շեհապի Նախագահութեան Ժամանակաշրջանի Լիբանանի Խորհրդարանական Ընտրություններուն (1958-1964)», անգլերէն: Կը ներկայացուի 1960ին եւ 1964ին կայացած Լիբանանի խորհրդարանական ընտրություններուն ընթացքին հայ համայնքին յատկացուած երեսփոխանական արժուներուն շուրջ ծաւալած ընտրապայքարը: ՎԾ, ՎՅԱ):

3634 TACHJIAN, VAHE. L'Etablissement Définitif des Réfugiés Arméniens au Liban dans les Années 1920 et 1930. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ

59-76 եւ 88-94 {Վահէ Թաշճեան, «Հայ Գաղթականութեան Տեւական Հաստատուիլը Լիբանանի Մէջ 1920-1930ականներուն», ֆրանսերէն: Յանելուածին մէջ՝ էջ 88-94 դրուած են Լիբանանի մէջ հայկական բնակավայրներու շինութեան նկարներ ֆրանսերէն բացատրություններով: ԵԾ, ՎԱԱ):

3635 ՄԱՅԻԼԵԱՆ, ԲԵՆԻԱՄԻՆ. Համշէնահայ Համայնքը Վրաստանում 1918-1920 ԹԹ.. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 157-193 {Սուխումի եւ Սոչիի

շրջանի հայերու իրավիճակը Վրաստանի անկախացումէն ետք 1918ին: ՎԾ, ՎԱԱ):

3636 MESSERLIAN, ZAVEN. Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections During the Presidencies of Charles Helou (1964-1970) and Suleiman Frangieh (1970-1976). ԻԶ. հատոր, 2006, էջ

- 195-250 {Զաւէն Մսրըլեան, «Հայոց Մասնակցութիւնը Շարլ Զելուի (1964-1970) եւ Սլէյման Ֆրանժիէի (1970-1976) Նախագահութեան Ժամանակաշրջանի Լիբանանի Խորհրդարանական Ընտրութիւններուն», անգլերէն: Կը ներկայացուի 1968ին եւ 1972ին կայացած Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն ընթացքին հայ համայնքին յատկացուած երեսփոխանական աթոռներուն շուրջ ծաւալած ընտրապայքարը: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 3637 ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ, ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ. **Ցեղասպանութիւնների Շարքեր. Պատմական Ֆիշողութիւնը եւ Ինքնութիւնը Տարեթուերում Ու Տեղանութիւններում (Ըստ Ղարաբաղեան Շարժման Նիւթերի).** ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 233-284 {Ղարաբաղեան Շարժումը, որ սկսաւ 1988ին խորհրդային շրջանին ձեւաւորուած հայկական մտածելակերպին մէջ արթնցուց ազգային ինքնութիւնը. Մեծ Եղեռնն ու ջարդերը Ղարաբաղեան Շարժման տարիներուն շարունակեցին մնալ հայոց պատմութեան եւ հաւաքական յիշողութեան կարեւորագոյն դրսեւորումը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 3638 OSIPOV, VLADIMIR. **The Contested Ground of a Transition Neodemocracy from the Perspective of Globalization.** ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 285-309 {Վլադիմիր Օսիփով, «Անցումային Նորժողովրդավարութեան Վիճարկումը Համաշխարհայնացման Տեսադաշտէն», անգլերէն: Հեղինակը կ'անդրադառնայ համայնավարութենէն Նորժողովրդավարութեան անցնող երկիրներու անցումային հանգրուանի դիմագրաւած բազմապիսի մարտահրաւերներուն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 3639 MESSERLIAN, ZAVEN. **Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections During the Presidency of Elias Hraoui (1989-1998) (Part I).** ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 311- 341 {Զաւէն Մսրըլեան, «Հայոց Մասնակցութիւնը Էլիաս Հրաուիի (1989-1998) Նախագահութեան Ժամանակաշրջանի Լիբանանի Խորհրդարանական Ընտրութիւններուն (Ա.)», անգլերէն: Կը ներկայացուի Հրաուիի նախագահութեան ժամանակաշրջանին կայացած Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն ընթացքին հայ համայնքին յատկացուած երեսփոխանական աթոռներուն շուրջ ծաւալած ընտրապայքարը: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 3640 ԲԱՆԶԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. **Դիանա Աբգարի Նամակները Ս. Էջմիածնի Գերագոյն Խորհրդին.** ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 361-376 {Հայազգի անգլիագիր գրող, հրապարակախօս, դիւանագետ Դիանա Աբգարի ութը նամակները յղուած Ս. Էջմիածնին 1926-1935, ուր

ան կը խնդրէ հայ գաղթականներու մասին ծննդեան վկայագիրքեր: ՎԾ, ՎԱԱ}:

3641 SEMAAN, INGRID LEYER. German-Turkish Encounters over the Genocide of the Armenians. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 476-494 {Ինկրիտ Լէյըր Սըմաան, «Գերման-Թրքական առերեսումը Հայկական Ցեղասպանութեան խնդրով», անգլերէն. կ'անդրադառնայ Թուրքիոյ պետութեան հակահայ աշխատանքներուն՝ Գերմանիոյ մէջ: ՎԾ, վերջաւորութեան կայ յաւելում}:

3642 MESSERLIAN, ZAVEN. Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections During the Presidency of Elias Hraoui (1989-1998) (Part II). ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 339-389 {Զաւէն Մսրըլեան, «Հայոց Մասնակցութիւնը Էլիաս Հրաուիի (1989-1998) Նախագահութեան Ժամանակաշրջանի Լիբանանի Խորհրդարանական Ընտրութիւններուն (Բ.)», անգլերէն: Կը ներկայացուի Նախագահ Հրաուիի ժամանակաշրջանին 1996ին կայացած Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն ընթացքին հայ համայնքին յատկացուած երեսփոխանական աթոռներուն շուրջ ծաւալած ընտրապայքարը: ՎԾ, ՎՅԱ}:

3643 OSIPOV, VLADIMIR. Civil Society in Armenia: Quo Vadit?. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 407-435 {Վլադիմիր Օսիփով, «Յո երթայ Զաղաքացիական Հասարակութիւնը Հայաստանի Մէջ», անգլերէն. հեղինակը կը վերլուծէ քաղաքացիական հասարակութեան եւ ոչ-կառավարական կազմակերպութիւններու տագնապը Հայաստանի մէջ: ՎԾ, ՎՅԱ}:

3644 MESSERLIAN, ZAVEN. Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections During the Presidency of Emile Lahoud (1998-2007) (Part I). ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 175-229 {Զաւէն Մսրըլեան, «Հայոց Մասնակցութիւնը Էմիլ Լահուտի (1998-2007) Նախագահութեան Ժամանակաշրջանի Լիբանանի Խորհրդարանական Ընտրութիւններուն (Ա.)», անգլերէն: Կը ներկայացուի Նախագահ Լահուտի ժամանակաշրջանին 2000ին կայացած Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն ընթացքին հայ համայնքին յատկացուած երեսփոխանական աթոռներուն շուրջ ծաւալած ընտրապայքարը: ՎԾ, ՎՅԱ}:

3645 MESSERLIAN, ZAVEN. Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections During the Presidency of Emile Lahoud (1998-2007) (Part II). Լ. հատոր, 2010, էջ 269-309 {Զաւէն Մսրըլեան, «Հայոց Մասնակցութիւնը Էմիլ Լահուտի (1998-2007) Նախագահութեան

Ժամանակաշրջանի Լիբանանի Խորհրդարանական Ընտրություններուն (Բ.)», անգլերէն: Կը ներկայացուին Նախագահ Լահուտի ժամանակաշրջանին Լիբանանի կացութիւնն ու 2005ին կայացած Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն ընթացքին հայ համայնքին յատկացուած երեսփոխանական աթոռներուն շուրջ ծաւալած ընտրապայքարը: ՎԾ, ՎՅԱ):

3646 BOUMALHAB ATALLAH, DAAD. The Contemporary Armenian State in International Geopolitics. Լ. հատոր, 2010, էջ 311-318 {Տաատ Պումալիապ Աթալլահ, «Ժամանակակից Հայկական Պետութիւնը Միջազգային Աշխարհաքաղաքականութեան Մէջ», արաբերէն. ակնարկ եղեռնին եւ Հայկական Հարցին նկատմամբ Հայաստանի եւ Սփիւռքի կեցուածքներուն: ՎԾ, ՎԱԱ):

3647 ՂԱԶԱՐԵԱՆ, ՎԱՉԷ. Էջեր Հ.Բ.Ը. Միութեան Տարեգրութենէն. Լ. հատոր, 2010, էջ 409-438 {26 նամակներ 1920-30ականներէն, որոնք Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան պատմութեան այդ ժամանակաշրջանը կը լուսաբանեն: ՎԾ, ՎԱԱ):

5) ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

4001 ՊԱՏՄԱԳՐԵԱՆ, ՓՐՈՖ. Ա[ՇՈՏ]. Մեր Հոգեւոր Երգասացութեան Սկզբնաւորումը եւ Չարգացումը. Ա. հատոր, 1970, էջ 93-112 {Եբրայական, ասորական եւ յունական ազդեցութիւնները հայ հոգեւոր երգասացութեան մէջ, ապա հայ հոգեւոր երգերը եւ անոնց հեղինակներուն մասին, հայկական պատարագը: ՎԱԱ):

4002 ՏԱՐԱԳԾԵԱՆ, ՊԱՐԳԵԻ Ն.. Հայ Աւետարանական Եկեղեցիին Վարդապետական Առանձնայատկութիւնները. Բ. հատոր, 1971, էջ 171-194 {ԺԹ. դարու կեսին հիմնուած Հայ Աւետարանական Եկեղեցիին ստեղծման պատճառները եւ սկզբնական շրջանի յայտարարութիւնները, որպէս պատասխան Պոլսոյ Մատթէոս Պատրիարքի նզովքին, նաեւ՝ «սկզբունքներ, որոնք ծնունդ տուած են Հայ Աւետարանական Առանձնայատկութիւններու»: ԷԾ, ՎԱԱ):

4003 ԳՈՃԱՅԵԱՆ, ՄԻՆԱՍ. Պետրոս Սիւնեաց Եպիսկոպոս. 2. հատոր, 1977-78, էջ 31-50 {2. դարու մատենագիր մը, որ ունի ճառերու հաւաքածոյ մը: ԷԾ, ՎԱԱ):

4004 ՈՒԼՈՒԲԱԲԵԱՆ, ԲԱԳՐԱՏ. Աղուանից Կաթողիկոսութեան Ստեղծման Հանգամանքների Հարցի Շուրջը. Է. հատոր, 1979, էջ 35-56 {Ե. դարուն հիմնուած Աղուանից Կաթողիկոսութիւնը: ԷԾ, ՎԱԱ):

- 4005 JINBASHIAN, REV. MANUEL. **The Life and Times of Catholicos Nerses III Tayetsi.** Թ. հատոր, 1981, էջ 81-96 {Պատուելի Մանուել ճինպաշեան, Է. դարու կաթողիկոս «Ներսես Գ. Տայեցիի Կեանքն Ու Ժամանակաշրջանը», անգլերեն: ԷԾ, ՎՅԱ}:
- 4006 TOOTIKIAN, DR. VAHAN H.. **Observations on the Theological Orientation of the Armenian Evangelical Church.** ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 125-146 {Վերապատուելի Վահան Թուրփեան, «Նկատումներ Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ Աստուածաբանական Արեւելումներուն Մասին», անգլերեն: ԷԾ}:
- 4007 TOOTIKIAN, REV. DR. VAHAN H.. **The Organizational Structure of the Armenian Evangelical Church.** ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 75-100 {Վերապատուելի Վահան Թուրփեան, «Հայ Աւետարանական Եկեղեցիին Կազմակերպական Կառոյցը», անգլերեն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 4008 ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ, ԳԱԳԻԿ Ս.. **Քրիստոնեական Եկեղեցիների Համընդհանրության Գաղափարը Սսի 1307ի Ժողովում.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 147-167 {Հայկական եկեղեցիներու յարաբերութիւնները եւ հայկական եկեղեցի ու պետութիւն փոխյարաբերութիւնները: Էջ 164-167՝ ծանօթագրութիւններ, ՎԱԱ}:
- 4009 TOOTIKIAN, REV. DR. VAHAN H.. **The Genesis of Armenian Evangelism.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 169-196 {Վեր. Վահան Թուրփեան, «Հայ Աւետարանականութեան Ծննդոցը», անգլերեն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 4010 ԳԱՐԾԵԱՆ, ՎԵՐ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ Ն.. **Հայ Աւետարանական Եկեղեցին Կը Նայի Դեպի Զսանմէկերորդ Դարը.** ԺԶ. հատոր, 1996, էջ 11-18:
- 4011 ՏԱՐԱԳԾԵԱՆ, ՎԵՐ. ՊԱՐԳԵՒ Ն.. **Հայաստանեայց Աւետարանական Եկեղեցին Զսանմէկերորդ Դարու Սեմին.** ԺԶ. հատոր, 1996, էջ 19-78 {Պատմականը Հայ Աւետարանական Եկեղեցիին, ԺԹ. դարուն Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութեան եւ Հայ Աւետարանականներու փոխյարաբերութիւնները եւ ճակատումները: Աշխատասիրութեան հիմնական բաժանումներն են. «Հայ Բարեպաշտական Շարժումը», «Հայաստանեայց Աւետարանական Եկեղեցին եւ Աւետարանական Համանքը», «Հայ Աւետարանական Եկեղեցիին Առանձնայատկութիւնները», «Հայաստանեայց Աւետարանական Եկեղեցիին Ապագան»: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 4012 TOOTIKIAN, REV. DR. VAHAN H.. **The Faith and Practice of the Armenian Evangelical Church.** ԺԶ. հատոր, 1996, էջ 79-103 {Վեր. Դոկտ. Վահան Յ. Թուրփեան, «Հայ Աւետարանական Եկեղեցիին Հաւատամքն Ու Գործունէութիւնը», անգլերեն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 4013 TOOTIKIAN, REV. DR. VAHAN H.. **Our Relations with the Armenian**

- Apostolic Church.** ԺՁ. հատոր, 1996, էջ 105-115 {Վեր. Վահան Յ. Թութիկեան, «Մեր Յարաբերութիւնները Հայ Առաքելական Եկեղեցիին Հետ», անգլերէն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 4014 JINBASHIAN, MANUEL M.. Armenian Nationalism and the Evangelical Movement.** ԺՁ. հատոր, 1996, էջ 117-129 {Վեր. Մանուէլ Մ. Ծին-պաշեան, «Հայ Ազգայնականութիւնը Եւ Աւետարանական Շար-ժումը», անգլերէն: Էջ 125-127՝ ծանօթագրութիւններ, ՎՅԱ}:
- 4015 HAIDOSTIAN, REV. DR. PAUL. Armenian Evangelical, and Political?** ԺՁ. հատոր, 1996, էջ 131-154 {Վեր. Փօլ Հայտոսթեան, «Հայ Աւետարանական, Եւ Զաղաքակա՞ն», անգլերէն: «Զկայ եկեղեցի եւ աստուածաբանութիւն առանց քաղաքական եւ ընկերային տուեալներու, որոնք հիմք ծառայեն անոնց»: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 4016 CHOPOURIAN, REV. GIRAGOS H.. A Brief History of the Armenian Missionary Association of America, 1918-1995.** ԺՁ. հատոր, 1996, էջ 155-172 {Վեր. Կիրակոս Զոփուրեան, «Հակիրճ Պատմութիւն Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան, 1918-1995», անգլերէն: ՎՅԱ}:
- 4017 SHEMMASSIAN, VAHRAM L.. The Evolution of the Armenian Protestant Churches in Musa Dagh, 1840-1914.** ԺՁ. հատոր, 1996, էջ 213-231 {Վահրամ Լ. Շեմմասեան, «Մուսա Լեռան Հայ Բողոքական Եկեղեցիներուն Հոլովոյթը, 1840-1914», անգլերէն: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 4018 SEMAAN, DR. INGRID LEYER. Woman to Woman: The Armenian Missionary Wife and the Armenian Woman.** ԺՁ. հատոր, 1996, էջ 233-263 {Դոկտ. Ինկրիտ Լէյըր Սըմաան, «Կին Առ Կին - Ամերիկացի Միսիոնարին Կինը Եւ Հայ Կինը», անգլերէն: Էջ 257-261՝ երկու յաւելումներ. առաջինը՝ Miss C.O. Van Duzeeի կողմէ «Erzroom Female Seminary» խորագրով, իսկ երկրորդը՝ C.H. Wheelerի «Missionary Premises In Harpoot»: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 4019 JINBASHIAN, MANUEL M.. The Armenian Translations of the Bible.** ԺՁ. հատոր, 1996, էջ 265-288 {Վեր. Մանուէլ Մ. Ծինպաշեան, «Աստուածաշունչի Հայերէն Թարգմանութիւնները», անգլերէն: Էջ 286՝ ցանկ Աստուածաշունչի հայերէն թարգմանութիւններուն ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 4020 ԲԱՂԱԼԵԱՆ, ԳԵՂԱՄ. Տարօնի Ս. Յովհաննէսի (Եղորդուտի) Վանքի 1445 Թուականի Կոնդակը (Պատմա-Աշխարհագրական Ակնարկ).** ԺԵ. հատոր, 1997, էջ 45-68 {Ենթավերնագիրներն են. «Ս. Յովհաննէսի Վանքը Եւ Կոնդակը», «Ս. Յովհաննէսի Թեմի Սահմանները Եւ Ենթակայ Գաւառները», «Ս. Յովհաննէսի Թեմի

Բնակավայրերը», «Ս. Յովհաննեսի Վանքի Թեմը Յետագայ Դարերում»: Էջ 55՝ քարտես Ս. Յովհաննեսի վանքի թեմը ըստ 1445ի կոնդակին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

4021 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԶԵՆՐԻԿ. Պաղտասար Դպիր. Կեանքը Եւ Գործը. ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 245-262 {Այս ուսումնասիրությունը շարունակությունն է *Հիւսիսեան Հայագիտական Հանդեսին* (Գիրք Ա. 1993 էջ 54-63) մէջ երեւցող յօդուածին: Պաղտասար Դպիր ԺԸ. դարու մանկավարժ, քերականագետ, խմբագիր, բանաստեղծ, հայ զարթօնքի յառաջապահներէն է: ՎԾ, ՎԱԱ}:

4022 ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ, ՊԵՏՐՈՍ. Նիկողայոս Ադոնցը Հայոց Եկեղեցու Պատմութեան Պատմաբան. ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 263-286 {Պատմաբան, բանասէր, հնագետ, ձեռագրագետ, խմբագիր, հասարակական-քաղաքական գործիչ, բիւզանդագետ Նիկողայոս Ադոնցի մասին, նաեւ՝ էջ 266-278 անոր յօդուածը «Մի Էջ Կաթողիկոսութեան Մերձաւոր Անցեալից» խորագրով, ուր կը խօսի 1885ի Էջմիածնի Մակար Կաթողիկոսին դէմ Մելքիսեթէկ Արքեպիսկոպոս Սուրատեանին պայքարին ու Պոլոժենիայի մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

4023 ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ, ԴՈԿՏ. Տ. ՆԵՐՍԵՍ Ա. ԶՅՆՅ.. Սուրբ Պատարագի Սրբասացութիւնների Մի Զանի Աստուածաբանական Առանձնայատկութիւնները. ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 287-298 {Ենթավերնագիրներն են. «Ո՞ւմ Է Սրբասացութիւնը Ուղղուած», «Երգ Երեքսրբենի», «Ի սրբութիւն Սրբոց», ««Մի Սրբութիւն Սրբոց»ի Նշանակութիւնը»: ՎԾ, ՎԱԱ}:

4024 TOOTIKIAN, REV. DR. VAHAN H.. The Sacraments in the Armenian Apostolic and Evangelical Churches. ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 299-310 {Վեր. Վահան Յ. Թութիկեան, «Հայ Առաքելական Եւ Աւետարանական Եկեղեցիներուն Խորհուրդները», անգլերէն: ՎԾ, ՎՅԱ}:

4025 ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ, ԽԱՉԻԿ. Մելքիսեթ Վարդապետ Վժանեցին Եւ Ոսկան Երեւանցու Ուսումնառութիւնը Երեւանում, 1631 Թուականին. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 75-88 {Մելքիսեթ Վրդ.ի կեանքն ու գործունեութիւնը ըստ իր աշակերտ՝ Ոսկան Երեւանցիի ինքնակենսագրական երկին եւ պատմաբան Առաքել Դարիժեցիի գործին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

4026 ՄԱՂՈՅԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ. Գրիգոր Անաւարդեցի Կաթողիկոսի «Ճրագալուցին Մկրտութեանն» Կանոնը. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 219-226 {Երեւանի Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանէն յայտնաբերուած Գրիգոր Անաւարդեցի Կաթողիկոսի (1293-1307) ուր

ամբողջական կանոնաւոր շարականները, որոնցմէ է «Ճրագալուցի Մկրտութեան» երգաշարը, որ կը տրուի ամբողջութեամբ: ՎԾ, ՎԱԱ):

4027 ԹՈՒԹԻԿԵԱՆ, ՎԵՐ. ՎԱՅԱՆ. Նոր Յայտնութիւններ Հայաստանեայց Աւետարանական Եկեղեցիին Հիմնադրութեան Եւ Հիմնադիր Անդամներուն Մասին. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 253-260 {Ցանկը Հայ Աւետարանական Եկեղեցիի հիմնադիր անդամներուն՝ առնուած յուշատետրէ մը, որ գտնուած է Իսթանպուլի մէջ. էջ 255՝ բնագիրէն էջ մը: ՎԾ, ՎԱԱ):

4028 TOOTIKIAN, REV. VAHAN H.. *The Current Challenges of the Armenian Evangelical Church.* ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 345-365 {Վեր. Վահան Թութիկեան, «Հայ Աւետարանական Եկեղեցիի Այժմու Մարտահրաւերները», անգլերէն: Հետեւեալ մարտահրաւերները կարիքը ունին կարգաւորման՝ հոգեւոր վերածնունդը, Աստուածաշնչական ապրելակերպը, քրիստոնեական դաստիարակութիւնը, հայկական ժառանգի պահպանումն ու յարատեւումը, հոգեւորականութեան կոչումը, էքիւմենիք եւ միջ-եկեղեցական յարաբերութիւնները: ՎԾ, ՎՅԱ):

4029 HALEBLIAN, FR. KRIKOR. *Armenian Evangelical Liturgy and Symbolism.* ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 311-324 {Հայր Գրիգոր Հալեպլեան, «Հայ Աւետարանական Ծիսակարգը Եւ Խորհրդանշականութիւնը», անգլերէն: ՎԾ, ՎՅԱ):

4030 ԱԻԱԳԵԱՆ, ԶՆԱՐԻԿ. *Հայ Աւետարանական Եկեղեցու Բռնադատուած Զարոգիչները (1937-1938 թթ.) (Ըստ Պետական Անվտանգութեան Կոմիտէի Փաստաթղթերի).* ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 441-498 {Խորհրդային Միութեան շրջանին եղած հալածանքները Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ ջարդգիչներուն դէմ: Այս հարցով Հայաստանի Պետական Անվտանգութեան Կոմիտէի արխիւներէն առնուած փաստաթուղթեր կը տրուին: ՎԾ, ՎԱԱ):

4031 NERSESSIAN, FR. VREJ. *The Encyclical from Ephrem, Catholicos of Armenia to Sir Gore Ouseley, 3 August 1813 (The British Library MS. OR. 15,957) and Sir Ouseley's Visit to Echmiadzin and an Important Literary Observation.* ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 343-360 {Վրէժ Ներսէսեան, «Եփրեմ Կաթողիկոսի Կոնդակը Եւ Գրական Կարեւոր Նկատողութիւն Մը», անգլերէն: Էջմիածնի Եփրեմ Կաթողիկոսի կոնդակը յղուած Բրիտանիոյ դիւանագետ Սըր Կոր Ուզլիի 1813ին, ապա ճանապարհորդ Սըր Ռոպըրթ Զըր Փորթըրի այցը Եփրեմ Կաթողիկոսին, ուր աբեղայ մը «Տէր Կեցո»ն կ'երգէ, որուն

բառերը այս աբեղան գրած է: ՎԾ, ՎՅԱ}:

4032 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԶԵՆՐԻԿ. Հայ Օրհներգութեան Սկզբնաւորումը. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 45-60 {Հեղինակը կը սկսի Դ. դարէն, երբ քրիստոնէութեան մուտքով օրհներգութիւնները զարգացան: ՎԾ, ՎԱԱ}:

4033 TER MINASSIAN, ANAHIDE. Les Combats de Kévork L'Affligé. Le Catholikos Kévork V Souréniantz Vechdali (1911-1930). ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 9-46 {Անահիտ Տէր Սինասեան, «Գեորգ Վշտալիի Պայքարները. Գեորգ Ե. Սուրենեանց Կաթողիկոս Վշտալի (1911-1930)», ֆրանսերէն: Գեորգ Ե. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հալութեան համար արմատական քաղաքական փոփոխութիւններու փոթորկալից ժամանակաշրջանը: Էջ 32-33 կը տրուի ցանկը բոլոր կաթողիկոսներուն եւ պատրիարքներուն 1800էն մինչեւ այսօր, ՎԾ, ՎՅԱ}:

4034 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԶԵՆՐԻԿ. Հայ Առաջին Օրհներգութիւնները. Լ. հատոր, 2010, էջ 53-75 {Հայ օրհներգութիւնը կամ շարականը ստեղծողներն են Մեսրոպ Մաշտոցն ու Սահակ Պարթեւը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

4035 NAGY, KORNÉL. The Document *Fidelis Relatio* (1693) and the Armenians in Transylvania (A Memoire about the Armenians' Church in Transylvania). Լ. հատոր, 2010, էջ 379-394 {Զորսէլ Նակի, «1693ի *Ֆիտելիս Ռելաթիօ* Փաստաթուղթը եւ Թրանսիլվանիոյ Հայերը (Յուշագիր Մը Թրանսիլվանիոյ Հայոց Եկեղեցիի Պատմութեան)», անգլերէն: ԺԵ. դարուն Թրանսիլվանիոյ հայ առաքելական եկեղեցւոյ առաջնորդ Միհաս Եպս. Թոխաթեցիին յարաբերութիւնները կաթոլիկ եկեղեցիին հետ: ՎԾ, ՎՅԱ}:

4036 ԲԱՂՈՒՄԵԱՆ, ՏԻԳՐԱՆ ՍՐԿ. Սէյդաբաղի Հայոց Եկեղեցին եւ Նշանաւոր Սի Զանի Գերեզմանները. Լ. հատոր, 2010, էջ 553-566 {Հնդկաստանի հայութեան մասին լայն տեղեկութիւն. նաեւ ԺԵ.-ԺԸ. դարերուն Պենկալի նահանգի Սէյդաբաղի շրջանին մէջ հաստատուած հայութեան, անոնց կառուցած հայկական Ս. Աստուածածին եկեղեցիին եւ իոն թաղուած կղերականներուն մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

4037 ԶԵՇԻՇԵԱՆ, ՎԱՐԴԻ. Հալեպի Գանձատան Սրբազան Մասունքներն Ու Մասնատուփերը. Լ. հատոր, 2010, էջ 567-592 {Արժեւորում 13 մասունքներու եւ մասնատուփերու: ՎԾ, ՎԱԱ}:

6) ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ ՆԻԺԵՐ

- 5001 ԽՐԼՈՐԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ Տ.. *Չարիքի Եզնիկեան Վերլուծութիւնը*. Բ. հատոր, 1971, էջ 145-170 {Ե. դարու իմաստասէր Եզնիկ Կողբացիի *Եղծ Աղանդոցին* մէջ չարիքի վերլուծութիւնը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 5002 ԽՐԼՈՐԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ Տ.. *Մեսրոպ Մաշտոցի Ընկերային Իմաստասիրութիւնը*. Դ. հատոր, 1973, էջ 103-125 {Մեսրոպ Մաշտոցի մօտեցումը հասարակագիտական հարցերուն՝ բարոյագիտական տեսանկիւնէն: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 5003 ԱԻԵՏԻՔԵԱՆ, ՅԱԿՈԲ. *Յովհաննէս Պլուզ Երզնկացիի Բնափիլիսոփայական Հայեացքները*. Դ. հատոր, 1973, էջ 127-145 {Յովհաննէս Պլուզ Երզնկացի 1230-1293, լեզուաբան, տաղերգու, փիլիսոփայ, մանկավարժ, տիեզերագէտ-բնագէտ, կրօնական եւ հասարակական գործիչ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 5004 ԽՐԼՈՐԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ Տ.. *Ընկերային Իմաստասիրութեան Ձեւաւորումը Հայաստանում*. Զ. հատոր, 1977-78, էջ 9-30 {Ընկերային իմաստասիրութիւնը Հայաստանի մէջ անցած է երեք հանգրուաններէ, հեթանոսական, քրիստոնէական եւ աղանդաւորական : ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 5005 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ-ՏԱՏՈՅԵԱՆ, ՍԵՂԱ. *Յովհաննէս Պլուզ Երզնկացիի Ի Տաճկաց Իմաստասիրաց Գրոց Զադեալ Բանքին Աղբիւրը՝ «Րասա'էլ Իխուան Ալ-Սաֆա»*. Զ. հատոր, 1977-78, էջ 51-70 {ԺԳ. դարու փիլիսոփայ, որ ունի իսլամ փիլիսոփաներու գաղափարներ, որոնք առնուած են «Անապակութեան Եղբայրութենէն»: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 5006 ՍԵԼՎԻԼ, ԵՈՒՐԻ. *Դաւիթ Անյաղթի Փիլիսոփայութեան Սահմանումները Եւ Դրանց Արդիական Նշանակութիւնը*. Ը. հատոր, 1980, էջ 99-108 {Էջ 98ի վրայ *Հանդէսի* խմբագրութեան կողմէ կայ կարճ յառաջաբան մը Դաւիթ Անյաղթի ծննդեան 1500ամեակին առթիւ, ուր կը յայտնուի թէ *Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսին* մէջ յաջորդաբար չորս աշխատասիրութիւններ կան Դաւիթ Անյաղթի մասին եւ որոնք *Հանդէսին* տրամադրուած են Սփիւռքահայութեան Հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէին կողմէ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 5007 ԼՈՍԵԻ, ԱԼԵՔՍԷՅ. *Դաւիթ Անյաղթի Փիլիսոփայական Սխրանքը*. Ը. հատոր, 1980, էջ 109-114 {ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 5008 ՍՏԵԱԺԿԻՆ, ՆԻԿՈԼԱՅ. *Ուշ Հելլենիզմի Դարաշրջանում Դիալեկտիկական Տրամաբանութեան Գաղափարների Չարգացման Հարցում Դաւիթ Անյաղթի Նշանակութեան Մասին*. Ը. հատոր,

- 1980, էջ 115-120 {Դաւիթ Անյաղթի աւանդը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 5009 ՆԱՐՍԿԻ, Ի.. **Դաւիթ Անյաղթի Ուսմունքի Մասին՝ Յատկանշների Եւ Յատկութիւնների Առնչութեամբ.** Ը. հատոր, 1980, էջ 121-125 {Դաւիթ Անյաղթի Վերլուծութիւն «Ներածութեան» Պորփիրի աշխատասիրութեան մասին: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 5010 KRIKORIAN, MESROB K.. **Grigor of Tat'ev: A Great Scholastic Theologian and Philosopher (XIVth C.).** Թ. հատոր, 1981, էջ 71-79 {Մեսրոպ Վրդ. Գրիգորեան, «Գրիգոր Տաթեւացի, Մեծ Մանկավարժ, Աստուածաբան Եւ Փիլիսոփայ (ԺԴ. Դար)», անգլերէն: ԷԾ, ՎՋԱ}:
- 5011 ԳՈՃԱՅԵԱՆ, ՄԻՆԱՍ. **Դաւիթ Անյաղթի Վերագրուած Երկու Ներբողներ.** Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 233-242 {«Ներբողեան Ի Սուրբ Խաչն Աստուածընկալ» եւ «Ներբողեան Ի Սուրբ Կաթողիկէ Եկեղեցի» ճառերը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 5012 KÉCHICHIAN, ISAAC S.J.. **Communications - Հաղորդումներ - Saint Ephrem (+373) Dans La Litterature Arménienne.** ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 101-106 {Սահակ Վրդ. Զեչիշեան, «Սուրբ Եփրեմ (+373) Հայ Գրականութեան Մէջ», որ Դ. դարու ասորական եկեղեցիի սուրբերէն է, ֆրանսերէն: ՎՋԱ}:
- 5013 ՄԻՐՈՒՄԵԱՆ, ԴՈԿՏ. ՊՐՈՖ. ԿԱՐԼԷՆ. **Յովհաննէս Սարկաւազի Գրական Ժառանգութիւնը Որպէս Փիլիսոփայական-Էսթետիկական Մտքի Աղբիւր.** ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 311-329 {Յովհաննէս Սարկաւազ Իմաստասէր ԺԱ. դարու փիլիսոփայ եւ իր «Բան Իմաստութեան» պոէմն ու «Սուրբ Ղեւոնդեանցն» շարականը: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 5014 ՄԱՐՏՈՅԵԱՆ, ԳԱԳԻԿ. **Երեք Եղբայրների Կամ Արեւների Դիցաբանութիւնը Հայ Եւ Օտար Բանաւոր Մշակոյթում.** ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 59-79 {Հեքիաթներու եւ առասպելներու մէջ գտնուող երեք եղբայրներու տեսութիւնը, իսկ հայկականին մէջ անոնց կապը արեւին հետ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 5015 ՄԱՐՏՈՅԵԱՆ, ԳԱԳԻԿ. **Աստղային Երկնքի Արտացոլումը Միհրական Երեք Արեւների Առասպելոյթում.** ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 59-126 {Ժողովրդային հեքիաթներու եւ առասպելներու մէջ գտնուող երեք եղբայրներու տեսութիւնը ծնունդ առած է Միթրա-Արեւի առասպելէն, այս հիման վրայ հեղինակը կը ներկայացնէ պարսկական, հնդկական եւ ուրարտական տարբերակները: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 5016 ՄԱՐՏՈՅԵԱՆ, ԳԱԳԻԿ. **«Վասն Մանկանն Եւ Աղջկանն» Զրոյցի Այլաբանական Որոշ Ծածկագրեր Հայ Միջնադարեան Հոգեւոր-**

Այլաբանական Գրականության Լոյսի Ներքոյ. ԻԳ. հատոր, 2004, էջ 69-92 {Միջնադարեան այս հեքիաթին իմաստն ու նպատակը, նաեւ կապը քրիստոնէութեան հետ: ՎԾ, ՎԱԱ}:

5017 ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ, ՆԱՏԱԼԻ. Խորհրդային Հայաստանի Բռնադատուած Փիլիսոփայ Միսակ Խոստիկեանի Կորսուած Համարուող Գիտական Եւ Գրական Ժառանգութեան Մասին. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 401-423 {Փիլիսոփայ, պատմագէտ, բանասէր եւ մանկավարժ Դոկտոր Միսակ Խոստիկեանի գործերուն մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

7) ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐ- ԴԱԳՐԱԿԱՆ ՆԻԺԵՐ ԵՒ ԳԱՂԹՕՃԱՆ- ՆԵՐ

6001 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, ՄԻՅՐԱՆ. Հրապարակումներ - Նմոյշներ Զեսապի Ժողովրդական Խաղիկներէն. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 287-298 {Կը ներկայացուին Զեսապի ժողովրդական 43 անտիպ խաղիկներ: ԷԾ, ՎԱԱ}:

6002 ԲԱՄՊԱԿԵԱՆ, ՅԱԿՈԲ. Մուսատաղի Պապենական Արծազանգներ. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 145-170 {Թովմաս Հապէշեանի Մուսատաղի Պապենական Արծազանգներ գիրքին մասին, ուր ներառուած են նաեւ «Բանասիրական Պատառիկներ», «Պարերգեր», հին խաղեր, բառարան եւ Մուսատաղի բարբառը: Էջ 84՝ Յակոբ Բամպակեանի կենսագրութիւնը: ՎԱԱ}:

6003 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, ԼԵՒՈՆ Տ.. Փերիա Գաւառը (Համառօտ Ակնարկ). ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 339-352 {Ենթախորագիրերն են. «Վայրն Ու Աշխարհագրական Դիրքը», «Պատմական Ակնարկ», «Կրօնամշակութային Կեանք»: Էջ 352՝ ծանօթագրութիւններ, ՎԱԱ}:

6004 ՄԱԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Հայերը Արժանթինի Մէջ - Նշմարներ Մեկնաբանութեան Մը Համար. ԺԵ. հատոր, 1997, էջ 375-391 {«Սփիւռք» բառին սահմանումը, ապա արժանթինահայութեան նախասփիւռքն ու սփիւռքը, նաեւ յետսփիւռքը: Էջ 389-390՝ ծանօթագրութիւններ, ՎԱԱ}:

6005 SEMAAN, [DR.] INGRID LEYER. The Mountain, the Land and the Ruins. ԺԸ. հատոր, 1998, էջ 89-120 {Դոկտ. Ինկրիտ Լէյըր Սըմաան, «Լեռը, Երկիրը եւ Հնութիւնները», անգլերէն: Հայաստանը, Արարատը, հայկական լեռնաշխարհը եւ հնութիւնները ըստ օտար

- գրողներու, միսիոնարներու եւ ճանապարհորդներու՝ ԺԹ. դարու կեսերէն մինչեւ Ի. դարու սկիզբը: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 6006 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. **Համառօտ Ուրուագիծ Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի 45ամեայ Պատմութեան (1955-2000)**. Ի. հատոր, 2000, էջ 9-86 {Հայկազեան Համալսարանի հայագիտական ամբիոնի ստեղծում, պատմութիւնը, գործունեութիւնը, պաշտօնավարած անձնաւորութիւնները. էջ 69-86՝ ամբողջական ցուցակը հայագիտական ամբիոնի կողմէ աւանդուած դասանիւթերուն: ԿՆ, ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 6007 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. **Հայաստանի Հանրապետութիւնը եւ Հարաւային Ամերիկայի Պետութիւնները (1918-1920)**. Ի. հատոր, 2000, էջ 225-268 {Հարաւային Ամերիկայի երկիրներու եւ տեղի հայութեան յարաբերութիւններն ու նախաձեռնութիւնները նորանկախ Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան հետ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 6008 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. **Արժանքիւնի Հայ Կաթողիկէ Համայնքին Ծագումն Ու Չարգացումը**. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 291-306 {Արաբախօս հայ կաթողիկէներու Արժանքիւն առաջին հաստատուիլը եղած է 1917ին՝ Մարտիկի շրջանէն. կը ներկայացուի Արժանքիւնի հայ կաթողիկէ համայնքին եղափոխութիւնը Հայոց Եղեռնէն յետոյ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 6009 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. **Հայկազեան Համալսարան՝ Ընդհանուր Ակնարկ Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի Հրապարակային Գործունեութեան Վրայ (1 Հոկտեմբեր 2000 - 31 Դեկտեմբեր 2001)**. ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 415-442 {Կը ներկայացուին Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի տարեկան հրապարակային գործունեութիւնները, ուր կայ Հայաստանի մէջ քրիստոնեութեան պետական կրօն հռչակման 1700ամեակին նուիրուած դասախօսութիւններու շարք մը}:
- 6010 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. **Ուրուկուայի Հայ Համայնքը (Սկիզբէն Մինչեւ 1950)**. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 137-160 {ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 6011 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. **Հայկազեան Համալսարան՝ Ընդհանուր Ակնարկ Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի Հրապարակային Գործունեութեան Վրայ (1 Յունուար - 31 Դեկտեմբեր 2002)**. ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 393-402 {Կը ներկայացուին Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի տարեկան հրապարակային գործունեութիւնները, ուր կան շարք մը դասախօսութիւններ եւ *Հանդէս*ի ԻԱ. հատորին շնորհանդէսը}:
- 6012 BAKHCHINIAN, ARTSVI. **An Unpublished Research about the Armen-**

- ians in Indonesia. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 399-422 {Արծուի Բախ-
չինեան, «Մի Անտիպ Զետագոտութիւն Ինդոնեզիայի Զայերի
Վերաբերեալ»: Ինդոնեզահայ հեղինակ Է.Յ. Էլիսի *Ինդոնեզիայի
Զայերի Զամառօտ Պատմութիւն* անգլերէն անտիպ աշխատու-
թիւնը որ գրուած է 1961ին: ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 6013 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. Զայկազեան Զամալսարան՝ Ընդհանուր Ակնարկ
Զայկազեան Զամալսարանի Զայագիտական Ամբիոնի Զրապա-
րակային Գործունեութեան Վրայ (1 Յունուար - 31 Ղեկտեմբեր
2003). ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 541-552 {Կը ներկայացուին Զամա-
լսարանի Զայագիտական Ամբիոնի տարեկան հրապարակային
գործունեութիւնները, ուր կան շարք մը դասախօսութիւններ եւ
Զանդէսին ԻԲ. հատորին շնորհանդէսը}:
- 6014 ԶԵՇԻՇԵԱՆ, ՎԱՐԴԻ. Սասուն-Զալէպ Պատմական Առնչութիւններ
Սասունցիներ Զալէպի Մէջ. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 93-138
{Յօդուածագիրը կը ներկայացնէ պատմական այն յարաբե-
րութիւնները որ գոյութիւն ունեցած են սասունցիներուն եւ Զալէ-
պի միջեւ, սկսելով Մեծն Տիգրանէն, Սասնայ Ծոեր դիւցազնաՎե-
պէն մինչեւ յետ-եղեռնեան շրջան: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 6015 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Զայերը Պուենոս Այրեսի Մէջ (1909-1920).
ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 151-184 {ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 6016 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. Զայկազեան Զամալսարան՝ Ընդհանուր Ակնարկ
Զայկազեան Զամալսարանի Զայագիտական Ամբիոնի Զրապա-
րակային Գործունեութեան Վրայ (1 Յունուար - 31 Ղեկտեմբեր
2004). ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 422-452 {Կը ներկայացուին Զամալ-
սարանի Զայագիտական Ամբիոնի տարեկան հրապարակային
գործունեութիւնները, ուր կան շարք մը դասախօսութիւններ եւ
Զանդէսին ԻԳ. հատորին շնորհանդէսը}:
- 6017 BOUDJIKANIAN, AIDA. Le Travail Autonome Auprès des Arméniens
du Liban: entre la Pratique d'une Tradition Communautaire et un
Concept des Théories des Diasporas. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ
295-328 {Այտա Պուճիքանեան, «Լիբանանի Զայութեան Մեփա-
կան Աշխատանքը՝ Զամայնքային Սովորութիւններէն Սփիւռ-
քեան Տեսութեան Գաղափարը», ֆրանսերէն: Զեղինակուին
մանրամասնօրէն կը ներկայացնէ 1920էն սկսեալ Լիբանանի
հայութեան աշխատանքային ներդրումը Լիբանանի արդիւնաբե-
րութեան մարզին: ԷԾ, ՎԱԱ, վերջաւորութեան՝ յաւելուածին մէջ
մատենագիտական լրացուցիչ ցանկ եւ աղիւսակներ}:
- 6018 ԱՇՇԳԵԱՆ, ՇՈՂԻԿ. Լիբանանահայ Գաղութը եւ Զայկական Ցեղաս-

պանութեան Զարցը (1965-1975). ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 331-383 {Լիբանանի հայ գաղութին դերը Զայոց Տեղասպանութեան ճանաչման եւ Զայկական Զարցին յառաջընթացին մէջ: ԷԾ, ՎԱԱ, ՎՖԱ, վերջաւորութեան՝ յաւելուածին մէջ կը տրուին փաստաթուղթեր}:

6019 AVSHARIAN, ROUPEN Esq.. The Ta'ef Agreement and the Lebanese-Armenians. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 387-409 {Ռուբէն Աւշարեան, «Թաէֆի Զամաձայնութիւնը եւ Լիբանանի Զայութիւնը», անգլերէն: Թաէֆի Զամաձայնութիւնը կնքուեցաւ 24 Զոկտեմբեր 1989ին Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմի հակամարտ ուժերուն կողմէ դադրեցնելու համար ներքին կռիւները. Նախա-թաէֆեան եւ յետ-թաէֆեան շրջանի Լիբանանի մէջ հայութեան քաղաքական իրավիճակներու բաղդատականը. կան աղիւսակներ: ԷԾ, ՎՖԱ}:

6020 DER GHOUKASSIAN, KHATCHIK. Lebanon in my Mind. The Civil War and the Centrality of the Lebanese-Armenian Community in the Making of the Armenian Diaspora Nationalism. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 411-459 {Խաչիկ Տէր Դուկասեան, «Լիբանանը Իմ Մտքիս Մէջ. Քաղաքացիական Պատերազմը եւ Լիբանանահայ Զամայնքի Կեդրոնականութիւնը՝ Սփիւռքի Ազգայնականութեան Կերտման Մէջ», անգլերէն: Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմին ընթացքին եւ անկէ ետք՝ հայ գաղութին իրավիճակն ու քաղաքական գործունեութիւնը: ԷԾ, ՎՖԱ, վերջաւորութեան կայ յաւելուած մը, ուր կը տրուին փաստաթուղթեր եւ աղիւսակներ ներառեալ Լիբանանի խաղաղութեան եւ քաղաքական բարեկարգման համար ծրագիրներ անգլերէն. Նաեւ կայ մատենագիտական յաւելեալ ցանկ}:

6021 KOTCHIKIAN, ASBED. Between (Home)land and (Host)land: Lebanese-Armenians and the Republic of Armenia. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 463-477 {Ասպետ Զոչիկեան, «(Մայր) Զայրենիքի եւ (Զիրընկալ) Զայրենիքի Միջեւ՝ Լիբանանի Զայութիւնը եւ Զայաստանի Զանրապետութիւնը», անգլերէն. Սփիւռքի եւ Լիբանանի հայութեան ինքնութեան գաղափարի հոլովոյթը, մանաւանդ Զայաստանի անկախացումէն յետոյ: ԷԾ, ՎՖԱ}:

6022 MIGLIORINO, NICOLA. The Lebanese System and Armenian Cultural Diversity Between Yesterday, Today and Tomorrow: Opportunities and Limits. ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 479-497 {Նիքոլա Միլիորինո, «Լիբանանեան Զամակարգն Ու Զայկական Մշակութային

Այլազանությունը երեկ, Այսօր եւ Վաղը՝ Առիթներ Ու Սահմաններ», անգլերեն: հեղինակը կ'ուսումնասիրե Լիբանանի պետական կառույցին ընկերային դրոյթին ազդեցությունը հայ մշակութային պահպանման եւ զարգացման վրայ: ԷԾ, ՎՖԱ, մատենագիտական յաւելեալ ցանկ):

6023 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. Շուեդ Ճանապարհորդ Ֆրեդրիք Հասելքուիսը Հայերի Մասին. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 251-262 {Ճանապարհորդ, բուսաբան եւ բժիշկ Ֆ. Հասելքուիսի *Ճանապարհորդություն Սուրբ Երկիր 1749-1752 Թուականներին, Նկարագրությունը Հանդերձ* գիրքը, ուր դրականօրէն կը խօսի հայերուն մասին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

6024 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. Հայկազեան Համալսարան՝ Ընդհանուր Ակնարկ Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի Հրապարակային Գործունեութեան Վրայ (1 Յունուար - 31 Դեկտեմբեր 2005). ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 449-472 {Կը ներկայացուին Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի տարեկան հրապարակային գործունեութիւնները, ուր կան շարք մը դասախօսութիւններ եւ *Հանդէս* ԻԴ. հատորին շնորհանդէսը}:

6025 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. Ընդհանուր Ակնարկ Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի Հրապարակային Գործունեութիւններուն Վրայ (1 Յունուար - 31 Դեկտեմբեր 2006). ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 506-535 {Կը ներկայացուին Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի տարեկան հրապարակային գործունեութիւնները, ուր կան շարք մը դասախօսութիւններ եւ *Հանդէս* ԻԶ. հատորին շնորհանդէսը: Վերջաւորութեան կայ «Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Գրադարանին Կողմէ Ձեռք Բերուած Գրականութեան եւ Մամուլի Ցանկ (1 Յունուար - 31 Դեկտեմբեր 2006)»}:

6026 WRIGHT, NADIA. Armenians in Victoria, Australia in the Nineteenth Century. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 61-88 {Նատիա Րայթ, «Հայերը Վիքթորիայի Մէջ, Աւստրալիա, ԺԹ. Դարուն», անգլերէն քննական ուսումնասիրութիւն, ուր տոմարական արձանագրութիւններէն կը յայտնաբերէ ԺԹ. դարուն Աւստրալիոյ Վիքթորիա նահանգ հաստատուած հայերը: ՎԾ, ՎՅԱ}:

6027 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. Հայ-Հարաւսլաական Առնչութիւնների Պատմութիւնից (Սկզբից Մինչեւ 1930ականներ). ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 133-172 {Ժ. դարէն սկսեալ: ՎԾ, ՎԱԱ}:

6028 SHEMMASSIAN, VAHRAM L.. Armenian Musa Dagħ as a Summer Resort in the Sanjak of Alexandretta During the 1920s-1930s. ԻԸ.

հատոր, 2008, էջ 209-232 {Վահրամ Շեմմասեան, «Հայկական Մուսա Լեռը 1920-30ականներուն Իբրեւ Ամառանոց՝ Ալեքսանտրէի Սանճաքին», անգլերէն: Մինչեւ 1939ը, որպէս ամառանոց, Մուսա Լեռ կ'այցելէր շրջանի հայութիւնը, որուն պատճառաւ ալ շրջանը բարգաւաճեցաւ: Էջ 221 Անտիոքի քարտէսը հայերէն, ՎԾ, ՎՅԱ}:

6029 **ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ, ԳԱՍՊԱՐ. Լիբանանի Հայոց Անձնական Իրաւանց Կարգավիճակը՝ Պետութիւն-Եկեղեցի Յարաբերութեանց Դիտանկիւնէն.** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 263-278 {Անձնական իրաւանց կարգավիճակի բնորոշում, ծագումն ու կիրարկումը Լիբանանի մէջ եւ Լիբանանի հայութեան վրայ: ՎԾ, ՎԱԱ}:

6030 **ՍԱՏԹԵՆՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Խրճիթներէն Մինչեւ Բազմայարկ Շէնքերը. Արժանթիւնահայ Վարժարաններուն Ծագումն Ու Չարգացումը.** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 279-318 {1926էն սկսեալ: ՎԾ, ՎԱԱ}:

6031 **[ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. Հայկազեան Համալսարան - Ընդհանուր Ակնարկ Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի Հրապարակային Գործունեութիւններուն Վրայ (1 Յունուար - 31 Դեկտեմբեր 2007).** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 503-538 {Կը ներկայացուին Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի տարեկան հրապարակային գործունեութիւնները, ուր կան շարք մը դասախօսութիւններ եւ *Հանդէս*ն ԻԷ. հատորին շնորհանդէսը: Վերջաւորութեան կայ «Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Գրադարանին Կողմէ Զեռք Բերուած Գրականութեան Եւ Մամուլի Ցանկ (1 Յունուար - 31 Դեկտեմբեր 2007)»}:

6032 **SHEMMASSIAN, VAHRAM L.. The Industries in Armenian Musa Dag During the 1920s-1930s.** ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 103-126 {Վահրամ Շեմմասեան, «Հայկական Մուսա Լեռան Արդիւնաբերութիւնը 1920-30ականներուն», անգլերէն: Նախկինին շարունակութիւնը (թիւ 6027). Մուսա Լեռան հայոց ճարտարարուեստը: ՎԾ, ՎՅԱ}:

6033 **JEBEJIAN, ARDA. Armenian-Lebanese Youth and the Construction of Ethnic Identities.** ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 249-270 {Արտա Ճեպէճեան, «Լիբանանահայ Երիտասարդութիւնը Եւ Էթնիք Ինքնութեան Կերտումը», անգլերէն: Լիբանանի հայ երիտասարդներու պատկանելիութեան ընկալումը: ՎԾ, ՎՅԱ}:

6034 **HARUTYUNYAN, ANNA. Cultural Diversity and Belonging: Negotiating Identities in the Armenian Community of Berlin.** ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 271-286 {Աննա Յարութիւնեան, «Մշակութային Այլազանու-

- թիւն եւ Պատկանելիութիւն. Ինքնութիւններու Արծարծումը Պերլինի Հայ Համանքին Մէջ», անգլերէն: Պերլինի հայութեան ինքնութեան ընկալումը: ՎԾ, ՎՀԱ}:
- 6035 ԲԱԽԶԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. **Հայերը Հիւսիսային, Կենտրոնական եւ Հարաւային Ափրիկեում. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 367-400 {ՎԾ, ՎԱԱ}:**
- 6036 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. **Հայկազեան Համալսարան - Ընդհանուր Ակնարկ Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի Հրապարակային Գործունեութիւններուն Վրայ (1 Յունուար - 31 Ղեկտեմբեր 2008).** ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 447-474 {Կը ներկայացուին Համալսարանի Հայագիտական Ամբիոնի տարեկան հրապարակային գործունեութիւնները, ուր կան շարք մը դասախօսութիւններ եւ *Հանդէս* ԻԸ. հատորին շնորհանդէսը: Վերջաւորութեան կայ «Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Գրադարանին Կողմէ Ձեռք Բերուած Գրականութեան եւ Մամուլի Ցանկ (1 Յունուար - 31 Ղեկտեմբեր 2008)»}:
- 6037 ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ. **Համառօտ Ակնարկ՝ Շամախի Զաղաքի Հայութեան Պատմութեան եւ Հայ Կրթարանների Վրայ (ԺԹ. Ղար).** Լ. հատոր, 2010, էջ 95-124 {Շամախի քաղաքը կը գտնուի Կովկասեան լեռնաշղթայի հարաւ-արեւելեան մասի ստորոտը. հեղինակը կու տայ մանրամասն տեղեկութիւններ այս քաղաքի հայութեան մասին ԺԵ. դարէն սկսեալ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 6038 SEHMMASSIAN, VAHRAM L. **The Socioeconomic Life of Musa Dagh Armenian Migrants in the Middle East During the 1920s-1930s.** Լ. հատոր, 2010, էջ 205-230 {Վահրամ Շեմմասեան, «Մուսա Լեռնի Պանդուխտներու Ընկերային եւ Տնտեսական Վիճակը Միջին Արեւելքի Մէջ 1920-30ականներուն», անգլերէն: ՎԾ, ՎՀԱ}:
- 6039 ԲԱԽԶԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. **Ալբանիայի Հայերը եւ Հայ-Ալբանական Առնչութիւններ.** Լ. հատոր, 2010, էջ 603-612 {ԺԵ. դարէն սկսեալ մինչեւ այսօր: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 6040 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. **Հայկազեան Հայագիտական Հանդէս ԻԹ. Հատորի Ընդհանդէսը.** Լ. հատոր, 2010, էջ 667-683 Նաեւ՝ «Հայկազեան Համալսարանի Տէրեան Հայագիտական Գրադարանին Կողմէ Ձեռք Բերուած Գրականութեան եւ Մամուլի Ցանկ - 2009»}:

8) ԱՐՈՒԵՍ, ԱՐՅԵՍ, ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ, ԹԱՏՐՈՆ. ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ, ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

7001 PABOUDJIAN, PASCAL. Tracé des Monuments Ancien Autour du Bassin de la Méditerranée et en Arménie. Ա. հատոր, 1970, էջ 113-171 {Բասքալ Բապուճեան, «Հին Յուշարձաններու Յատակագիծը Միջերկրականի Շուրջ Եւ Հայաստանի Մէջ», ֆրանսերէն: Կը սկսի հռոմէական ամփիթատրոններէն, հելլենական եւ հռոմէական դամբարաններէն, մինչեւ բիզանդական, արաբական եւ կը հասնի հայկական ճարտարապետութեան: Էջ 154-170՝ եկեղեցիներու յատակագիծեր: ԷԾ, ՎՅԱ}:

7002 ՉԱՐԵԱՆ, ԱՐՄԵՆ. Եւրոպայում Բազարանատիպ Կառուցուածքների Տարածման Հարցի Շուրջը. Գ. հատոր, 1972, էջ 119-138 {Գործերու հիւսիսային Կովկասէն գաղթը դէպի արեւմտեան Եւրոպա եւ բազարանատիպ կառուցուածքներու տարածումը. կը տրուին օրինակներ Եւրոպայի կարգ մը եկեղեցիներու եւ անոնց պատմութիւնը: Էջ 130-134՝ եկեղեցիներու նախագիծեր եւ յատակագիծեր: ԷԾ, ՎԱԱ}:

7003 ՀԱՍՐԱԹԵԱՆ, ՄՈՒՐԱՏ Մ[ՕՐՈՒՄ]. Հալիժորի Բերդը. Գ. հատոր, 1972, էջ 139-149 {ԺԷ. դարու բերդ, Սիւնիքի մէջ, որ հիմնական դեր ունեցաւ Ղաւիթ Բէկի պայքարին մէջ: Էջ 145-148՝ բերդէն նկարներ եւ բերդին յատակագծային քարտեզը: ԷԾ, ՎԱԱ}:

7004 ՉԱՐԵԱՆ, ԱՐՄԵՆ. Ձեւի Պահանջը (Ճարտարապետութեան Մէջ). Դ. հատոր, 1973, էջ 147-168 {Բիզանդական եւ հայկական ճարտարապետութիւնները: Էջ 155-156՝ տաճարներու յատակագիծեր: ԷԾ, ՎԱԱ}:

7005 ՊԵՐԵՃԻԶԼԵԱՆ, ԱԼԵԶՍԱՆ. Հայկականութիւնը Արշիլ Կորքիի Ստեղծագործութեան Մէջ. Դ. հատոր, 1973, էջ 283-310 {Էջ 299-304՝ Կորքիի հայերէն ձեռագիրը եւ իր գեղանկարներէն նմոյշներ, նաեւ իր կենսագրութենէն նշմարներ՝ էջ 308-309: ԷԾ, ՎԱԱ}:

7006 ՈՒԼՈՒԲԱԲԵԱՆ, ԲԱԳՐԱՏ եւ ՀԱՍՐԱԹԵԱՆ, ՄՈՒՐԱՏ. Գանձասարի Վանքը. Ե. հատոր, 1974, էջ 91-123 {ԺԳ. դարու Արցախի շրջանի վանք, որ դարձած է մշակութային կեդրոն: Էջ 101-113՝ Գանձասար վանքին յատակագիծերը եւ նկարներ: ԷԾ, ՎԱԱ}:

7007 ՏԵՐ ԳԵՈՐԳԵԱՆ, ՇԱՅԷ. Հայ եւ Ռուս Գիտնականների Կարծիքները Հայաստանի եւ Սիրիայի Վաղ Զրիստոնէական (Դ.-Է. դդ.)

- Ճարտարապետության Առնչությունների Հարցի Շուրջ.** Ե. հատոր, 1974, էջ 125-160 {էջ 146-149՝ սուրիական երերուքի եւ Տեկորի յատակագիծերը եւ նկարները: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 7008 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, Լ[ԵՒՈՆ] Գ.. Համառոտ Ակնարկ Նոր Զուղայի Ամենափրկիչ Վանքի Շրջափակում Գտնուող Տապանաքարերի Վրայ.** Ե. հատոր, 1974, էջ 183-197 {էջ 186-189՝ 62 տապանաքարերու ցանկը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 7009 ԹՈՐՈՍԵԱՆ, ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ. Ակնարկ Հայկական Հարթ Տապանաքարերու Արուեստին.** 2. հատոր, 1977-78, էջ 189-196 {ԺԳ.-ԺԷ. դարերու տապանաքարեր: էջ 190-194՝ տապանաքարերու նկարներ: ՎԱԱ}:
- 7010 ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ, ՊԵՐՃ Մ.. Հայկական Պղինձը 1600-1915 թթ..** 2. հատոր, 1977-78, էջ 197-242 {Արտասահմանի մէջ պղինձէ գործերու հաւաքածոներու ցանկը կը տրուի եւ կը նկարագրուի ԺԷ.-ԺԹ. դարերու հայ պղնձագործութիւնը: էջ 210-224՝ պղինձէ անօթներու նկարներ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 7011 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, Լ[ԵՒՈՆ] Գ.. Հաղորդումներ - Մի Ակնարկ Յ. Հազարեանի Հաւաքածոյի Վրայ.** 2. հատոր, 1977-78, էջ 343-347 {էջ 344-345՝ մանրանկարներու վերարտադրութիւններ}:
- 7012 ԲԱՊՈՒՃԵԱՆ, ԲԱՍՔԱԼ. Լրատու. Հայ Արուեստի Միջազգային Բ. Գիտաժողովը Երեւանի Մէջ.** 2. հատոր, 1977-78, էջ 348-351:
- 7013 DJEVAHIRDJIAN, S[ARKIS]. La Sculpture Décorative Arménienne.** Է. հատոր, 1979, էջ 165-202 {Սարգիս Ճեւահիրճեան, «Հայկական Չարդաքանդակները» հայկական ճարտարապետական կոթողներու եւ խաչքարերու վրայ, ֆրանսերէն: էջ 172, 173, 174, 178, 185-199՝ նկարներ: ԷԾ, ՎՅԱ}:
- 7014 PABOUDJIAN, PASCAL. Le Mousolée de Mama Khatun à Terdjian et les Monuments de l'école d'Ani.** Է. հատոր, 1979, էջ 203-238 {Բասքալ Բապուճեան, «Մամա Խաթունի Դամբարանը եւ Անիի Ճարտարապետական Կոթողները», ֆրանսերէն: Այս դամբարանը շինուած է ԺԳ. դարուն, անոր ճարտարապետը ազդուած է քրիստոնեական ճարտարապետութենէն եւ յատկապէս Անիի Ս. Գրիգոր տաճարէն: էջ 219-230՝ յուշարձաններու եւ եկեղեցիներու նկարներ եւ յատակագիծեր: ԷԾ, ՎՅԱ}:
- 7015 ԳԱԼԱՅԵԱՆ, ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ. Շարունակ եւ Տարրորոշ Զանակ Հայ Որմնադիրներուն Մօտ.** Է. հատոր, 1979, էջ 239-242 {Դաւիթ Անյաղթի թուաբանութիւնը իբրեւ ջանակ երկու մասի կը բաժնէ, շարունակ եւ տարրորոշ ջանակ եւ ասոր կիրարկումը՝ հայկական ճարտա-

րապետության մեջ: ԷԾ, ՎԱԱ):

7016 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ-ՏԱՏՈՅԵԱՆ, ՍԵՂԱ. Ուրուագիծ Ժամանակակից Լիբանանահայ Նկարչության. Է. հատոր, 1979, էջ 315-352 {Կ'անդ-րադառնայ Փոլ Կիրակոսեանի, Կիւլի, Կիւլտերի, Ասատուրի, Զրայրի, Ժան Գազանճեանի, Յարութիւն Թորոսեանի, Գրիգոր Նորիկեանի, Սեդա Մանուկեանի եւ այլ լիբանանահայ արուեստագետներու գործերուն: Էջ 329, 333, 335, 337, 341, 343, 345, 347, 349՝ լիբանանահայ գեղանկարիչներու գործերէն վերատպումներ: Էջ 327՝ խումբ մը արուեստագետներու լուսանկար: ՎԱԱ):

7017 ՈՒԼՈՒԲԱԲԵԱՆ, ԲԱԳՐԱՏ ԵՆ ԶԱՍՐԱԹԵԱՆ, ՄՈՒՐԱՏ. Դադիվանք. Ը. հատոր, 1980, էջ 7-54 {ԺԲ. դարու վանք Արցախի մեջ: Էջ 25-36՝ վանքին յատակագիծն ու նկարներ: ԷԾ, ՎԱԱ):

7018 ՃԵՒԱՅԻՐՃԵԱՆ, Ս[ԱՐԳԻՍ]. Օտոյ-լը-Մեսէն. Ը. հատոր, 1980, էջ 55-76 {Ճարտարապետ Օտոյ-լը-Մեսէն, որ Թ. դարուն Մեծն Կարլոսի ժամանակաշրջանին ժերմինէի-տէ-Փրէի աղօթարանը եւ Էքս-լա-Շափելի պալատական մատուռը կառուցած է Ֆրանսայի մէջ՝ հայ մըն էր: Էջ 61-69՝ նկարներ եւ յատակագիծեր: ԷԾ, ՎԱԱ):

7019 ZARIAN, ARMEN. Les Baptistères dans l'Arménie Paléochrétienne. Ը. հատոր, 1980, էջ 77-96 {Արմէն Չարեան, «Վաղ Միջնադարեան (Դ.-Է. դդ.) Զայաստանի Մկրտատուները», ֆրանսերէն: Էջ 87-91 կան վանքերու եւ մկրտատուներու յատակագիծերը: ԷԾ, ՎՅԱ):

7020 ԿԵՐՏՄԵՆՋԵԱՆ, ԴԱԻԻԹ Գ.. Միջնադարեան Զայաստանի Զաղաքների Առետրա-Հասարակական Կեդրոնների Ճարտարապետական եւ Զաղաքաշինական Առանձնայատկութիւնները. Թ. հատոր, 1981, էջ 7-39 {Անիի, Կարսի, Կարինի, Բաբերդի առետրական ու տնտեսական կառոյցները: Էջ 11, 13, 17, 19, 21, 26, 37՝ նկարներ եւ յատակագիծեր: ԷԾ, ՎԱԱ):

7021 ԲԱԼԵԱՆ, ԿԱՐԷՆ. Արդի Հայ Ճարտարապետութեան Ազգային Ինքնատիպութիւնը. Թ. հատոր, 1981, էջ 41-70 {Խորհրդային Հայաստանի ճարտարապետութեան ազգային ինքնատիպութիւնը: Էջ 51-62՝ նկարներ, ՎԱԱ):

7022 ԹԱԹԻԿԵԱՆ, ՎԱՅՐԱՄ. Հայկական Գորգարուեստ - Հարցադրումներ եւ Ուսումնասիրութեան Սկզբունքներ. Թ. հատոր, 1981, էջ 131-158 {Նախաքրիստոնէական Թ. դարէն, ուրարտական շրջանէն սկսած է հայկական գորգագործութիւնը: Էջ 141-149՝ հայկական գորգերու նկարներ: ԷԾ, ՎԱԱ):

7023 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ-ՏԱՏՈՅԵԱՆ, ՍԵՂԱ. Հայ Մանրանկարչութեան «Նո-

- մինալիստ»ները Թորոս Ռոսլին եւ Սարգիս Պիծակ. Թ. հատոր, 1981, էջ 235-252 {էջ 243-246՝ մանրանկարչական նկարներ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 7024 ԿԱՆԱԴԵԱՆ, ԲԱՐՍԵՂ. **Հրապարակումներ - Երաժիշտը եւ Երաժշտութիւնը**. Թ. հատոր, 1981, էջ 305-308 {Երաժիշտ Յակոբ Իւլեգեանի նուիրուած յիշատակի հանդիսութեան բանախօսութիւնը: Էջ 305՝ խմբագրական բացատրական մը: ԷԾ}:
- 7025 ՈՒՆՈՒԲԱԲԵԱՆ, ԲԱԳՐԱՏ եւ ՀԱՍՐԱԹԵԱՆ, ՍՈՒՐԱՏ. **Խաղաղանք - Խաթրաղանք**. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 21-50 {ԺԲ. դարու վանք Արցախի մէջ: Էջ 32-41՝ նկարներ, յատակագիծեր եւ լուսանկարներ Խաթրաղանքի: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 7026 ԳԱԼԱՅԵԱՆ, ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ. **Գառնիի Տաճարին Վերականգնումը (Թուաբանական Վերլուծում)**. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 51-57 {Զ.Ա. Ա. դարուն շինուած Վահագն աստուծոյ նուիրուած տաճարը: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 7027 PABOUDJIAN, PASCAL. **Martyrium Arménien a Etage. Ses Origines, son Influence**. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 59-94 {Բասքալ Բապունդեան, «Հայկական Բազմայարկ Վկայարանին Ծագումն Ու Ազդեցութիւնը», ֆրանսերէն: Վաղարշապատի մէջ կառուցուած Ս. Հռիփսիմեանց երկյարկ վկայարանը քառասուն ամպհովանի մըն է: Էջ 72-84՝ եկեղեցիներու նկարներ եւ յատակագիծեր: ԷԾ, ՎՅԱ}:
- 7028 ԹԱՂՄԻՉԵԱՆ, Ն.Կ.. **Յովհաննէս Երզնկացի Պոլուք եւ Հայ Միջնադարեան Երաժշտական Մշակոյթը**. Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 203-232 {ԺԳ. դարու կրօնական եւ հասարակական դէմք, նաեւ բանաստեղծ-երաժիշտ: Էջ 214՝ Երզնկացիի դիմանկարը, իսկ էջ 215-219՝ խազագրեալ երաժշտական կտորներ: ԷԾ, ՎԱԱ}:
- 7029 MANGASSARIAN, ANI, MAKHLOUF, JOSEPH et SAADE, SALIM. **Églises Arméniennes du Liban: Relevé Archéologique**. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 85-124 {Անի Մանկասարեան, Ժոզէֆ Մախլուֆ եւ Սալիմ Սաատէ, «Լիբանանի Հայկական Եկեղեցիներու Ճարտարապետութիւնը», ֆրանսերէն: Էջ 85-86՝ յառաջաբան մը Անդրանիկ Վրդ. Կռանեանի կողմէ: Էջ 91, 93, 95, 97, 99, 101, 102, 105, 106, 110, 111, 114, 115, 118, 119, 121, 122՝ գծանկարներ եւ յատակագիծեր. Չմմառէն, Պէյթիաշպոյէն, Անթիլիասէն, Ամիրիէէն եւ Պուրճ Համմուտէն կարգ մը հիմնական առաքելական եւ կաթողիկէ եկեղեցիներ ուսումնասիրուած են}:
- 7030 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ՀԵՆՐԻԿ. **Սայաթ-Նովան եւ Սփիւռքը (Սայաթնովագիտական Ակնարկ)**. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 180-252 {ԺԸ. դարու

աշուղ Սայաթ Նովայի մասին սփիւռքահայ մտաւորականներու անդրադարձները: ՎԱԱ):

- 7031 ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ, ՊԵՐՃ Մ.. Տիվիթ Կոչուած Թափծու Գրչակալ Կաղամարներ Յայերէն Արձանագրութիւններով.** ԺԲ. հատոր, 1992, էջ 81-106 {ԺԸ.-ԺԹ. դարերու հայկական գրչատուփերու ու անոնց վրայի գրութիւններուն շուրջ: Էջ 83, 86, 89, 92, 95, 97՝ տիվիթ-կաղամարներու նկարներ ու կաղամարները շինող վարպետներու կնիքներ: ՎԾ, ՎԱԱ):
- 7032 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ, ԵՐՈՒԱՆԴ. Բասքալ Բապունճեան Եւ Իր Գործը.** ԺԳ. հատոր, 1993, էջ 263-310 {Բասքալ Բապունճեան հեղինակն է ճարտարապետական յօդուածներու եւ ճարտարապետը կարգ մը կաթողիկէ եկեղեցիներու եւ հռչակաւոր շէնքերու: ՎԾ, ՎԱԱ):
- 7033 HALADJIAN, ARMINEH. The Armenian Architects at the Service of the Ottoman Empire.** ԺԴ. հատոր, 1994, էջ 353-368 {Արմինէ Յալաճեան, «Հայ ճարտարապետութիւնը Օսմանեան Կայսրութեան Ծառայութեան Մէջ», անգլերէն: Ճարտարապետեր Մեծն Սինանի եւ Պալեան գերդաստանի մասին պրպտումներ: ՎԾ, ՎՅԱ):
- 7034 ՀԱՍՐԱԹԵԱՆ, ՄՈՒՐԱՏ. Հայաստանում Ուշ Միջնադարում Շինարարական Գործի Կազմակերպումը.** ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 205-218 {Եկեղեցիներու, շէնքերու եւ կամուրջներու շինարարութիւնը ԺԷ.-ԺԸ. դարերուն: ՎԾ, ՎԱԱ):
- 7035 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, Լ[ԵՒՈՆ] Գ.. Համառօտ Ակնարկ Նոր Զուղայի Հին Տների Վրայ.** ԺԷ. հատոր, 1997, էջ 219-243 {12 հայ բնակավայրերու ճարտարապետական, պատմական, գծանկարներուն եւ զարդարումներուն նկարագրութիւնը: ՎԾ, ԿՆ, ՎԱԱ):
- 7036 ՍԻՄՈՆԵԱՆ, ԼԻԼԻԹ. Ֆրակտալային Մտածողութիւնը Հայկական Իմպրովիզացիոն Երաժշտական Ֆոլկլորում.** Ի. հատոր, 2000, էջ 307-328 {Ֆրակտալ կը նշանակէ տարր, որ կրկնութեամբ եւ տարբերակմամբ կը ստանայ որոշակի բովանդակութիւն պարունակող կառոյց. հեղինակը ցոյց կու տայ ասոր գոյութիւնը հայկական երաժշտութեան մէջ: ՎԾ, ՎԱԱ):
- 7037 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. Սառա Բեռնարը Եւ Հայ Իրականութիւնը.** Ի. հատոր, 2000, էջ 329-352 {Ֆրանսացի դերասանուհի Սառա Բեռնարի եւ հայ մշակոյթի ու թատրոնի անձնաւորութիւններու միջեւ յարաբերութիւնները: ՎԾ, ՎԱԱ):
- 7038 ԿՈՒՅԵՆՍ, ԻՆԳՈՒՆԱ. Թրգմ.՝ ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ Զուգորդական-Խորհրդապաշտական Պատկերաւորման Առանձնայատկութիւն-**

- ները 1960-70ականների հորհրդահայ Կերպարուեստում. Ի. հատոր, 2000, էջ 353-368 {«...Եթե 1960ականների սկիզբը բնութագրական է «նկար-դիմակայություններով», ապա 1970ականներին յայտնուեցին մեծ թուով «նկար-խորհրդածություններ», համր գրոյցներ...», էջ 357 եւ 362 կան Երուանդ Զոչարի եւ Մինաս Աւետիսեանի կտաւներէն: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 7039 ՍԱԼՄԱՆԵԱՆ, ՆՈՐԱ. **Հայկական Օփերային Ծագումն Ու Չարագումը.** Ի. հատոր, 2000, էջ 369-393 {Պատմութիւնը հայկական օփերային: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 7040 ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ, ԲԱԽՏԻԱՐ. **Շեքսպիրի Մուտքը Հայ Թատրոն.** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 183-198 {Ուիլիըմ Շեքսպիրի մուտքը բացառապէս կապուած է դերասան, բեմադրիչ, թարգմանիչ, թատրոնի պատմաբան Գեորգ Չմշկեանին՝ Թիֆլիսի մէջ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 7041 ՅԱԿՈԲԵԱՆ, ԱՐԱ. **Եւրոպական Մշակոյթի Արձագանգները Վարդան Մախոխեանի Ստեղծագործութիւններում.** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 219-236 {Վարդան Մախոխեանը (1869-1937) Ի. դարու առաջին տասնամեակներուն Եւրոպայի ամենէն ճանչցուած ծովանկարիչներէն էր: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 7042 ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, ԼԻԼԻԹ. **Ջանոն Ժողովրդական Նուագարանը.** ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 115-136 {Ջանոնը հայկական ժողովրդային գործիչ մըն է. հեղինակը քանոնին պատմականը եւ կատարողական արուեստը կու տայ, նաեւ՝ տարբերութիւնները հայկական եւ արեւելեան քանոններուն: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 7043 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. **Երուանդ Զոչարը Երգիծանկարիչ.** ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 247-269 {Երուանդ Զոչար երգիծանկարած է մանաւանդ Ֆրանսա գտնուած ժամանակ, ընդամենը 30 գծագրութիւն, որոնք հրատարակուած են *Կավոզ* քաղաքական եւ երգիծական թերթին մէջ: Կան իր երգիծանկարները, ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 7044 ԱՐԵՇԱՏԵԱՆ, ԱՆՆԱ. **Վկայաբանութիւն եւ Շարականերգութիւն. Հայկական Ութձայնի ԴԿ Դարձուածքի Առեղծուածը.** ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 163-175 {Հեղինակը կը քննարկէ հայ միջնադարուն մարտիրոսութեան թեմայի արտացոլումը հայ հոգեւոր երգաստեղծութեան մէջ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 7045 ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ, ԲԱԽՏԻԱՐ. **Բելինսկի-Մոչալով-Համլետ Հարցը եւ Հայ Թատերական Իրականութիւնը (1840-1860ականներ).** ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 193-223 {1838ին ռուս գրաքննադատ Վիս-

- սարին Բելինսկիի ««Համլետ» Դրամա Շեքսպիրի. Մոջալովը Համլետի Դերում» յօդուածին ազդեցութիւնը Մոսկուա ուսանող հայ երիտասարդներուն վրայ, մանաւանդ՝ Միհրդատ Ամերիկեանի եւ Գեորգ Զմշկեանի վրայ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 7046 ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ, ՎԱԶԱԳԱՆ. Շանթի Թատերգութեան Իւրայատկութիւններն Ու Փիլիսոփայական Ենթիմաստը.** ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 245-258 {ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 7047 ԳԱԼՍՏԵԱՆ, ՍԻՐԱՆՈՅՇ. Այլաբանութեան Դրսէւորումները Հայ Կիւնոյում. Սերգէյ Փարաջանով, Արտաւազդ Փելեշեան.** ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 311-331 {ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 7048 BAKHCHINYAN, ARTSVI. Les lettres Inédites des Artistes Français et Espagnols Adressées à Marguerite Babaian.** ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 333-362 {Արծուի Բախչինեան, «Ֆրանսիացի եւ Իսպանացի Երաժիշտների Անտիպ Նամակները՝ Ուղղուած Մարգարիտ Բաբայեանին», ֆրանսերէն: Ֆրանսաքնակ երգչուհի, երաժշտագետ եւ մանկավարժ Մարգարիտ Բաբայեանի (1874-1969) արխիւէն առնուած: Կան կարգ մը նամակներու պատճենները, ՎԾ, ՎՅԱ}:
- 7049 ARTINIAN, ROUBINA. Armenian Choirs in Lebanon, 1930-1980: A Bridge Between the Past and the Present.** ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 133-152 եւ 259-266 {Ռուբինա Արթինեան, «Հայկական Երգչախումբերը Լիբանանի Մէջ 1930-1980՝ Կամուրջ Մը Անցեալին եւ Ներկային Միջեւ», անգլերէն: Հեղինակուիին կը մանրամասնէ այն հայ երաժշտագետները, որոնք սատարեցին Լիբանանի հայկական երգչախումբերու ձեւաւորման, ինչպիսիք են Յակոբ Իւվեգեան, Բարսեղ Կանաչեան, Համբարձում Պերպերեան, Տիգրան Զասունի, Աշոտ Պատմագրեան եւ Էմանուէլ Էլմաճեան: Էջ 259-266 յաւելուածին մէջ կան անգլերէն վկայութիւն մը Տիգրան Զասունիին մասին, նաեւ՝ լուսանկարներ երգչախումբերու եւ արուեստագետներու: ԷԾ, ՎՖԱ}:
- 7050 SALMANIAN, NORA. La Contribution des Arméniens Libanais à la Vie Musicale et Artistique au Liban de 1920 à Nos Jours.** ԻԵ. հատոր, 2005/2009, էջ 153-173 + 267-270 {Նորա Սալմանեան, «Լիբանանի Հայութեան Սատարումը Լիբանանի Երաժշտական եւ Գեղարուեստական Կեանքին՝ 1920էն Մինչեւ Ներկայ Ժամանակները», ֆրանսերէն: Ինչպէս հայկական երաժշտական եւ գեղարուեստական զարգացումները ազդեցին Լիբանանի մնացեալ հա-

- մայնքներուն վրայ. հեղինակուիին կը թուէ անուններ: Էջ 267-270 կան լուսանկարներ լիբանանահայ երաժիշտներու, պարախումբերու եւ երկու աղիւսակներ: ԷԾ, ՎԱԱ):
- 7051 ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ, ՅԱՍՄԻԿ. Հայ Միջնադարեան Երաժշտութեան Տեսութեան Առնչուող Յիշատակութիւնները Ե.-ԺԵ. ԴԴ. Ձեռագրերի Յիշատակարաններում.** ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 29-39 {Միջնադարուն ձեռագրերուն մէջ երաժշտութեան համար գործածուած տարբեր անուանումները: ՎԾ, ՎՅԱ):
- 7052 KENNEDY, TIM. Remembering and Forgetting: Cinema of the Armenian Diaspora.** ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 199-232 {Թիմ Զենըտի, «Յիշել Ու Մոռնալ. Հայկական Սփիւռքի Սինեման», անգլերէն: Հեղինակը կը քննարկէ ինքնութեան եւ ցեղասպանութեան ժառանգումի հարցերուն հայոց պատասխանը՝ սինեմարուեստի միջոցով: ՎԾ, ՎՅԱ):
- 7053 ՍԱՐԳՍԵԱՆ, ՆԱԶԵՆԻԿ. Սրբուհի Լիսիցեանի Կեանքն Ու Ստեղծագործութիւնը (1910-20ականներ).** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 173-208 {Հայ պարարուեստի, պարագրութեան, գեղարուեստական մարմնամարզութեան մէջ մեծ ներդրում ունեցած Է Սրբուհի Ստեփանի Լիսիցեանը: ՎԾ, ՎԱԱ):
- 7054 ԳԱԼՍՏԵԱՆ, ՍԻՐԱՆՈՅԸ. Փաստի Որոշակիութիւնը Եւ Փոխաբերականութիւնը (Հայկական Որոշ Ֆիլմերի Օրինակով).** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 319-338 {Հայկական ժապաւեններու մէջ իրականութեան ընկալումը: ՎԾ, ՎԱԱ):
- 7055 ԶԷՇԻՇԵԱՆ, ՎԱՐԴԻ. Պանդխտութեան Երգ-Երգոց՝ «Կռունկ»ի Անտիպ Մէկ Օրինակը.** ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 449-462 {ԺԵ. դարու ձեռագրի մը մէջ գտնուած «Կռունկ» երգի ամենէն հին օրինակը: ՎԾ, ՎԱԱ):
- 7056 ՕՐԴՈՅԵԱՆ, ԳՐԻԳՈՐ. Հայ Ծաղրածուական Արուեստի Ձեւաբանական Զննութիւն. Լեռնիդ Ենգիբարեան. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 47-69 {Կրկեսային խաղերու մեծ ծաղրածուն: ՎԾ, ՎԱԱ):**
- 7057 ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ, ԾՈՎԻՆԱՐ. Էդգար Յովհաննիսեան. Ժամանակը Եւ Գեղագիտութիւնը.** ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 139-174 {Երաժշտագետ, երաժշտահան, մանկավարժ Էդգար Յովհաննիսեանի կեանքն ու երկերը: ՎԾ, ՎԱԱ):
- 7058 ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ, ԳԵՈՐԳ. Շամախու Հայոց Թեմի Մէյսարիի Ս. Աստուածածին Վանքի Պատմութիւնից.** ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 351-357 {Վանքը ազերիներու կողմէ քանդուեցաւ 1970ականներուն: Էջ

354՝ վանքին նկարը, ՎԾ, ՎԱԱ}:

7059 ՇԱԽԿՈՒԼԵԱՆ, ՏԱԹԵՒԻԿ. Որոշ Ձուգահեռներ Կոմիտասի Եւ Բելա Բարտոկի Միջեւ. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 359-365 {Կոմիտասի (1869-1935) եւ հունգարացի Բելա Բարտոկի (1881-1945) միջեւ երաժշտական աշխատանքներուն եւ ստեղծագործութիւններուն նմանութիւնները: ՎԾ, ՎԱԱ}:

7060 ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ, ԱԻԵՏ. Փրկագործութեան Թեման Չաքարիա Աւանցու Մանրանկարներում. Լ. հատոր, 2010, էջ 77-93 {ԺԷ. դարուն Վասպուրականի մանրանկարիչ Չաքարիա Աւանցի մասին, մանաւանդ իր «Արարչագործութեան» թեման ունեցող մանրանկարները: Էջ 82 կան երկու մանրանկարներ. ՎԾ, ՎԱԱ}:

7061 ԳԱԼՍՏԵԱՆ, ՍԻՐԱՆՈՅՇ. Այլաբանութեան Անցած Ուղին Հայկական Խաղարկային Կինոյում. Լ. հատոր, 2010, էջ 245-268 {Վերլուծութիւն հայկական շարժապատկերի մէջ բարդ երեւոյթներու եւ ծանօթ առարկաներու միջոցով՝ արտայայտումին: ՎԾ, ՎԱԱ}:

7062 ՕՐԴՈՅԵԱՆ, ԳՐԻԳՈՐ. Դերասանի Վարպետութեան Հիմունքների Առաջին Հայերէն Ուսումնական Ձեռնարկը. Լ. հատոր, 2010, էջ 467-486 {Ի. դարու սկիզբը գրուած Մկրտիչ Ջանանի բեմարուեստի զանազան հարցերուն նուիրուած տեսական ուսումնատետրը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

7063 ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ, ՆԱԹԱԼԻ. Ակնարկ՝ Երաժշտագետ-Մանկավարժ Հեղինէ Զաքախեանի Կեանքի Եւ Գործունեութեան. Լ. հատոր, 2010, էջ 613-624 {Խորհրդային Հայաստանի երաժշտական կրթութեան հեղինակաւոր մասնագետներէն: Կայ Հեղինէ Զաքախեանի լուսանկարը. ՎԾ, ՎԱԱ}:

7064 ՍԱՐԳՍԵԱՆ, ՆԱԶԵՆԻԿ. Աշոտ Ասատուրեան (1937-1999) (Ստեղծագործական Դիմանկար). Լ. հատոր, 2010, էջ 625-640 {Հայաստանցի պալետմայետքը: Կան Աշոտ Ասատուրեանէն եւ «Արա Գեղեցիկ Եւ Շամիրամ» պալետէն լուսանկարներ. ՎԾ, ՎԱԱ}:

7065 ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ, ԾՈՎԻՆԱՐ. Ստեղծագործողի Հաւատամքը. Տիգրան Մանսուրեան. Լ. հատոր, 2010, էջ 641-648 {Հայաստանցի երաժշտահան Տիգրան Մանսուրեանի կեանքն ու երկերը: ՎԾ, ՎԱԱ}:

9) ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

8001 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. Վեր. Տիգրան Խրլոբեան (Կենսագրական Գիծեր). Ա. հատոր, 1970, էջ 223-224 {1968ին իր վախճանման առթիւ:

- Թեև անստորագիր է յօդուածը, սակայն հաւանական է որ գրուած է խմբագրութեան կողմէ: Էջ 222 ԿՆ):
- 8002 Չ[ՈՐՊԱՃԵԱՆ], [ՏՈՔԹ.] Ո[ՐԲՈՎԹ]. Վեր. Տիգրան Խրլոբեան (Մարդը). Ա. հատոր, 1970, էջ 225-226 {Իր վախճանման առթիւ):
- 8003 Զ[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Հ.. Վեր. Տիգրան Խրլոբեան (Ուսուցիչը). Ա. հատոր, 1970, էջ 227-231:
- 8004 ԽՄԲ[ԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Պարոյր Սեւակ (1924-1971). Բ. հատոր, 1971, էջ 319-320 {Բանաստեղծ եւ բանասեր: ԿՆ):
- 8005 ՉԱՐԵԱՆ, ԱՐՄԵՆ. Մահագրութիւն - Միքայէլ Մազմանեան (1899-1971). Բ. հատոր, 1971, էջ 320-322 {Ճարտարապետ: ԿՆ):
- 8006 ԽՄԲ[ԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Մեսրոպ Եպս. Թերզեան (1914-1971). Բ. հատոր, 1971, էջ 322-323 {Զմմառու վանքի մեծաւոր եւ բանասեր: ԿՆ):
- 8007 ԽՄԲ[ԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Բենիամին Թաշեան (1896-1971). Բ. հատոր, 1971, էջ 324 {Գահիրէի Յուսաբերի խմբագրապետ: ԿՆ):
- 8008 ԽՄԲ[ԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Յովհաննէս Սրկ. Թորոսեան (1886-1971). Բ. հատոր, 1971, էջ 325 {Գրած է Պատմութիւն Հայ Տոմարծայի գործը երեք հատորով: ԿՆ):
- 8009 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրութիւն - Աշոտ Գ. Յովհաննիսեան (1887-1972). Գ. հատոր, 1972, էջ 313-314 {Պատմաբան: ԿՆ):
- 8010 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրութիւն - Հայկազն Գ. Ղազարեան (1892-1972). Գ. հատոր, 1972, էջ 315-316 {Հեղինակ Յեղասպան Թուրքը հատորին: ԿՆ):
- 8011 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրութիւն - Հ. Եփրեմ Վրդ. Պօղոսեան (1897-1972). Գ. հատոր, 1972, էջ 316-317 {Մխիթարեան միաբան: ԿՆ):
- 8012 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրութիւն - Յակոբ Տէր Մելքոնեան (1879-1972). Գ. հատոր, 1972, էջ 318 {Զբաղած է հայ պատմագրութեամբ: ԿՆ):
- 8013 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրութիւն - Հայկ Գասպարեան (1912-1972). Գ. հատոր, 1972, էջ 319 {Հայ-ֆրանսական մշակութային եւ գրական կապերու շուրջ ունի յօդուածներ, նաեւ հեղինակն է Վիկտոր Հիւկոն Հայ Գրականութեան Մէջ ուսումնասիրութեան: ԿՆ):
- 8014 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրութիւն - Նշան Պէշկեփաշլեան (1898-1972). Գ. հատոր, 1972, էջ 320 {Գրող: ԿՆ):
- 8015 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրութիւն - Արամ Երեմեան (1898-1972). Գ. հատոր, 1972, էջ 321-322 {Խմբագիր, բանասեր եւ գեղարուեստագետ: ԿՆ):

- 8016 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Յ.Ճ. Սիրունի (1890-1973). Դ. հատոր, 1973, էջ 349-350 {Պատմագիր եւ բանասեր: ԿՆ}:
- 8017 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Յրանդ Զ. Արմեն (1895-1973). Դ. հատոր, 1973, էջ 351-352 {Իրաւաբան եւ պատմաբան: ԿՆ}:
- 8018 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Յովհաննէս Զազմագճեան (1879-1973). Դ. հատոր, 1973, էջ 353 {Հեղինակ *Ընդարձակ Պատմություն Հայոց* աշխատասիրութեան եւ *Ընդարձակ Բառարան Անգլերէն-Հայերէն* երկասիրութեան}:
- 8019 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Միհրան Թումաճան (1890-1973). Դ. հատոր, 1973, էջ 353-354 {Կոմիտասի աշակերտներէն. հաւաքած է արեւմտահայ ժողովրդական բազմաթիւ երգեր, 1972ին հրատարակած է *Հայրենի երգ Ու Բան* հատորը: ԿՆ}:
- 8020 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Խորեն Գաբիկեան (1891-1973). Դ. հատոր, 1973, էջ 354-355 {Ուսուցիչ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսարանի դպրեւանքին եւ պատմաբան: ԿՆ}:
- 8021 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Պօղոս Փօլ Էսապալեան. Դ. հատոր, 1973, էջ 355 {Գալիֆորնիոյ Պըրքլի Համալսարանի հայագիտութեան դասախօս}:
- 8022 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Զաւէն Նալպանդեան - Զարեւանդ (1890-1973). Դ. հատոր, 1973, էջ 356 {Պատմաբան, հեղինակը *Միացեալ Անկախ Թուրանիա* պատմաքննական սերտողութեան}:
- 8023 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Հ. Մեսրոպ Վրդ. Ճանաչեան (1908-1974). Ե. հատոր, 1974, էջ 287-288 {Մխիթարեան միաբան. խմբագիր *Բազմավեպի* եւ *Հայ Ընտանիքի*: ԿՆ}:
- 8024 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Լուիզ Նալպանտեան. Ե. հատոր, 1974, էջ 289 {Պատմաբան: ԿՆ}:
- 8025 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Օննիկ Աւետիսեան (1898-1974). Ե. հատոր, 1974, էջ 290 {Ուսուցիչ, նկարիչ, քանդակագործ, լծուած է հայկական տպագրական տառատեսակները բարեփոխելու գործին: ԿՆ}:
- 8026 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Գեորգ Երեւանեան (1900-1974). Ե. հատոր, 1974, էջ 291 {Գրած է *Պատմություն Զարսանճագի Հայոց* հատորը: ԿՆ}:
- 8027 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Արամ Մ. Ինճիկեան (1910-1975). Զ. հատոր, 1977-78, էջ 353-354 {Գրագետ-քննադատ: ԿՆ}:
- 8028 ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Յարություն Տէր Ղազարեան (1882-1975). Զ. հատոր, 1977-78, էջ 354-355 {Մասնագիտու-

- թեամբ բժիշկ, հեղինակ՝ *Հայկական Կիլիկիա - Տեղագրություն* հատորին: ԿՆ):
- 8029 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Տիգրան Յ. Պոյաճեան (1895-1975). 2. հատոր, 1977-78, էջ 355-356 {Ազգային-հասարակական գործիչ, իրաւաբան, հեղինակ՝ *Հայկական Լեզունը - Պատմական Յուշագրություն* հատորին եւ *Հայաստան՝ Սոցուալ-Տեղասպանութեան Մը Պարագան* ուսումնասիրութեան անգլերէն: ԿՆ):
- 8030 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Գեորգ Ա. Սարաֆեան (1889-1975). 2. հատոր, 1977-78, էջ 357-358 {Ուսուցիչ, մանկավարժ-հոգեբան, հեղինակ *Պատմություն Անթեպի Հայոց* Ա. եւ Բ. հատորներուն: ԿՆ):
- 8031 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Լուդմիլա Մոտալովա (1935-1975). 2. հատոր, 1977-78, էջ 358-359 {Ունի հայերէնէ չէխերէն բազմաթիւ թարգմանութիւններ, նաեւ՝ հայ գրականութեան եւ մշակոյթի հարցերու շուրջ ուսումնասիրութիւններ: ԿՆ):
- 8032 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Կարօ Ղաֆադարեան (1907-1976). 2. հատոր, 1977-78, էջ 360-361 {Գլխաւորած է Հ.Ս.Ս.Հ. Գիտութիւններու Ակադեմիայի Հնագիտութեան եւ Ազգագրութեան Հիմնարկի Հին եւ Միջնադարեան Հնագիտութեան Բաժինը, ունի բազմաթիւ աշխատասիրութիւններ: ԿՆ):
- 8033 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. Մահագրություն - Կամսար Աւետիսեան (1904-1976). 2. հատոր, 1977-78, էջ 361-362 {Ունի աշխարհագրատական բազմաթիւ գործեր: ԿՆ):
- 8034 Զ[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Հ.. Մահագրություն - Մօրուս Հասրաթեան. Ե. հատոր, 1979, էջ 381-382 {Մանկավարժ, պատմութեան դասախօս, բանասէր, երկու տարի դասախօս Հայկազեան Գոլէճի Հայագիտական Ամբիոնին մէջ: ԿՆ):
- 8035 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Մօրուս Հասրաթեան (1902-1979). Ե. հատոր, 1979, էջ 338-384:
- 8036 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Արարատ Ս. Ղարիբեան (1899-1977). Ե. հատոր, 1979, էջ 385-386 {Լեզուաբան, մասնագետ հայոց լեզուի պատմութեան եւ հայ բարբառագիտութեան: ԿՆ):
- 8037 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Յակոբ Մարթայեան (1895-1979). Ե. հատոր, 1979, էջ 386-387 {Հասարակական գործիչ, շարք մը լեզուներու հմուտ, լեզուագետ ու լեզուաբան: ԿՆ):
- 8038 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Հայկ Պերպերեան (1887-1978). Ե. հատոր, 1979, էջ 388-389 {Հայագետ):
- 8039 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Վեր. Արսէն Կեօրկիզեան (1887-

- 1977). Է. հատոր, 1979, էջ 389-390 {Եկեղեցական, հասարակական եւ մարդասիրական բեղուն գործիչ: ԿՆ}:
- 8040 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Կիրեղ Վրդ. Զիպարեան (1891-1979). Է. հատոր, 1979, էջ 390 {Մխիթարեան Միաբանութենէն, *Բազմավէպի* խմբագիր}:
- 8041 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Միհրդատ Թիրեաքեան (1928-1979). Է. հատոր, 1979, էջ 391 {Պատմաբան: ԿՆ}:
- 8042 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Ալբերտ Արիստակեսեան (1928-1979). Է. հատոր, 1979, էջ 392 {Գրաքննադատ: ԿՆ}:
- 8043 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Սարգիս Բոռնազեան (1923-1977). Ը. հատոր, 1980, էջ 341-342 {Պատմաբան: ԿՆ}:
- 8044 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Արամ Շորվօղլեան (1902-1979). Ը. հատոր, 1980, էջ 342-343 {Յեղիակ Արամ Պէկ Չոլազեան յուշագրական աշխատութեան: ԿՆ}:
- 8045 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Առաքել Առաքելեան (1887-1980). Ը. հատոր, 1980, էջ 344-345 {Բանասէր: ԿՆ}:
- 8046 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Չատիկ Խանզատեան (1886-1980). Ը. հատոր, 1980, էջ 345-346 {Նաւագնաց, քարտիսագիր: ԿՆ}:
- 8047 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Վազգէն Կ. Չալոյեան (1905-1981). Թ. հատոր, 1981, էջ 349-350 {Հայ իմաստասիրութեան հետազօտող: ԿՆ}:
- 8048 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Գուրգէն Գ. Սեւակ (1904-1981). Թ. հատոր, 1981, էջ 351-352 {Մանկավարժ, հայոց լեզուի մասնագետ: ԿՆ}:
- 8049 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Գերսամ Ահարոնեան (1916-1981). Թ. հատոր, 1981, էջ 353-354 {Մանկավարժ, խմբագիր, հասարակական-քաղաքական գործիչ: ԿՆ}:
- 8050 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Սարգիս Ճեւահիրճեան (1898-1981). Թ. հատոր, 1981, էջ 354-355 {Ճարտարապետ եւ մասնագետ հայկական ճարտարապետութեան պատմութեան: ԿՆ}:
- 8051 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Հայկազ Գ. Ժամկոչեան (1909-1981). Թ. հատոր, 1981, էջ 356-357 {Պատմաբան, հայ ժողովուրդի հին եւ միջին դարերու պատմութեան լաւագոյն մասնագետներէն: ԿՆ}:
- 8052 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Աշոտ Պատմագրեան (1898-1981). Թ. հատոր, 1981, էջ 357-358 {Երաժշտագետ եւ յօրինող: ԿՆ}:
- 8053 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Գրիգոր Յակոբեան (1907-1981).

- Թ. հատոր, 1981, էջ 359 {Բանաստեղծ, գրականագետ եւ բանասեր: ԿՆ}:
- 8054 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Լեւոն Զորմիսեան (1896-1980).**
Թ. հատոր, 1981, էջ 360 {Հրապարակագիր, պատմաբան եւ հասարակական գործիչ: ԿՆ}:
- 8055 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Հենրի Գաբրիելեան (1903-1981).**
Թ. հատոր, 1981, էջ 361-362 {Խմբագիր, հեղինակ՝ փիլիսոփայութեան շուրջ բազմաթիւ ուսումնասիրութիւններու: ԿՆ}:
- 8056 Ը[ԱՍՈՒՆԻ], Ե[ՐՈՒԱՆԴ] Հ.. Մահագրութիւն - Լեւոն Ս. Խաչիկեան. Ժ.**
հատոր, 1982-84, էջ 353-354 {Ակադեմիկոս, խմբագիր, հասարակական գործիչ, պատմաբան, աղբիւրագետ: ԿՆ}:
- 8057 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Լեւոն Ս. Խաչիկեան. Ժ. հատոր,**
1982-84, էջ 354-357 {Պատմաբան եւ աղբիւրագետ}:
- 8058 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Վազգէն Ա. Յակոբեան (1913-1982).**
Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 358-359 {Պատմաբան եւ աղբիւրագետ: ԿՆ}:
- 8059 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Արտաշէս Բ. Կարինեան (1886-1982).**
Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 360-361 {Հասարակական գործիչ, գրականագետ, պատմաբան: ԿՆ}:
- 8060 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Պերճ Ֆ. Սապալադեան. Ժ. հատոր,**
1982-84, էջ 361-362 {Դրամագիտութեան եւ պատմագիտութեան ուսումնասեր: ԿՆ}:
- 8061 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Նշան Յ. Սուրատեան (1908-1982).**
Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 363-364 {Գրականագետ: ԿՆ}:
- 8062 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Սիսակ Յ. Վարժապետեան (1905-1982).**
Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 364-365 {Հասարակական գործիչ, թարգմանիչ, հեղինակ լիբանանահայ գաղութի պատմութեան մասին գիրքերու: ԿՆ}:
- 8063 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Ալեքսանդր Ա. Սահիկեան (1910-1982).**
Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 366-367 {Հեղինակ՝ հայկական ճարտարապետութեան մասին ուսումնասիրութիւններու: ԿՆ}:
- 8064 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Ծատուր Պ. Աղայեան (1911-1982).**
Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 368-369 {Ակադեմիկոս, խմբագիր, հայ ժողովուրդի նորագոյն շրջանի պատմութեան մասնագետ: ԿՆ}:
- 8065 [ԽՍՀՄԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Հայկ Գ. Մելքոնեան (1925-1983).**
Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 370-371 {Պատմաբան եւ ասորագետ: ԿՆ}:

- 8066 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Մայիս Թ. Աղալբեգեան (1918-1983). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 371-372 {Գրականագետ, մանա-լանդ՝ միջնադարեան գրական յուշարձաններու: ԿՆ}:
- 8067 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Գրիգոր Աստարճեան (1885-1983). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 373-374 {Բժիշկ, ուսումնասիրած է հայ եւ արաբ ժողովուրդներու պատմութեան եւ մշակոյթին առն-չուող հարցեր, հայերէնով եւ արաբերէնով: ԿՆ}:
- 8068 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Սերոբ Պ. Պողոսեան (1904-1983). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 374-376 {Պատմաբան: ԿՆ}:
- 8069 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Աշոտ Գ. Աբրահամեան (1903-1983). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 376-378 {Աղբիւրագետ, ազգագրա-գետ, բանասէր, պատմաբան: ԿՆ}:
- 8070 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Արամ Տ. Ղանալանեան (1909-1983). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 378-380 {Բանագետ, բանասէր եւ աղբիւրագետ: ԿՆ}:
- 8071 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Վահէ Հայկ (1896-1983). Ժ. հա-տոր, 1982-84, էջ 380-381 {Խմբագիր, հեղինակ գեղարուեստա-կան արձակ ու ազգագրական գործերու: ԿՆ}:
- 8072 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Ասատուր Ը. Մաքականեան (1912-1983). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 382-384 {Բանասէր, ձեռագ-րագետ, համահեղինակ Մայր Յուզակ Հայերէն Ձեռագրաց բազ-մահատոր աշխատասիրութեան: ԿՆ}:
- 8073 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Աղասի Ա. Եսայեան (1914-1983). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 384-385 {Իրաւաբան, հեղինակ իրաւունքի պատմութեան նուիրուած գիտական աշխատասիրութիւններու}:
- 8074 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Գոհար Ազնաւուրեան (1906-1983). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 385-386 {Արխիւագետ եւ գրականա-գետ: ԿՆ}:
- 8075 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Սկրտիչ Մ. Սկրեան (1907-1983). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 386-387 {Գրականագետ եւ բանասէր: ԿՆ}:
- 8076 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Միքայէլ Յակոբեան (1925-1983). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 388-389 {Խմբագիր, հեղինակ գեղար-ուեստական արձակ եւ հայ մամուլի պատմութեան վերաբերեալ գործերու: ԿՆ}:
- 8077 [ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Բենիամին Կ. Ժամկոչեան (1895-1984). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 389-390 {Մանկավարժ, դպրոցի տնօրէն, հեղինակ հայ նորագոյն շրջանի պատմութեան շուրջ երկու աշխատասիրութիւններու: ԿՆ}:

- 8078 [ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Ռոպեր Կոտել (1902-1984). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 391-392 {Չուիցերիացի լեզուագետ, ունի հայերեն լեզուի ու հայ գրականության մասին ուսումնասիրություններ}:
- 8079 [ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Անատոլի Լ. Եակոբսոն (1906-1984). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 392-394 {Ռուս ճարտարապետ, հեղինակ հայկական արուեստի ու ճարտարապետության շուրջ աշխատասիրություններու: ԿՆ}:
- 8080 [ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Արամայիս Ն. Մնացականեան (1911-1984). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 394-395 {Հայ ժողովուրդի պատմության նորագույն շրջանի մասնագետ: ԿՆ}:
- 8081 [ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Առաքել Ն. Պատրիկ (1894-1984). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 396-397 {Իսկական մականունն է Պատրիարքեան. նկարիչ, ազգագրագետ, բանասեր ու պատմաբան: ԿՆ}:
- 8082 [ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Կոզմոյ Կոզմոյեան (1913-1984). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 397-398 {Հեղինակ Խորհրդային Հայաստանի քաղաքներու եւ արդիւնաբերական կեդրոններուն նուիրուած յօդուածներու}:
- 8083 [ԽՍՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրություն - Գուրգեն Կ. Եազըճեան (1898-1984). Ժ. հատոր, 1982-84, էջ 398-399 {Հեղինակ պատմական աշխատասիրություններու: ԿՆ}:
- 8084 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ, ԵՐՈՒԱՆԴ. Մահագրություն - Ֆրետերիք Ֆէյտի. Մեծարժէք Հայագետը. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 301-305 {Ֆրանսացի: ԿՆ}:
- 8085 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԱՐՇԱԼՈՅՍ]. Մահագրություն - Մարտիրոս Ս. Գաւուքճեան 1908-1988. ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 306-307 {ճարտարապետ, պատմաբան-հնագետ: ԿՆ}:
- 8086 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԱՐՇԱԼՈՅՍ]. Մահագրություն - Ճոն Ս. Կիրակոսեան (1929-1985). ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 307-309 {Խորհրդային Հայաստանի Արտաքին Գործոց Նախարար եւ պատմաբան: ԿՆ}:
- 8087 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԱՐՇԱԼՈՅՍ] Հ.. Մահագրություն - Յակոբ Ս. Անասեան (1904-1988). ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 309-310 {Պատմաբան-աղբիւրագետ, մատենագետ ու բանասեր}:
- 8088 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԱՐՇԱԼՈՅՍ] Հ.. Մահագրություն - Հենրիկ Ս. Մալեան (1925-1988). ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 310-311 {Բեմադրիչ: ԿՆ}:
- 8089 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԱՐՇԱԼՈՅՍ] Հ.. Մահագրություն - Վարդան Ա. Պարսամեան (1909-198). ԺԱ. հատոր, 1991, էջ 311-312 {Պատմաբան}:

- 8090 [ԽՍՀՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ]. Մահագրութիւն - Լեւոն Վարդան (1925-1997). ԺԵ. հատոր, 1997, էջ 5-6 {Պատմաբան, Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի խմբագրական կազմի անդամ: ԿՆ}:
- 8091 ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ, ԵՐՈՒԱՆԴ. Տիրան Աճեմեան (1902-1991). ԺԵ. հատոր, 1997, էջ 513-554 {Դերասան, երգիծանկարիչ, արուեստաբան, նաեւ՝ Ալ. Սարուխանէն երկու եւ Օսնիկ Աւետիսեանէն մէկ նամակ ուղղուած Տիրան Աճեմեանին եւ իրմէ նամակ մը Սարուխանին: ՎԾ, ԿՆ, ՎԱԱ}:
- 8092 ԿՈԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ.. Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց (1932-1999). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 441-442 {ԿՆ}:
- 8093 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Մկրտիչ Ներսիսեան (1910-1999). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 443-445 {Պատմաբան: ԿՆ}:
- 8094 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԱՐՇԱԼՈՅՍ Հ.. Ալեքսանդր Յ. Խաչատրեան (1948-1999). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 445-446 {Արեւելագետ պատմաբան}:
- 8095 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Կոստանդին Խուդաւերդեան (1929-1999). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 446-447 {Պատմաբան}:
- 8096 ԿՈԱՆԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ.. Երջ. Վարդան Եպիսկոպոս Թեքեան (1921-1999). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 447-448 {Կաթողիկէ կղերական}:
- 8097 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Մարտիրոս Գուշաքճեան (1926-1999). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 448-449 {Մանկավարժ, խմբագիր, թարգմանիչ, պատմաբան: ԿՆ}:
- 8098 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Լենդրուշ Խուրշուդեան (1927-1999). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 449-451 {Պատմաբան: ԿՆ}:
- 8099 ՏԱԳԵՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. Էդուարդ Զրբաշեան (1923-1999). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 451-452 {Գրականագետ: ԿՆ}:
- 8100 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԱՐՇԱԼՈՅ Հ.. Գեորգ Պաղճեան (Վազգէն Այգունի, 1913-1999). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 452-453 {Ֆրանսերէն լեզուով ունի ուսումնասիրութիւններ Հայկական Հարցի եւ Հայոց Ցեղասպանութեան շուրջ}:
- 8101 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Գեորգ Ղարիբջանեան (1920-1999). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 453-455 {Պատմաբան: ԿՆ}:
- 8102 Ա., Ա.. Վահէ Օշական (1922-2000). Ի. հատոր, 2000, էջ 509-510 {Արձակագիր, բանաստեղծ, գրաքննադատ: ԿՆ}:
- 8103 ԸՈՍԵԱՆ, ԱՐԱՄ. Իգոր Դիակոնով (1914-1999). Ի. հատոր, 2000, էջ 510-511 {Ռուս պատմաբան, արեւելագետ եւ հայագետ: ԿՆ}:
- 8104 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Էտմոնտ Շիւց (1916-1999). Ի. հատոր, 2000, էջ 511-513 {Հունգարացի պատմաբան եւ հայագետ}:

- 8105 ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ, ԳԱՍՊԱՐ Յ.. Կարեն Զալանթար (1928-2000).** Ի. հատոր, 2000, էջ 513-514 {Շարժապատկերի տեսաբան եւ քննադատ}:
- 8106 ՏԱԳԵՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. Պիոն Յակոբեան (1926-2001).** Ի. հատոր, 2000, էջ 514-516 {Գրականագետ, աղբիւրագետ եւ բնագրագետ: ԿՆ}:
- 8107 ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ, ԿԱՐՕ. Մանուէլ Ասատրեան (1926-2000).** Ի. հատոր, 2000, էջ 516-517 {Լեզուաբան, հայերէնագետ, բանասէր: ԿՆ}:
- 8108 ՏԱԳԵՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. Զրանտ Թամրազեան (1926-2001).** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 443-444 {Գրականագետ: ԿՆ}:
- 8109 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Զրաչ Տասնապետեան (1928-2001).** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 445-446 {Կրթական մշակ, հրապարակախօս ու հասարակական-քաղաքական գործիչ: ԿՆ}:
- 8110 ԵՐԱՄԵԱՆ, ՄԱՐՈՒՇ. Ռոպեր Ճեպեճեան (1909-2001).** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 447-448 {Մտաւորական, հանրային գործիչ եւ ակնաբոյժ: ԿՆ}:
- 8111 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. Լեւոն Սկրտչեան (1937-2001).** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 449-450 {Գրականագետ: ԿՆ}:
- 8112 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Բագրատ Ուլուբաբեան (1925-2001).** ԻԱ. հատոր, 2001, էջ 450-453 {Պատմաբան եւ գրող: ԿՆ}:
- 8113 ԽԱՌԱՏԵԱՆ, ԱԼԲԵՐՏ. Մարգօ Մխիթարեան (1920-2001).** ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 387-389 {Հայ մամուլի եւ հասարակական մտքի պատմութեան հետազօտող, բանասէր եւ պատմաբան: ԿՆ}:
- 8114 ՏԱԳԵՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. Էդուարդ Աթայեան (1932-2002).** ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 389-390 {Լեզուաբան}:
- 8115 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Գեորգ Սարաֆեան (1911-2002).** ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 390-391 {Արժանթինաբնակ թարգմանիչ եւ հանրային գործիչ}:
- 8116 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. Ռաֆայէլ Մաթեւոսեան (1932-2002).** ԻԲ. հատոր, 2002, էջ 391-392 {Հայաստանի աւատատիրութեան ժամանակահատուածի պատմութեան մասնագետ}:
- 8117 ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ, ԲԱԽՏԻԱՐ. Լեւոն Հախվերտեան (1924-2003).** ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 528-531 {Գրականագետ, թատերագետ, հրապարակագիր: ԿՆ}:
- 8118 ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ԱՆԱՅԻՏ. Պօղոս Խաչատրեան (1929-2003).** ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 531-532 {Գրականագետ: ԿՆ}:
- 8119 ՄԵԼԻՔ-ՄՈՒՐԱԴԵԱՆ, ԵՐԱՆՈՒԶԻ. Ռոզա Գրիգորեան (1931-2003).** ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 532-533 {Բանագետ}:

- 8120 ԵՐԱՆՈՍԵԱՆ, ՀԱՅԿԱԶ. **Գեորգ Աբաջեան (1920-2003)**. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 533-534 {Թատերագետ: ԿՆ}:
- 8121 ԱՐՔՈՒՆ, ԱՐԱՄ. **Լեօ Համալեան (1920-2003)**. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 534-536 {Գրող, ուսուցիչ եւ խմբագիր: ԿՆ}:
- 8122 ԲՈՉՈՅԵԱՆ, ԱԶԱՏ. **Միշել Վան Էսթրուկ (1934-2003)**. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 536-538 {Պելճիքացի հայագետ, վրացագետ եւ քրիստոնեայ Արեւելքի մատենագրութեան հմուտ սեկնաբան: ԿՆ}:
- 8123 ՏԱԳԷՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. **Տէր Մեսրոպ Արք. Աշճեան (1941-2003)**. ԻԳ. հատոր, 2003, էջ 538-540 {Կրօնագետ աստուածաբան, Հայ եկեղեցւոյ ծիսակարգի հմուտ գիտակ, պատմաբան, արծակագիր, հրապարակագիր: ԿՆ}:
- 8124 ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԱՐՇԱԼՈՅՍ. **Գալուստ Գալոյեան (1927-2003)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 396-398 {Պատմաբան}:
- 8125 ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆ, ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ. **Սեւակ Արզումանեան (1929-2004)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 398-401 {Գրականագետ: ԿՆ}:
- 8126 ՄԱԹԵՒՈՍԵԱՆ, ԿԱՐԷՆ. **Արտաշէս Մաթեւոսեան (1922-2004)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 401-404 {Ձեռագրագետ, պատմաբան: ԿՆ}:
- 8127 [ԱՆՍՏՈՐԱԳԻՐ]. **Միշել Փոլադեան (1943-2004)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 404-405 {Գրականագետ, լեզուաբան, գրող, թարգմանիչ}:
- 8128 ԾԻՆՊԱՇԵԱՆ, ՎԵՐ. ՄԱՆՈՒԷԼ ԵՆ ՏԱԳԷՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. **Տ. Չարեհ Ս. Արք. Ազնաւորեան (1947-2004)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 405-409 {Կրօնագետ, աստուածաբան, հայ եկեղեցւոյ ծիսակարգի հմուտ: ԿՆ}:
- 8129 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. **Սանդրօ Բեիբուդեան (1934-2004)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 410-411 {Պատմաբան եւ արխիւագետ}:
- 8130 ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ՎՐԵԺ. **Բաբկէն Առաքելեան (1912-2004)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 412-413 {Պատմաբան, հնագետ}:
- 8131 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. **Կամսար Գրիգորեան (1910-2004)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 413-415 {Գրականագետ}:
- 8132 ՍԱՆՃԵԱՆ, ԱՐԱ. **Տ. Վարդան Ս. Արք. Տեմիրճեան (1939-2004)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 415-417 {Հեղինակ-խմբագիր շարք մը պատմաբանասիրական երկերու: ԿՆ}:
- 8133 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. **Լեւոն Միրիջանեան (1933-2004)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 417-419 {Բանաստեղծ, բանասէր, թարգմանիչ}:
- 8134 ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ, ՊԵՏՐՈՍ. **Գրիգոր Պետրովիչ (1916-2004)**. ԻԴ. հատոր, 2004, էջ 419-421 {Պատմաբան}:
- 8135 ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ, ԳՆԷԼ. **Ազատ Համբարեան (1926-2003)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 417-419 {Պատմաբան: ԿՆ}:

- 8136** Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Յարութիւն Գալայեան (1908-2003)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 420 {Ճարտարապետական պատմական կործողներու վերականգնման ու պահպանման մասնագետ: ԿՆ}:
- 8137** Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Արբակ Մխիթարեան (1911-2004)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 421 {Եգիպտաբան, հին աշխարհի արուեստներու եւ կրօններու տեսաբան, պատմաբան, հայ մանրանկարչութեան մասնագետ, հնագետ}:
- 8138** Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Լեոնարտօ Ալիշան (1951-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 421-422 {Գրող, բանաստեղծ, գրականագետ, գրաքննադատ}:
- 8139** ԲԱՂՈՒՄԵԱՆ, ՍՈՖԻԿ. **Լեոն Ղազանչեան (1946-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 422-424 {Լեզուաբան}:
- 8140** Կ[ՌԱՆԵԱՆ], Ա[ՆԴՐԱՆԻԿ]. **Արթիւր Պելլերեան (1925-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 424 {Հայկական Հարցի մասնագետ: ԿՆ}:
- 8141** ԲԱՂՈՒՄԵԱՆ, ՍՈՖԻԿ. **Սերգէյ Աբրահամեան (1925-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 425-428 {Բանասեր}:
- 8142** ԹՈՓԱԼԵԱՆ, ԱՐՇԱԼՈՅՍ. **Վարդգէս Միքայելեան (1924-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 428-430 {Պատմաբան: ԿՆ}:
- 8143** ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ, ՊԵՏՐՈՍ. **Վալտեր Դիլոյեան (1930-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 430-432 {Պատմաբան}:
- 8144** ՈՒԼՈՒՅՈՃԵԱՆ, ԳԱԲՐԻԵԼԼԱ. **Ատրիանօ Ալփալօ Նովելլօ (1932-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 432-434 {Ճարտարապետ, արուեստաբան. հիմնադիրը Միլանոյի «Հայ Մշակոյթի եւ Վաւերագրութեան Կեդրոն»ի}:
- 8145** ԿՌԱՆԵԱՆ, ՀԱՅՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՎՐԴ.. **Հայր Սահակ Վրդ. Զեշիշեան (1917-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 434-435 {Գրաբարէ ֆրանսերէնի թարգմանած է Գրիգոր Նարեկացիի, Ներսէս Շնորհալիի, Ներսէս Լամբրոնացիի եւ այլոց գործեր: ԿՆ}:
- 8146** ՍԵՂԲՈՍԵԱՆ, ԿԱՐԼ. **Դերենիկ Վարդումեան (1923-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 435-437 {Պատմաբան, կովկասագետ, հայ ազգագրութեան նահապետ: ԿՆ}:
- 8147** ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ԱՆԱՅԻՏ. **Վարդան Փարթամեան (1931-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 438-439 {Բանասեր}:
- 8148** ԹԱԴԵՈՍԵԱՆ, ԱՂԱՍԻ. **Եուրի Մկրտումեան (1939-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 439-442 {Ազգագրագետ, կովկասագետ: ԿՆ}:
- 8149** ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ԱՆԱՅԻՏ. **Յարութիւն Ֆելեքեան (1931-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 442-443 {Պատմաբան, գրականագետ}:

- 8150 ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆ, ՆԵՐՍԵՍ. **Նինել Ոսկանեան (1923-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 443-444 {Մատենագետ, գրադարանավար: ԿՆ}:
- 8151 ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ, ԲԱԽՏԻԱՐ. **Ռազմիկ Մադոյեան (1927-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 444-447 {Թատերագետ}:
- 8152 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Գեորգ Զահուկեան (1920-2005)**. ԻԶ. հատոր, 2006, էջ 447-448 {Լեզուաբան: ԿՆ}:
- 8153 ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ, ՍԱԼԲԻ. **Ճիանքարյօ Պոլոնեզի (1923-2005)**. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 495-496 {Խտալացի հայագետ, լեզուաբան: ԿՆ}:
- 8154 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Գերշ. Ղեւոնդ Արք. Չեպէեան (1911-2006)**. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 496 {Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան միաբան: ԿՆ}:
- 8155 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Հրանդ Գանգրունի (1925-2006)**. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 497-498 {Պատմաբան, խմբագիր, արծակագիր, բուն անունով Արիստոտէ Գրըշըքեան: ԿՆ}:
- 8156 ԸԷՇԻՇԵԱՆ, ՎԱՐԴԻ. **Հայկ Պարիկեան (1914-2006)**. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 498-500 {Գրող, խմբագիր: ԿՆ}:
- 8157 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Սիլվա Կապուտիկեան (1919-2006)**. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 500-502 {Գրող, բանաստեղծուհի, հրապարակախօս: ԿՆ}:
- 8158 ՏԱԳԷՍԵԱՆ, ԱՆԴՐԱՆԻԿ. **Ինկրիտ Լեյլը Սըմաան (1939-2006)**. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 502-503 {Անգլիական, ամերիկեան եւ գերմանական գրականութեան մասնագետ, մեծ սեր եւ հետաքրքրութիւն ցուցաբերած է հայոց պատմութեան եւ մշակոյթին հանդէպ. դասաւանդած է Հայկազեան Համալսարանին մէջ եւ աշխատակցած Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսին: ԿՆ}:
- 8159 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Մարտտ Խարազեան (1931-2006)**. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 503 {Պատմաբան, լրագրող, պետական գործիչ եւ դիւանագետ}:
- 8160 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՈՒԻ. **Շուշանիկ Նազարեան (1913-2006)**. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 504-505 {Բանասէր: ԿՆ}:
- 8161 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Ներսէս Արք. Տէր Ներսէսեան (1920-2006)**. ԻԷ. հատոր, 2007, էջ 505 {Մխիթարեան միաբան, *Բազմավէպ* եւ *Մխիթարեան Ընտանիք* հանդէսներու խմբագիր, գրադարանավար, ձեռագրատան տնօրէն}:
- 8162 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Ալլա Դանիլովա (1963-2006)**. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 491 {Թատերագետ}:
- 8163 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Անդրանիկ Չէթունեան (1931-2007)**. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 492 {Բանասէր: ԿՆ}:

- 8164 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Խորեն Պալեան (1935-2007)**. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 493-494 {Շարականագետ, գրաբարի դասախոս, խմբավար եւ երգիչ: ԿՆ}:
- 8165 ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ԽԱՉԱՏՈՒՐ. **Ալբերտ Շարուրեան (1931-2007)**. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 494-496 {Հայագետ}:
- 8166 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Մանուէլ Զեօւեան (1940-2007)**. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 497-498 {Գրող, հայ գրականութեան դասախոս}:
- 8167 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Լեւոն Խաչերեան (1924-2007)**. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 498-499 {Հայագետ: ԿՆ}:
- 8168 ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ, ՍՈՆԱ. **Ալերամօ Զերմետ (1917-2007)**. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 499-500 {Հայագգի իտալացի գրող, պատմաբան, գերմանական եւ զուիցերիական լրագրերու թղթակից}:
- 8169 ՄԱՅԱԿԱՆԵԱՆ, ԼԱՐԻՍԱ. **Գառնիկ Անանեան (1934-2007)**. ԻԸ. հատոր, 2008, էջ 500-502 {Գրականագետ, հրապարակախօս, հասարակական գործիչ: ԿՆ}:
- 8170 ԲԱՂՈՒՄԵԱՆ, ՍՈՖԻԿ. **Աշոտ Սուքիասեան (1922-2007)**. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 425-427 {Լեզուաբան: Իր լուսանկարը սխալմամբ դրուած է էջ 442}:
- 8171 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Մարթինիանօ Ռոնքալիա (1923-2008)**. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 427-428 {Իտալացի արեւելագետ, գրադարանապետ: ԿՆ}:
- 8172 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Եղիա Նաճարեան (1933-2008)**. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 428-429 {Արեւելագետ, խմբագիր, հասարակական-քաղաքական գործիչ: ԿՆ}:
- 8173 ՍԱՀԱԿԵԱՆ, ԱՐԾՐՈՒՆ ԵՎ ԴԵՐԻԿԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. **Նելլի Յակոբեան (1936-2008)**. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 429-432 {Բանագետ, գրականագետ: ԿՆ}:
- 8174 ՀԱՍՐԱԹԵԱՆ, ՄՈՒՐԱԴ. **Վարազդատ Յարութիւնեան (1909-2008)**. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 432-435 {Հայկական ճարտարապետութեան մասնագետ: ԿՆ}:
- 8175 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. **Չարքեազ Ստոյեան (1955-2008)**. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 435-436 {Զիւրտ գրականագետ, հայագետ-քրտագետ, բանաստեղծ եւ թարգմանիչ}:
- 8176 ՍԷՅՐԱՆԵԱՆ, ԼԻԼԻԹ-ԼՈՒՍԻՆԷ. **Ելենա Ալեքսանեան (1933-2008)**. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 437-438 {Գրականագետ, թարգմանչուհի}:
- 8177 ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ, ԱՐԾՐՈՒԻ. **Եւորի Բարսեղով (1925-2008)**. ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 438-440 {Միջազգային իրաւունքի մասնագետ: ԿՆ}:

- 8178 ԶԶ ԳԱԱ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ. ԳՆԷԼ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ (1947-2008). ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 440-442 {Պատմաբան: ԿՆ}:
- 8179 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. Հմայեակ Մարտիրոսեան (1926-2008). ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 442-443 {Արեւելագետ: Իր լուսանկարը սխալմամբ դրուած է էջ 425}:
- 8180 ՂԱՐԱԽԱՆԵԱՆ, ՎԱՅՐԱՄ. Կառլէն Ղալաքեան (1929-2008). ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 443-444 {Պատմաբան, գրականագետ, թարգմանիչ: ԿՆ}:
- 8181 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. Մեսրոպ Ծ. Վրդ. Ճուրեան (1931-2008). ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 444-445 {Հայ Կաթողիկէ զմամռեան միաբան, հոգեւոր-կրօնական եւ եկեղեցական գիրքերու հեղինակ: ԿՆ}:
- 8182 ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ, ՎԱՐԴԱՆ. Նարսիսո Պինայեան Գարմունա (1928-2008). ԻԹ. հատոր, 2009, էջ 445-446 {Արժանթինաբնակ հայազգի խմբագիր, լրագիր, տոհմաբան, ունի Արժանթինի հայ համայնքին նուիրուած երկու հատոր սպաներէնով: ԿՆ}:
- 8183 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, ՄԻՐՐԱՆ. Նայիմ ալ-Եաֆի (1936-2003). Լ. հատոր, 2010, էջ 653-654 {Սուրիացի գրականագետ, գրաքննադատ, բանասէր, ձեռագրագետ, ունի 4 գիրքեր որոնք առնչուած են հայութեան: ԿՆ}:
- 8184 ՊՕՂՈՍԵԱՆ, ՎԱՐՈՒԺԱՆ. Վառլամ (Վահրամ) Մարտիրոսեան (1928-2008). Լ. հատոր, 2010, էջ 655-656 {Պատմաբան, թարգմանիչ: ԿՆ}:
- 8185 ԽԱՆԱՂԵԱՆ, ԼԻԼԻԹ. Էմմա Կորիսմագեան (1930-2009). Լ. հատոր, 2010, էջ 656-657 {Ձեռագրագետ, նկարչուհի: ԿՆ}:
- 8186 ԻՐՆԵՇԼԵԱՆ, ԱՐՄԷՆ. Գրիգոր Շահինեան (1930-2009). Լ. հատոր, 2010, էջ 658-661 {Լիբանանահայ գրականագետ, գրաքննադատ, մանկավարժ: ԿՆ}:
- 8187 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. Արմէն Հախնազարեան (1941-2009). Լ. հատոր, 2010, էջ 661-662 {Ծարտարապետ: ԿՆ}:
- 8188 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. Կարէն Իւզբաշեան (1927-2009). Լ. հատոր, 2010, էջ 662-663 {Հայագետ-բիւզանդագետ, միջնադարեան հայ պատմագրութեան երկերու թարգմանիչ}:
- 8189 Հ[ԱՅԿԱԶԵԱՆ] Հ[ԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ] Հ[ԱՆԴԵՍ]. Հենրիկ Իգիթեան (1932-2009). Լ. հատոր, 2010, էջ 663-665 {Արուեստաբան}:

10) ԶԱՆԱԶԱՆՔ

- 9001 ՄԻՆԱՍԵԱՆ, Լ[ԵԻՈՆ] Գ.. Լուսարձակ - Համառոտ Ակնարկ ԺԹ. Դա-
րում Կալկաթայում Տպագրուած Օրացոյցների Վրայ. Թ. հատոր,
1981, էջ 311-314 {ԷԾ}:
- 9002 ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ, ԺԻՐԱՅՐ. Նոր Յայտնաբերումներ Հայաստանի Առա-
ջին Տպարանի եւ Առաջին Հրատարակութիւններու Մասին. ԺԴ.
հատոր, 1994, էջ 369-383 {Էջմիածնի առաջին հրատարակու-
թիւնն է Սաղմոսարանը 1771ին, ապա Սիմէոն Երեւանցիի *Գիրք
Որ Կոչի Չքօսարան Հոգեւոր* աղօթագիրքը՝ 1772ին եւ յետոյ՝
նոյնին *Տաղարանը*՝ 1772ին: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 9003 MARKARIAN, DR. JOHN. A Brief History of Haigazian University Col-
lege. ԺԶ. հատոր, 1996, էջ 173-212 {Դոկտ. Ճան Մարգարեան,
«Հակիրճ Պատմութիւն Հայկազեան Համալսարանական Գոլէ-
ճի», անգլերէն: Էջ 190-212 կը տրուին Լիբանանի կառավարու-
թեան կողմէ հրապարակուած վաւերաթուղթեր եւ անոնց
անգլերէն թարգմանութիւնները Հայկազեան Համալսարանա-
կան Գոլէճի մասին: Էջ 187-189՝ հայերէն ամփոփումը}:
- 9004 ԿԻԼԼԻԻԺԵԱՆ, ՅԱԿՈԲ. Ցանցակերպ Հաղորդակցութիւն, Մշակոյթ
եւ Սփիւռք (Նոթեր Նորագոյն Հարցերու Ուսումնասիրութեան
Համար). ԺԹ. հատոր, 1999, էջ 367-392 {Ներկայ շրջանի համա-
ցանցային տեղեկութեան յեղափոխութեան մէջ օտար բառերու
բացատրութիւնն ու անոնց հայացումը եւ հայութիւնը ասկէ
ինչպէ՞ս կրնայ օգտուիլ: ՎԾ, ՎԱԱ}:
- 9005 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱ . [Շնորհաւորագիր]. Լ. հատոր, 2010, էջ 9 {ՀՀ ԳԱԱի
կողմէ Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի հիմնադրութեան 40
ամեակին եւ յոբելեանական 30րդ հատորի լոյս ընծայման առթիւ
շնորհաւորական նամակ, ստորագրուած Ակադեմիայի նախա-
գահ Ռադիկ Մարտիրոսեանի եւ քարտուղար Վլադիմիր Բարխու-
դարեանի կողմէ}:
- 9006 EL-SIBAI, Project by Dr. MIRVAT, Contributors: SCHELALA, RITTA &
HABER, MARC. The Geneographic Project Visits Haigazian Univer-
sity. Լ. հատոր, 2010, էջ 649-651 {Ծրագրող՝ Դոկտ. Միրվաթ ալ-
Սիպայի, պատրաստողներ՝ Ռիթա Շելալա եւ Մարք Հապըր,
«Ծննդաբանական Ծրագրի Այցը Հայկազեան Համալսարան»,
անգլերէն: DNAի քննութեան արդիւնքը Հայկազեան Համալսա-
րանի հայ ուսանողներուն}:

Բ. ՄԱՍ

Ց Ա Ն Կ

Ա., Ա.- 8102:

Աբաջեան, Գեորգ Համբարձումի.-
(8120)

Աբգար, Դիանա.- (3640)

Աբովեան, Խաչատուր.- (1005)

Աբրահամեան, Աշոտ Գ.- (8069)

Աբրահամեան, Կարո (Arahamian,
Garos).- 1037, (2132)

Աբրահամեան, Սերգեյ Գեանջումի.-
(2017), (8141)

Աբրահամեան, Զևարիկ (Abrahamian,
Knarig).- 1059

Ագապի (գիրք).- (1014)

Ագչամ, Թաներ (Akçam, Taner).-
(2090), 3323

Ադամեան, Պետրոս.- (2119)

Ադանալեան, Մ.Լ.- (2057)

Ադոնց, Նիկողայոս.- (1023), (2074),
(2100), (4022)

Ազատ Որմնադրութիւն.- տե՛ս՝ Մասո-
նականութիւն

Ազգայնականութիւնն Ու Պատմու-
թիւնը - Ազգային Կառուցման
Զաղաքականութիւնը Յետ
Խորհրդային Հայաստանի,
Ազրպէյճանի Եւ Վրաստանի
Մէջ (գիրք).- (2088)

Ազգերու Համադաշնակցութիւն.-
(3616)

Ազնաւորեան, Չարեհ Արք.- (8128)

Ազնաւորեան, Գոհար.- (8074)

Ազուրի, Նեճիպ.- (3314)

Ազրպէյճան.- (3353), (3632)

Աթաթիրք, Մուսթաֆա Զեմալ.- (3603)

Աթայեան, Էդուարդ Ռաֆայելի.- (8114)

Աթայեան, Ռ.- (2046)

Ալահայտոյեան, Պետրոս (Alahaydo-
yian, Bedros).- 2024, 2031

Ալազան, Վահրամ.- (1019)

Ալբանիոյ հայութիւն.- (6039)

Ալեքսանեան, Ելենա Աշոտի.- (8176)

Ալեքսանտրէթ (սանճաք).- (6028)

Ալեաթճեան, Գրիգորիս.- (1808)

Ալիշան, Լեոնարտո.- (8138)

Ալպոյաճեան, Յարութիւն.- (3352)

Ակնարկ Լիբանանահայ Մամուլի
Պատմութեան (գիրք).- (2033)

Ակնարկ Հայ-արաբ Մշակութային
Կապերուն Վրայ (գիրք).-
(2015)

Ակնարկներ Հայ Գրական Լեզուի
Պատմութեան (գիրք).- (2064)

Ահարոնեան, Աւետիս.- (3601)

Ահարոնեան, Գերսամ.- (8049)

Աղաբէկեան, Ալեքսանդր.- (2120)

Աղայեան, Ծատուր Պ.- (8064)

Աղանդաւորական շարժում.- (5004)

Աղաջանեան, Սերգէյ (Aghadjanian,
Sergey).- 1057

Աղեքսանդրեան, Անդրեաս.- (3361)

Աղթամար (կղզի).- (1047)

Աղթամարի Կաթողիկոսութիւն.- (3339)

Աղուանից Կաթողիկոսութիւն.- (4004)

Աղպաշեան, Պարոյր (Aghbashian,
Baruyr).- 1301-1308, 2012,
2017, 2029, 2064

Աճեմեան, Գեորգ (Ajemian, Kevork).-
2045, 2101

Աճեմեան, Տիրան.- (8091)

Ամասիա (քաղաք).- (3332)

Ամերիկայի Միացիալ Նահանգներ.-
(3606), (3613)

Ամերիկեան, Միհրդատ.- (7045)

Ամենուն Տարեցոյցը (մամուլ).- (1512)

Ամիրեան, Սերիակ (Amirian, Serhak).-
3630

- Այգունի, Վազգեն.- տե՛ս՝ Պաղճեան,
Գեորգ
- Այնթապ (քաղաք).- (1309)
- Այվազեան, Արմեն.- (2104), (2105)
- Այվազեան-Թերզեան, Ս.- (2123)
- Անահիտ (մամուլ).- (1819)
- Անանեան, Գառնիկ Գուրգենի.- (8169)
- Անասեան, Յակոբ Ս.- (2014), (8087)
- Անաւարզեցի, Գրիգոր Կաթողիկոս.-
տե՛ս՝ Գրիգոր Կաթողիկոս
Անաւարզեցի
- Անգլիա եւ Հայկական Հարցը 1915-
1923 (գիրք).- (2059)
- Անգլիոյ Արտաքին Գործոց Նախարա-
րութիւն.- (3313), (3607)
- Անդրանիկեան, Սկրտիչ.- (3349)
- Անթաբեան, Փ.- (2128)
- Անթուրայի որբանոց.- (3352)
- Անի՝ Հայկական Միջնադարեան
Մայրաքաղաքի Համաշխար-
հային Ճարտարապետական
Ժառանգութիւն (գիրք).- (2115)
- Անի (քաղաք).- (1043), (7014)
- Անտիոք.- (3001), (3005)
- Անցեալը Լռութենէ Հանել. Երկրորդ
Ուղիի Դիւանագիտութիւնը եւ
Թուրք-Հայ Հաշտեցումը
(գիրք).- (2130)
- Աշըգեան, Շողիկ (Ashekian, Shoghig).-
(26), 6018
- Աշխարհաբար Մատենագրութեան
Պատմութիւն (մենագրու-
թիւն).- (1030)
- Աշխարհացոյց.- (3040)
- Աշճեան, Մեսրոպ Արք.- (2041), (8123)
- Ապէ, Ս. (Abe, M.).- 2127
- Ապպիանոս.- (3013)
- Ապտիւլ Համիտ Բ. սուլթան.- (3319),
(3326)
- Ապտիւլ Համիտ եւ Շերլոք Հոլմս
(գիրք).- (1048)
- Առան (շրջան).- (3353)
- Առաքել Բաղիշեցի.- (1503)
- Առաքել Դաւրիգեցի.- (4025)
- Առաքելեան, Ալֆոնս.- (3332)
- Առաքելեան, Բաբգեն.- (8130)
- Առաքելեան, Կարօ (Arakelian, Garo).-
2107, 8107
- Առաքելեան, Վարազ Դ.- (2064)
- Ասատուր (գեղանկարիչ).- (7016)
- Ասատուր, Հրանտ.- (1030)
- Ասատուրեան, Աշոտ.- (7064)
- Ասատրեան, Մանուէլ Եգորի.- (8107)
- Ասիա.- (3054), (3059)
- Ասմարեան, Լեւոն Աշոտի.- (2023)
- Ասորական եկեղեցի.- (5012)
- Աստարճեան, Գրիգոր.- (8067)
- Աստոյեան, Անահիտ (Astoyan, Ana-
hit).- 3359
- Աստուածաշունչ.- (1509), (3062),
(4019)
- Ատանա.- (3365)
- Արա Գեղեցիկ (աւանդավէպ).- (1038)
- Արաբ ժողովուրդ.- (1050)
- Արաբական Խալիֆայութիւն.- (3043)
- Արաբական Համագումար (Փարիզ).-
(3314)
- Արամ (երկիր).- (3041)
- Արամ Պէկ Չոլագեան (գիրք).- (8044)
- Արարատ (լեռ).- (6005)
- Արարատ (մամուլ).- (1813)
- Արաքս (գետ).- (1004)
- Արգոնաւորդներ.- (3026)
- Արդի Արեւմտահայերէն (գիրք).- (2107)
- Արեւ (մամուլ).- (1818)
- Արեւելեան Եւրոպա.- (3007)
- Արեւելեան Լեզուն.- (3314)
- Արեւելեան Հայաստանը Պարսկական
Տիրապետութեան Վերջին
Տասնամեակներուն 1807-1828
(գիրք).- (2067)
- Արեւելք (մամուլ).- (1810)
- Արեւմտահայերէնի Բառարան (գիրք).-
(2072)
- Արեւշատեան, Աննա (Arevshatian,
Anna).- 1052, 7044
- Արզումանեան, Յարութիւն (Arzuman-
ian, Harutiun).- 8125
- Արզումանեան, Սեւակ.- (8125)
- Արթինեան, Ռուպինա (Artinian, Rou-

bina).- (26), 7049
 Արժանթինի հայութիւն.- (3621), (3626),
 (6004), (6008), (6030), (8115),
 (8182)
 Արիսեան, Նորա (Arissian, Nora).- 3364
 Արիստակեսեան, Ալբերտ.- (8042)
 Արծրունեաց Թագաւորութիւն/տոհմ.-
 (1047), (3025), (3339)
 Արծրունի, Ապղարիպ Զասան.- (3008)
 Արմանի-Արմի (Երկիր).- (3034)
 Արմանի, Պատր Էտ-Տին Լուլու ալ.-
 (3024)
 Արմենիա (վարչական նահանգ արա-
 բական շրջանին).- (3014)
 Արմեն, Զրանդ Զ.- (4), (8017)
 Արմինիյա (արաբական նահանգ).-
 (3068)
 Արտահան.- (3602), (3608)
 Արտաշատ (քաղաք).- (3054), (3059)
 Արտաշէս Ա. թագաւոր.- (3006)
 Արտաշէսեան Զարստութիւն.- (3002),
 (3006), (3023), (3028)
 Արտաւազդ Բ. թագաւոր.- (3053)
 Արտաւազդ Գ. թագաւոր.- (3028)
 Արցախ.- (3617), (3623), (3632), (7006),
 (7025)
 Արցախեան Շարժում.- տե՛ս՝ Ղարա-
 բաղեան Շարժում
Արցախի Արուեստի Գանձերը (գիրք).-
 (2089)
 Արփիարեան, Արփիար.- (1016), (1045),
 (1305), (2106)
 Արքուն, Արամ (Arkun, Aram).- 8121
 Աւագեան, Արեւշատ.- (1008)
 Աւագեան, Արծրուն.- (2103)
 Աւագեան, Զնարիկ (Avakian, Knarik).-
 4030
 Աւդալբեգեան, Մայիս Թ.- (8066)
Աւետաբեր (մամուլ).- (2093)
Աւետաբեր Մատենաշար (մամուլ).-
 (2093)
Աւետարան.- տե՛ս՝ *Աստուածաշունչ*
 Աւետեան, Կարինէ (Avetian, Karine).-
 1813
 Աւետիսեան, Աւետ (Avetisyan, Avet).-

7060
 Աւետիսեան, Կամսար.- (8033)
 Աւետիսեան, Զրանդ (Avedissian,
 Hrand).- 3329
 Աւետիսեան, Մինաս.- (7038)
 Աւետիսեան, Օննիկ.- (8025), (8091)
 Աւետիքեան, Յակոբ (Avedikian, Ha-
 gop).- 5003
 Աւստրալիոյ հայութիւն.- (6026)
 Աւշարեան, Ռուբէն (Avsharian, Rou-
 pen).- (26), 6019
 Աւտոյեան, Լեւոն (Avdoyan, Levon).-
 2105, (2112)
 Ափրիկէի հայութիւն.- (6035)
 Աքաղներ.- (3041)
 Բաբայեան, Մարգարիտ.- (7048)
 Բաբերդ (քաղաք).- (7020)
 Բաբլոյեան, Մ.Ա.- (1817)
 Բագրատունեաց Զարստութիւն/տոհմ.-
 (1052), (3008), (3010), (3048)
 Բադալեան, Գեղամ (Badalian, Ge-
 gham).- 3345, 4020
Բազմավէպ (մամուլ).- (8023), (8040),
 (8161)
 Բալեան, Կարեն (Balian, Karen).- 7021
 Բախչինեան, Արծուի (Bakhchinyan,
 Artsvi).- 1036, 1042, 2119,
 (2122), 2131, 2139, 2144, 3342,
 3640, 6012, 6023, 6027, 6035,
 6039, 7037, 7038, 7043, 7048,
 8111, 8131, 8133, 8160, 8177
 Բախչինեան, Զենրիկ (Bakhchinyan,
 Henrig).- 1021, 1022, 1047,
 (2106), 2142, 4021, 4032,
 4034, 7030
 Բախտիկեան, Ներսէս Եպս.- (2040)
 Բաղդասարեան, Անահիտ.- (2143)
 Բաղեր-Օղլի Ղազար.- (1021)
 Բաղէշ (քաղաք).- (3332)
 Բաղումեան, Սոֆիկ (Baghumian, So-
 fik).- 8139, 8141, 8170
 Բաղումեան, Տիգրան Սրկ. (Baghumian,
 Tigran).- 4036

- Բադրամեան, Սովսեւ.- (3363)
 Բամպակեան, Յակոբ (Pambakian, Hagop).- 6002
 Բամբուքեան, Գեորգ.- (2125)
 Բանեան, Գ.- (2004)
 Բաշալեան, Լեւոն.- (1040), (1302), (2106)
 Բապուճեան, Բասքալ (Paboudjian, Pascal).- 7001, 7012, 7014, 7027, (7032)
 Բապուճեան, Փոլ.- (2083)
 Բարթիկեան, Զրաչ Մ. (Partiguan, Hratch).- 2026
 Բարթուղիմէոս, Զայր Յովհաննէս.- (1508)
 Բարխուդարեան, Վլադիմիր.- 9005
 Բարձրագոյն Դուռ.- (3312), (3315), (3320)
Բարձրականք (մամուլ).- (1816)
 Բարսեղով, Եւրի Գեորգիի.- (8177)
 Բելինսկի, Վիսսարիոն (Belinski, Visarion).- 7045
 Բեհբուդիան, Սանդրո.- (8129)
 Բենեդիկտոս ԺԵ. Պապ.- (3340)
 Բեռնար, Սառա.- (7037)
 Բեսքով, Նաթանայէլ.- (3342)
 Բերիա.- (1061), (3607)
 Բերուչաշվիլի, Նիքոլաս.- (2113)
Բերքահաւաք (գիրք).- (2078)
 Բիւզանդական ճարտարապետութիւն.- (7004)
 Բիւզանդական շրջան.- (3003), (3008), (8188)
 Բիւզանդիա.- (3043), (3047), (3051)
Բնագիր (մամուլ).- (1822)
 Բոզոյեան, Ազատ (Bozoyan, Azat).- 2115, 2128, 8122
 Բոռնագեան, Սարգիս.- (8043)
Բուրդուրի Բարբառը (գիրք).- (2018)
 Բրենսեր, Զենրիկոս.- (1508)
 Բրիտանական Գրադարան.- (1509)
 Բրիտանիա.- (3622), (3624), (4031)
Բրիտանիա եւ Զայկական Ցեղասպանութիւնը. Ստորումներ 1915ին (գիրք).- (3334)
 Գաբիկեան, Խորեն.- (8020)
 Գաբրիէլեան, Զենրի.- (8055)
 Գագիկ Բ. թագաւոր.- (3008)
 Գազանճեան, Ժան (գեղանկարիչ).- (7016)
 Գալայեան, Յարութիւն (Kalayan, Harutiun).- 7015, 7026, (8136)
 Գալոյեան, Գալուստ Անուշաւանի.- (8124)
 Գալստեան, Սիրանոյշ (Galstian, Siranush).- 2111, 2122, 7047, 7054, 7061
Գաղթական (մամուլ).- (1820)
 Գանգրունի, Զրանդ.- (2020), (8155)
 Գանձասարի վանք.- (7006)
 Գաու, Փիթըր.- (2115)
 Գապպէնճեան, Արշաւիր (Kabbenjian, Arshavir).- 1015
 Գառնի (տաճար).- (7026)
 Գասապեան, Գուրգէն (Kassabian, Kourken).- 2011, 2022, 2027
 Գասպարեան, Զայկ.- (8013)
 Գասպարեան, Սալբի (Kasbarian, Salpi).- 8153
 Գարամանուկեան, Զորավար Արամ (Karamanoukian, Aram).- 3306
 Գարաօղլանեան, Յ.- (2004)
 Գարեգին Ա. Կաթողիկոս Սարգիսեան.- (8092)
 Գարեգինեան, Գ.Լ.- (2017)
 Գարճեան, Վեր. Յովհաննէս Ն. (Karjian, Rev. Hovhannes).- 4010
 Գաւուքճեան, Մարտիրոս Ս.- (8085)
Գեղարդ Սուրիահայ Տարեգիրք (գիրք).- (2048)
 Գերմանիա.- (3641)
 Գեորգ Ե. Սուրենեանց Կաթողիկոս Վշտալի.- (3335), (4033)
 Գեորգեան ճեմարան.- (1813)
 Գեորգեան, Ռէյմոն.- (2083)
 Գեորգեան, Տիգրան (Kevorkian, Dikran).- 1040, 1045
Գիրք Ի Վերայ Բնութեան (գիրք).- (2038)
Գիրք Որ Կոչի Զբօսարան Զոգեւոր

(գիրք).- (9002)
 Գիւլբէկեան, Եղուարդ.- (2008)
 Գիւլպիտաղեան, Սիրաք.- (2029)
Քնչուներու ճամբաները (գիրք).- (2126)
 Գոթեր.- (7002)
 Գոճայեան, Մինաս (Kojayan, Minas).-
 1011, 2037, 2038, 2061, 2062,
 2072, 4003, 5011
 Գուլեան, Ս.- (2111)
 Գուլումճեան, Տիգրան Գ. (Kouymjian,
 Dikran K.).- 2013, 3004
 Գուշաքճեան, Մարտիրոս.- (8097)
 Գրըշըքեան, Արիստղոմ.- տե՛ս՝ Գանգ-
 րունի, Հրանդ
 Գրիգոր Անաւարդեցի Կաթողիկոս.-
 (4026)
 Գրիգոր Մագիստրոս.- (1052)
 Գրիգոր Նազիանզացի.- (2061)
*Գրիգոր Նազիանզացին Հայ Մատե-
 նագրութեան Մէջ* (գիրք).-
 (2061)
 Գրիգոր Նարեկացի.- (8145)
 Գրիգոր Տաթեւացի.- (5010)
 Գրիգոր Օշականցի.- (1021)
 Գրիգորեան, Արա.- (2124)
 Գրիգորեան, Գեորգ (Krikorian, Ke-
 vork).- 2129
 Գրիգորեան, Գնէլ Ստեփանի (Grigor-
 ian, Gnel).- 8135, (8178)
 Գրիգորեան, Կամսար.- (8131)
 Գրիգորեան, Մեսրոպ Գ. Վրդ. (Krikorian,
 Mesrob K.).- (2034), 5010
 Գրիգորեան, Ռոզա Հայրապետի.-
 (8119)
 Գրիգորեան, Սէյրան.- 1025
 Գրիգորեան, Վաչագան (Grigorian, Va-
 chagan).- 1043, 1054, 1060,
 7046
 Գրիգորիս Աղթամարցի.- (1047)

 Դալալեան, Տորք (Dalalian, Tork).-
 2140, 3353
 Դալլաքեան, Կառլէն Լէւոնի.- (8180)
 Դամասկոսի դրամահատարանը.-

(3050)
 Դամասկոսի թանգարան.- (1501)
 Դանիա.- (3365)
 Դանիական միսիոնարութիւն.- (3355),
 (3358), (3365)
 Դանիէլեան, Անուշաւան Վրդ. (Taniel-
 ian, Father Anoushavan.- 1504,
 (2066)
 Դանիէլեան, Ժիրայր (Tanielian, Jirayr).-
 1014, 1018, 1032, 1803-1806,
 1808, 1810, 2007, 2008, 2014,
 2028, (2033), 2041, 2042,
 2057, (2063), 2065, 2066,
 8097, 9002
 Դանիէլեան Նշանագրեր.- (3030),
 (3032)
 Դանիլովա, Ալլա.- (8162)
 Դարեան, Արմէն.- (2015)
 Դաւթեան, Վահագն.- (1025)
 Դաւիթ Անյաղթ.- (5006-5009), (5011),
 (7015)
 Դաւիթ Բէկ.- (7003)
 Դաւիթ Չէյթունցի.- (2050)
*Դաւիթ Չէյթունցի, Մեկնութիւն Զերա-
 կանի* (գիրք).- (2050)
 Դաւոյեան, Ռազմիկ.- (1008)
 Դեմոյեան, Հայկ (Demoyan, Hayk).-
 (2144)
 Դերջան.- (3618)
Դէպի Արարատ (գիրք).- (2108)
 Դեւրիկեան, Վարդան (Devrigian, Var-
 dan).- (2128), 8173
 Դիակոնով, Իգոր.- (8103)
 Դիւոյեան, Վալտեր.- (2100), (8143)
Դիւան Մեսրոպ Դ. Թաղիադեան
 (գիրք).- (2041)
 Դոմինիկեան Միաբանութիւն.- (1508),
 (2071), (3333)
*Դրամագիտական Աշխատանքներու
 Ժողովածու* (գիրք).- (2069)

Եազըճեան, Գեորգ (Yazedjian, Ge-
 vorg).- 1815
 Եազըճեան, Գուրգէն Կ.- (8083)

Եալթայի Խորհրդածողով.- (3615)
 Եակոբսոն, Անատոլի Լ.- (8079)
 Եարճանեան, Ատոմ.- (1023)
 Եաֆի, Նայիմ ալ.- (8183)
 Եգանեան, Օ.- (2128)
 Եգիպտոս.- (3368), (6038)
 Եդեսիա.- (3011)
 Եզնիկ Կողբացի.- (5001)
 Եղիազարեան, Մելանիա (Yeghiazar-
 yan, Melanya).- 1517
 Եղիայեան, Բիւզանդ.- (2073)
 Եղեռն.- (1049), (1823), (2071), (2083),
 (2090-2092), (2138), (3302),
 (3304), (3305), (3321), (3323-
 3325), (3327), (3331-3335),
 (3340), (3352), (3356), (3360),
 (3364), (3365), (3366), (3612),
 (3634), (3637), (3641), (3646),
 (6008), (6014), (6018), (7052),
 (8100)
 Եղեռնի 80ամեակ.- (12), (1315)
 Եղիշէ.- (2058)
 Եղծ Աղանդոց (գիրք).- (5001)
 Ենգիբարեան, Լեւոնիդ.- (7056)
 Եոհանսոն, Ալմա.- (3322)
 Եսայեան, Աղասի Ա.- (8073)
 Եսայեան, Չապէլ.- (1019), (2121)
 Երամեան, Մարուշ (Yeramian, Ma-
 rush).- 8110
 Երանոսեան, Հայկազ (Yeranossian,
 Haygaz).- 8120
 Երատոյ.- (3019)
 Երեմեան, Արամ.- (8015)
 Երերուք (շրջան).- (7007)
 Երեւան (քաղաք).- (4025)
 Երեւանեան, Գեորգ.- (8026)
 Երեւելի Կիներու Ղարը (գիրք).- (2163)
 Երզնկա.- (3618)
 Երզնկեան, Ա.- (2111)
 Երզնկեան, Սուրեն.- (1036)
 Երիտթուրք-Հայ յարաբերութիւններ.-
 (3367)
 Երկեր Չորս Հատորով, Հատոր Ա. Հայ-
 կական Հարց (գիրք). (2100)
 Երկրորդ Միջազգայնական.- (3627)

Երուանդեան տոհմ.- (3048)
 Երուխան.- (1307)
 Երուսաղէմ.- (1310)
 Երուսաղէմի Հայկական Արուեստի
 Գանձերը (գիրք).- (2037)
 Երուսաղէմի հայութիւն.- (6023)
 Երրորդ Միջազգայնական.- (3627)
 Եւրոպա.- (7041)
 Եփփէ, Զարեն.- (3358)
 Եփրատ (մամուլ).- (1820)
 Եփրեմ Կաթողիկոս.- (4031)

 Չահրատ.- (1059)
 Չահրետտին, Սալէ (Zahreddin, Sa-
 leh).- 3325
 Չապէլ թագուհի.- (3022), (3037)
 Չարդարեան, Էրիք Ճէն.- (2095)
 Չարդարեան, Ռուբէն.- (1032)
 Չարեան, Արմէն (Zarian, Armen).-
 7002, 7004, 7019, 8005
 Չարեան, Կոստան (Zarian, Kostan).-
 1017, (1044), (1051), (1053),
 (1056), (1513), (1515), (1516),
 (2103), (2108)
 Չարեւանդ.- (8022)
 Չաքարեան, Ռ.- (2111)
 Չաքարիա Աւանցի.- (7060)
 Չաքարիա Գ. Կաթողիկոս.- (3339)
 Չէյթլեան, Սոնա.- (2137)
 Չէյթուն.- (3303)
 Չէյթունեան, Անդրանիկ.- (2128), (8163)
 Չէքիեան, Լեւոն Պօղոս (Zekiyan, Fa-
 ther Leon).- 3031
 Չմմառու վանք.- (3354), (8006)
 Չմիւռնահայ Պարբերական Մամուլը,
 1839-1860 (գիրք).- (2065)
 Չմիւռնիա.- (1010), (2065)
 Չօհրապ, Գրիգոր.- (1306)

 Էլիս, Է.Յ.- (6012)
 Էլմաճեան, Էմանուէլ.- (7049)
 Էլոյեան, Ս.Ա.- (2017)
 Էյնոյ, Ալպէր-Լորան-Լեոբոլտ.- (3316),

(3317)
 Էյվզ, ճոնըթըն.- (2080)
 Էպէեան, Անուշաւան Ա.- (2049)
 Էջմիածին.- (1813), (3640), (4022),
 (4031), (9002)
 Էսապալեան, Պօղոս Փռլ.- (8021)
 Էտիրնէ.- (3332)
 Էրզրում.- (3316), (3328), (3332), (3337),
 (3345), (3604), (3618), (4018)
 Էքս-Լա-Շափելի Պալատական Մա-
 տուռը.- (7018)
 Էֆ.Պի.Այ.- (1031)

*Ընդարձակ Բառարան Անգլերէն-
 Հայերէն (գիրք).- (8018)*
*Ընդարձակ Պատմութիւն Հայոց
 (գիրք).- (8018)*
*Ընկերվարութիւն Եւ Ազգայնականու-
 թիւն Օսմանեան Կայսրու-
 թեան Մէջ, 1876-1923 (գիրք).-
 (2095)*

*Թագակիրների Պատմութիւնն Ու Գո-
 վաբանութիւնը Որպէս Չաքա-
 րեան Հայաստանի Պատմու-
 թեան Սկզբնաղբիւր (գիրք).-
 (2087)*

Թադէուսեան, Ա.- (2111)
 Թադէուսեան, Աղասի (Tateossian,
 Aghasi).- 8148
 Թաւֆի Համաձայնութիւն.- (6019)
 Թաթեր.- (3346)
 Թաթիկեան, Վահրամ (Tatiguiian, Vah-
 ram).- 7022
 Թահթա, Հայկ.- (2138)
 Թահմիզեան, Ն.Կ. (Tahmizian, N.G.).-
 (2046), 7028
 Թամրազեան, Հրանտ Սմբատի.- (8108)
 Թաշեան, Բենիամին.- (8007)
 Թաշճեան, Վահէ (Tachjian, Vahe).- (26),
 3634
 Թերզեան, Մեսրոպ Եպս.- (8006)
 Թերթօն Վէպի Տեսութիւն - Երուանդ

Օտեան (գիրք).- (2116)
 Թէյլըր, Ճ.Կ.- (3313)
 Թեոդիկ.- (1512)
*Թեոդիկի Ամենուն Տարեցոյցը (1907-
 1929 թթ.) (հանդէս).- (1512),
 (2057)*
 Թեոդորոս Ռշտունի.- (3016)
 Թեքեան, Վահան.- (1016), (1019),
 (1027), (1035), (1514), (2023)
 Թեքեան, Վարդան Եպս.- (8096)
 Թիրեաքեան, Սիիրդատ.- (8041)
 Թիւնչայ, Մեթ.- (2095)
 Թիֆլիս (քաղաք).- (7040)
 Թոգատ.- (3332)
 Թոխաթեցի, Միկաս Եպս. (առաջնորդ
 Թրանսիլվանիոյ հայ առաքե-
 լական եկեղեցւոյ).- (4035)
 Թոմսըն, Ռ.- (2058)
 Թոնդրակեան շարժում.- (3010)
 Թորանեան, Թորոս (Toranian, Toros).-
 2084
 Թորոս Ռոսլին.- (7023)
 Թորոսեան, Խ.Ա.- (2087)
 Թորոսեան, Յարութիւն.- 7009, (7016)
 Թորոսեան, Յովհաննէս Սրկ.- (8008)
 Թորսելլոյ, Մարիոյ Սանութոյ.- (3035)
 Թութիկեան, Վեր. Վահան Յ. (Tootik-
 ian, Vahan H.).- (2094), 4006,
 4007, 4009, 4012, 4013,
 4024, 4027, 4028
Թուղթ Առ Թեոդորոսի (գիրք).- (1511)
 Թումաճան, Սիիրան.- (8019)
*Թուշի, Խնցորդիկի, Փաշուանցի Եւ
 Հոգեացականքի Պագիլիքները
 (գիրք).- (2027)*
 Թուրք-գերմանական Դաշնագիր.-
 (3302)
 Թուրք-գերմանական յարաբերութիւն-
 ներ.- (3604)
 Թուրք-ֆրանսական յարաբերութիւն-
 ներ.- (3609)
 Թուրքիա.- (3603), (3615), (3618),
 (3619), (3624), (3641)
 Թոփալեան, Արշալոյս Հ. (Topalian, Ar-
 shalouys H.).- 2074, 2085,

2094, 2141, 3029, 3039,
3314, 3326, 8086-8089, 8094,
8100, 8124, 8142
Թրանսիլվանիոյ հայոց եկեղեցի.-
(4035)
Թրանսիլվանիոյ հայութիւն.- (4035)
Թրքախօս-մահմետական.- (3344)
Թրքախօս-քրիստոնեայ.- (3344)
Թրքական բանակ.- (3348)

Ժամանակագրութիւն (երկ).- (3065)
*Ժամանակակից Իսթանպուլահայ
Գրողներ* (Ա. հատոր) (գիրք).-
(2132):
Ժամկոչեան, Բենիամին Կ.- (8077)
Ժամկոչեան, Յայկազ Գ.- (8051)
Ժերմինեի-Տէ-Փրէի Աղօթարանը.- (7018)

Իգիթեան, Յենրիկ Սուրենի.- (8189)
Իթթիհատ Կուսակցութիւն.- (3321)
*Ինդոնեզիայի Յայերի Համառօտ
Պատմութիւն* (աշխատասի-
րութիւն).- (6012)
Ինդոնեզիայի հայութիւն.- (6012)
Ինճիկեան, Արամ Մ.- (8027)
Ինքնագիր (մամուլ).- (1822)
Իշխանեան, Ռաֆայէլ.- (2017)
Իշօխ (գիրք).- (2038)
Իջիքաւա, Զաքարիայ.- (2126)
Իսահակեան, Աւետիք.- (1034)
Իսթանպուլ (քաղաք).- (4027), տե՛ս՝
Պոլիս
Իսոյեան, Ալբերտ.- (2100)
Իրան.- (3336), (3337)
Իրանի հայութիւն.- (3336)
Իրանի սահմանադրութեան պայքար.-
(3336)
Իւանով, Վլատիմիր (Ivanov, Vladimir).-
3066
Իւզբաշեան, Կարէն Մկրտչի.- (8188)
Իւլեզեան, Յակոբ.- (7024), (7049)
Իւրնէշլեան, Արմէն (Urmeshlian, Ar-
men).- (26), 1050, 2116, 2132,

8186
Լալայեան, Երուանդ.- (1038)
Լահուտ, Էմիլ.- (3644), (3645)
Լայպրըրի Աֆ Գոնկրէս, Տը.- տե՛ս՝
Ծերակոյտի Գրադարան
Լանկլուա, Վիքթոր.- (1808)
Լատին Լիբանան.- (3064)
Լեմբին, Ռաֆայէլ.- (1823)
Լենկ, Տէյվիտ Մարշըլ.- (2007), (2010),
(2053)
*Լեռներու Ժողովուրդները, Նախկին
Արարատ Եւ Կովկաս* (գիրք).-
(2007)
Լեւոն Ա. թագաւոր Կիլիկիոյ.- (3069)
Լեւոն Բռնակալ.- (3009)
Լէյծիսկըր, Անթրո.- (2097)
Լիբանան.- (31), (2056) (3064), (3354),
(3625), (3628), (3631), (3633),
(3634), (3636), (3639), (3644),
(3645), (6017), (6019), (6020),
(6021), (6022), (6029), (6038),
(7050)
Լիբանանահայ մամուլ.- (1801), (1802)
Լիբանանի կառավարութեան վաւե-
րաթուղթեր.- (9003)
«Լիբանանի Յայերը. Անցեալը, Ներ-
կան Եւ Ապագան» համագու-
մար.- (24), (25)
Լիբանանի հայութիւն.- (1049), (1050),
(1510), (3352), (3625), (3628),
(3631), (3633), (3634), (3636),
(3639), (3642), (3644), (3645),
(6017), (6018), (6019), (6020),
(6021), (6022), (6029), (6033),
(6038), (7049), (7050), (8062),
(8186)
Լիսիցեան, Սրբուհի Ստեփանի.- (7053)
Լոզանի Ղաշնագիր.- (3335)
Լոնտոնի Խորհրդածողով.- (3605)
Լոս Անճելըսի Գալիֆորնիոյ Համալսա-
րան.- (1503)
Լոսել, Ալեքսէյ (Alexei, Lossev).- 5007
Լուկուլլոս, Չորավար.- (3013)
*Լուսաւորում Եւ Սփիւռք՝ Հայկական
Եւ Հրեական Պարագաները*

(գիրք).- (2109)
 Լօրեի, Ս.- (1036)

Խաղավանք կամ Խաթրավանք.- (7025)
 Խալափեան, Չօրայր.- (1003)
 Խաղբակեան տոհմ.- (3049), (3058)
 Խանաղեան, Լիլիթ (Khanaghian, Lilit).-
 8185
 Խանգատեան, Չատիկ.- (8046)
 Խաչակիրներ.- (3001), (3011), (3015),
 (3035)
 Խաչատուր Էրզրումեցի.- (1021)
 Խաչատրեան, Ալեքսանդր Յարուբիւ-
 նի.- (8094)
 Խաչատրեան, Եւրի.- (2108)
 Խաչատրեան, Հայկ.- (2042)
 Խաչատրեան, Պօղոս Մկրտչի.- (8118)
 Խաչերեան, Լեւոն Գեորգի.- (8167)
 Խաչիկեան, Լեւոն Ս. (Khatchikian, Le-
 von S.).- 1501, 3025, (8056),
 (8057)
 Խաչիկեան, Շուշանիկ (Khatchiguian,
 Shoushanig).- 3310
 Խառատեան, Ալբերտ (Kharatian, Al-
 bert).- (2141), 8113
 Խառատեան, Հրանուշ (Kharatian, Hra-
 nush).- 3344
 Խատիսեան, Մարիամ.- (2121)
 Խարազեան, Մարատ Ալեքսանդրի.-
 (8159)
 Խարբերդ.- (2077), (3318), (3332),
 (3618), (4018)
Խարբերդ՝ Օսմանեան Կայսրութեան
«Սպանդանոց Նահանգը»
 (գիրք).- (2077), (3318)
 Խզմալեան, Արա (Khezmalian, Ara).-
 2134
 Խնցորդին.- (2027)
 Խոնդկարեան, Ա.Թ.- (2074)
 Խոնդկարեան, Է.Հ.- (2074)
 Խոստիկեան, Միսակ.- (5017)
 Խորհրդային Հայաստան.- (1028),
 (3622), (7063)
 Խորհրդային Միութիւն.- (1815), (3637),

(3638), (4030), (5017)
 Խորհրդային Վրաստան.- (3622)
 Խուդաբաշեան-Սարգսեան, Կարինէ.-
 (2143)
 Խուդաւերդեան, Կոստանդին.- (8095)
 Խուրի, Պըշարա.- (3628)
 Խուրշուդեան, Լենդրուշ Արշակի.-
 (8098)
 Խրախունի, Չարեհ.- (1059)
 Խրիմ.- (3007)
 Խրիսանտոփուլոս, Լեոնիտաս Թ.-
 (2117)
 Խրլոբեան, Վեր. Տիգրան.- (9), (1020),
 (8001-8003)
 Խրլոբեան, Գեորգ Տ. (Kherlopian, Ke-
 vork D.).- (2035), 5001, 5002,
 5004

Ծառուկեան, Անդրանիկ.- (1046)
 Ծերակոյտի Գրադարան (Ա.Մ.Ն.).-
 (1510)
 Ծննդաբանական ծրագիր (Geneogra-
 phic Project).- (9006)
 Ծոփաց Աշխարհ.- (3040)

Կաթողիկոսութիւն Հայոց Մեծի Տանն
 Կիլիկիոյ.- (1031), (2066),
 (3631)
 Կալկաթա.- (9001)
 Կամսարական, Տիգրան.- (1304)
Կայսերապաշտութիւն, Աւետարան-
չութիւն եւ Օսմանցի Հայերը,
1878-1896 (գիրք).- (2082)
 Կանայեան, Չօր. Դրօ.- (3615)
 Կանաչեան, Բարսեղ (Ganatchian,
 Parsegh).- 7024, (7049)
 Կապուտիկեան, Սիլվա Բարունակի.-
 (8157)
Կապոշ (մամուլ).- (7043)
 Կարապետեան, Պերճ Մ. (Garabedian,
 Berj).- 7010, 7031
 Կարապետեան, Օֆելիա.- (2106)
 Կարին.- (7020)

- Կարինեան, Արտաշես Բ.- (8059)
 Կարս.- (3602), (3604), (3608), (3618),
 (7020)
 Կարսի Դաշնագիր.- (3602)
 Կենսագրական Բառարան (գիրք).-
 (2025)
 Կերտմենջեան, Դաւիթ Գ. (Gertmenj-
 ian, Davit K.).- 7020
 Կեօրկիզեան, Վեր. Արսէն.- (8039)
 Կեօքճեան, Յովհաննէս (Geukjian,
 Ohannes).- 2117, 2130, 3632
 Կիլիկիա.- (3052), (3057), (3066),
 (3306), (3356)
 Կիլիկիոյ Թագաւորութիւն.- (3009),
 (3011), (3015), (3035), (3037),
 (3038), (3044), (3069)
 Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանի դպրե-
 վանք.- (8020)
 Կիլիկիոյ Հայկական Իշխանապետու-
 թիւնը Մերձաւոր Արեւելքի
 Զաղաքական Հոլովոյթին Մէջ
 (1080-1137) (գիրք).- (2026)
 Կիպըն, Էտուըրտ.- (3341)
 Կիրակոսեան, Գրիգոր.- (1027)
 Կիրակոսեան, Ճոն Ս.- (8086)
 Կիրակոսեան, Փոլ (գեղանկարիչ).-
 (7016)
 Կիւլլիճեան, Յակոբ (Gulludjian, Ha-
 gop).- 9004
 Կիւմիշ.- (3332)
 Կիւռետիկի բերդ.- (3303)
 Կիւլ (գեղանկարիչ).- (7016)
 Կիւլտեր (գեղանկարիչ).- (7016)
 Կիւրին.- (3332)
 Կիւրճեան, Մելքոն.- (1308)
 Կիւրճեան, Միքայէլ Ս.- (1040)
 Կիւրճինեան, Դաւիթ (Gurdjinian, Da-
 vid).- 1314
 Կոմիտաս Հիմնարկ (Լոնտոն).- (2138)
 Կոմիտաս Վրդ.- (7059), (8019)
 Կոչնակ Հայաստանի (հանդէս).- (3618)
 Կոստան Չարեան - Կեանքը Եւ Գործը
 (գիրք).- (2103)
 Կոստանդիանոս կայսր.- (3047)
 Կոստանդին Գ. թագաւոր.- (3009)
- Կոստանդին Դ. թագաւոր.- (3009)
 Կոստանդնուպոլսի Հայ Գաղթօճախը
 (XV-XVII Դարեր) (գիրք).-
 (2141)
 Կովկաս.- (3610), (7002)
 Կովկասեան Եռամսեայ (հանդէս).-
 (3607)
 Կովկասեան Ժամանակագրութիւն՝
 Ազգակերտումն Ու Դիւանա-
 գիտութիւնը Հայաստանի
 Մէջ (գիրք).- (2117)
 Կովկասեան լեռնաշղթայ.- (6037)
 Կովկասեան Համադաշնակցութեան
 Ուխտ.- (3607)
 Կովկասը Եւ Անսուրբ Ուխտ Մը
 (գիրք).- (2097)
 Կովկասի Աշխարհաքաղաքական
 Ատլասը (գիրք).- (2113)
 Կոտէլ, Ռոպէր.- (8078)
 Կորիսմագեան, Էմմա Մուշեղի.- (8185)
 Կորքի, Արշիլ.- (7005)
 Կուրդինեան, Շուշանիկ.- (2121)
 Կուրցենս, Ինգունա (Gurtsens, Ingu-
 na).- 7038
 Կռանեան, Անդրանիկ Վրդ. (Granian,
 Father Antranik).- 1311, 1313,
 1315, 1316, 1317, 1318, 2046,
 2050, 2052, 2071, 3030, 3032,
 7029, 8092, 8096, 8140, 8145
 «Կռունկ» (երգ).- (7055)
 Կրիֆիուս, Անտրեաս.- (3341)
- Հագարեան, Յարութիւն.- (7011)
 Հալաճեան, Արմինէ (Haladjian, Armi-
 neh).- 7033
 Հալէպ (քաղաք).- (1061), (2102), (2118),
 (3361), (4037), (6014)
 Հալէպի Հայկական Գաղթօճախի Հա-
 սարակական-Մշակութային
 Կազմակերպութիւնները
 (1846-1915) (գիրք).- (2118)
 Հալէպի Հայոց Գեղարուեստը (գիրք).-
 (2102)
 Հալէպի Մեծանուն Բժշկապետ Ա.Ա.

Ալթունեան Եւ Իր Գործը
(գիրք).- (2003)
Հալէպլեան, Հայր Գրիգոր (Haleblian,
Fr. Krikor).- 4029
Հալիժորի բերդ.- (7003)
Հալիֆաքս Հերըլտ, Տը (մամուլ).-
(2110)
Հախնազարեան, Արմէն.- (8187)
Հախվերտեան, Լեւոն.- (8117)
Հաճի Զեյ.- (3332)
Համազասպեան, Վարդգէս (Hamazas-
bian, Vartkes).- 3003, 3010
Համալեան, Լեւ.- (8121)
Համայնավար.- (3627), (3638)
Համաստեղ.- (1015)
Համբարեան, Ազատ.- (8135)
Համբարձումեան, Ռաֆայէլ (Hambar-
dzumian, Rafayel).- 3351
Համիտիէ զօրագունդ.- (3319)
Համլետ (թատրոն).- (7045)
Համշէնահայ.- (3635)
Հայ/Հայութիւն.- (1056), (3342), (3345),
(3348), (3357)
Հայ Ազգային Միութիւն (Արժանթին).-
(3621)
Հայ-ազերիական յարաբերութիւններ.-
(3617)
Հայ-ալբանական յարաբերութիւններ.-
(6039)
Հայ Աղբիւրների Ներդրումը Պատմու-
թեան Մէջ (գիրք).- (2125)
Հայ Առաքելական Եկեղեցի.- (3066),
(4013), (4024)
Հայ-արաբական յարաբերութիւններ.-
(3033), (3314)
Հայ-արաբական Խաղաղութեան Դաշ-
նագիր.- (3016)
Հայ Արուեստի Միջազգային Բ. Գիտա-
ծողով (Երեւան).- (7012)
Հայ Աւետարանական Եկեղեցի 1846-
1996 (գիրք).- (2094)
Հայ Աւետարանական Եկեղեցի.- (14),
(2093), (2094), (4002), (4006),
(4007), (4009-4018), (4024),
(4027-4030)

Հայ Աւետարանական Շարժում.-
(2093)
Հայ Բարեպաշտական Շարժում.-
(4011)
Հայ-բիւզանդական յարաբերութիւն-
ներ.- (3051)
Հայ գաղթականներ.- (3640)
Հայ Դատ.- (3621)
Հայ Երգը Դարերի Միջից (գիրք).-
(2024)
Հայ Եւ Վրացական Միութիւն.- (3607)
Հայ Ընտանիք (հանդէս).- (8023)
Հայ-թրքական յարաբերութիւններ.-
(3301), (3617)
Հայ Ժողովրդային Կուսակցութիւն.-
(3614)
Հայ Ժողովրդի Պատմութիւն (գիրք).-
(2068)
Հայ իշխանուհիներ.- (3064)
Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցի.- (3354),
(6008)
Հայ Կաթողիկէ-Մարոնիթ փոխյարա-
բերութիւններ.- (3354)
Հայ կամաւորական ջոկատներ.-
(3351)
Հայ Կերպարուեստը ԺԷ.-ԺԸ. Դարե-
րում (գիրք).- (2030)
Հայ Կիներու Գրականութեան Պատ-
մութիւն Մը 1880-1922
(գիրք).- (2121)
Հայ Համաբարբառային Գրականու-
թիւնը Եւ Հայ Մատենագիտու-
թեան Համաբարբառը
(գիրք).- (2014)
Հայ Հմայական Եւ Ժողովրդական
Աղօթքներ (գիրք).- (2140)
Հայ Ձայն (մամուլ).- (1820)
Հայ մամուլ.- (1804-1807), (2063),
(2065)
Հայ Մամուլի Ցուցակ (գիրք).- (2008)
Հայ Միջնադարեան Տաղերգութեան
Ժանրերն Ու Տաղաչափութիւ-
նը (գիրք).- (2142)
Հայ Մշակոյթի Եւ Վաւերագրութեան
Կեդրոն (Միլանո).- (8144)

- Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւն.- (3362), (3607), (3608), (3624)
- Հայ Յեղափոխութիւնը Օսմանեան Բռնատիրութեան Դէմ, 1890-1910 (գիրք).- (2020)
- Հայ Նոր Պարբերական Մամուլը, 1967-1981 (գիրք).- (2063)
- Հայ Նուագարանային Երաժշտութիւն. Պարբերականներ (գիրք).- (2143)
- Հայ Պարբերական Մամուլը, Մատենագիտական Համահաւաք Ցուցակ (1794-1980) (գիրք).- (1817)
- Հայ-ռուսական Առեւտրական Պայմանագիր.- (3310)
- Հայ Սոցիալական Իմաստասիրութեան Պատմութիւն (գիրք).- (2035)
- Հայ Փերոնականներ.- (3626)
- Հայագիտակ հրատարակչութիւն.- (2100)
- Հայաստան.- (1049), (1056), (2117), (3017), (3029), (3043), (3051), (3056), (3059), (3066), (3316), (3317), (3337), (3342), (3345), (3606), (3607), (3616), (3623), (3632), (3643), (3646), (5004), (6005), (6009), (6021), (7001), (7064), (7065)
- Հայաստան Եւ Ղարաբաղ, Հին Հաւատք, Արդի Պատերազմ (գիրք).- (2079)
- Հայաստան Իր Երգերուն Ընդմէջէն (Ե. Դարէն Մինչեւ Մեր Օրերը) (գիրք).- (2075)
- Հայաստան՝ Մոռցուած Ցեղասպանութեան Մը Պարագան (գիրք).- (8029)
- Հայաստան՝ Զաղաքակրթութեան Օրրան (գիրք).- (2010)
- Հայաստանը Յուստինիանոսի Դարաշրջանում. Զաղաքական Կացութիւնը Ըստ Նախարարական Կարգերի (գիրք).- (2074)
- Հայաստանի Ա. Հանրապետութիւն.- (3629), (6007)
- Հայաստանի արխիւներ.- (3630)
- Հայաստանի Արտաշեսեաններուն Դրամահատութիւնը (գիրք).- (2036)
- Հայաստանի Հանրապետութիւնը. Մահիկի Եւ Մանգաղի Միջեւ. Բաժանում Եւ Խորհրդայնացում (գիրք).- (2096)
- Հայաստանի Հանրապետութեան Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիա.- 9005
- Հայաստանի Հանրապետութեան Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիայի Պատմութեան Ինստիտուտ.- 8178
- Հայաստանի Հանրապետութեան ըԱփիւղքի Նախարարութիւն.- (30)
- Հայաստանի Հնագիտութեան Նպաստները (գիրք).- (2013)
- Հայաստանի Պատմական Զարտ-սագրութեան Ատլաս (գիրք).- (8046)
- Հայաստանի Պատմութեան Լուսաբանումը Ամերիկեան Պատմագրութեան Մէջ (Զննական Տեսութիւն) (գիրք).- (2104), (2105)
- Հայաստանի Պետական Անվտանգութեան Կոմիտէ.- (4030)
- Հայերը (գիրք).- (2002)
- Հայերը Եգիպտոսի Մէջ. Հայերու Նպաստը Միջնադարեան Եւ Ներկայ Եգիպտոսի (գիրք).- (2137)
- Հայերը Ժամանակակից Թուրքիոյ Մէջ. Հայ Փոքրամասնութիւնը Թուրքիոյ Հանրապետութեան Մէջ. Կացութեան Զննական Արժեւորում (գիրք).- (2129)
- Հայերը Լիբանանի Մէջ (գիրք).- (2056)
- Հայերը Համաշխարհային Կինոյում

(գիրք).- (2122)
 Հայերը Օսմանեան Կայսրութեան Ծա-
 նայութեան Մէջ 1860-1908
 (գիրք).- (2034)
 Հայերէն Ուղղագրութեան Պատմու-
 թիւն (գիրք).- (2029)
 Հայերը՝ Տարագիր Ժողովուրդ Մը
 (գիրք).- (2053)
 Հայերը Օսմանեան Կայսրութեան
 Մէջ Եղեռնին Ընդմէջէն
 (գիրք).- (2083)
 Հայկ, Վահէ.- (8071)
 Հայկազեան Համալսարանական Գո-
 լէճ/Համալսարան.- (13), (24),
 (29), (1020), (1039), (6040),
 (8034), (8158), (9003), (9006)
 Հայկազեան Համալսարանի Հայագի-
 տական Ամբիոն.- (6006),
 (6009), (6011), (6013), (6016),
 (6024), (6025), (6031), (6036)
 Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի
 Խմբագրական.- 1-12, 14-23,
 (24), 27-31, (1037), (1817),
 (3343), 5006, 8001, 8006-8012,
 8033, 8035, 8055, 8057, 8083,
 (8090), (8136), (8137), (8138),
 8152, 8154, 8155, 8157, (8158),
 8159, 8161-8164, 8166, 8167,
 8171, 8172, 8175, (8178), 8179,
 8181, 8187, 8188, 8189, (9005)
 Հայկազեան Վարժարան (Հալէպ).-
 (3311)
 Հայկական Աղեղնային Արուեստը
 (գիրք).- (2031)
 Հայկական Բարեգործական Ընդհա-
 նուր Միութիւն.- (1027),
 (3332), (3349), (3368), (3609),
 (3647)
 Հայկական գորգարուեստ.- (7022)
 Հայկական գրչատուփեր.- (7031)
 Հայկական եկեղեցի.- (4008)
 Հայկական երաժշտութիւն.- (2024),
 (4001), (7024), (7028)
 Հայկական լեզուն.- (3306), (3611)
 Հայկական Լեզունը - Պատմական

Յուշագրութիւն (գիրք).-
 (8029)
 Հայկական լեռնաշխարհ.- (3041)
 Հայկական Կիլիկիա - Տեղագրութիւն
 (գիրք).- (8028)
 Հայկական Կինօ 1924-1999 (գիրք).-
 (2111)
 Հայկական Կոտորածները.- տե՛ս՝
 Եղեռն
 Հայկական Հարց.- (3606), (3613),
 (3615), (3624), (3646), (6018),
 (8100)
 Հայկական Հարցի Բառարան (գիրք).-
 (2124)
 Հայկական Հարցի Մասին (գիրք).-
 (2039)
 Հայկական ճարտարապետութիւն.-
 (7001), (7004), (7007), (7013),
 (7021), (7029), (7033), (8079)
 Հայկական մանրանկարչութիւն.-
 (7023)
 Հայկական պղինձ.- (7010)
 Հայկական Սպորտը Եւ Մարմնա-
 կրթութիւնը Օսմանեան Կայս-
 րութիւնում (գիրք).- (2144)
 Հայկական տապանաքարեր.- (7008),
 (7009)
 Հայկական Տասնհինգը Եւ Հայերու
 Լքեալ Գոյքերը (գիրք).- (2009)
 Հայկական տպագրութիւն.- (1310)
 Հայկական Ցեղասպանութիւն.- տե՛ս՝
 Եղեռն
 Հայկական Օրացոյցների Եւ Տարե-
 ցոյցների Մատենագիտութիւն
 (1513-1973) (գիրք).- (2042)
 Հայկունի, Արմենակ.- (1001)
 Հայոց Լեզուի Չարգացումը Սովետա-
 կան Շրջանում (գիրք).- (2017)
 Հայոց Ծածկանունների Բառարան
 (գիրք).- (2133)
 Հայոց Ցեղասպանութիւն. Ականատես
 Վերապրողների Վկայութիւն-
 ներ (գիրք).- (3352)
 Հայոց Պատմութիւն (գիրք).- (2060)
 Հայութեան Անծանօթ Իր Երկրորդ

- Կայսրությունը, Շահ էլ Արմեն (գիրք).- (2049)
- Հայտնություն, Վեր. Փոլ (Haidostian, Rev. Paul).- 24, 4015
- Հայր Կոմիտաս. Հայաստանի երաժշտությունն Ու Ոգին (գիրք).- (2139)
- Հայրապետ Վարդապետ.- (3065)
- Հայրապետեան, Ներսէս (Hayrapetian, Nerses).- 8150
- Հայրենի երգ Ու Բան (գիրք).- (8019)
- Հանանեան, Գաղթուհի (Hananian, Kaghtouhi).- 1312
- Հանդէս՝ Հայագիտական Ուսմանց Ընկերակցութեան (հանդէս).- (2070)
- Հապէշեան, Թովմաս.- (6002)
- Հապըր, Մարք (Haber, Marc).- 9006
- Հասեւրուիսթ, Ֆրեդրիք.- (6023)
- Հասկ Հայագիտական Տարեգիրք (հանդէս).- (2052)
- Հասրաթեան, Մուրադ Մ. (Hasratian, Murad M.).- (2022), 7003, 7006, 7025, 8174
- Հասրաթեան, Սորոս (Hasratian, Morris).- 3017, (8034), (8035)
- Հարաւային Ամերիկայի հայ գաղութներ.- (6007)
- Հարաւային Ամերիկայի հայ մամուլ.- (1814)
- Հարաւսլաւիոյ հայութիւն.- (6027)
- Հարկանային Եւ Շնչական Նուագարանները Հայաստանում (գիրք).- (2143)
- Հարոյեան, Մարինէ (Haroyan, Marine).- 3629
- Հեթանոսութիւն.- (5004)
- Հեթում Ա. թագաւոր.- (3022)
- Հելու, Շարլ.- (3636)
- Հետտէմ, Ճէյն.- (1031)
- Հերի Փոթըր Եւ Գաղտնիքներու Խորհրդարանը (գիրք).- (1039)
- Հերմէտ, Ալերամօ.- (8168)
- Հիկի, Ալիկօ.- տե՛ս՝ Հիքի, Աքիքօ
- Հիւսիսեան Հայագիտական Հանդէս (հանդէս).- (2085)
- Հիքի, Աքիքօ (Hiki, Akiko).- 1044, 2126
- Հնագոյն Պետութիւնը Հայաստանում՝ Արատտա (գիրք).- (2086)
- Հնդկաստանի հայութիւն.- (3363), (4036)
- Հոգեաց վանք.- (2027)
- Հունգարիա.- (7059)
- Հոֆման, Թեսա.- (2129)
- Հոմեական եկեղեցի.- (4008)
- Հոմեական տիրապետութիւն.- (2074)
- Հոմեա-պարթեական պատերազմներ.- (3053)
- Հրայր (գեղանկարիչ).- (7016)
- Հրանդ.- տե՛ս՝ Կիրճեան, Մելքոն
- Հրաուի, Էլիաս.- (3639), (3642)
- Հրեական Ողջակիզում.- (2092)
- Ձեռագիր.- (1501-1505), (8072)
- Ղազանչեան, Լեւոն.- (8139)
- Ղազար Զահկեցի.- (1021)
- Ղազար Փարպեցի.- (3045)
- Ղազարեան, Հայկազ զ.- (8010)
- Ղազարեան, Մանիա.- (2030), (2084), (2089), (2102)
- Ղազարեան, Վաչէ (Ghazarian, Vatche).- 1016, 1019, 1035, 1512, 1514, 1818, 2063, (2099), 2106, 3647
- Ղազարեան, Վիգէն Յ.- (2051)
- Ղանալանեան, Արամ Տ.- (8070)
- Ղարաբաղեան Շարժում.- (3623), (3637)
- Ղարազիւլեան, Թ.Ա.- (2017)
- Ղարախանեան, Վահրամ (Gharakhanian, Vahram).- 8180
- Ղարիբեան, Արարատ Ս.- (8036)
- Ղարիբջանեան, Գեորգ Բագրատի.- (8101)
- Ղափանցի, Պետրոս.- (1021)
- Ղաֆադրեան, Կարօ.- (8032)
- Ղեւոնդ Ալիշան.- (1509)

Ղուլջեան, Գեորգ Սրկ.- (2135)

Ճամճեան, Փիլիպպոս Վրդ.- (1808)

Ճանաչեան, Մեսրոպ Վրդ.- (8023)

*Ճանապարհորդութիւն Սուրբ Երկիր
1749-1752 Թուականներին,
Նկարագրութեամբ Հանդերձ
(գիրք).- (6023)*

Ճեմալ Փաշա.- (3352)

Ճեպճեան, Ռոպէր.- (2003), (8110)

Ճերանեան, Փանոս Ս. (Jeranian,
Panos S.).- 3354

Ճեւահիրճեան, Սարգիս (Djevahirdjian,
Sarkis).- 7013, 7018, (8050)

Ճեյքըպսըն, Մարիա.- (2040)

Ճեպճեան, Արտա (Jebejian, Arda).-
6033

Ճերճեան, Եղիկ (Djeredjian, Yeghig).-
3357, 3362, 3367, 3627

Ճինպաշեան, Վեր. Մանուէլ (Jinbash-
ian, Rev. Manuel).- 3016, 4005,
4014, 4019, 8128

Ճուրեան, Մեսրոպ Ծ. Վրդ.- (8181)

Մաալուֆ, Ամին.- (3341)

Մադոյեան, Գեորգ (Madoyan, Gevorg).-
4026

Մադոյեան, Ռազմիկ.- (8151)

Մազմանեան, Միքայէլ.- (8005)

Մաթեոսեան, Ա. (Mateossian, A.).-
1501

Մաթեոսեան, Արտաշէս.- (2098), (8126)

Մաթեոսեան, Կարէն (Matevossian,
Karen).- 3065, 8126

Մաթեոսեան, Հրանտ.- (1033), (1054)

Մաթեոսեան, Ռաֆայել Իւանի (Mate-
vossian, Rafayel Ivan).- 2087,
3043, 3049, 3056, (3058), (8116)

Մաթեոսեան, Վարդան.- տե՛ս՝ Մատ-
թեոսեան, Վարդան

Մալեան, Հենրիկ Ս.- (8088)

Մախլուֆ, Ժոզէֆ (Makhlouf, Joseph) .-
7029

Մախոխեան, Վարդան.- (7041)

Մակար Կաթողիկոս.- (4022)

Մակլին, Ալէն.- (2120)

Մահարի, Գուրգէն.- (1057)

Մահկանաբերոցիներ.- (3042)

Մամա Խաթուն.- (7014)

Մամիկոնեան տոհմ.- (3049), (3056),
(3058)

Մայըրգ, Տէյվիտ Ն.- (2109)

Մայիլեան, Բենիամին (Mayilian, Ben-
yamin).- 3635

*Մայր Յուցակ Հայերէն Ձեռագրաց
Մաշտոցի Անուան Մատենա-
դարանի (գիրք).- (2128), (8072)*

*Մայր Յուցակ Հայերէն Ձեռագրաց
Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթո-
ղիկոսութեան (գիրք).- (2066)*

Մանկասարեան, Անի (Mangassarian,
Ani).- 7029

*Մանկավարժութեան Պատմութիւնը
Հայաստանի Մէջ (գիրք).-
(8030)*

Մանուկեան, Լիլիթ (Manoukian, Lilit).-
7042

Մանուկեան, Սեդա.- (7016)

Մանսուրեան, Տիգրան (գեղանկա-
րիչ).- (7065)

Մաշտոց (գիրք).- (1502)

Մառի-Դոմինիկ.- (3333)

Մասիս (լեռ).- (1004)

Մասոնականութիւն.- (3347), (3350)

*Մատենան Աշխարհավէպ Հանդիսարա-
նաց (գիրք).- (2062)*

Մատթէոս Պատրիարք.- (4002)

Մատթէոսեան, Վարդան (Matiossian,
Vardan).- 1051, 1513, 1515,
1516, 1814, 2103, 2108, 2124,
3621, 6004, 6007, 6008, 6010,
6015, 6030, 8104, 8115, 8182

Մարաշի աղետը.- (3348)

Մարգարեան, Հայրապետ Գ. (Margar-
ian, Hayrapet).- (2062), 3042

Մարգարեան, Ճան.- 9003

Մարդկային Իրաւանց Յանձնաժո-
ղով.- (3612)

- Մարգուան.- (3332)
 Մարթայեան, Յակոբ.- (8037)
 Մարութեան, Յարութիւն (Marutian, Harutiun).- 3623, 3637
Մարտիկ Աղա (վեպ).- (1040)
 Մարտին.- (3333), (3338), (6008)
Մարտին, Հերոս Բաղաք. Խորան Եւ Շիրիմ Հայաստանի 1915ի Զարդերուն Ընթացքին (գիրք).- (2071)
 Մարտիրոսեան, Խաչիկ.- (2143)
 Մարտիրոսեան, Հմայեակ (Martirosian, Hmayak).- 3054, 3059, (8179)
 Մարտիրոսեան, Ռադիկ (Mardirossian, Radig).- 9005
 Մարտիրոսեան, Վառլամ (Վահրամ).- (8184)
 Մարտոյեան, Գագիկ (Martoyan, Gagik).- 1038, 5014-5016
 Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւն.- (1027)
 Մելիք-Մուրադեան, Երանուհի (Melik-Muradian, Yeranuhi).- 8119
 Մելսըն, Ռուպերթ.- (2092)
 Մելվիլ, Եւրի (Melvil, Yuri).- 5006
 Մելքիսէթ Վրդ. Վժանեցի.- (4025)
 Մելքոնեան, Ե.Կ.- (2050)
 Մելքոնեան, Երուանդ (Melkonian, Yervant).- 3038
 Մելքոնեան, Հայկ Գ.- (8065)
Մեծ Եղեռն - Արեւմտահայ Բանաւոր Վկայութիւններ (գիրք).- (2091)
Մեհեան (հանդէս).- (1812)
 Մեհրաբեան, Ժամբէ.- (2143)
 Մեմլուք սուլթան.- (3046)
Մենք (հանդէս).- (1809)
 Մեսրոպ Մաշտոց.- (3061), (3062), (4034), (5002)
 Մեսրոպ Մաշտոցի Անուան Մատենադարան.- (2128), (4026)
 Մերձաւոր Արեւելքի Աստուածաբանական Ծննդարան.- (1504)
 Մէյ, Զարլ.- (1039)
 Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութիւն.- (1823), (3612)
Միացեալ Անկախ Թուրանիա (գիրք).- (8022)
 Միթրա-Արեւ.- (5015)
 Միլլըր, Լորնա Դուրեան.- (2081)
 Միլլըր, Տանըլտ.- (2081)
 Միլիորինո, Նիքոլա (Migliorino, Nicola).- (26), 6022
 Միհրդատեանց, Թադէոս.- (1808)
 Մինասեան, Լեւոն Գ. (Minassian, Levon K.).- 1502, 1505, 1506, 3336, 6003, 7008, 7011, 7035, 9001
 Մինասեան, Միհրան (Minasian, Mihran).- 1048, 1061, 1807, 1817, 2118, 3349, 3361, 6001, 8183:
Միութիւն (հանդէս).- (1803)
 Միջին Արեւելք.- (31), (6038)
 Միջին Արեւելքի Հայ Գրողներու Համաժողով.- (1046)
Միջնադարեան Բեմ. Թատրոն-Եկեղեցի Յարաբերութիւնը Եւ Հայ Հոգեւոր Դրաման (գիրք).- (2134)
 Միսաքեան, Ժիրայր.- (3607)
 Միրիջանեան, Լեւոն.- (8133)
 Միրումեան, Կարլէն (Miroumian, Karlén).- 5013
 Միքայէլեան, Վարդգէս.- (8142)
 Միսիթար Անեցի.- (2062)
 Միսիթարեան, Արբակ.- (8137)
Միսիթարեան Ընտանիք (մամուլ).- (8161)
 Միսիթարեան, Մարգո.- (8113)
 Միսիթարեան Միաբանութիւն.- (8011), (8023), (8040)
 Մկրեան Մկրտիչ Մ.- (8075)
Մկրտիչ Մարգարեանի Ազգ.-Բաղադրական Գործունէութիւնը (գիրք).- (2055)
 Մկրտիչեան, Գարեգին.- (1009)
 Մկրտիչեան, Ներսէս.- (2018)
 Մկրտիչեան, Սոֆիկ.- (1009)
 Մկրտումեան, Եւրի.- (8148)
 Մկրտչեան, Լեւոն Մկրտչի.- (8111)
 Մնացականեան, Ա.- (2128)

Մնացականեան, Ասատուր Շմաւորնի
 (Mnatsaganian, Assadour).-
 1013, (8072)
 Մնացականեան, Արամայիս Ն.- (8080)
 Մնացականեան, Լարիսա (Mnatsagan-
 ian, Larisa).- 8169
 Մշակ (մամուլ).- (1819)
 Մոչալով, Պաւել.- (7045)
 Մոոցուած Հայկական Ցեղասպանու-
 թիւնը. Ցեղասպանութեան
 Ոճիրի Կանխարգիւման Եւ
 Պատժումի Պարագայի Սեր-
 տողութիւն (գիրք).- (2127)
 Մոսկուայի Խորհրդածողով.- (3605)
 Մովսէս Խորենացի.- (1508), (2084),
 (2098), (3031), (3045), (3049),
 (3055), (3060)
 Մովսէս Խորենացիին Եւ Արուեստը
 (գիրք).- (2084)
 Մովսէս Կարսեցի.- (1021)
 Մովսիսեան, Արտակ (Movsisian, Ar-
 tak).- (2086), 3034, 3041
 Մովսիսեան, Ծովինար (Movsisyan,
 Tsovinar).- 7057, 7065
 Մոտալովա, Լուդմիլա.- (8031)
 Մուաուիյա.- (3016)
 Մուրաֆեան, Զլոտ (Mutafian, Claude).-
 (26), 3064
 Մուշ.- (3322), (3618)
 Մուսա Լեռ.- (3609), (4017), (6002),
 (6038)
 Մուսա լեռան իայութիւն.- (6028),
 (6032), (6038)
 Մուսատաղի Պապենական Արծա-
 զանգներ (գիրք).- (6002)
 Մուսուլ.- (3333)
 Մուրադեան, Աշոտ.- (2143)
 Մուրադեան, Արուսեակ Ն.- (2012)
 Մուրադեան, Լաուրա (Muradian,
 Laura).- 2121
 Մուրադեան, Պարոյր (Muratian, Pa-
 ruyr).- (2016), 3055, 3060,
 3062
 Մուրատեան, Խաչիկ (Mouradian, Kha-
 tchig).- 1823

Մուրատեան, Կիմ.- (2061)
 Մուրատեան, Մելքիսէթէկ Արք.- (4022)
 Մուրատեան, Նշան Յ.- (8061)
 Մուրատեան, Զէյ.- (2138)
 Մուրացան.- (1301)
 Մուրճ (մամուլ).- (1819)
 Մսըրլեան, Չաւեն Մ. (Messerlian, Za-
 ven).- (2039), (2055), 2110,
 3335, 3340, 3602-3608, 3615,
 3617, 3622, 3624, 3625, 3628,
 3631, 3633, 3636, 3639, 3642,
 3644, 3645
 Մսըրլեան, Մկրտիչ.- (2055)
 Մստոյեան, Չարքեազ.- (8175)
 Յակոբեան, Արա (Hakobian, Ara).- 7041
 Յակոբեան, Արսէն (Hakobian, Arsen).-
 3346
 Յակոբեան, Գրիգոր (Hakobian, Gri-
 gor).- 1024, 1030, (2116), (8053)
 Յակոբեան, Միքայէլ Ն.- (2065), (8076)
 Յակոբեան, Նելլի Արմենակի.- (8173)
 Յակոբեան, Պիոն Յովսէփի.- (8106)
 Յակոբեան, Վազգէն Ա.- (8058)
 Յարութիւնեան, Անահիտ.- (2136)
 Յարութիւնեան, Աննա (Harutyunyan,
 Anna).- 6034
 Յարութիւնեան, Աւետիս (Harutunyan,
 Avetis).- 3067
 Յարութիւնեան, Բաբկէն Հ. (Haroutun-
 ian, Babken).- 3036, 3040
 Յարութիւնեան, Գագիկ Ս. (Haroutun-
 ian, Gagik).- 4008
 Յարութիւնեան, Նաթալի (Harutunian,
 Nataly).- 5017, 7063
 Յարութիւնեան, Սարգիս.- (2111), (2140)
 Յարութիւնեան, Սոնա (Harutyunian,
 Sona).- 8168
 Յարութիւնեան, Վարազդատ Մարտի-
 րոսի.- (8174)
 Յեղափոխութիւն Եւ Ցեղասպանու-
 թիւն - Հայկական Ցեղասպա-
 նութեան Եւ Ողջակիզման
 Ծագումները (գիրք).- (2092)

- Յենարան (մամուլ).- (1811)
 Յետ հորհրդային Անդրկովկասը
 (գիրք).- (2080)
 Յիսուս Զրիստոս.- (1041)
 Յովակիմեան, Բախտիար (Hovakim-
 ian, Bakhtiar).- (2119), (2133),
 7040, 7045, 8117, 8151
 Յովհան Մայրագոմեցի.- (1011)
 Յովհաննես Թլկուրանցի.- (1503)
 Յովհաննես Կարնեցի.- (1021)
 Յովհաննես Մկրտիչ.- (1041)
 Յովհաննես Ոսկեբերան.- (1511)
 Յովհաննես Պլուզ Երզնկացի.- (2076),
 (5003), (5005), (7028)
 Յովհաննես Պլուզ Երզնկացիի «Տաճ-
 կաց Իմաստասիրաց»ը եւ
 Իմաստասիրական Արծալը
 Իսլամական Աղբիւրներու Լոյ-
 սին Տակ (գիրք).- (2076)
 Յովհաննես Սարկաւազ Իմաստասեր.-
 (5013)
 Յովհաննիսեան, Աբգար (Ionnissian,
 Abgar).- 3363
 Յովհաննիսեան, Աշոտ Գ.- (8009)
 Յովհաննիսեան, Էդգար.- (7057)
 Յովհաննիսեան, Յենրիկ.- (2134)
 Յովհաննիսեան, Պետրոս Յ. (Hovan-
 nissian, Petros).- 1023, 1034,
 1508, (2100), 3343, 4022,
 8134, 8143
 Յովհաննիսեան, Ռիչըրտ Կ.- (2017),
 (2096), (2109)
 Յովսէփ Էմին.- (1506), (3363)
 Յունաբան Դպրոցը եւ Նրա Դերը
 Հայերէնի Բերականական
 Տերմինաբանութեան Ստեղծ-
 ման Գործում (գիրք).- (2012)
 Յուշամատեան Ճիպէյլի Ամերիկեան
 Որբանոցի 1920-1925 (գիրք).-
 (2004)
 Յուսաբեր (մամուլ).- (8007)
- Նալեան, Յակոբ.- (1021)
 Նալբանդեան, Միքայէլ.- (8061)
 Նալպանդեան, Չաւեն.- տե՛ս՝ Չարե-
 ւանդ
 Նալպանտեան, Լուիզ.- (8024)
 Նախիջեւանցի, Պետրոս.- (1021)
 Նակի, Զորնէլ (Nagi, Kornel).- 4035
 Նացի Գերմանիա.- (3610), (3611),
 (3615)
 Նաղաշ Յովնաթան.- (2054)
 Նաղաշ Յովնաթանի Եօթը Անտիպ
 Տաղերը (գիրք).- (2054)
 Նաճարեան, Եղիա.- (8172)
 Նամակներ (գիրք).- (2106)
 Նասիպեան, Ագապի (Nassibian, Aka-
 by).- (2059), 3037
 Նարամ-Սին.- (3041)
 Նարգիս, Պ.- (2037)
 Նարսկի, Ի. (Narsgi, I.).- 5009
 Նաւատոմար (գիրք).- (2108)
 Նաւը Լերան Վրայ (վէպ).- (1044), (1051)
 Ներսէս Գ. Կաթողիկոս Տայեցի.- (4005)
 Ներսէս Լամբրոնացի.- (3060), (8145)
 Ներսէս Շնորհալի.- (8145)
 Ներսէսեան, Եղիա Թ. (Nercessian,
 Yeghia T.).- 3044, 3050, 3052,
 3057, 3063, 3069
 Ներսէսեան, Ներսէս (Nersesian Ner-
 ses).- 1310, 1509, (2046),
 2058, 2112, 3045, 3047, 3616,
 4023, 4031
 Ներսէսեան ուսումնարան (Հալէպ).-
 (3311)
 Ներսիսեան, Մկրտիչ Գեղամի.- (8093)
 Ներսիսեան, Վարագ.- (2142)
 Նժդեհ, Գարեգին.- (3351), (3607),
 (3630)
 Նիբելունգների Երգը (դիւցազնա-
 վէպ).- (1060)
 Նիւ Եորքի Հանրային Գրադարան.-
 (1502)
 Նշանեան, Մեսրոպ Եպս.- (1512)
 Նովելլօ, Ատրիանօ Ալփաֆօ.- (8144)
 Նոր Զուլա.- (3310), (7008), (7035)
 Նորայայտ Տաղասաց Մը՝ Ստեփանոս

Պաշտեցի (գիրք).- (2054)
 Նորավեպ (վիպակ).- (1024)
 Նորիկեան, Գրիգոր (գեղանկարիչ).- (7016)
 Նուպար Փաշա, Պողոս.- (2099), (3368), (3601)
 Նուպարեան Մատենադարան (Փարիզ).- (3332)

Շախկուլեան, Տաթևիկ (Shakhkulyan, Tadevik).- 7059
 Շահամիրեան, Շահամիր.- (3363)
 Շահան Պերպերեան (1891-1956) (գիրք).- (2005)
 Շահինեան, Արսեն (Shahinyan, Arsen).- 3068
 Շահինեան, Գրիգոր (Shahinian, Krikor).- 1003, (8186)
 Շահինեան, Յ.- (2004)
 Շահնուր, Շահան.- (1016)
 Շամախի.- (6037), (7058)
 Շամուն, Զամիլ.- (3631)
 Շանթ, Լեւոն.- (1043), (7046)
 Շապին Գարահիսար.- (3332)
 Շարոյեան, Խումար.- (1009)
 Շարուրեան, Ալբերտ.- (8165)
 Շելալա, Ռիթա (Schelala, Ritta).- 9006
 Շեհապ, Ֆուատ.- (3633)
 Շեմմասեան, Վահրամ Լ. (Shemmasian, Vahram L.).- 1820, 4017, 6028, 6032, 6038
 Շթորա (գիւղաքաղաք).- (1046)
 Շիլթպերկեր, Եոհան.- (1310), (3341)
 Շիրուան (տեղանուն).- (3353)
 Շիւց, Էտմոնտ.- (8104)
 Շղթայուածը (թատրերգութիւն).- (1043)
 Շուարց, Տոնըլտ.- (2088)
 Շուեդ.- (6023)
 Շումերներ.- տե՛ս՝ Սումերներ
 Շուշանեան, Վազգէն.- (1028)
 Շորվոլեան, Արամ.- 3303, (8044)

Ոսկան Երեւանցի.- (4025)
 Ոսկան, Ստեփան.- (1810)
 Ոսկանեան, Նինել Աշոտի.- (8150)
 Ոսկանեան, Շողիկ (Voskanian, Shoghik).- 1821
 Ոսկանեան, Վարդան (Voskanian, Vardan).- 2123
 Ոսկէ Շղթայ (գիրք).- (2043)
 Որոգայթ Փառաց (գիրք).- (3363)
 Որոնումներ Հայ Երաժշտութեան Շուրջ (գիրք).- (2046)
 Որտեղ էիր, Մարդ Աստծոյ (վեպ).- (1003)
 Ուդիախօս-քրիստոնեայ.- (3344)
 Ուդիներ.- (3344)
 Ուզլի, Կոր.- (4031)
 Ութուջեան, Աղանի Ա. (Utudjian, Aghavni A.).- 3339
 Ուիլիլմ Շեքսպիր.- (7040), (7045)
 Ուիլսըն, Վուտրոյ.- (3606)
 Ուլուբաբեան, Բագրատ Արշակի (Ulubabian, Bagrat Arshag).- (2043), 4004, 7006, 7017, 7025 (8112)
 Ուլուիոճեան, Գաբրիելլա (Oulouhojian, Gabriella).- 8144
 Ունիթորականութիւն.- (3066)
 Ուոքըր, Քրիսթոֆըր Ճ. (Walker, Christopher J.).- 3331, 3334
 Ուսառեան, Սերգէյ (Oussarian, Sergey).- 3026
 Ուրարտական շրջան.- (7022)
 Ուրարտու.- (5015)
 Ուրուագիծ Ժամանակակից Լիբանանահայ Նկարչութեան (գիրք).- (2047)
 Ուրուկուայի հայութիւն.- (6010)
 Զագմագճեան, Յովհաննէս.- (8018)
 Զաթոյեան, Բարսեղ (Tchatoyan, Par-segh).- 2001
 Զալոյեան, Վազգէն Կ.- (8047)
 Զեպէեան, Ղեւոնդ Արք.- (8154)
 Զերազ, Մինաս.- (3314)

- Չիթճեան, Զամբարձում Մարտիրոս.- (2138)
- Չմշկեան, Գեորգ.- (7040), (7045)
- Չոլաքեան, Յակոբ (Cholakian, Hagop).- 3311
- Չորմիսեան, Լեւոն.- (8054)
- Չորպաճեան, Ռոբովժ (Tchorbadjian, Robovd).- 8002
- Չուլջեան, Ս.Ս.- (2001)
- Չոփուրեան, Վեր. Կիրակոս Յ. (Chopourian, Rev. Giragos H.).- (2021), 4016
- Չրաքեան, Տիրան.- (1016)
- Չօպանեան, Արշակ.- (1023), (1036), (1513), (1516), (2106)
-
- Պալեան, Խորեն.- (8164)
- Պալեան ընտանիք.- (7033)
- Պալքանեան Պատերազմ.- (3362)
- Պահլաւունի իշխան.- (1043)
- Պաղճեան, Գեորգ (Վազգէն Այգունի).- (8100)
- Պաղտասար Դպիր.- (1021), (4021)
- Պայազիտ.- (3604)
- Պատճառներն Ու Արդիւնքները Հայ Աւետարանական Բարեկարգութեան (գիրք).- (2021)
- Պատմագրեան, Աշոտ (Badmakrian, Ashod).- (2024), 4001, (7049), (8052)
- Պատմութիւն Հայ Տոմարծայի (գիրք).- (8008)
- Պատմութիւն Հայոց (Մովսէս Խորենացի).- (1508), (3055), (3060)
- Պատմութիւն Մայրաքաղաքին Բերիոյ (Երկ).- (3361)
- Պատմութիւն Չարսանճազի Հայոց (գիրք).- (8026)
- Պատմութիւն Սուրիոյ Հայ Տպարաններու (գիրք).- (2028)
- Պատմութիւն Վարդանայ Եւ Հայոց Պատերազմին (գիրք).- (2058)
- Պատրիարքեան, Առաքել Ն.- տե՛ս՝ Պատրիկ, Առաքել Ն.
- Պատրիկ, Առաքել Ն.- (8081)
- Պարիկեան, Հայկ.- (2028), (2048), (8156)
- Պարսամեան, Վարդան Ս.- (2044), (8089)
- Պարսկաստան.- տե՛ս՝ Իրան
- Պարսումեան, Երուանդ (Barsoumian, Yervant).- 2073, 2075, 7032, 8084, 8091
- Պարսումեան, Յակոբ (Barsoumian, Hagop).- 2039, 2060, 3309
- Պարսումեան-Տատոյեան, Սեդա (Barsoumian-Dadoyan, Seta).- 2035, (2047), 2051, (2076), 3033, 5005, 7016, 7023
- Պարտինի, Կրեկորիո.- (2139)
- Պեխտ-Խաչատուր.- (3005)
- Պենետիքթսըն, Աակէ Մէյեր.- (3358)
- Պենկալ.- (4036)
- Պեռիտ (Լեռ).- (3303)
- Պետերբուրգ (քաղաք).- (1023)
- Պետիրեան, Պետրոս.- (2017)
- Պետրոս Աղամեանի «Շեքսպիր Եւ Իւր Համլէթ...» Գրքի Ստեղծման Պատմութիւնը (գիրք).- (2119)
- Պետրոս Եպս. Սիւնեաց.- (4003)
- Պետրոսեան, Դաւիթ (Petrosian, David).- 1819
- Պետրոսեան, Նարինէ (Petrossian, Narine).- 1053, 1056
- Պետրովիչ, Գրիգոր.- (8134)
- Պերեճիքլեան, Ալեքսան (Berejiklian, Alexan).- 2030, 2047, 7005
- Պերլինի հայութիւն.- (6034)
- Պերպերոօղլու, Պերճ (Berberoglu, Berch).- 3324
- Պերրէ, Հայր.- (3333)
- Պելտինգերեան քարտէս.- (3054), (3059)
- Պէյլերեան, Արթիւր (Beylerian, Arthur).- 2099, 3313, 3316, 3319, 3328, 3333, 3337, 3347, 3350, (8140)
- Պէյլերեան, Մառի.- (2121)
- Պէշիկթաշլեան, Նշան.- (8014)
- Պերպերեան, Զամբարձում.- (7049)

- Պերպերեան, Հայկ.- (1034), (8038)
 Պերպերեան, Շահան.- (2005)
 Պերպերեան, Ռեթեոս.- (1017)
 Պետիլիկ, Ալեքսանդր (Boehlig, Alexander).- 3051
 Պըրնի, Չարլզ.- (2007)
 Պըրքլի Համալսարան (Գալիֆորնիա).- (8021)
 Պիթլիս.- (3618)
 Պիծակ (մամուլ).- (1820)
 Պիկիչեան, Հռիփսիմէ.- (2143)
 Պինայեան Գարմոնա, Նարսիսո.- (8182)
 Պիորնլունտ, Մաթիաս (Bjørnlund, Matthias).- 3355, 3358, 3365
 Պլուտարքոս.- (3013)
 Պոլիս.- (1816), (1821)
 Պոլոժենիա.- (4022)
 Պոլոնեզի, Ճիանքարլօ.- (8153)
 Պոլտուին.- (3011)
 Պոլսոյ հայկական մամուլ.- (1821)
 Պոլսոյ հայութիւն.- (3312), (3315), (3320)
 Պողարեան, Գրիգոր.- (2019)
 Պոյաճեան, Տիգրան Յ.- (8029)
 Պուենոս Այրես (քաղաք).- (3621)
 Պուենոս Այրեսի Հայութիւն.- (6015)
 Պուճիքանեան, Այտա (Boudjikian, Aida).- 25, (26), 6017
 Պումալիապ Աթալլահ, Տաատ (Boumalhab Atallah, Daad).- 3646
 Պուռնութեան, Ճորճ Ա.- (2067)
 Պտուկեան, Չարեհ (Bedoukian, Zareh).- (2069), 3009, 3012, 3018
 Պտուկեան, Փոլ Չարեհ.- (2036)
 Պրայս, Լորտ.- (3338)
 Պրեսթ-Լիթովսքի Պայմանագիր.- (3329)
 Պրոմթե.- (3607)
 Պրոֆեսոր Հրաչեայ Աճառեանը եւ Իրանագիտութիւնը (գիրք).- (2123)
 Պօղոս Նուպարի Թուղթերը եւ Հայկական Հարցը 1915-1918 (գիրք).- (2099)
 Պօղոսեան, Վրդ. Եփրեմ.- (8011)
 Պօղոսեան, Սամուէլ (Poghossian, Samuel).- 3368
 Պօղոսեան, Սերոբ Պ.- (8068)
 Պօղոսեան, Վարուժան (Poghossian, Varujan).- 3356, 3366, 8184
 Պոյաճեան, Չապէլ (Boyadjian, Zabelle).- (1517)
 Զահուկեան, Գեորգ Բեգլարի.- (8152)
 Զանան, Սկրտիչ.- (7062)
 Զիւանեան, Ալվարդ.- 1058
 Զրբաշեան, Էդուարդ.- (8099)
 Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւն.- (1818), (3607), (3608)
 Ռոնքալիա, Մարթինիանօ Փելլեկրինօ (Roncaglia, Martiniano Pellegrino).- 3035, 3046, (8171)
 Ռոնքալիա, Սամիրա (Roncaglia, Samira).- 3035
 Ռոու, Վիքթորիա (Rowe, Victoria).- (2121), 2136, 2138
 Ռոուլինկ, Ճորճ Է.- (1039)
 Ռուբէն Գ. Թագաւոր.- (3027)
 Ռուզվելթ, Թէոտոր.- (3615)
 Ռուս.- (7007)
 Ռուսաստանը եւ Հայ Ժողովուրդի Պատմական Բախտը (գիրք).- (2044)
 Ռուսիա.- (3351)
 Սաաթեան, Նշան Պ.- (1027), (3348)
 Սաատէ, Սալիմ (Saade, Salim).- 7029
 Սադունեաններ.- (3042)
 Սալիհիա Հանըմ (գիրք).- (1048)
 Սալմանեան, Նորա (Salmanian, Nora).- (26), 7039, 7050
 Սահակ Պարթեւ Կաթողիկոս.- (4034)
 Սահակեան, Արծրուն (Sahakian, Ardurun).- 8173
 Սահակեան, Սուրէն Մ. (Sahaguian, Souren M.).- 1309

- Սահինեան, Ալեքսանդր Ս.- (8063)
Սահմանք Իմաստասիրականք Դաւթի Փիլիսոփայի (գիրք).- (1502)
Սաղմոսարան (գիրք).- (9002)
 Սամուէլ Անեցի.- (3065)
 Սամուէլեան, Խաչիկ (Samuelian, Khachik).- 4025
 Սայաթ Նովա.- (1021), (2006), (7030)
Սայաթ Նովա (գիրք).- (2006)
 Սանճեան, Արա (Sanjian, Ara).- 2079-2082, 2090, 2092, 2095, 2096, 2097, 2100, 2104, 2109, 3614, 6006, 8093, 8095, 8098, 8101, 8109, 8112, 8116, 8129, 8132
 Սանճեան, Աւետիս Գ (Sanjian, Avedis K.).- 1503, (2037), (2070)
 Սապպաղեան, Պերճ Ֆ. (Sabbaghian, Berj F.).- 2049, 3013, 3014, 3019, 3022, 3024, (8060)
Սասնայ Ծռեր (դիւցազնավեպ).- (1060), (6014)
 Սասուն.- (3618), (6014)
 Սարաֆ, Օսնիկ Զիֆթէ.- (1016)
 Սարաֆեան, Արա (Sarafian, Ara).- 3338
 Սարաֆեան, Գեորգ.- (8115)
 Սարաֆեան, Գեորգ Ա.- (2075), (8030)
 Սարգիս Բալուեցի.- (1021)
 Սարգիս Պիծակ.- (2051), (7023)
Սարգիս Պիծակ (գիրք).- (2051)
 Սարգիսեան, Արտեմ Եղիշէի.- (2072)
 Սարգիսեան, Յ.Ս.- (2001)
 Սարգիսեան, Վեր. Ռոպէր (Sarkissian, Rev. Robert).- 13
 Սարգիսեան, Գարեգին Ա. Կաթողիկոս.- տե՛ս՝ Գարեգին Ա. Կաթողիկոս
 Սարգիսեան, Օսնիկ (Sarkissian, Onig).- 1002, 2006, 2023
 Սարգսեան, Մարգարիտ (Sarkesian, Markarid).- 2143
 Սարգսեան, Նազենիկ (Sargsyan, Nazenik).- 7053, 7064
 Սարոյեան, Սարո (Saroyan, Saro).- 3048
 Սարուխան, Ալեքսանտր.- (8091)
 Սաքայեան, Դորա.- (2107)
 Սեբաստիա.- (3332), (3618)
Սելճուկ-Թաթար-Օսմանեան Թիւրքերու Պատմութիւն, ԺԱ.-ԺԵ. Դարեր (գիրք).- (2073)
 Սեկաուա, Զիրոյուշի.- (2127)
 Սեղբոսեան, Կարլ (Seghbosyan, Karl).- 8146
 Սերգոյեան, Ն.- (2046)
 Սեւակ, Գուրգէն Գ.- (2017), (8048)
 Սեւակ, Պարոյր.- (2006), (8004)
 Սեւան, Գեղամ.- (2045), (2101)
 Սելոյեան, Ազնիւ.- (1009)
 Սելրի Դաշնագիր.- (3335)
 Սեֆեդիսեան տոհմ.- (1047), (3339)
 Սելդաբադի հայութիւն.- (4036)
 Սէյրանեան, Լուսինէ-Լիլիթ (Seyranian, Lusine-Lilit).- 1822, 8176
 Սեր Օթեակ.- (3347), (3350)
 Սըմաան, Ինկրիտ Լէյըր (Semaan, Ingrid Leyer).- 1026, 1029, 1031, 1039, 2059, 3341, 3360, 3641, 4018, 6005 (8158)
 Սիմէոն Երեւանցի.- (1021), (9002)
 Սիմոն, Եասենթ.- (2071)
 Սիմոնեան, Լիլիթ (Simonian, Lilit).- 7036
 Սիմոնեան, Միհրան.- (2040)
 Սիմոնեան, Յովան Յ. (Simonian, Hovann H.).- 2113, 2114
 Սիմոնեան, Պեպօ (Simonian, Bebo).- 1008, 1809, 1812, 1816, 2025, 2078 (2132)
 Սիմոնեան, Սիմոն.- (2054)
 Սիւան, Մեծն.- (7033)
 Սիպայի, Միրվաթ ալ (Sibai, Mirvat el).- 9006
 Սիպիլ.- (2121)
 Սիս (քաղաք).- (2038)
 Սիրունի, Յ.Ճ.- (4), 3007, (8016)
 Սիւնիք.- (7003)
Սիւնիքի ԺԵ.-ԺԸ. Դարերու Ճարտապետական Համալիրները (գիրք).- (2022)
 Սմբատ Չարեհաւանցի.- (3010)

Սմբատ Կիլիկիոյ թագաւոր.- (3018)
 Սմբատ Ա. Բագրատունի թագաւոր.-
 (3043)
 Սուրբ, Ճերմի.- (2082)
 Սոչի (շրջան).- (3635)
 Սովետ-գերմանական յարաբերու-
 թիւները.- (3608)
Սորատիրի Ս. Էջմիածին եկեղեցին
 (գիրք).- (2011)
 Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կու-
 սակցութիւն.- (3362), (3627)
 Սուեդիա.- (1312)
 Սուլանժ-Պոտեն, Հանրի.- (3337)
 Սուխում.- (3635)
 Սումերներ.- (3021), (3041)
 Սունդուկեան, Գաբրիէլ.- (1006)
 Սուրբ Ամենափրկիչ վանք (Նոր Զու-
 դա).- (1506), (7008)
 Սուրբ Աստուածածին եկեղեցի (Մէյ-
 դաբադ).- (4036)
 Սուրբ Աստուածածին վանք (Մէյսա-
 րի).- (7058)
 Սուրբ Գրիգոր տաճար (Անի).- (7014)
 Սուրբ Եփրեմ.- (5012)
 Սուրբ Հռիփսիմեանց վկայարան.-
 (7027)
 Սուրբ Յովհաննէսի վանք.- (4020)
 Սուրենեանց Գեորգ Ե. Կաթողիկոս
 Վշտալի.- տե՛ս՝ Գեորգ Ե. Կա-
 թողիկոս Վշտալի
 Սուրիա.- (3364), (6038)
 Սուրիահայ մամուլ.- (1802)
 Սուրիոյ հայութիւն.- (1802)
 Սուքիասեան, Աշոտ Մուրադի.- (8170)
 Սպանիա.- (3607), (7048)
Սպանիա (գիրք).- (2108)
 Սսի ժողով.- (4008)
 Սվազլեան, Վերժինէ (Svazlian, Ver-
 jine).- (26), 1041, 1049, (2091),
 (3352)
 Ստամբուլցեան, Մ.- (2111)
 Ստեաժկին, Նիկոլայ (Styajkin, Nico-
 lai).- 5008
 Ստեփանեան, Աշոտ.- (2102)
 Ստեփանեան, Գառնիկ.- (2025)

Ստեփանեան, Գեորգ (Stepanyan, Ge-
 vorg).- 6037, 7058
 Ստեփանեան, Յասմիկ (Stepanian,
 Hasmik).- 2125, 7051
 Ստեփանոս Դաշտեցի.- (2054)
 Սփիւռք.- 3646
*Սփիւռքահայ Գրականութեան պատ-
 մութեան Ուրուագծեր* (գիրք).-
 (2045)
*Սփիւռքահայ Գրականութեան Պատ-
 մութեան Ուրուագծեր (1946-
 1985)* (գիրք).- (2101)
*Սփիւռքի Օտարագիր Բանաստեղծու-
 թիւնը* (գիրք).- (2131)
 Սքալա, Անտրէա (Scala, Andrea).- 1511

 Վահագն աստուած.- (7026)
*Վահան Թէքեան, Կեանքը եւ Ստեղ-
 ծագործութիւնը* (գիրք).- (2023)
 Վահէ-Վահեան.- (1514), (2078)
 Վան.- (3067), (3618)
 Վան Էսքրուկ, Միշէլ.- (8122)
 Վան Տիւզի, Գ.Օ.- (4018)
Վանից Պատմութիւն (գիրք).- (3025)
 Վասակ Պահլաւունի.- (3005)
 Վասպուրական.- (3067)
 Վատիկան.- (3340)
 Վարդան, Լեւոն (Vartan, Levon).- 1020,
 (1037), (2009), 2019, 2020,
 2040, 2053, 2076, 2077, 2083,
 2086, 2089, 2091, 2093, 3301,
 3302, 3304, 3305, 3307, 3308,
 3312, 3315, 3320, 3330, 3332,
 3609, 3620, (8090)
 Վարդանեան, Անահիտ (Vardanian, Ana-
 hit).- 2135, 8118, 8147, 8149
 Վարդանեան, Խաչատուր (Vardanian,
 Khachadour).- 8165
 Վարդանեան, Յովսէփ.- (1014), (1018)
 Վարդանեան, Ստեփան.- (2038)
 Վարդանեան, Վրէժ (Vardanian, Vrej).-
 2098, 3053, 3061, 8130
 Վարդումեան, Դերենիկ Սուրենի.- (8146)
 Վարժապետեան, Յովնան.- (2028)

- Վարժապետեան, Սիսակ Յակոբ.- (2056), (8062)
- Վեկներ, Արմին Թեոֆիլ.- (1029)
- Վերապրողները - Հայկական Յեղասպանութեան Բերանացի Պատմութիւն Մը (գիրք).- (2081)
- Վիճարկելի Սահմանները Կովկասի Մէջ (գիրք).- (2114)
- Վինյը, Կոտֆրի Թոմըս.- (3341)
- Վիտալ, Կորե.- (3341)
- Վիքթորիա Նահանգ (Աւստրալիա).- (6026)
- Վոն Շիլլեր, Ֆրետերիք.- (3341)
- Վոն Պրէյտենպախ, Պերնարտ.- (1310)
- Վրաց Ժամանակագրութիւն (1207-1318) (գիրք).- (2016)
- Վրացեան, Սիմոն.- (1515)
- Վրաստան.- (3635)
- Տազետեան, Անդրանիկ (Dakessian Ant-ranik).- 1027, 1811, 2120, 2137, 3618, 3619, 8099, 8106, 8108, 8114, 8123, 8128, 8158
- Տաղարան (գիրք).- (9002)
- Տաղաւարեան, Նազարեթ.- (3349)
- Տայք (Նահանգ).- (3056)
- Տան, Ֆելիքս.- (3341)
- Տասնապետեան, Հրաչ Եղուարդ.- (8109)
- Տատեան ընտանիք.- (3309)
- Տատեան, Յովհաննէս Ամիրա.- (3309)
- Տատրեան, Վահագն Ն. (Dadrian, Vahakn N.).- 3321
- Տարագիր (մամուլ).- (1820)
- Տարագճեան, Վեր. Պարգէւ Ն. (Darakjian, Rev. Barkev N.).- 2021, 4002, 4011
- Տարսոն.- (3008)
- Տարօն.- (1009), (4020)
- Տեկոր (շրջան).- (7007)
- Տերոնեան, Արաքսի (Deronian, Araxy).- (26), 1510
- Տեմարգարեան, Կրեկոր.- (1031)
- Տեմիրճեան, Վարդան Արք.- (8132)
- Տեմիրճիպաշեան, Եղիա.- (1303)
- Տէյիրմենճեան, Սեւան (Deyirmenjian, Sevan).- 1046, 2129
- Տէյվիս, Լեսլի Ա. (Davis, Leslie).- (2077), 3318
- Տոտեան եղբայրներ.- (1010)
- Տոտեան, Ժեռար.- (2060)
- Տըր Գեորգեան, Շահէ (Der Kevorkian, Shahe).- 7007
- Տըր Խաչատուրեան, Արտաշէս (Der Khatchadourian, Ardashes).- 1009, (1032), 1801, 1802, (1803), (2005), 2033, 3601
- Տըր Կեցոյ (երգ).- (4031)
- Տըր Ղազարեան, Յարութիւն.- (8028)
- Տըր Ղեւոնդեան, Արամ (Der Chevontian, Aram).- 1004
- Տըր Ղուկասեան, Խաչիկ (Der Ghoukasian, Khatchik).- (26), 3626, 6020
- Տըր Մելքոնեան, Յակոբ.- (8012)
- Տըր Մինասեան, Անահիտ (Ter Minasian, Anahide).- 3322, 4033
- Տըր Ներսէսեան, Ներսէս Արք.- (8161)
- Տըր Ներսէսեան, Սիրարփի.- (2002)
- Տըր Վարդանեան, Գեորգ (Ter Vardanian, Gevorg).- 1507
- Տըրտրեան, Գասպար Յ. (Derderian, Kasbar H.).- 6029, 8105
- Տը Պուրպոն, Ա.Պ.Ա. (De Bourbon, A.B.A.).- 3015
- Տը Վերոնի, Ժաքոփո.- (3046)
- Տիարպէցիր (քաղաք).- (3333), (3338)
- Տիգրան Բ. թագաւոր.- (3020), (3023), (3050), (3053), (3063), (6014)
- Տիգրան Գ. թագաւոր.- (3020)
- Տիգրան Դ. թագաւոր.- (3019), (3023)
- Տիգրանակերտի Ճակատամարտ.- (3013)
- Տիրատուր Վարդապետ.- (1013)
- Տիւսաբ, Սրբուհի.- (2121)
- Տրապիզոնի Ժողով.- (3329)
- Տրդատ թագաւոր.- (3047)
- Տրիպոլիտանական Պատերազմ.-

(3362)
 Solապետեան, Ասպետ Յ.Մ. (Donabedian, Asbed)- 2036, 3002, 3006, 3020, 3023, 3028

Բայթ, Նատիա (Wright, Nadia).- 6026
 Բատվանյի, Ժան.- (2113)
 Բուֆեն, Ժան Զրիսթոֆ.- (3341)

Յայգալոյս (Արծակ Էջեր) (գիրք).- (1032)
 Յեղակոսնութիւն.- (3607)
Յեղասպան Թուրքը - Վկայութիւններ, Զաղուած՝ Հրաշքով Փրկուածներու շրոյցներէն (գիրք).- (2019), (8010)
 Յիցիկեան, Անահիտ.- (2031)

Փանթուրանականութիւն.- (3610)
 Փանոսեան, Ռազմիկ.- (2088)
 Փանոսեան, Սարգիս (Panosian, Sargis).- 1028, 1033
 Փաշուանց վանք.- (2027)
 Փատովա, Ս.- (3332)
 Փարաջանով, Սերգէյ.- (7047)
 Փարթամեան, Վարդան Յարութիւնի.- (2131), (8147)
 Փարիզ (քաղաք).- (1035)
 Փաւստոս Բուզանդ.- (1507)
 Փեթըն, Ա.Ա.- (3341)
 Փեթթի, Սուզըն (Pattie, Susan).- 3327
 Փելեշեան, Արտաւազդ.- (7047)
 Փելթեքեան, Զաթիա Մինաս.- (2110)
 Փերիա (գաւառ).- (6003)
 Փոլադեան, Միշէլ.- (8127)
 Փոլատեան, Ս.- (2046)
 Փորթըր, Ռոպըրթ Զըր.- (4031)
Փորձանք (մամուլ).- (1820)

Քալանթար, Կարէն Լեւոնի.- (8105)
Քաղաքագիտութեան եւ Քաղաքակա-

նութեան Օքսֆորդի Բացառական Բառարան, Անգլերէն-Հայերէն, Հայերէն-Անգլերէն (գիրք).- (2120)
 Զայզըր, Հիլմըր (Kaiser, Hilmar).- (26), 3352
 Զաուաքիպի, Մուհամմետ Սալահ ալ Տիս ալ.- (1048)
 Զաջազնունի, Յովհաննէս.- (3629)
 Զաջարեան, Աստղիկ.- (2138)
 Զասունի, Վեր. Եղիա Ս.- (1012)
 Զասունի, Երուանդ Հ. (Kassouny, Yervant H.).- 1012, 2002-2005, 2009, 2010, 2015, 2016, (2026), 2034, 2043, 2044, 2048, 2054-2056, 2067-2070, 3001, 3005, 3008, 3011, 3021, 3027, 8003, 8034, 8056
 Զասունի, Տիգրան.- (7049)
 Զաքախեան, Հեղինէ.- (7063)
 Զենըտի, Թիմ (Kennedy, Tim).- 7052
 Զեսապ.- (6001)
Զելընս Թաղամասի Հայկական Կղզեակը. Ընկերային Պատմութիւն եւ Գաղտնի-նոստիկանական Վեպ (գիրք).- (1031)
 Զեֆնէր, Կերիարտ.- (3341)
 Զէշիշեան, Արմէն (Keshishian, Armen).- 3058
 Զէշիշեան, Վարդի (Keshishian, Varty).- 2102, (2118), 2133, 3348, 4037, 6014, 7055, 8156
 Զէշիշեան, Սահակ Վրդ. (Keshishian, Father Sahag).- 5012, (8145)
 Զեօշկարեան, Ա.- (2128)
 Զեօսէեան, Մանուէլ.- (8166)
 Զըրզըն, Ռոպըրթ.- (1509)
 Զիպարեան, Կիրեղ Վրդ.- (8040)
 Զիւբէլեան-Եկէնեան, Աբրահամ Արք.- (1061)
 Զիւրտիստան.- (3337)
 Զոչար, Երուանդ.- (7038), (7043)
 Զոչարեան, Արամ.- (2143)
 Զոչիկեան, Ասպետ.- (26), (6021)
 Զոսեան, Արամ (Kossian, Aram).- 8103

Զորի, Ֆելիքս.- (2079)
 Զորնեյ, Փիեր.- (3341)
 Զունեո, Փաօլօ.- (2027)
 Զոփփիթըրգ, Պրունօ.- (2114)

Զրիմկուլտ, Արլեն.- (2013)
*Զրիստոնեական Աշխարհընկալումը
 Հայոց Գրական Անդաստան-
 ներում (գիրք).- (2135)*
 Զրիստոնեություն.- (4032), (6009)

Օհանեան, Ասանթ.- (1009)
 Օհանեան, Հ.Մ.- (2017)
 Օշական, Յակոբ (Oshagan, Hagop).-
 1005, 1006, (1027)
 Օշական, Վահե (Oshagan, Vahe).-
 1001, 1007, 1010, (8102)
 Օշին թագաւոր.- (3012)
 Օսիփով, Վլադիմիր (Osipov, Vladimir).-
 (2136), 3638, 3643
 Օսմանեան երեսփոխանական ընտ-
 րություններ.- (3357)
 Օսմանեան Կայսրություն.- (2144),
 (3301), (3321), (3347), (3355),
 (3358), (3362), (3365), (3367),
 (7033)
 Օսմանեան հարկային կանոնագրու-
 թիւներ.- (3307), (3308)
 Օսմանեան ճարտարարուեստ.- (3309)
 Օսմանեան Սահմանադրություն.-

(3349)
 Օսմանցի հայեր.- (3358), (3359)
 Օտեան, Երուանդ.- (1016), (1048),
 (2106), (2116)
 Օտոյ-Լը-Մեսէ.- (7018)
*Օրագրութիւն 1907-1919 խարբերդ
 (գիրք).- (2040)*
 Օրդոյեան, Գրիգոր (Ordoyan, Grigor).-
 7056, 7062

Ֆելեքեան, Յարութիւն Հայկի.- (8149)
 Ֆելյոի, Ֆրետերիք.- (8084)
 Ֆիլատելֆիա (քաղաք).- (1031)
 Ֆիլիփս, Տէյվիտ.- (2130)
 Ֆիլտ, Հենրի.- (2013)
 Ֆլուպեր, Կիւսթաւ.- (3341)
 Ֆրադատոցքի, Թոմազո Պրէչիա.-
 (2011)
 Ֆրանժիէ, Սլէյման.- (3636)
 Ֆրանսա.- (7048)
 Ֆրանսական բանակ.- (3348)
 Ֆրանսական հոգատարություն.-
 (3625)
 Ֆրանսական պատմագրություն.-
 (3356) (3366)
 Ֆրանսայի Արտաքին Գործոց նախա-
 րարություն.- (3306), (3316),
 (3317), (3337)
 Ֆրանսուա-Օկիւսթեն.- (3333)
 Ֆրիկ.- (1503)

ԳՍՍ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0186403

A 96514

بيروت ٢٠١٠